За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 1 (457) | П'ятниця, 10 січня 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Гарні дівки і парубки хороші заходили в аудиторії — щедрували, з Новим роком вітали. Це — учасники художньої самодіяльності інституту. Всі були їм раді — хто дарував гроші, хто пригощав солодощами, а студенти показували зуби і плескали в долоні.

Фото С. Лісового.

В РЕКТОРАТІ

Важливе повідомлення зробив ректор, академік Б. І. Мокін: на Президії Академії інженерних наук України відбулися вибори дійсних членів цієї академії. Ними стали ще два представники нашого інституту: професори О. П. Стахов та М. А. Філинюк, з чим їх щиро поздоровили друзі і колеги.

Готуються до обрання дійсними членами АІНУ на конкурсній основі ще кілька провідних науковців ВПІ — І. В. Кузьмін, В. С. Осадчий, А. О. Жуков, М. Ф. Друкований, В. Я. Супʼян, С. Й. Ткаченко, В. П. Кожемяко, Г. А. Корчинський, С. М. Злепко, в члени-кореспонденти Академії гірничих наук України А. Ф. Пономарчук та М. А. Клименко.

Схвалена запропонована ректором нова структура факультетів ВПІ. Подробиці — після затвердження цього документа вченою радою.

У зв'язку зі скороченням управлінського апарату скасовано посади: проректора по науковій роботі, директора технопарку «Вінниця; проректора по СКТБ «Модуль»; об'єднано посади проректора по навчальній і виховній роботі, проректора по міжнародних зв'язках в посаду проректора по виховній роботі і міжнародних зв'язках.

На прохання керівництва Вінницької автокефальної церкви, надісланого ректору інституту, народному депутату України Б. І. Мокіну, ректорат дав згоду передати служителям церкви меблі, які не потрібні інституту для подальшого використання, а також допомогти грішми в розмірі 5 тисяч карбованців.

Науково-дослідна частина ВПІ повідомляє:

В 1992-му році законодавством України передбачені пільги по договірних роботах, що виконуються в НДЧ вищих навчальних закладів.

Відрахунки від фонду заробітної плати в фонд соціального страхування складатимуть: в НДЧ-37 процентів, в інших організаціях — 61 процент.

Вищі навчальні заклади звільняються від податків на доходи і додану вартість. В інших госпрозрахункових організаціях ці податки відповідно складатимуть: 21 процент від доходу (приблизно 40 процентів від прибутку) і 28 процентів на додану вартість.

НА ТЕМИ ДНЯ

МУРАШНИК

Якщо подивитися згори на те, що в ньому робиться, то враження складається одне — хаос та й годі: тисячі комах рухаються в різних напрямках, щось волочать, перелазять одне через одне, біготня, сумʼяття.

Але це тільки здається так — у мурах, як і в багатьох інших комах, усе має один смисл — забезпечити благополуччя, виживання всього рою.

А тепер поглянемо на людський, так би мовити, мурашник, на спільність, члени якого керуються не інстинктом, а вищою формою дійства — розумом. Там теж вистачає метушні, трудів, хаотичної мозаїки рухів. Але нема головного — злагоди і доброчинства для всієї спільности. Найчастіше буває навпаки — одна або кілька осіб можуть таке зробити, що ніяка стихія чи епідемія не принесуть. Перечислити такі катаклізми хай навіть за останнє століття — справа марудна. Не будемо знову витягти на «лобне місце» історії Сталіна з його сатрапами, «загіпнотизованого» Брежнєва, інших диктаторів, діяння і настанови яких привели до винищення цілих народів, отруєння землі, флори і фауни. Це не обовʼязково і не завжди мав бути партійно - державний мопс, чи войовничий генерал з шаблюкою наголо. Досить і маленького концелярського жучка, щоб з «іскри» розгорілося всепожираюче полумʼя.

Десь у металургійному главку чи тресті, як наяву бачу такого собі другорядного начальника — хай це буде головний економіст чи головний плановик, який аби показати свою нобхідність, день-у-день шукає аби чимось відзначатись — зробити вигоду одній частині людей за рахунок іншої. І ось на його столі народжується проект - рекомендація у десять разів підвищити вартість вироблюваного його підприємством металопрокату. Обґрунтування завжди знайдеться: модернізація обладнання, соціальні потреби тощо. Не за рахунок підвищення продуктивності праці, якості продукції, організаційних заходів, а внаслідок створення труднощів іншим. І ось уже конче потрібна суміжникам продукція втричі або й більше дорожчає. Що залишається робити тим, хто її використовує, приміром, комбайнобудівникам? У стільки ж разів, а може і більше підвищити вартість своїх виробів, приміром, зернозбирального комбайна «Дон», який уже стає не тихим, а скаженим і золотим.

На селі, де він конче потрібний, хапаються за голови. Щоб купити такий комбайн, треба або продати все збіжжя, або... І пішло: торба борошна стає дорожчою за костюм, бичок прагне наздогнати в ціні автомобіль, зморшок-бурячок змагається з книгою чи твором живопису. А над усім запановує Інфляція, дефіцит, черги і злоба. Той же головний економіст, чи плановик останніми словами клянуть уряд, парламент, президента, всіх і вся тільки не себе — першоджерела біди.

І так в усьому в різних варіантах, ось такий він людський мурашник. — кожен тягне у свою нішу своїм способом — несуни, рекетири, злодії, хабарники, розподілювачі. А з ними ідеологи, політикани, ті, що скажемо, рвуться до влади, засліплюючи і обдурюючи кого тільки можуть облудливими гаслами і обіцянками. Чи вдасться здоровим силам, які все-таки є і роблять людську спільноту розумнішою і вищою, ніж у мурах, навести порядок у своїх рядах?

Настав новий рік — сьомий з початку Перебудови нашого занедбаного життя-буття, перебудови того убогого мислення і тої згубної моралі, які перетворили великі маси людей в одноклітинних істот, байдужих до всього, крім особистого холодильника, персонального «жигуля» і власної дачі.

Прокляті капіталісти за бугром, мабуть залишаться такими ж нахабними — день-у-день завалюватимуть ринок товарами і продуктами, самі багатітимуть і іншим перепон не чинитимуть.

А в нас, «на одній шостій» на що чекати?

Поки-що дальшого злету цін і дальшого зростання хаосу в нашому великому і рідному мурашнику. Дивна річ, в природі навіть в найбільшій тісноті комахи, здибавшись на вузькій стежині і не маючи змоги розминутись ,переповзають по спинах і не хапаються за автомати Калашникова чи градобійні гармати, щоб змести стрічного з поля зору. І не тому, що у них нема своєї національної гвардії, чи бойовиків, а тому, що живуть терплячіше, ніж люди, які прагнуть якомога більше розмежовуватись, ніж обʼєднатись, відгородитись, обставитись парканами, заслонами. Можна сказати, половина національного доходу іде у людей на створення кордонів, митниць, купонів і талонів, паспортів і перепусток, а запитання: «Наші чи ваші? мої чи твої?», — стали головними в усякого роду анкетах і опитуваннях. І найбільше тут стараються, ділять людей на масті і сорти ті, хто плуга не волочить, молота близько не бачив, а тільки до трибун рветься — політикани.

— Сільки їх зараз розвелося на нашій злиденній землі? — Полчища незліченні. Коли б таке сталося у тому ж таки мурашнику, вулику, чи курнику — загинули б рої, птаство, бо замість меду, яєць чи іншого продукту там би родились програми і концепції, заяви і маніфести.

Скільки треба людям партій, щоб належним чином працював заводський верстат чи поросилась ділова свиноматка? Виявляється і сотні малувато, адже їх безліч: демократична і соціалістична, ліберальна і республіканська, селянська і ще бог зна скільки. А корови знижують надої, а в магазинах і миші вже не водяться.

Та найстрашніше в іншому. Хай би обмежувалися одними деклараціями і дискусіями. То ж ні, відстлявшись словесно, вони беруться за зброю. Он у Тбілісі — справжня війна, причому стріляють не грузин в осетина, а брат в брата.

Чия це робота? А тих же політиканів, уражених хронічною амбіцією, жадобою володарювати над іншими.

Гаразд, підемо на компроміс, дамо їм владу, припустімо, в найкращому... мурашнику. Ніну Андрєєву оберемо генеральним секретарем неокомуністичної партії, її ідейному брату Травкіну дамо корону імператора над усіма комахами. Армію очолять полковники Алксніс з Петрушенком, засоби масової інформації — спонсор вільнюського «омону» Невзоров, а національну політику — бойовики з «Пам'яті». Хочете знати, що з цього вийде? Всі мурахи стали б «тиграми Тамілі Лами» та й зʼїли б одне одного, бо замість того, щоб спільно творити добро, підтримувати життя, були б залучені в політичну боротьбу, референдуми, знищення інакомислячих, як класу.

На щастя, на світі не все так погано створено, закони природи, людський геній відторгнуть противне і негідне. Ось уже грядуть зміни на краще: вступають в дію економічні закони, конфронтація поступається місцем співробітництву і взаєморозумінню, на арену державної влади приходять більш розсудливі діячі — Кравчук, Назарбаєв, Акаєв, Снєгур... Якась, хай ще бліда і невиразна, але зоря надії сходить над нашою Україною, адже зумів її народ переступити через всі ідейні розбіжності і обʼєднатися в боротьбі за незалежність і суверенність. Навіть з колишнім компартійцем, якого переважна більшість виборців обрала президентом, знаходять тепер спільну мову демократи і республіканці, ліберали і рухівці, вчорашні комуністи.

Значить: ми на вірному шляху, вільна Україна швидше інших колишніх союзних республік прийде до мети, покінчить з хаосом і побудує справді демократичну, правову багату державу?

Л. НОВІНСЬКИЙ.

Наш календар

„Незалежний" січень

Перший місяць року — найсуворіший і один з найтриваліших. Але з нього починається відлік нового відрізку життя, нових діянь і надій.

У цю пору нема буяння живильних соків, цвітіння. Спить земля, сплять ріки і ліси. Зате менше й хворобливих виразок на землі — згубних нітратів, чорних отруйних стоків, екологічних катастроф, вчинених людьми. Здається, що то богу стало соромно за нас, і він товстою білою ковдрою вкрив простори.

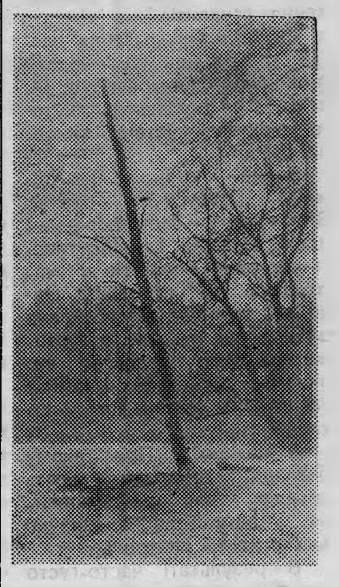

Але січень теж з характером — він по-своєму незалежний: захоче так закрутить хуртовинами і заметілями, так ушпарить морозами, що у ці часи повальної нестачі всього аж до сірників і теплої води в трубах парового опалення, ми забігаємо, як цуцики від холоднечі.

А захоче січень — пожаліє, заплаче відлигами, на хвильку пригріє промінчиком ласкавого сонця. Тільки б знати, що краще: ота його суворість, чи мʼягкість, яка тільки розбещує, робить нас лінивими.

Хай місяць перший буде таким, який дасть у першу чергу перепочинок натрудженій землі, щоб родила і розквітала, а нас, людей, навчить цінувати тепло і ласку, гартує до завзятої праці і нових випробувань, які попереду!

І. СТАВЧУК.

ЗА СТІНАМИ ГУРТОЖИТКІВ

Докорінне підвищення якості підготовки спеціалістів потребує предметного поліпшення роботи адміністрації та громадських організацій факультетів у гуртожитках, подальшого покращання соціально-побутових умов проживання, більш масштабної, послідовної та цілеспрямованої участі факультетів у вирішенні проблем студентського побуту.

Перевірки, аналіз стану організаційної та виховної роботи, соціально-побутових умов у гуртожитках, бесіди з студентами показали, що в цілому поставлені питання перебувають в полі зору ректорату, деканатів та громадських організацій. Проте слід відзначити, що заходи факультетів щодо поліпшення стану в гуртожитках реалізуються вкрай повільно. Безтурботність, недбале ставлення до вирішення проблем розвитку інфраструктури студентських гуртожитків, безконтрольність з боку адміністрації та громадських організацій факультетів за станом справ призвели до зниження комфорту, посилення безладдя, певної втрати функціональної ролі гуртожитків у системі навчально - виховного процесу. Після введення студентського самоуправління, яке так і не стало реальною дієвою силою, різко знизився рівень виховної роботи з боку професорсько-викладацького складу.

Самостійність студрад здебільшого проявляється лише в питаннях заселення та створення пільгових умов для членів студради і їхніх товаришів. Цим і пояснюються щорічні переселення студентів з кімнати в кімнату. Оформлення членів студрради на посади помічників вихователів ніскільки не поліпшило, як того очікували, стану виховної роботи.

Вкрай погано налагоджено пропускний режим. Внаслідок безвідповідальності вахтерів та відсутності чергових студентів у гуртожитки без перешкод заходять сторонні люди. Давно забули про те, що в гуртожитках було правилом вивішувати на дверях кімнат таблички з прізвищами мешканців.

А навіщо? При такому безладді студради мають простір для маніпулювання, а адміністрації значно важче вести контроль.

В результаті часто-густо сторонні люди зостаються на ніч, крадуть речі, особливо в іноземних студентів з гуртожитків № 4, 5, 1, які запрошують в гості до себе міських дівчат.

Значно змінилась структура дозвілля студентів, котрі мешкають в гуртожитках. Різко зменшилася кількість тих, що бажають займатися спортом, відвідувати театр, лекції, диспути. В той же час помітний потяг до легких розваг, відпочинку під гуркіт посилювачів, що створює ненормальні умови для навчання і здорового дозвілля, як сусідів по гуртожитку, так і жильців сусідніх будинків. В гуртожитках № 1, 4, 5, до до того ж процвітає пияцтво.

Суттєві недоліки мають місце в санітарно-гігієнічному стані гуртожитків № 1, 2, 4, 5. Допускаються грубі порушення як з боку обслуговуючого персоналу, так і з боку студентів. Місця загального користування прибираються невчасно і неякісно, не проводиться систематично дезинфекція столів, підлог, нерегулярно виносяться харчові відходи, надто в гуртожитках № 1 та № 2. Все це зумовлює захаращеність, бруд, випари, неприємні запахи. Не ведуться санітарні журнали, коменданти не мають спеціальних книг обліку порушень, зауважень, пропозицій. Не ведеться контроль за порядком та гігієною в житлових кімнатах.

Особливу тривогу викликають грубі порушення в користуванні електроенергією (гуртожитки № 4, 5.) Освітлювальні мережі в кімнатах неспроможні витримувати потужні навантаження електронагрівальних приладів, прасок, плиток, холодильників, телевізорів тощо. Це може призвести до повного знищення освітлювальних мереж гуртожитків. Крім того є ризик виникнення пожеж, як це уже було в гуртожитку № 1. До такого ж фіналу призводить куріння де попало, в тому числі й у кімнатах (гуртожиток № 2). При цьому, завдяки деяким надто «діловим» студентам на окремих поверхах гуртожитків № 1, 5, 6 вже нема протипожежних шлангів.

Електрики не встигають міняти лампочки і плафони, склярі — вставляти шибки у вікна. Нещадно ламаються стільці, столи, шафи, ліжка...

...Широка розмова про стан роботи фекультетів у студентських гуртожитках відбулася незадовго до нового року на черговому засіданні інститутської вченої ради. Розроблено і затверджено широкий план заходів щодо поліпшення становища, яким, зокрема, передбачено підвищити роль та відповідальність заступників деканів, комендантів та студрад гуртожитків, домогтися персональної відповідальності за організацію і дотримання внутрішнього розпорядку.

Передбачається налагодити чітку систему пропускного режиму і контролю за внутрішнім розпорядком у вечірні години, для чого підвищити вимогливість до чергових вахтерів, активізувати діяльність студентського активу і членів оперативних загонів, визначивши інструкціями їхні обов'язки; організувати діяльність студентського активу і членів оперативних загонів, визначивши інструкціями їхні обов'язки; організувати безумовне щоденне чергування студентів на вахті з обов'язковою реєстрацією і записом у журналі випадків порушення розпорядку; закріпити відповідальних за поверхи, секції та кімнати загального користування. Докорінно змінити ставлення до випадків розкрадання державного і особистого майна, пияцтва, продажу горілчаних та винних напоїв у гуртожитках, навести порядок у використанні електронагрівальних приладів.

Лабораторії соціологічних досліджень доручено виявити головні проблеми студентського побуту, проблеми духовного та культурного життя.

Будуть вжиті заходи щодо докорінної перебудови виховної роботи в гуртожитках з урахуванням сучасних умов суспільно-історичного процесу. Планується підключити до цього насамперед викладачів суспільних кафедр і кафедр факультету фундаментальних та інженерно - практичних дисциплін. Для кожної кафедри визначається відповідний день тижня для проведення в гуртожитках консультацій, бесід, дискусій, лекцій, круглих столів.

Під контроль беруться заходи клубів молоді при гуртожитках, забороняється влаштування платних вечорів для сторонніх колективів. В недіючих учбових кімнатах створюватимуться спортивні кімнати, кімнати матері й дитини, а обладнання їх і устаткування візьмуть на себе відповідні кафедри.

Поселення в гуртожитки буде проводитись під контролем деканату.

ВЕСЕЛЕ НОВОРІЧЧЯ

Вже багато років на кафедрі російської та української мов працює інтерклуб «Голуба планета Земля». Доброю традицією інтерклубу стало проведення вечорів інтернаціональної дружби, різних тематичних вечорів.

Одна з таких зустрічей відбулась напередодні Нового року в клубі третього гуртожитку.

«С Новым годом! Новым счастьем! Праздник радости для всех! Пусть звучат под этим сводом песни музыка и смех!» — такими словами розпочали новорічний вечір Дід Мороз (в його ролі студент II курсу Мустафа з Лівану) і Снігуронька (студентка II курсу Уянга з Монголії).

Тут можна було побачити виступи студентів з багатьох країн світу (Ліберії, Гвінеї, Гани, Турції, Куби, Монголії, Лівану та інших). Студенти Закіос Пейн з Ліберії та Клеменс із Гани виконали новорічну пісню на англійській мові. Студентка з Куби Нюрка і Макасараджав з Монголії співали на російській мові. Їх виступи підготувала викладач кафедри І. Г. Василькова.

Багато цікавого було на вечорі. Яка зима чекає нас у нинішньому році? Які зимові прикмети ви знаєте? Які події року вам запам'яталися найбільше? Чого ви чекаєте в році 1992-му?

Впродовж вечора кожен, хто був у залі, міг привітати зі святом кожну, навіть незнайому, людину. А допомагав це зробити новорічний листоноша (студент 1 курсу з Гвінеї Садіо Сседібе).

Одне слово, вечір вдався. Хочеться подякувати викладачам, які взяли найактивнішу участь у його підготовці. Це І. Мельник, Т. Белая, А. Хмель, Г. Іванець, О. Красавцева, Л. Горчинська, О. Абрамчук, В. Корженко, Л. Бачек, В. Липовська.

О. КРУКОВСЬКА.

На знімку: фрагменти свята.

Якщо треба на курорт

Профспілка працівників інституту передала до редакції список путівок, які надійшли до ВПІ, для санаторно-курортного лікування у першому півріччі нинішнього року. Щедрість, правда, не дуже велика — — тільки 22 путівки. І ціни — дай боже! Але, як то мовиться, і на цьому спасибі.

Отже, куди можна податись, якщо маєте гроші і потребу в лікуванні?

Хвороби нирок і сечоводів можна підлікувати в Сатанові Тернопільської області в санаторії «Збруч» з 16 січня (вартість путівки 655 крб.), там же з 1 березня (636 крб.), курорт Трускавець (сан. «Алмаз») з 11 березня (656); **хвороби органів травлення** курорт Моршин (сан. «Рассвет») з 11 лютого (533), в Трускавці (сан. «Каштан») з 11 травня (656), (сан. «Янтар») з 21 травня (656), курорт Сойми (сан. «Варховина» з 22 червня (607), курорт Великий Фонтан (сан. ім. Горького) з 11 травня (656), курорт Єсентуки (сан. «Аврора») з 16 лютого (656); **хвороби органів кровообігу** — Немирів (сан. «Авангард») з 26 березня (472), з 25 травня (492), з 3 червня (676), з 24 червня, з 25 червня (492), курорт Алушта (сан. «Слава») з 1 червня (492), курорт Аркадія (сан. «Україна») з 4 травня (743); **захворювання кістково - м'язової системи** — курорт Хмільник (сан. «Хмільник») з 4 лютого (675), з 11 травня (722), куррот Синяк (сан. «Синяк») з 11 березня (656); **хвороби органів руху, нервової системи, органів дихання** — — курорт Хмільник (бальнеолікарня) з 29 березня (860); **захворювання органів дихання** — курорт Саки (сан. «Саки») з 11 червня 472); **захворювання шкіри** — курорт «П'ятигорськ (сан. «Лісова поляна») з 16 лютого (697 крб.).

СПОРТ ПРОТИ ГРИПУ

Науковими дослідженнями доведено, що найнижча фізична активність припадає на середину січня. І саме в цей час люди найбільше хворіють, тому що між зниженням захисних можливостей людського організму та фізичною активністю людей існує прямий зв'язок. Тому, згідно з меморандумом про взаєморозуміння та принципами співробітництва в галузі спорту з 19 по 25 січня 1992 року, виголошеним Канадою та Україною, провадитимуться заочні змагання «Спорт для всіх». Вінниця отримала почесне право позмагатись з містом Ріджайне... У зв'язку з цим Вінницька міська Рада народних депутатів ухвалила рішення — провести міський конкурс на кращу організацію масових фікультурних оздоровчих заходів під девізом «Спорт — для всіх» серед учбових закладів, трудових колективів, шкіл.

Розроблені заходи, які будуть проведені протягом цього контрольного тижня і в нашому інституті. Серед них: розиграш кубка першокурсників з футболу та настільного тенісу, з масового оздоровчого бігу, а також — спартакіада гуртожитків. З цікавістю очікується зустріч ветеранів та збірної ВПІ з футболу.

Двадцять років тому наша головна збірна вперше завоювала кубки міста та області з футболу. Вам, дорогі товариші, надається можливість знову зустрітися з провідними правцями того часу — нині відомими вченими, викладачами, керівниками виробництва, такими, як В. О. Поджаренко, Е. М. Грушко, Ф. М. Малярчук, В. М. Буяльський, А. П. Якимчук, В. М. Олежкін, В. В. Шановський. Б. В. Ткачук та багато інших.

Досвіду ветеранів протистоятимуть молодість та самовідданість нинішньої збірної, яка загартувалася на спортивних майданчиках В'єтнаму, Польщі.

На цей же час припадають змагання з волейболу та настільного тенісу спартакіади «Бадьорість та здоров'я серед викладачів та співробітників вузу».

Крім спортивних заходів, будуть проведені і оздоровчі. Приміром, змагання з рухової активності не ставлять за мету досягнення високих результатів. Головне завдання — підвищити фізичні навантаження на організм, що сприяє зміцненню здоров'я, підвищує стійкість до захворювань. В залік іде будь-яка фізична активність — виконання вправ ранкової гімнастики, звичайні прогулянки на свіжому повітрі, ходьба з дому до місця роботи, рибалка, полювання тощо. Домовлено, що заняття будь-якими фізичними вправами тривалістю 20 хвилин буде прирівняно до символічного показника «Кілометр здоров'я». Кожен повинен особисто вести щоденний облік навантажень протягом всього тижня.

На жаль, цей тиждень здоров'я, заочні змагання з канадцями співпадають з екзаменаційною сесією в Інституті, що ставить нас в гірші умови, порівняно з іншими вузами, де строки сесії інші. Тому звертаємось до професорсько-викладацького складу, до всіх студентів та співробітників з проханням взяти активну участь у цих заходах: підвищити свою фізичну активність, більше бувати на свіжому повітрі, менше користуватися міським транспортом, ходити в інститут пішки. Це допоможе підвищити ваше самопочуття, бадьорість, сприятиме поліпшенню здоров'я. У нашому інституті народилось багато різних починань в цьому плані. Давайте ж і до «тижня здоров'я» поставимось з усією відповідальністю і розумінням.

Я. КУЛИК.

Діамантові грані язичництва

Наші предки з мінімальним набором знарядь праці, у повній злагоді з природою, вивіреним побутом і язичницьким обрядом зберегли себе, як націю, від асиміляції різношерсних завойовників.

Ось таке відчуття піймав у собі, завітавши з студентами та працівниками ВПІ до Вінницького краєзнавчого музею на виставку «Символіка Поділля», де гідом для нас був Юрій Костянтинович Савчук, організатор цієї **експозиції, викладач** з кафедри історії та теорії культури нашого інституту.

Цікава оповідь скінчилась пізно увечері, коли надворі вже світили ліхтарі. Поряд темною громадою нависав костьол, в маленькі двері якого невиразними тінями пірнали люди. Тисячу літ витравлювалась з свідомості подолян повага до природи і сьогоднішні наші тяжкі часи теж є результатом усохлої гілки цього вчення.

Степан ЛІСОВИЙ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

Тираж 1500. Зам. 5821.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 2 (458) | П'ятниця, 17 січня 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ЩЕ ДВА АКАДЕМІКИ...

ЯК МИ вже повідомляли, напередодні Нового року професорів ВПІ Олексія Петровича Стахова та Миколу Антоновича Філинюка обрано дійсними академіками Академії інженерних наук України.

Редакція попросила їх відповісти на три запитання:

1. Чим ви звітували перед високою конкурсною комісією, що приймала вас до АІНУ і якою кількістю голосів обрані?

2. Які обов'язки вченого і викладача покладає на вас нове звання?

3. Над чим працюєте зараз? Які найближчі плани?

Нижче друкуємо відповіді на ці запитання.

О. П. СТАХОВ

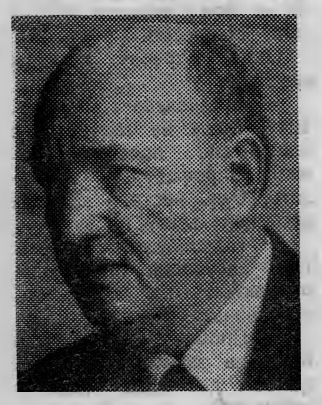

1. Я звітував перед високою конкурсною комісією своїми науковими працями та всією своєю науковою діяльністю, яка триває вже тридцять років. Почав цікавитися наукою ще будучи студентом Київського політехнічного, а потім Харківського авіаційного інститутів, котрий закінчив в 1961 році. Наступні три роки працював на одній з відомих певному колу людей науково - технічних «фірм» міста Харкова, в якій створювались електронні системи управління ракетами. Науковий рівень цієї організації був настільки високим, що це дало мені можливість досить швидко захистити кандидатську (1966 р.), а потім і докторську (1972р.) дисертації. На момент захисту докторської мені було лише 32 роки, і я став одним з наймолодших докторів технічних наук в галузі обчислювальної техніки на Україні.

Після захисту докторської дисертації я не зупинився в своїх наукових пошуках як це часто буває, і почав створювати теорію надлишкових систем числення, яка стала основним напрямком моєї наукової діяльності. За 30-річний період роботи в цій галузі мною особисто та в співавторстві з колегами опубліковано більше, ніж 350 наукових праць, серед яких 3 монографії, 2 учбових посібники, Одержано 160 авторських свідоцтв на винаходи, 62 зарубіжних патенти. Деякі наукові розробки (наприклад, високоточні аналого-цифрові та цифро-аналогові перетворювачі), які виконані під моїм науковим керівництвом, впроваджені в СКТБ «Модуль» у серійне виробництво.

Особливо хотілось би відзначити ті наукові досягнення, які вважаю до певної міри вершиною моєї наукової діяльності. Насамперед це — наукове відрядження до Австрії (1976 р.), де я був удостоєний честі виступити (німецькою мовою) з доповіддю «Алгоритмічна теорія вимірювання та засади комп'ютерної арифметики» на спільному засіданні комп'ютерного та кібернетичного товариств Австрії. Ця доповідь мала позитивний відгук відомих австрійських вчених, і з цього моменту починається світове визнання мого наукового напрямку. Посол СРСР в Австрії з цього приводу відправив листа до Державного комітету СРСР по науці і техніці, в якому порушив питання про закордонне патентування моїх винаходів з нового напрямку в галузі обчислювальної техніки.

У 1988 році я одержав запрошення від секції інформаційної техніки Дрезденського технічного університету прочитати цикл лекцій з свого наукового напрямку для аспірантів та наукових працівників. До речі, я був першим радянським вченим, який одержав таке запрошення від секції інформаційної техніки. Мені надали можливість виступити в Берліні та інших німецьких містах. Дуже дорогим для мене є відгук Дрезденського технічного університету, надісланий ректору Вінницького політехнічного інституту.

Однією з вершин своєї наукової діяльності вважаю також виступ з доповіддю на засіданні Президії Академії Наук України (1989 р.), результатом якого є створення спільної науково-дослідної лабораторії Академії наук та Мінвузу України з мого наукового напрямку.

Із останніх досягнень хотілося б відзначити публікацію в 1989 р. статті «Золотий переріз в теорії вимірювання» (обсяг 1 авторський аркуш) в одному з найбільш престижних міжнародних журналів «Комп'ютерна та прикладна математика».

В 1-му та 2-му номерах журналу «Вісник АН УРСР» за 1990 р. опублікована моя стаття «За принципом золотої пропорції. Перспективний шлях розвитку обчислювальної техніки». Ця стаття відкривала нову рубрику журналу «Методологічне оновлення науки». Несподіваним і дуже приємним було те, що за результатами конкурсу цій статті присуджено другу премію журналу.

Про все це я розповів при особистій зустрічі президенту Академії інженерних наук України академіку Таланчуку П. М. В результаті я одержав тверде запевнення, що голос президента буде за мною. Підтримка президента АІНУ, а також ректора нашого інституту академіка Мокіна Б. І. — члена Президії АІНУ, мабуть, і сприяла тому, що я був обраний до складу дійсних членів цієї академії одноголосно.

2. Академік — це найвище вчене звання, яке може отримати вчений. Це звання — не тільки честь, але й дуже великі обов'язки перед наукою.

3. Свій обов'язок, як академіка АІНУ, бачу передусім в тому, щоб сприяти розвитку таких наукових напрямків, які б вивели Українську науку на передові позиції в світі.

Я не націоналіст, але гордий тим, що я — українець. Мої корені по лінії батька знаходяться в Чернігівській, а по лінії матері — в Херсонській області. Вірю в талановитий народ України, вірю в те, що уже найближчим часом ми зможемо зайняти провідні позиції в світовій науці.

Як викладач та завідуючий кафедрою, бачу свій обов'язок в тому, щоб сприяти залученню до наукових досліджень талановитої студентської молоді Вінницького політехнічного інституту. Особливість АІНУ, на відміну від «традиційної» Академії наук України, полягає в тому, що її засновниками є вищі учбові заклади. Наука — справа молодих. Тому приплив молодих науковців із студентського середовища — гарантія життєздатності науки. АІНУ в цьому відношенні має суттєві переваги перед Академією наук України, яка відокремлена від вищої школи. Тому я бачу велику перспективу розвитку АІНУ.

Багато років працюю над методологічними проблемами науки. В мене добрі стосунки з редакцією журналу «Вісник АН УРСР», яка замовила мені декілька статей методологічного напрямку. Про статтю «За принципом золотої пропорції. Перспективний шлях розвитку обчислювальної техніки» («Вісник», № 1, № 2, 1990 р.) я вже говорив. В 6-му номері цього журналу за 1991 р. опублікована моя стаття «Вимірювання — фундаментальна проблема науки», а в одному з останніх номерів цього журналу повинна бути опублікована стаття «Золотий переріз та наука про гармонію». Над останньою статтею цього циклу «Фундаментальні ідеї науково-технічного прогресу» зараз працюю.

Я є науковим керівником спільної науково-дослідної лабораторії комп'ютерів Фібоначчі Академії наук та Міністерства освіти України. Це ще невелика лабораторія, в якій, в основному, провадяться теоретичні дослідження. Моя мета — розширити обсяг фінансування цієї лабораторії, об'єднати навколо неї всіх «фібоначчистів» нашого інституту та почати виконувати проекти, спрямовані на впровадження наукових результатів в області кодів Фібоначчі, які накопичені в ВПІ.

Ще одне завдання — це створення в нашому інституті музею гармонії та золотого перерізу. Цей музей сприятиме формуванню наукового світогляду інженерів. Кожного року за рішенням наукової ради під час весняного семестру для студентів всього інституту читаю невеликий факультативний курс «Золотий переріз в сучасній науці».

На жаль, ці лекції відвідують тільки студенти факультету обчислювальної техніки. То ж запрошую студентів всіх факультетів на мої лекції.

М. А. ФІЛИНЮК

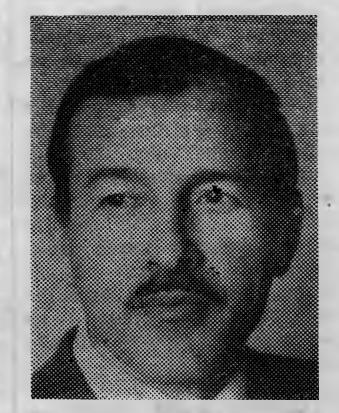

1. Конкурсній комісії АІНУ була представлена довідка про мою творчу і практичну діяльність, де простежені основні результати більше, ніж двадцятирічної роботи. Це, насамперед, створення нового наукового напрямку розробки високоефективних радіоелектронних пристроїв на базі інжекційно - пролітних ефектів виникнення динамічного негативного опору в багатоелектронних напівпровідникових структурах. Одним із результатів розвитку цього напрямку стало створення активних надвисоких високочастотних фільтрів. Ці роботи є піонерськими для нашої країни і випереджають результати зарубіжних досліджень.

Значні наукові і практичні результати одержані і в інших напрямках радіоелектроніки, що відображено більше, ніж у 250 друкованих працях, у тому числі в шести книгах і сорока авторських свідоцтвах на винаходи.

Суттєвим результатом своєї наукової діяльності вважаю і створення при ВПІ Всесоюзного (а тепер уже міжнародного) координаційного центру з негатроніки, що об'єднав провідних вчених з більшості республік, нині — незалежних держав.

Що стосується результатів голосування, то воно було таємним і за тією інформацією, що дійшла до мене — одностайним.

2. Звання академіка накладає на вченого велику відповідальність за розвиток інженерної науки, виходячи з нових економічних і політичних умов розвитку України. Не вдаючись у деталі, назву те, що, з мого погляду, нині є головним.

По-перше, пошук і виховання молодих учених, здатних створювати базу для науково-технічного прогресу нашої молодої держави.

По-друге, сприяти виходу наукових і технічних досягнень вчених України на широкий міжнародний рівень і інтеграцію в проведенні досліджень з ученими інших країн, що дозволить взаємно піднести рівень досліджень і розробок.

По-третє, це пропаганда інженерної і наукової діяльності та її результатів як серед молоді, так і серед підприємців та представників промисловості і сільського господарства.

Для мене, як працівника вищої школи, розв'язання цих завдань багато в чому полегшується тим, що ВПІ концентрує у своєму складі майбутні інтелектуальні інженерні кадри України — студентів та відомі наукові школи різних напрямків.

3. В науковому плані спільно зі своїми учнями продовжую дослідження по створенню адаптивних надвисокочастотних фільтрів, радіочастотних спецпроцесорів з багатозначною логікою, багатомірних засобів вимірювання потенціально-нестійких напівпровідникових структур. Розширюємо дослідження оптоелектронних інформаційних пристроїв на базі рідких кристалів і лазерної техніки. Продовжуємо займатись комп'ютерними системами колегіального прийняття рішень на основі теорії нечітких множин. Як наукове «хобі» — впровадження досягнень радіоелектроніки й інформатики в медицину.

В організаційному плані працюю над створенням повнокровного міжнародного координаційного центру з негатроніки з залученням провідних вчених не тільки колишнього Союзу, а й інших країн. А найближчі плани — це підготовка й проведення в Таганрозі міжнародної конференції з негатроніки.

ХРОНІКА

Наказом ректора з 1 лютого в нашому інституті вводиться нова структура факультетів. Їх буде не шість, а дев'ять. А саме: електроніки та енергетики (ФЕТЕ) зі спеціальностями бакалаврів і магістрів «Електротехніка» та «Енергетика»; радіоелектроніки (ФРЕ) — спеціальності «Радіотехніка», «Електроніка»; інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії (ФІТКІ) — спеціальності «Комп'ютерна інформаційна технологія», «Комп'ютерна інженерія»; автоматики (ФА) — спеціальність «Автоматика»; будівництва (ФБ) — спеціальність «Будівництво»; радіоелектронного апаратобудування (ФРА) — спеціальності «Радіоелектроніка», «Апаратобудування»; технологія машинобудування (ФТМБ) — спеціальність «Машинобудування»; транспортного машинобудування та триботехніки (ФТМТ) — спеціальності «Транспортне машинобудування», «Технологічне обладнання»; фундаментальної та економічної підготовки (ФФЕП) — спеціальність «Економіка».

Залишається без змін структура підрозділів з правами деканатів — інтеграції навчання з виробництвом (ФІНВ), культурно - художнього центру, деканату по роботі з іноземними студентами (ДРІС).

Вибори деканів на всіх новостворених факультетах інженерії будуть проведені до 15 березня. До виборів обов'язки деканів виконуватимуть: на ФЕТЕ — доцент М. П. Свиридов, на ФА — доцент А. С. Васюра, на ФТМБ — кандидат технічних наук В. Б. Петров, на ФТМТ — доцент М. Є. Іванов, на ФІТКІ — доцент О. М. Мельников, на ФРЕ — доцент В. М. Кичак; на ФБ — доцент Г. С. Ратушняк, на ФРА — кандидат технічних наук Ю. В. Крушевський, на ФФЕП — доцент В. Л. Карпенко.

У зв'язку зі скороченням однієї посади проректора з навчальної роботи вводиться посада проректора з виховної роботи та роботи з іноземними студентами. Цим проректором призначається доцент В. О. Леонтьєв.

На розширеному засіданні профкому співробітників ВПІ доручено тимчасово виконувати обов'язки В. І. Ковальчуку замість В. А. Дусанюка, який перейшов на наукову роботу у Вінницький сільськогосподарський інститут.

13-го січня в культурно-художньому центрі ВПІ етнографічним колективом Дрогобицького району Львівської області була показана художня композиція - дійство «Різдво на Україні».

ЙДУТЬ ЕКЗАМЕНИ

Для кого зима— час милування засніженими ялинками і білими просторами, можливість вийти на лижню чи на ковзанку, а для студентів — дні хвилювань, перевірки знань, здобутих нелегкою працею в навчальних аудиторіях і лабораторіях.

На знімку: екзамен складає відмінник навчання, студент будівельного факультету **Д. П. Нижник** (праворуч). Екзаменує викладач Б. М. Пентюк.

Фото **С. Лісового.**

РОЗДУМИ НАД МЕНЮ

Ціновий удар, як відомо, не обійшов стороною і студентські їдальні. 10-го січня відвідувачі нашого, так би мовити, «храму ситості» прийшли на обід і замість того, щоб наповнювати піднос улюбленими стравами, почали «наїдатись» репліками і жартами, викликаними новими цінами. Справді, яке відчуття може справити міні-біфштекс вартістю 2 карбованці 62 копійки плюс ще 40 копійок за жменьку відварених макарон? Відчуття буде таке: в шлунок ніби щось упало, а в гаманці все пропало...

Жарти, жартами, однак щось їсти треба. І ось уже в наступні дні вираз іронічності на обличчях змінив зовсім інший — заклопотаності, а десь усередині запрацював персональний комп'ютер, чи пак — лічильник: «Що взяти?: пів — борщу чи пів — супу, сирник, чи оладки, котлетку, чи біфштекс?

Як на мене, то однаково — менше п'ятірки на ніс не вийде, а голодним залишишся.

Для справжнього студента їдальня, можна сказати, другий після гуртожитку рідний дім, бо як він може подолати науки, як слід не виспавшись чи не наївшись? Після нового підвищення цін і нового скорочення меню в його голову замість вчення про напівпровідники чи коди Фібоначчі почнуть лізти теорії котлетно-біфштексного виробництва.

Що ж до стану меню, то доводиться констатувати, що в ньому утворилися справді торічеллеві пустоти і озонові дірки. Зовсім не стало страв з натурального м'яса, печінки, а найулюбленіші продукти — молоко, кефір, ряжанка, сметана та інші — наче кіт язиком злизав.

Тішитись залишається лише тим фактом, що в інших їдальнях ціни ще вищі і вибір став менший. Отож, не ламайте голови над меню, беріть, що бог дав, то біш, агропромисловий комплекс. А щоб знати, на що йдеш, пропонуємо курс цін в їдальні ВПІ станом на незабутню дату — 10 січня 1992 р.

Борщ овоч.	0.70
Суп з макар.	0,56
Біфштекс	2.62
Котлети	1.49
Оладки з повидл.	0.89
Сирники з повидл.	0,87
Каша ячнева	0.21
Макарони відвар.	0.40
булочка	0.80
кекс	1.08
тістечко	0.92
Чай з цукром	0.22
шматок хліба	0.10
сир з повидлом	0.47
салат з буряків з фрикаделькою	0,82
Ікра кабачкова	0.63
Салат «Новинка»	0,27

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, КООПЕРАТИВІВ, ВИНАХІДНИКІВ — ВСІХ, ХТО ПРИЧЕТНИЙ ДО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ!

ЯКЩО ВАМ ПОТРІБНО:

СКЛАСТИ і оформити опис до заявки на винахід, промисловий зразок, товарний знак;

ПІДГОТУВАТИ відповідь на рішення державної патентної експертизи;

ВИЗНАЧИТИ новизну технічного рішення (провести патентний пошук та аналіз аналогів);

СКЛАСТИ угоду про продаж (купівлю) ліцензії;

ПРОВЕСТИ експертизу на патентну чистоту розроблюваних пристроїв та експортних товарів;

ОТРИМАТИ консультації з питань винахідництва та патентознавства;

ЗВЕРТАЙТЕСЬ В ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Роботи виконуються на договірних умовах.

Договори укладаються як з підприємствами, так і з приватними особами.

Довідки по телефону: 6-75-26, 23-07.

Наша адреса: 286021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95 Вінницький політехнічний інститут, патентно - інформаційний відділ, кімн. № 0417.

ПУТІВКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Студентський профком має такі путівки на 1-е півріччя 1992 р.

Захворювання кістково-м'язової системи

Курорт Хмільник з 14.02 по 8.03 — 675 крб.

Курорт Кирилівка 21.04—14.05 — 615—«—

Курорт П'ятигорськ санаторій «Лісова поляна» 14.02—8.03 — 686.50

Хвороби органів травлення

Курорт «Поляна» 11.03 по 3.04 — 656

Курорт Моршин сан. «Рассвет» 21.03 — 13.04 — 656.50

Курорт Моршин сан. «Лаванда» 11.06 — 4.07 — 656.50

Санаторій «Сонячне Закарпаття» 21.01—13.02 — 566.50

Курорт «Трускавець» сан. «Алмаз» 11.03 — 3.04 — 656.50

Хвороби нирок і сечоводів

Курорт Трускавець сан. «Алмаз» 21.04—14.05 — 656.50

Курорт Сатанів сан. «Збруч». 22.02—16.03 — 655

Захворювання органів руху, нервової системи

Санаторій «Горная Тисса» 21.06—14.07 — 738.50

Курорт Бердянськ 1.03—24.03 —533.50

Захворювання органів дихання

Курорт Алушта сан. «Слава» 21.06 — 14.07 — 492.50

Курорт Алушта пансіонат 1.04 — 24.04—574.50

Хвороби органів кровообігу

Курорт Сочі Мис «Верный» 1.03—24.03—472.50

Гінекологія

Курорт Куяльник (Одесса) 1.06—24.06 —656.50

Відпочинок

Курорт Алушта буд. відп. «Морський берег» 30.06—17.07 — 284.50

Путівки видаються за 10% від повної вартості.

ТИЖДЕНЬ ЗДОРОВ'Я

...ТОВАРИШ БУШ

Звертаючись перед Новим роком до своїх співвітчизників, президент США Д. Буш сказав: «Кінчайте сидіти біля телевізорів, виходьте на вулиці! Для того, щоб мати здорове життя, ви повинні потурбуватися про особисте здорове тіло. Ви одержите від життя значно більше задоволення, якщо будете займатися спортом. Залиште диван, вийдіть з дому, займіться фізичними вправами. Від цього стане набагато продуктивнішою ваша праця, навчання і життя в усіх його напрямках. Коли я хоча б зроблю пробіжку, то почуваю себе дуже гарно. А якщо ні — то біда. А все це так просто...».

І ось подумалось: які щасливі люди, американці, що мають такого президента, який займається не загальними закликами до кращого майбутнього, котре забезпечить їм держава, а добивається, щоб люди самі творили добро і здоров'я.

Буш має на це повне право, бо він особисто активно займається фізичною культурою: бігає, стрибає, грає в гольф, ловить рибу спінінгом та інше. І в цьому він мені товариш.

Особистий приклад президента вивів на бігові доріжки, в басейни, на веломаршрути більше як 80 відсотків населення, що значно знизило захворюваність, особливо серцево-судинного характеру.

Мені можуть заперечити, мовляв — то ж Америка!

Так, нам важче. Дефіцити, черги, високі ціни — не знаєш за що братися. А ще лякають безробіттям. Одні нервові потрясіння, стреси. Як вижити у цей важкий час? Зберегти б здоров'я і сили? Поставити дітей на ноги?

У нашому житті сподіватися треба тільки на себе. А для цього насамперед необхідно мати міцне здоров'я. Постає питання: а де його взяти? Який обрати шлях до зміцнення здоров'я? Протоптувати доріжку до поліклініки чи лікарні, ходити по аптеках в пошуках ліків, які не завжди знайдеш, та й коштують вони зараз стільки, що доведеться працювати тільки на ліки?..

А може є інший порятунок?

Хронічна втома, постійні нервові перевантаження, невміння відпочивати, низький рівень рухливої активності, недодержання будь-якого розпорядку, надмірне споживання ліків постійно підривають здоров'я. То ж, якщо ви вирішили дійсно жити так, щоб відчувати радість від життя, то починайте займатися фізичною культурою, прислухайтесь до порад президента Д. Буша.

На жаль, від багатьох можна почути: «Де взяти час?» Дійсно, його з шухлядки не витягнеш. Але подумайте, скільки ви його втрачаєте, бігаючи з лікарняними листками, нервуючи в чергах до лікарів, які далеко не завжди можуть допомогти.

Потім треба знати, що в житті є правило: за все необхідно платити. Хочеш бути здоровим — чимось поступись. Бо, як каже відомий фахівець з природних методів лікування, американський медик Поль Брегг: «За гроші можна купити ліжко, але не сон; книжки, але не розум; їжу, але не апетит; прикраси, але не красу; дім, але не домашній затишок; ліки, але не здоров'я...».

Нас змалку не привчали прагнути бути здоровими. На запитання, що слід для цього робити? — більшість, впевнений, відповість: «треба більше відкривати поліклінік, лікарень...» І мало хто порадить самому дбати про своє здоров'я. На думку М. М. Амосова — бути хворим просто некультурно. На жаль, в нашому колективі дуже високий показник втрат робочого часу внаслідок тимчасової непрацездатності, займаємо одне з перших місць серед вузів міста.

У зв'язку з цим хочеться крикнути: схаменіться, шановні друзі! Озирніться навколо, життя дається раз. Знайдіть час для занять фізичною культурою, ведіть здоровий спосіб життя, використайте цей шанс! Ви потрібні своїм сім'ям, суспільству не тільки духовно, а й фізично здоровими!

А допоможе вам в цьому центр природних методів оздоровлення, створений профспілковим комітетом та спілкою любителів оздоровчого бігу і ходьби «Ювентус». Наш центр надаватиме поради і консультації. Ви дізнаєтесь, як за допомогою фізичних вправ можна зміцнити здоров'я, підвищити працездатність, відчути себе молодим у будь-якому віці. Отже, чекаємо вас!

В. ОЛІЙНИК,
голова спілки любителів оздоровчого бігу та ходьби «Ювентус» ВПІ.

ВІТАЄМО!

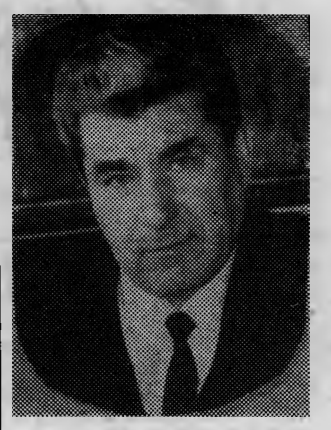

Невігласом сиджу на парі, слухаю лектора Б. Ф. Ліщинського і ловлюсь на думці, що з шкільних років моя уява чомусь вимальовувала образ професора неодмінно, як професіональну мудрість, впаяну в старість. Броніславу Федоровичу сьогодні 50 літ, про старість тут і мови нема, то ж навіть при бажанні не можу вписати його в свій стереотип.

Отже, треба просити аудієнції.

— Броніславе Федоровичу! Мене не задовольняє словникове пояснення поняття «професор». Розкажіть, будь ласка, що вам дає цей статус?

— Пояснювати студентам науковий бік життя, опираючись на власну базу знань.

— Пробачте, що невміло поставив запитання — що це вам дає поза межами інституту?

— Живу, як усі: стою в черзі за хлібом і молоком, якщо вона, звичайно, не дуже довга.

— Нині з безкрайніх черг народився певний тип людини з своєрідним кругозором. У багатьох з них, за нашими мірками, нормальне матеріальне забезпечення, та, коли доводиться пів-дня вистояти в черзі, а другу половину дня дожовувати ту атмосферу нервовості, то, само собою, така людина скаржиться і від тебе теж іншої мови не сприймає. Не боїтесь потрапити до цієї когорти?

— Ні. У мене є змога щось дати людям і це лікує від багатьох хвороб.

— Читав новорічне поздоровлення ректора, де є побажання майбутньому технічному університетові мати невдовзі 5—10 академіків. Чи нема і у вас бажання подолати цю вершину?

— Це дуже важко, навіть якщо в тебе досить природнього хисту. Щоб вистачило духу, треба багато від чого відмовитись.

— Якою дорогою ви йшли до ВПІ?

— В науку я прийшов від практики. Там є одна перевага — щодня бачиш продукт своєї праці. В інституті з цим складніше — треба більше терпіти і довше чекати.

— Маєте захоплення поза роботою?

— Придбав для сім'ї ділянку землі і з насолодою пораємось біля неї — відпочиваємо.

— Щоб не було вам ніяково од моєї настирливості, побажаю сам собі дожити до вашого шістдесятиріччя і знову взяти інтерв'ю, але уже в академіка.

— Ну, що ж — потерпіть...

Степан ЛІСОВИЙ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

Тираж 1500. Зам. 1078.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 3 (459) | П'ятниця, 24 січня 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ДВА ПОРТРЕТИ З МОТУЗКОЮ

І НЕ звично, і не зовсім зручно бачити портрет вождя не на фасадах адміністративних офісів, не над натовпами усміхнених «будівників комунізму», а в такому ось непрезентабельному вигляді, серед господарського мотлоху і начиння. Все? Епоха Леніна закінчилась?

Ніби-то справді так. Вже він і не наймудріший, і не найгеніальніший. З'ясовується, що був лише ловким тактиком, бо жодне з його стратегічних передбачень не здійснилось.., і вже на долю цієї дівчини з фотографії не матиме ніякого впливу, вже не доведеться їй зубрити через силу складні премудрощі його багатотомників?

На всі ці запитання можна відповідати ствердно, але фотокореспондент назвав свій знімок «Два портрети з мотузкою». Ота мотузка між дівчиною і портретом вождя відіграє роль ідеологічного символа. Не тільки дівчина, а всі ми, колишні громадяни Союзу РСР, міцно прив'язані нею до Леніна і того, що він створив на нашу голову. Нема давно і його самого, і його дітища — СРСР, нема вже й романтичної лжеідеї про світле, майбутнє, яке утверджувалось морем крові і несправедливості, перетворюючись в планетарне пугало, імперію зла. Це, зло, на жаль, живе і досі, бо в нього дуже багато відданих, вихованих сімдесятьма роками пітьми, опричників.

Може найвиразніше це бачиться сьогодні, коли благотворні хвилі демократії силкуються вимити з нашої свідомості осоружну ідеологію більшовизму. Досить проаналізувати з цих позицій становлення незалежної України.

Перед усім світом заявлено про створення п'ятнадцяти суверенних держав. Але в створеному Леніним Союзі завше велося так, що говорили одне, а робили інше, тобто, гуманістичні заявки — для пропаганди, брехня і насильство — для діла. Іншими словами, старе ідеологічне мотуззя нині — не в сховищах і запасниках музеїв та архівів, а в роботі. Та ще й якій!

Зверніть увагу, що сьогодні пишуть про Україну вчорашні рупори московської демократії «Известия» і «Комсомольська правда». З яким шаленством накинулись вони на кожен крок молодої держави, як намагаються зберегти імперію зла, проти якої ще вчора ніби-то самі воювали.

Ленін зробив Україну регіоном безправ'я і викачки зерна та м'яса з перших днів радянської влади. Згадайте хоча б Брестський мир 1918 року. Щоб зберегти більшовизм, він без роздумів оддав страждений народ і його землю німецьким окупантам. Розпорядився нашою долею на правах старшого брата-великороса.

Вже тоді стало ясно, що бідному українському народові готується режим безправної колонії. Так воно було, так воно є, так і робиться, щоб нічого не змінилось.

Підписали новий Брестський мир з хорошими обіцянками дружби, братерства, рівноправності. Втім, і пекло, говориться, добрими намірами вимощене. Та як тільки дійшло до діла, до утвердження державності, старший брат знову почав тупати ногами і, показуючи кулака, без натяків дає зрозуміти: «Делай, как я».

Думала Україна розпочати економічну реформу з 1 квітня 1992-го року, а старший брат, який утримує друкарського верстата для грошей, підняв собі зарплату, набив «дерев'яними» російські калитки і кинувся скуповувати на Україні все, що було можна. Ніхто з них тоді не волав, що це велика біда для братів - малоросів, а от коли вони, щоб врятуватись, запровадили багаторазові купони, знявся гвалт: «Караул! Порушення угод. Хочуть заполонити Росію паперовими грішми!».

Отже, винні українці.

Почали війська приймати присягу на вірність новій державі. Група узбеків, згідно домовленості, їде дослужувати у свій Ташкент. В Москві при пересадці з поїзда на поїзд чи з літака на літак, їх зупиняють і кажуть, що дослужувати будуть у Санкт-Петербурзі. Солдати, за нинішніми традиціями, одразу — голодовку!

Центральне телебачення вмить організувало репортаж: «Дивіться, люди, які ці українці брехуни. Сказали солдатам, що будуть служити дома, а треба їхати в Пітер. «І ні слова про те, що це їх туди «переадресовує» маршал Шапошников. Отже, чисто по-братськи, сам Гебельс потирав би руки від такої винахідливості московських словоблудів.

Героєм центральної преси став адмірал Касатонов після того, як відмовився виконувати вказівки українського Президента, хоча служить в Севастополі. Герої — і генерали та полковники, які скликали в Москві офіцерські збори і з піною на вустах волали, що не допустять створення армій суверенних держав. Москва сердечно співчуває бідним генералам, які плачуть за Союзом РСР і переконує, що до нещасних треба прислухатись — не можна ж розволокти армію по національних квартирах. Отже, Україно, не думай вирватися з любих обіймів Москви, бо тоді вона за генералів не відповідає, армія в їхніх руках, а це страшно.

Тільки ж чому оте страхопуддя одержало дозвіл зібратися в кремлівсько-зоряній, яка їх так боїться, а не в центрі СНД — Мінську?

Може тому, що у Мінську вони говорили б напівголосу тихше, адже він, хоч і обраний столицею співдружності, не чує за собою права диктувати волю іншим суверенним державам.

В. ІВЧЕНКО.

ВІТАЮЧИ З ЮВІЛЕЄМ

Біля витоків

ВЖЕ давно йдуть розмови про музей історії Інституту. Справді, хоч дата його створення не така вже й давня — два з лишнім десятків років — вони увібрали в себе стільки подій, що їх вистачило б для написання книги. Але поки її лиш планують писати, молоді люди, котрі приходять до нас, виявляють цілком зрозумілий інтерес до того які найвизначніші віхи становлення і розвитку вузу. І тут ми можемо сміливо адресувати зацікавлених до людини, яка все знає, бо вона стояла біля витоків, біля колиски народження ВПІ. Ця людина — доцент кафедри хімії Галина Павлівна Котлярова, якій нині виповнюється 60 років.

У кабінеті, куди я завітав, бажаючи зустрітись з нею, все говорить про те, що повновладним господарем тут — тільки хімія. Штативи з колбами, пузирчики з найрізноманітнішими рідинами, таблиці з формулами — на кожному столі, на стінах. Серед цього розмаїття ледь помітив жінку, що схилилась над паперами. Акуратна зачіска, швидка реакція рухів і променистий погляд очей аж ніяк не свідчили, що це та жінка, про вік якої не прийнято говорити. Можливо умови життя так відшліфували людину, коли і в шістдесят, і в сімдесят вона залишається молодою і тілом, і душею. А може справді діють сили невідомі, потойбічні, а роки ніякого впливу не мають на життя.

Що до Галини Павлівни, то мені здається, що її ангелом - хранителем стало загартування життєвими випробуваннями, адже змолоду пройшла, як кажуть, і Рим, і Крим, і мідні труби. Закінчивши Ленінградський технологічний інститут імені Ленради молода дівчина відразу потрапила в неординарну ситуацію — стала дружиною офіцера. А у військових відомо, яка доля: сьогодні тут — завтра там. І стала Галина мандрівницею — кочівником без постійного місця проживання, без двора і кола, позбавлена іноді елементарних побутових умов. Скуштувала і степових спек, і бур, і лютих сибіроьких морозів. Нарешті, десь за Волгою, в Куйбишевській області вони зупинились на якийсь тривалий час. І Галина Павлівна отримала можливість подумати про роботу. Але яку? Було б тут місто — знайшлась би справа для хіміка з вищою освітою. Але на десятки кілометрів довкіл — одні села і хутори.

І тут визріло рішення стати сільською вчителькою — хімічкою. Тим більш, що змалку виявила хист до виховної роботи — була ланковою, піонервожатою, любила малечу. Навіть подруги говорили: «У тебе на лобі написано, що будеш «класною дамою».

Отже, так і сталося. Але як це не просто виявилось — щоранку відправлятись в те село на роботу. Особливо взимку, пішки міряючи кілометри засніженого степу у сліпу хуртовину, бурю чи дзвінкий хрещенський мороз. Згадуючи про ті дні, Лариса Павлівна весело сміється:

— Вся обморожена — руки, ноги. А одного разу дісталось і вухам — вони розпухли, стали довгими, як у зайця...

Потім доля посміхнулась — переїхала з чоловіком до Києва.

— Не знаю, як для кого, а для мене з Україною пов'язані найсвітліші сторінки життя, — каже Галина Павлівна. — Тут, у Київському академічному інституті фізичної хімії, поступила в аспірантуру, захистила кандидатську дисертацію і включилась у наукову діяльність.

Там могла б і далі рости професіонально, упорядкувати своє особисте життя, але долі потрібно було знову вчинити цій жінці екзамен на витривалість, подолання труднощів — у 1969 році подружжя переїжджає у Вінницю, де знову доводиться шукати роботу.

На щастя, у місті почав створюватись загально-технічний факультет Київського технологічного інституту харчової промисловості і Галину Павлівну прийняли лаборанткою.

Не могла вона тоді претендувати на більшу посаду, яка відповідала б її званню, бо всього їх було в цьому новоствореному учбовому закладі три десятки працівників, а старшим був тільки один фахівець — Роман Юрійович Кігель — ініціатор і творець факультету.

Не знала і не могла вона знати, що тут в маленькому будиночку біля залізничної станції почнеться її друга молодість і все ніби повториться спочатку — житлові проблеми і нестатки, перші звершення і нові відкриття. А головне — відчуття своєї необхідності.

У пам'яті не стерлися навіть дрібниці: виразно бачить отой пристанційний тісний будиночок, в якому ніде було навіть присісти працівникам. Потім їм здали в оренду приміщення в СШ № 15, але лекції доводилось читати в коридорі, під кабінети використовувати туалети.

Нарешті розмістилися в будинку колишнього раднаргоспу, де й почалася біографія вже нинішнього політехнічного інституту. А разом з ним і нова сторінка її життя, наукової і викладацької діяльності, за роки яких пройшла шлях від лаборантки, асистента, старшого викладача до завідуючого кафедрою і навіть заступника декана факультету.

Не так давно вийшла на пенсію, але не вийшла з інституту, продовжуючи читати лекції студентам, виступати в наукових виданнях і періодичній пресі.

А бажаючих слухати, читати доцента, кандидата наук Котлярову чимало, бо «свою» хімію Галина Павлівна подає, так би мовити, на блюдечку з золотою каймою. В її розповідях про хімічні елементи і сполуки, складні реакції, про хімічне виробництво присутня не тільки сама хімія, а й історія, навіть соціологія і художня література. Тому її колишні численні учні, такі, приміром, як декан машинобудівного факультету Віктор Борисович Петров, голова Спеціалізованої Ради Сергій Васильович Юхимчук, доцент Георгій Антонович Рудомін та багато інших, говорячи про викладача Галину Павлівну Котлярову, називають її романтиком в хімії.

В сімейному житті вона може служити взірцем. Разом з чоловіком Петром Михайловичем, до речі, теж працівником нашого інституту (інженер кафедри технології машинобудування) створила дружню сім'ю — двоє дітей, четверо онуків. І на все знаходить час; підготувати змістовну лекцію, написати статтю в газету, зацікавлено поговорити в родинному колі.

А про кулінарні здібності годі й говорити: хто ж краще знається в тонкощах цієї справи, ніж фахівець хімії?

І всі на кафедрі, в інституті щиросердно вітають цю жінку, ветерана нашого вузу з шістдесятирічним ювілеєм, бажають міцного здоров'я, щасливого довголіття. До цих побажань приєднується і редакція інститутської багатотиражки.

Л. ЛЕОНІДОВ.

КРИЗОВІ ДОПІНГИ

НА ТЕМИ ДНЯ

Чи може миршава дворняга на рівних змагатися в бігу з стрімким гончаком? Звісно, ні. Так само, як наша нинішня зарплата в поєдинку з стрибаючими цінами. Схоже, що тим, хто дає старт цим «бігунам», байдуже, хто і як фінішуватиме, хто протягне ноги на півдистанції, а хто від такого розбігу вже ніколи й не зупиниться. Але послухаєш «спеціалістів» по голодомору — то все гаразд, знесиленим дається допінг — так званий, коефіцієнт для «підтримки штанів». Приміром, наприкінці минулого року, коли зарплата вже дихала на ладан і ціни готові були справляти по ній панахиду, «хворій» зробили вливання коефіцієнтом 2,31. Але водночас лідируючі ціни стрибнули ще далі, аж у 5—10 разів.

«Без паніки, — заспокоїли нас «тренери-оптимісти», — ось вам новий допінг-коефіцієнт 2,16. Прийміть і шкандибайте далі...».

Тож цікаво буде знати, які після цього нового вливання стануться зміни в нашому бюджеті?

Насамперед — про мінімальну зарплату. Вона зросла від 185 до 400 карбованців. Для професорсько-викладацького складу, працівників, які фінансуються з бюджету, зарплата має такий вигляд:

	старі оклади	нові оклади (в карбованцях)
зав. кафедрами дтн	1480	3195
професори дтн	1360	2935
доценти	1015	2190
ст. викладачі	900	1945
асистенти	600	1295
бібліотекар І кат.	580	1250
бібліотекар 2 кат.	510	1100
бібліотекар б/к	460	995
інженер І кат.	485	1050
ст. лаборанти	460	995
лаборанти	345	745
прибиральниці	230	495

Отже, тепер зарплата нараховується за коефіцієнтом 2,16, але з вирахуванням величини індексації за грудень 1991 р.

Стипендія студентам така:

тим, хто вчиться успішно — 400 крб.

на «4» і «5» — 440 «—»

на одні п'ятірки — 495 «—»

Можна собі уявити, з яким напруженням і навантаженнями доводиться нині працювати нашим фінансистам, щоб «перевірити» усі ці індексації і коефіцієнтизації!.

Ну, а тепер ще одна цікавинка. Стало відомо, якою є заробітна плата народних депутатів України, котрі працюють в парламентських комісіях. Рядовий депутат отримує 14 мінімальних окладів, тобто, 185х14, секретарі комісій-по 15 окладів, голови підкомісій — по 16, заступники голів комісій — по 17, голови комісій — по 18, заступники голови Верховної Ради — по 19, голова Верховної Ради — 20. Невідомо поки-що, чи буде дотримано цих же коефіцієнтів і нині, при мінімумі платні в 400 крб. Але треба сподіватися, що дорогі наші обранці, як уже повелося, про себе не забудуть.

РІЗДВ'ЯНІ ГОСТІ

В попередньому номері багатотиражки повідомлялося про візит до нашого інституту під час різдв'яних свят етнографічного ансамблю з Дрогобича. Кореспондент газети Степан Лісовий, який побував на концерті в художньо-культурному центрі, розповідає:

...На імпровізованій сцені гості розпочали інсценізоване дійство різдв'яною вечерею у великій сільській родині. Все виконувалось мило і злагоджено, даючи привід думати, що там, «у западенців», добре зберігаються традиції, котрі ми майже повністю забули.

Потім, після сцени родинної ідилії, організувався зведений хор і зазвучали українські різдв'яні пісні. Повітря в залі стало від співу тремтіти, густішати, заповнювати легені і груди й вони мимохіть почали бриніти цією мелодією.

Щось далеке, до болю знайоме, підступило до горла, і волога поволока затуманила очі.

Докладаю зусиль, щоб студенти не побачили моїх, по-дитячому щирих сліз. У скронях запульсувала кров — йде прискорена перемотка плівки прожитого часу в зворотній бік. Згадуються батьки: це вони уміли так співати, це вони вчили нас через призму таких обрядів пізнавати багатограння світу.

Колись я мав себе за начитаного розумника і не сприйняв від батьків цього чарівного добра. То ж і сутужно тепер на серці.

Віра?.. Надія?.. Любов?..

Знаю одне: ще довго будемо бігти за дешевою (пробачте, на разі, за таку прозу) вареною ковбасою і турецькими штанцями, не помічаючи над собою зоряного неба, лиш відчуваючи лікті тих, що біжать поряд.

Сподіваюсь, що невпинний, невблаганний час не розтопче мудрої краси, а примножить її на терені молодої оновленої держави на гордість усім нам і діти наші стократ надолужать те, що ми губили бездумно.

ОГОЛОШЕННЯ

В зв'язку з меншим надходженням книг до бібліотеки, перегляди нової літератури будуть проводитись раз на місяць у четвер і п'ятницю другого тижня.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Першокурсник інженерно - будівельного факультету приніс до редакції кілька літературних мініатюр, назвавши їх оповіданнями. З погляду традиційної літератури на оповідання вони «не тягнуть». Проте в них дуже виразно пробиваються дуворі інтонації нашого сьогодення. І хоч ми не все у цих мінітворах розуміємо, вирішили їх надрукувати такими, якими вони вийшли з-під пера автора. Можливо, студент подивиться на них іншими очима і оцінить їх по-своєму.

Автор свого прізвища назвати не хоче, і виступає під псевдонімом Т. Сергеєв.

ПУСТОТА

Пыль. Грязь. Люди. события, рукопожатия политиков, больших и маленьких. Рождение ребенка, радость на лицах. Солдаты, краски, крики, взрывы, трупы, разрушенные города и дома. Поющие люди, размахивающие в такт зажигалками, бутылки, летящие в солдат.

Хмурые лица, очереди, плевок на тротуаре, старые объявления.

Лязг гусениц, бронежилеты, видео. Театр. Люди, солдаты, люди - солдаты, солдаты - люди.

Порванные портреты, плакаты, мечты, жизни. Гробы, землетрясения, плач, гнев, Письма.

Книги, нравоучения, инструкции, бред сна. Флаги, подсыхающее белье, балконы, курилки, туалеты, люди.

Земля, Галактика, Вселенная.

ОБ АМЕРИКАНЦАХ

Американцы. Это люди. Причем очень привередливые, в Европе развернуться не дали, и вот... получился мозг планеты, согласен, немного дауноподобный, но чего не сделаешь для развлечения людей. А вообще — скука, ни уму, ни сердцу. И не то, что у нас, на одной шестой части суши...

Я И ДОРОГА, УХОДЯЩАЯ ЗА ГОРИЗОНТ

Жарко. Только — поле, дорога и я. От дороги — теплый поток. Из-за этого впереди ни черта не разобрать. Ноги разбиты, на поясе плещется фляга воды. Дорога разная: то грязь, то проселочная, а иногда, как асфальтированная трасса. Сверху, наверное, смотрится, как кровавые пятна, только-что пролитые или давно засохшие.

Богу хорошо — он сможет это увидеть, а мне некогда, хоть и я могу немного летать.

Дорога. Пыль скрипит на зубах, поднимаясь от дороги, и хочется куда-нибудь сплюнуть, но нельзя — придется глотать.

Камни, земля, асфальт. Люди у дороги. Родные и нет. Смотрят. Скелеты — смотрят. Животные — смотрят. Надо идти, еще много чего будет. Жарко.

КАРАУЛ! МОЖЕМО ЗГОРІТИ...

Безпека праці — це те поле нашого повсякдення, на якому всім хочеться збирати хороші врожаї, але не всім хочеться сіяти. Іншими словами: один з плугом, а семеро з ложками. Ну, і наслідки відповідні.

Скажімо, в 90-му році мали по інституту шість виробничих травм, в тому числі 3 на «Модулі», в 91-му — в інституті — 2, на «Модулі» — 4. Позаторік зібрали «врожай» з 11 нещасних побутових випадків, а торік їх було вже аж 34 (на «Модулі» — 11). Дорогою на роботу 11 чоловік травмовані в 90-му році, 19 — в 91-му.

В результаті, збитки за втратою працездатності у 1990 р. склали 19200 людиноднів, в т. ч. на «Модулі» п'ять тисяч; у 91-му — 14400 («Модуль» — 2500). Невеличкий «Модуль», на якому працюють здебільшого люди з вищою освітою, ніби мала дитина, не вміє триматися на ногах, лізе до кожної відкритої розетки, не знає, що шию треба замотувати шарфом і дає вдвічі більше травм, ніж весь інститут разом узятий.

Схоже на те, що ловити гав для інженерів стає мовби своєрідним хобі. Досить сказати, що за кількістю трудових втрат «приклад» «Модуля» наслідує в інституті науково - дослідна частина — 3249 людиногодин у минулому році. Втім, списком цих «досягнень» може похвалитися кожен підрозділ, але серед факультетів перше місце займає машинобудівний — 1238 людиногодин. Найменші збитки на радіотехнічному факультеті — 271 людиногодина, але це виняток, а не правило.

Які ж причини?

Їх більше, ніж достатньо. Мало того, що самі не бережемося, то ще й не виконується цілий ряд заходів поліпшення умов і охорони праці, передбачених трудовою угодою. Наприклад, не обладнані установки кондиціонування повітря в учбових лабораторіях і аудиторіях, на ряді об'єктів нема вентиляції (техбібліотека, кафедри хімії, ЕПМ і СГ, лабораторія «Квантрон»), не укомплектовані настільні лампи на робочих столах багатьох служб, не заміняються згорілі лампочки. І не тому, що цю роботу хтось не хоче зробити, а з-за відсутності, як то мовиться, комплектуючих. Збідніли наші запаси, а поповнювати нема звідки.

Але є й таке, що можна було зробити, а воно не зроблене. Приміром, ремонт даху над приміщенням кафедри АСУ — він тече і тече. І ще одне, дуже важливе: не ведеться регулярний, згідно правил і норм, адміністративно-громадський контроль охорони праці (деканами — раз на квартал, завкафедрами — раз на місяць, завлабораторіями — раз на тиждень).

Серйозну тривогу викликає стан техніки безпеки, санітарії і протипожежної безпеки в студентських гуртожитках і особливо в четвертому і п'ятому, де господарюють будівельники і радіотехніки. «Хвороба» давня, панікували не раз, але все без результату. І досі в четвертому гуртожитку кухні з другого по дев'ятий поверх не обладнані столами для електроплит, значна частина розподільчих коробок відкрита, дроти обірвані, розетки розукомплектовані (з 14 збереглося 6). В багатьох кімнатах вмикають одночасно електроплити, телевізори, магнітофони, холодильники, від чого перевантажуються і дріт, і щитки, і розетки. В душових і туалетах освітлення незагерметизоване, розукомплектована третина пожежних шаф, всі виходи на дах відкриті.

Аналогічні порушення і в п'ятому гуртожитку. Скажімо, в кімнаті № 910 постійно підключаються до мережі 7 електроприладів, в кімнаті № 706 — 4, нема освітлення на сходових майданчиках і кухнях, пожежні ящики поламані, багато кімнат в антисанітарному стані, цілими днями горить світло. За таких порядків недалеко до того, щоб гуртожиток спалити взагалі.

Ось такі у нас діла. Техніку безпеки не тільки створюють, її треба ще й дотримуватись. І всім без винятку.

Ось-ось доведеться підписувати з адміністрацією нову трудову угоду про охорону праці, а основа для цього, як бачимо, не дуже сприятлива. Розумію, що ця стаття не зробить погоди, не підніме стрілку з «хмарно» на «ясно», та все одно хочеться, щоб усі ми зрозуміли, що техніка безпеки, зрештою, залежить не тільки від керівництва вузу і профспілок, а, значною мірою, від кожного з нас особисто.

В. КОМПАНЕЦЬ,
нач. відділу охорони праці та техніки безпеки ВПІ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОІ

Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 4 (460) | П'ятниця, 31 січня 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

23 січня відбулося засідання вченої ради інституту, на якому затверджено нову структуру факультетів, запропоновану ректором Б. І. Мокіним. Ми вже подавали її в позаминулому номері багатотиражки, а зараз тільки повторимо, що тепер факультетів буде, замість шести-дев'ять, і вибори деканів повинні завершитись до 15 березня. Втім, учена рада знайшла можливість затвердити на ці посади без виборів Г. С. Ратушняка (факультет будівництва), та М. П. Свиридова (факультет електротехніки та енергетики), оскільки при новій структурі на цих двох факультетах радикальних змін не сталося.

Оголошено, що деканом новоствореного факультету інтеграції з виробництвом призначено Анатолія Андрійовича Храбана (був головним інженером заводу радіотехнічної апаратури, останнім часом працює в лабораторії професора М. П. Байди), а проректором з виховної роботи та по роботі з іноземними студентами — доцента Василя Олександровича Леонтьєва, котрий до останнього часу керував факультетом заочного навчання.

Вчена рада прийняла рішення про перейменування кафедр суспільних наук. Кафедра політичної історії буде віднині просто кафедрою історії, кафедра політекономії — кафедрою основ економічної теорії, кафедра філософії залишається зі старою назвою, спеціально створена узгоджувальна комісія вирішить остаточно, як назвати кафедру політології. Але загальна думка схиляється до назви «Кафедра теорії соціально - політичних відносин».

Багато уваги приділила вчена рада питанням роботи науково - дослідної частини. В нинішніх умовах ринкової економіки їй першою стало сутужно. В зв'язку з утвердженням української державності розпадаються старі структури, нема уже всесоюзної атестаційної комісії, яка забезпечувала експертизу дисертацій, все трудніше видавати наукові праці, багато неясностей з реєстрацією авторських, винаходів і свідоцтв, доведеться виявляти більше діловитості, наполегливості і підприємництва. дбати про впровадження і продаж власних розробок.

Б. І. Мокін, як народний депутат, повідомив, що вже розроблено положення і структуру українського ВАКу, йде підбір кадрів. Але ВАК не затверджуватиме дисертацій. Віднині ця процедура спрощується і передається в повне відання вузівських спецрад. ВАК провадитиме по тому лише вибіркову експертизу і якщо, бодай, одна дисертація виявиться неякісною, то постраждає від цього не дисертант, а спецрада — її розформують.

Цікавим для вчених ВПІ буде, сподіваємось, повідомлення ректора про те, що він виношує думку придбати для інституту друкарську електронну машину і видавати у ВПІ власний науковий вісник.

Переважною більшістю голосів вчена рада обрала професорами кафедр О. П. Ротштейна, М. О. Рвачова, В. К. Шановського, доцентами — В. М. Баскевич, В. В. Кухарчука, старшим викладачем — Л. Є. Азарову.

КУПИМО СОБІ КОЛГОСП?

НА ТЕМИ ДНЯ

Ситуація, що склалася в соціальній сфері, загальновідома. Тому нема потреби обґрунтовувати необхідність створення в інституті ефективних структур, що забезпечували б постачання для співробітників товарами народного вжитку (продовольчих та промислових) — вона очевидна.

Така ж ситуація на ринку товарів. Сьогодні їх пропонують, поряд з торгівлею, і комерційні структури. Може допомогти і бартер.

Кожна людина (чи майже кожна) зробила якісь запаси по окремих видах товарів, але, якщо покладати надії лише на одне з цих джерел забезпечення товарами, то не вистачить або товарів, або грошей. Тому кожен колектив, профспілкова організація змушені створювати таку систему постачання, яка б змогла поєднати всі вищезгадані можливості забезпечення своїх людей.

У відділі матеріально-технічного постачання нашого інституту за пропозицією профкому введена посада заступника начальника відділу з соціальних питань (її зайняв Леонід Володимирович Слободянюк). Вже реалізуються товари, завезені новою службою. Планується відкрити комісійний магазин для обміну товарами (як в натуральному вигляді, так і шляхом продажу). Знайдуть в ньому збут і товари, одержані з інших джерел.

Однак, сподіватись на достаток товарів, одержаних по традиційних каналах — утопія в нинішні часи. Тому слід залучити до цієї справи широку громадськість і, щоб це дало належний ефект, потрібна матеріальна зацікавленість. То ж у профкомі дійшли до думки, щоб тим працівникам, які сприятимуть надходженню товарів з будь-яких законних джерел, видавати грошову винагороду за рахунок запровадження внутрішньої націнки на продаж в розмірі 5 процентів на всю суму товару. Необхідність такої націнки підтверджує наш досвід.

Ясно і те, що працівники магазину, який має відкритися, повинні отримувати зарплату за рахунок націнки. Отже, з'явиться можливість переглянути горезвісну 25-процентну торгівельну надбавку і здешевити вартість товарів у порівнянні з торгівлею.

Товари, що здаються на комісію, теж матимуть 3-процентну націнку на утримання продавця. Чудово, що ректорат виділив для магазину приміщення. Воно знаходиться на 1-му поверсі ГУК. Проректор по адміністративно - господарській роботі Тарануха О. І. запевнив, що в лютому це приміщення буде належним чином обладнане.

Зрозуміло, що ця служба повинна діяти під контролем профкому. Думається, що дефіцитні (тобто, майже всі) товари повинні нормуватися, відпускатися за списками, по талонах і т. ін. Можливо, слід буде залучити кошти працівників на засадах пайових внесків.

Пошук шляхів вирішення проблеми ведеться і в інших напрямках, зокрема, розраховуємо на теплицю, яку інститут має добудувати. Вона невелика, але, як кажуть, на безриб'ї... Тому пропонуємо бажаючим взяти її в оренду. Умови пільгові, але там треба щось вирощувати і продавати в інституті. Приходьте, домовимось.

Проблема городів стара, але шляхи її вирішення, на жаль, ще не зазнали більш ефективних змін. Керівництво інституту звернулось до голови облвиконкому М. А. Дідика з проханням найближчим часом виділити колективу 5 гектарів землі під індивідуальні городи біля міста або там, де є автобусне сполучення. Почекаємо, що скаже влада. Сподіваємось, що в цьому нам допоможе обласна рада федерації вільних профспілок, яка візьме питання на контроль, а в разі необхідності організує заходи громадського тиску.

Для тих, хто захоче опанувати землеробською майстерністю, щоб його город давав корисну продукцію, а не бур'ян, як це трапилось на більшості ділянок біля села Шкуринець, в лютому почнуть працювати спеціальні курси. Слідкуйте за об'явами.

І ось ще така пропозиція, майже з області фантастики. Деякі колективи «купляють» колгоспи і на цій основі розв'язують продовольчу проблему. Звичайно, інститут таких грошей не має, але якщо ми всі «скинемось» по 1—2 тисячі карбованців, то зберемо 2—5 мільйонів і уже можна буде про щось говорити. Як це все зробити, важко тепер говорити, хоч наші господарники, зокрема, начальник відділу постачання В. М. Матвійчук уже працюють над цим питанням. Тож пропонується ось такий алгоритм вирішення продовольчої проблеми: на першому етапі передбачається найняти на конкурсній основі спеціаліста на певний строк, протягом якого він вивчить це питання і підготує техніко - економічне обґрунтування. Керуючись його висновками, зможемо вирішити, що нам під силу і що вигідно.

Другий етап — юридичне оформлення справи, інші організаційні заходи, зокрема, створення акціонерного товариства. Цей етап і наступні дії фінансуються за рахунок всіх нас на акціонерних засадах.

Звичайно, ці пропозиції не вичерпують проблеми. Тому закликаємо всіх, кого вона цікавить, висловити свою думку, пропозицію. В профкомі (к. 213 ГУК, тел. 23-45, 6-78-94) вам завжди будуть раді.

Пропонуйте ідеї, свої послуги по їх реалізації. Рекомендуйте людей, які можуть допомогти!

В. КОВАЛЬЧУК,
голова профкому працівників ВПІ.

СУВЕРЕНІТЕТ, АБО ЯК ЖИТИ ПРОФСПІЛКАМ ДАЛІ

Профспілки на сьогодні — чи не єдиний рудимент епохи соціалізму. Але, на наш погляд, це той рудимент, який зуміє пристосуватись до нових умов і функціонувати в новому суспільному організмі досить успішно.

Сьогодні в профспілках ідуть невидимі зовні, але складні, навіть з елементами трагізму, процеси, які можна характеризувати, як боротьбу старих структур з їх традиційним намаганням командувати та перерозподіляти з одного боку, та нових потреб бурхливого й мінливого життя, що не дуже вкладаються в старі рамки.

Як пам'ятаєте, 12 червня минулого року профспілкова конференція прийняла рішення перейти на договірні стосунки з обкомом. Робота, що здійснювалася в цьому плані, наближається до завершення, Профком на засіданні 16 січня з участю голови обкому І. С. Гамрецького після двох з половиною годин обговорення прийняв рішення вважати за доцільне характер відносин з обкомом профспілки привести у повну відповідність з статутом Створена комісія для підготовки пропозицій з питання, до якої увійшли В. І. Ковальчук, О. І. Марченко, М. М. Михайличенко, О. В. Войцехівський, Л. В. Семенець.

Комісія підготувала перелік повноважень, які передає наша первинна організація вищим профспілковим органам. Гостро стоїть питання про порядок відрахування вищим профорганам. Наша позиція така: фінансування йде під ті повноваження, які первинна організація передає обкому. За нашим переліком всі ці повноваження вкладаються в рамки адміністративно - господарських затрат. Обком щодо нас не виконує функцій з культурного обслуговування, спортивної роботи, не укладає з адміністративними органами угод в наших інтересах. Тому фінансування за цими статтями на нас розповсюджуватись не може.

Щодо адміністративно-господарських затрат, то тут взагалі треба розбиратись. Скажімо, ми не в Піщанці, а у Вінниці, до нас не треба тратитись на відрядження, отже й платити маємо відповідно.

Особлива стаття — кошти на соціальне страхування Сьогодні тут усе, як у часи застою — централізація і тільки централізація, хоча такий підхід суперечить положенням статуту. Обком намагається залишити профкоми безправними у використанні коштів соцстраху.

При обговоренні цього питання були пропозиції «вивільнитись з тісних обіймів» обкому взагалі, але це теж не вихід, бо в умовах соціальної невлаштованості консолідація профспілок, може— єдиний шанс боротись за права людей. Тут, правда, можуть бути альтернативи. Приміром, асоціація профспілкових організацій вузів, вихід нашої організації прямо на обласну раду чи й ЦК.

Профком буде працювати над цим питанням активно. Але нам дуже потрібні ваші думки і поради.

ПРОФКОМ.

УВАГА!

Болільникам команди КВН!

23 лютового о 15-й годині 30 хвилин,

у залі Київського політеху

наша команда проведе

ПІВФІНАЛЬНУ ЗУСТРІЧ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ТЕЛЕВІЗІЙНОГО КВН-92.

Організується поїздка болільників на цю зустріч.

12 лютого о 18-й год в Будинку офіцерів Вінниці

відбудеться перша гра

«ГУМОРИНИ-92»

Квитки на обидві гри можна придбати в профкомі студентів та в клубі ВПІ

ЧЕКАЄМО НА ВАШУ ПІДТРИМКУ!

ЗМІНИ В ПРАВИЛАХ ПРИЙОМУ

Для всіх вузів одним з головних було і залишається завдання набору. Адже кожен інститут чи університет хоче мати в себе найбільш підготовлених, здібних і талановитих студентів, Це завдання вирішують по-різному. Одні приймають без вступних іспитів переможців республіканських олімпіад, інші — кращих випускників спеціалізованих шкіл.

Нещодавно з'явилась інформація про те, що в деяких московських гімназіях буде додатковий дванадцятий клас — клас абіатури, випускників якого прийматимуть до вузів без вступних іспитів. Абіатура походить від слова абітурієнт — вступник до інституту.

В різні роки і в нас були пільги для деяких обітурієнтів. Наприклад, минулого року випускники фізикоматематичних класів Вінниці, які не мали трійок, могли поступити до нас за співбесідою, не складаючи іспитів. Таким шляхом було зараховано на всі факультети 122 студенти. Результати екзаменів за перший семестр показали, що цей експеримент себе не виправдав. Випускники більшості фізико - математичних класів пітвердити свій рівень не змогли. Найгіршими були показники випускників **вісімнадцятої** (60 процентів двійок, 25 процентів трійок), **п'ятнадцятої** (50 процентів двійок, 33 проценти трійок), **дев'ятої** (38,5 процента двійок, 31 процент трійок), **двадцять п'ятої** (38 процентів двійок, 44 проценти трійок) вінницьких шкіл.

На цьому сумному фоні приємним був результат випускників **сімнадцятої** фізико - математичної школи (9,5 процента двійок). Саме з цієї школи до нас прийнято найбільше студентів — 21.

Проведений аналіз показує, що підготовка випускників фізико - математичних класів у Вінниці недостатня для того, щоб їм надавати пільги при вступі до нашого інституту, який почав працювати за програмою технічного університету.

Саме тому на останньому ректораті було схвалене рішення приймати в цьому році за співбесідою лише випускників фізико - математичних шкіл, причому не лише Вінницької, але й Житомирської, Хмельницької, Чернівецької і Тернопільської областей.

Крім того, не буде проводитись експеримент по прийому вступних іспитів у базових школах нашої області.

В. КАРПЕНКО,
декан факультету ФІПД.

Поезії Степана Лісового

КЛЯТВА

Эту боль не растеряю!
Все безумие пройду!
Сочится кровь?
Знаю, знаю —
Пыль дороги увлажню.

ПРОСЬБА

Брось меня —
ненужную ношу?
— Своей любовью
ум иссушу!
— Рубцами сердце
разукрашу!
— Солью-слезой
выбелю душу!
Брось меня —
ненужную ношу?

ЗАКЛЯТИЕ

Из тайн души
воскреснет боль:
Такая никому
не снилась —
Ярче жертвенного
костра,
Чтоб ты, только ты
мне молилась.

ИЗВИНЕНИЕ

Текут, текут
любовные реки,
Но люблю лишь
тебя — вечно одну.
Тяжелы рыцарские
доспехи,
Устал я плыть —
поклон речному дну.

МОЛИТВА

Что память свято
бережет,
Весна холодом
туманит.
И лето беспощадно
жжет...
Пусть зима
меня обманет

Стужей Рождества —
душа ждет.

ПАМЯТЬ

О, дивно зовущий
голос
Далеких отблесков
зарниц,
Счастьем ласкающий
волос
И вкрадчивый шепот
ресниц.

ЖАЖДА

Цветут, цветут все
хризантемы —
Любви несбыточные
сны.
Душа все просит
перемены,
Как будто не было
весны.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Тайн вселенной не
пойму!
Ночь. Степь.
Звездного неба вид.
Не затаив на вас
обид,
Сюда я больше
не приду.

ЭПИТАФИЯ

Как морщины на
лице старухи —
Ветка яблони в
вечерней мгле...
Твои нежные, светлые
руки
Памятью лежащие
на мне...

Наші передруки

Таємниця в'язнів Форосу

Тепер Форос, дачу першого і останнього Президента СРСР, знає весь світ. А ось як вона будувалася, що собою являє — відомо не всім. Так от знайте.

Перші команди стосовно будівництва своєї дачі головний виконроб перебудови віддав через рік після квітня 1985-го. Якийсь час пішов на вибір майданчика, підготовку документації. А всі роботи розпочалися 5-го березня 1988 року з будіництва великої зльотної смуги на військовому аеродромі Бельбек. За три місяці військові будівельники вклали в землю 6 мільйонів карбованців. 12 червня того ж року президентський літак вже зробив технічну посадку біля Чорного моря.

Чотири тисячі кращих будівельників Міністерства оборони 1 рік і 9 місяців практично цілодобово зводили хороми на Форосі. На Бельбеку злітали і робили посадку літаки, доставляючи найкращі будівельні матеріали чи не зі всього світу. За 21 місяць було освоєно більше 50 мільйонів карбованців. Світова практика містобудування основана на підгонці дверей під пройом. Тут же був виняток: під імпортні двері підганяли стіни.

Дачу — палац триповерхового покрою, покрито штампованим алюмінієм, пофарбованим під черепицю (виробництво одного із заводів системи Міноборони). Поруч — допоміжний корпус на 200 місць для охорони та техперсоналу.

Всередині дачі — справжня розкіш. Чого лиш варта ванна площею 20 квадратних метрів, викладена імпортним візерунчатим кафелем. А ще є тут басейн і сауна. Від будинку до моря — не більше півсотні кроків, та йти на пляж не потрібно — до самої морської хвилі доставить вас ескалатор вартістю більше 15 тисяч доларів.

Форос — об'єкт номер один на планеті Земля по рівню охорони. На дачі встановлено понад чотириста(!) телекамер. Чи то жартують військові, чи свідчать всерйоз — побачиш навіть, як вітер пролетить.

За будівництво «дачі віку» персонально відповідав сам Дмитро Язов — Міністр оборони. Символічні ключі від неї Михайлу Сергійовичу вручив Володимир Щербицький. Вели будівництво Головне будівельне управління Чорноморського флоту та Головне будівельне управління Міністерства оборони СРСР, платив за все — НАРОД.

(ПУ).

ПЛАНЕТІ ЗЕМЛЯ

ВРЯТУВАЛА ДІДОВА ПОРАДА

Наподалік від шведського міста Хельсінгланда на двох грибників напала ведмедиця. Рятуючись від звіра, люди видерлись на високе дерево. «Облога» затягнулася і тоді один з страждальників згадав про рецепт, який заповідав йому дід. Жменька тютюну, кинута в морду ведмедиці, примусила тварину, чхаючи, поспішно ретируватися.

МЕНЮ З ГУМИ І ЗАЛІЗА

Мішель Латіні, що народився в 1950 р. у французькому місті Гренобль, відомий у своїй країні під прізвиськом «Мосьє Всеїд». Він умудрився з'їсти за все життя 10 велосипедів, металевий візок для продуктів, 7 телевізорів, 6 люстр і... легкий спортивний літак фірми «Сесна». Мішеля дослідили лікарі і встановили, що здатність «переварювати» скло і метал — унікальна властивість його організму.

ЕЛЕКТРОННА ШПАРГАЛКА

У японських учнів і студентів великою популярністю користуються електронні годинники з мікропроцесором, який здатний перекладати з англійської на іспанську мову. В його пам'яті закладено запас з 1660 слів, а також таблиця відмінювання неправильних дієслів. Однак, вчителі швидко виявили хитрощі учнів і щораз перед контрольними примушують їх знімати годинники.

ПАХОЩІ ДЛЯ МАЛЯТ

Німецьке видавництво «Шельц-Майнц» видало п'ять барвистих книжок, ілюстрації яких видихають запахи. Малеча, розглякаючи малюнки, може вдихати аромати троянд, гвоздики, бузку, шоколаду, кави, мигдалю.

КАРДИНАЛ — ПОЛІГЛОТ

Найвизначнішим лінгвістом світу був перший скарбник бібліотеки Ватікану кардинал Джузеппе Каспар Маццофанті (1774—1849 роки). Він міг перекладати з 114 мов і 72 говірок, вільно розмовляв і писав на 60 мовах.

СИГНАЛ ДАЄ... ПАСОК

Один американський вчений винайшов пасок, призначений для чоловіків, котрі не бажають надто сильно повнішати. Якщо людина починає набирати вагу, тиск на пасок збільшується. Тоді спеціальний електронний пристрій починає видавати звукові сигнали тривоги.

ЧЕМПІОН.
Фото П. Чіпліс.

ПОГЛЯД ФАХІВЦЯ

Що їсти, коли нічого їсти

Складовою частиною здорового способу життя є харчування. Давно всі згодні з тим, що тільки в здоровому тілі — здоровий дух і що основа всього — харчування. Тим часом, культура харчування у нас до цього часу низька, Мені дуже часто доводиться чути від снобів: «Ну, тут ви мені не указ, що хочу — те буду їсти», або байдуже: «Хіба не однаково, що їсти?». Ні, не однаково! Багатьма бідами розплачуємося за те, що відмовились від кухні своїх предків, та їх принципів харчування.

Нещодавно в черзі за продуктами мою імпровізовану лекцію про харчування перервала молода жінка, щаслива володарка вареної ковбаси: «Годі заливати! Наші чоловіки не козли і не барани, щоб траву їсти!»

На жаль, це погляд більшості.

Не треба ображатися, козлами і баранами ми стали всі, і зробила нас такими система, яка створила баранячі умови життя, праці, системи охорони здоров'я, громадського харчування, отруїла хімією воду, повітря, продукти, дурманила алкоголем.

В країні скорочується вік життя, падає народжуваність, зростає смертність, примножуються і «молодіють» обмінні захворювання. Все частіше можна почути твердження, що ми деградуємо як нація: два біопокоління (по 25 років) вже втратили, а третє — нинішнє (20-літні) на 75 відсотків хворе.

Слабшає життєдіяльність новонароджених, поширюються такі пороки, як алкоголізм, наркоманія, злочинність. Торік у Вінницькій області нараховувалось 374562 дітей віком до 14 років. Захворювань же зареєстровано 514523, тобто, кожна дитина в середньому була на прийомі у лікаря 1,4 рази. Половина хлопчиків та дівчаток мають хронічні захворювання і перебувають на диспансерному обліку, в тому числі: з захворювань нервової системи, органів відчуття, — 21717, страждають пороками органів дихання — 20 тисяч, інфекційними і паразитарними захворюваннями — 4500, малокрів'ям 5258.

У порівнянні з 1989 роком у 1990-му зросла кількість захворювань бронхіальною астмою на 24, холециститами — на 21 процент. Вперше було виявлено 2000 дітей із захворюванням щитовидної залози.

Причин, які призвели до цього — ціла низка і чільне місце тут займає харчування, Майже 90 відсотків молодих мам годують своїх малюків грудним молоком 1—2 місяці, а то й менше — воно в них пропадає, що зв'язано з кволим здоров'ям, внаслідок нераціонального харчування, важкого екологічного стану, несприятливих умов життя та праці. А від того, що у нас майже відсутнє повноцінне дитяче харчування, більшість матерів змушена використовувати для годування своїх дітей ті ж продукти, які вживають самі, у яких, як правило, дуже низький процент вмісту макро- і мікроелементів, вітамінів, без яких майже не засвоюється білкова та вуглеводна їжа.

Ще на початку століття основоположник наукової гігієни в Росії професор Ф. Ф. Ерісман стверджував: «Їжа, в якій відсутні мінеральні солі (макро- і мікроелементи), хоча в решті показників задовольняє умови харчування, веде до повільної голодної смерті, бо збіднення тіла солями неодмінно спричиняє непоправні обмінні розлади».

А оскільки ми одержуємо в середньому 30—50% вітамінів, то негативні реакції стають паталогічними. В цьому — одна з причин і бурхливого прогресування хвороби століття — ожиріння. За відсутності достатньої кількості вітамінів вуглеводи в кишечнику бродять, а білки гниють і продукт їх півроздаду отруює організм.

У наш час проблеми харчування постають все гостріше, але ситість — це не набитий, чим завгодно, живіт, а всебічне задоволення природних харчових потреб організму. При цьому для їжі придатні не всі білки, жири, вуглеводи, а продукти, в яких міститься оптимальна кількість всіх 74 видів макро, мікро- і ультрамікроелементів, 30 видів вітамінів, кілька десятків аміно-, жирних та органічних кислот і інші елементи.

Ніякими ліками неможливо замінити жоден з компонентів харчування навіть на короткий час, не кажучи про спробу «наїстися на все життя». Бо клітини всіх систем організму з різною періодичністю відмирають і відновлюються, а для цього їм потрібно одержувати все, що входить до їх складу і необхідне для їх життєзабезпечення.

Нам потрібно використовувати в їжу не менше 50 рослин, а ми навіть влітку здебільшого вживаємо 10 — 15 видів плодів та овочів, а переробна промисловість 90% продуктів харчування виготовляє всього з 12 назв рослин. Задовольнити потреби організму в потрібній кількості макро- і мікроелементів за їх рахунок, звичайно, неможливо.

Великою помилкою слід вважати, те, що, розв'язуючи проблеми харчування, ми користуємося порадами з підручників та іншої літератури, де даються рекомендації давно застарілі. Приміром, по калорійності добового раціону: 2500 кілокалорій для людей розумової праці, 5000 — при важкій фізичній праці. Ці нормативи були розроблені тоді, коли люди трудилися важко, а з харчуванням бідували. У більшості країн світу ці норми значно нижчі.

Принципово інший підхід пропонують прихильники використання натуральних продуктів харчування, вживання сирої їжі, використання дикоростучих рослин. На жаль, ортодоксальна медицина важко перебудовується і нові розробки, рекомендації впроваджуються надто повільно Академік А. М. Угольов стверджує, що головним критерієм цінності їжі є її здатність до природнього засвоєння, збільшення в раціоні кількості овочів і фруктів в той час, коли у нас десятиліттями вчили і переконували: все, що не відноситься до білків, жирів і вуглеводів — то зайве і шкідливе. Виходячи з цього помилкового твердження, працює і харчова промисловість. І як наслідок (цитую А. М. Угольова): «помилки в структурі харчування стали однією із головних причин розвитку багатьох важких хронічних захворювань, у тому числі, атеросклерозу, діабету, гіпертонії, виразки шлунку, холіцистіту та ін.

Змінивши підхід до харчування, як одного з головних компонентів здорового способу життя, ми зможемо вирішити багато проблем лікування та профілактики більшості хвороб.

В. ОЛІЙНИК,
голова оздоровчої комісії профкому ВПІ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 5 (461) | П'ятниця, 7 лютого 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТУ

Шановний Леоніде Макаровичу!

Я не голосував за Вас, але, як президенту, обраному народом України, бажаю Вам успіхів, оскільки після 1-го грудня від них суттєво залежить — бути чи не бути незалежній українській державі.

Ставши президентом, Ви уже ввійшли в історію, але від Ваших подальших дій залежатиме, скільки місця займете Ви в цій історії — рядок, абзац, сторінку чи цілу главу. Від Вас залежатиме також — увійдете Ви тільки в історію України, чи в світову історію, опинитесь в ряду таких діячів, як Юрась Хмельницький та гетьман Скоропадський, чи таких, як Богдан Хмельницький та Мазепа, або ж станете для народу України такою ж постаттю, якою став для Риму Гай Юлій Цезар, для Франції — Наполеон Бонапарт, а для Росії — Петро Перший.

Розуміючи, що в нинішніх історичних умовах побудувати незалежну демократичну українську державу зможе тільки президент, який продовжить ряд політичних діячів, названих мною останніми, я з болем і тривогою сприймаю ті Ваші кроки, які, на мій погляд, супроводжуються істотними помилками, наближаючи Вас до постатей середнього ряду, а Україну — до втрати незалежності.

Виходячи із припущення, що Вас оточують не досить компетентні або дещо боязкі чи занадто обережні радники, та поставивши за мету застерегти від накопичення помилок, я вирішив звернутись до Вас з відкритим листом, бо не вірю в те, що звичайний мій лист проб'ється до Вас через кордони помічників, а якщо я його вручу Вам особисто, то чи вистачить у Вас часу і бажання з належною увагою його прочитати.

Почну з критики Вашого небажання замінити Вітольда Павловича Фокіна кимось іншим на посаді прем'єр-міністра.

Економічна і політична обстановка на Україні склалася так, що кредит довіри до дій нинішнього прем'єр-міністра вичерпано. Уже не тільки у простого народу, але і в ділових та промислових колах. І скільки б нових міністрів з радикальними економічними поглядами не було введено до його кабінету, все одно це буде «уряд Фокіна», на який перейде вся недовіра, що накопичилась в народові. Зверніть увагу, в кабінет міністрів увійшли такі прогресивні в недавньому минулому політичні діячі, як Щербак та Рябченко, але ж вони розчинились там, не додавши слави ні урядові, ні собі. А достатньо було б поставити на чолі уряду, скажімо, Черняка, чи Пилипчука, і, попри недоліки цих економістів, очолюваний ними уряд, навіть якби в ньому залишилась більшість нинішніх міністрів, за виключенням, звичайно, Ткаченка та Слєпічева, отримав би так необхідний в цей нелегкий час кредит довіри як українського народу, так і урядів держав СНД. До речі, в цьому уряді цілком достойно міг би працювати на посаді віце-прем'єра і Вітольд Фокін, а на посадах одного із заступників міністра — більшість членів його нинішнього кабінету, адже їх досвід і знання народногосподарського комплексу знадобилось би і керівникам риночного складу. Те, що нинішні міністри не здатні працювати на перших ролях в умовах ринку, не вина їх, а біда. Вони є професіоналами, але в іншому: в плануванні, в розподілі, в забезпеченні в умовах 100 процентів держзамовлення. Сьогодні ніхто із них не в змозі підвищити свою «ринкову» кваліфікацію, адже вчитись часу немає, оскільки вони половину цього часу витрачають у парламенті, а в другу — вирішують в межах свого розуміння питання управління галузями.

Дуже істотним недоліком, як прем'єра, так і його уряду, є відсутність у них прогнозної якості. Вони працюють в режимі слідування за Росією і не передбачили нинішньої ситуації. І я впевнений. що не можуть наші урядовці дати нам таку програму, яка буде або взагалі інваріантною від російської, або, принаймні, випереджатиме її, не призводячи до конфліктів між державами.

Окремо хотів би звернути увагу, Леоніде Макаровичу на помилку, допущену Вами при призначенні на пост віце-прем'єра колишнього міністра торгівлі Слєпічева. Адже з діями апарату міністерства торгівлі пов'язують в народі створення могутніх структур тіньової економіки, які нажили мільйони на різниці в державній та спекулятивній цінах в умовах штучно створюваного дефіциту за рахунок приховання товарів на, недоступних ніякому контролю, складах.

Тому підвищення ролі керівника цього міністерства в управлінні державою викликає певну недовіру і до Вас, ставить під сумнів щирість Ваших заяв про те, що Ви поведете сувору боротьбу з корупцією в урядових сферах.

Продовжуючи тему некомпетентних дій уряду, хочу звернути Вашу увагу, Леоніде Макаровичу, на помилки, які уже допущені при введені купонів багаторазової дії, і яких уряд ще тільки збирається припуститись.

Вводити купони слід було тільки в державній торгівлі на продовольчі товари, товари широкого вжитку та імпортні, які закуплені за валюту, на 100% їх ціни та в обсязі, збалансованому з товарною масою. Всі інші товари в державній торгівлі та базар і кооперацію необхідно було залишити в карбованцевій зоні. Це б забезпечило внутрішню конвертованість купона, соціальну захищеність населення, регульовані ціни в купонній зоні, розвиток ринкових відносин в карбованцевій зоні, заспокоєність урядів держав СНД відносно долі карбованця на Україні. Введення ж часткової купонізації всієї товарної маси, як зробив уряд, призвело до витіснення карбованця навіть на базарі, що в свою чергу привело до збільшення купонізації зарплати, тобто, зроблено перший крок по спіралі інфляції купона. Але ж купони, на відміну від карбованців, нам виготовляють на Заході за долари, тому з ростом інфляції купона доларів для оплати його виготовлення треба буде все більше і більше. І врешті-решт це приведе до економічного інфаркту — тобто, до ситуації, коли доларів на виготовлення нових купонів в державі знайдеться. Як висновок: введення 50% купонізації зарплати, як визначено постановою уряду уже в лютому — це ще один крок до економічної кризи, а за повною заміною карбованця купонами почнеться вільне падіння народного господарства України в економічну прірву.

Що стосується введення власних грошей — гривни, то цей крок абсолютно необхідний, але він повинен супроводжуватися жорсткою фінансовою реформою з замороженням вкладів, введенням обміну по вкладах в співвідношенні 1:1 та 1:10, нормуванням та частковим замороженням фондів, підприємств та організацій і таке інше, тобто, приведенням усіх до спільного «нуля» з метою не перенести на гривну усіх інфляційних «болячок» карбованця, а в разі його повної заміни купонами і ще більших «болячок» останнього.

При цьому треба буде забезпечити знищення всіх обмінених карбованцевих купюр, аби не стати державою, що матиме статус «фальшивомонетниці» по відношенню до держав, де і далі ходитимуть ці купюри.

Далі я хочу покритикувати Вашу позицію, Леоніде Макаровичу, відносно долі Чорноморського флоту та армійських частин колишньої Радянської Армії на території України.

Верховна Рада проголосила Україну нейтральною державою — це означає, що військова докторина у нас є суто оборонною, для її реалізації необхідно мати у Чорному морі флот, збалансований з флотами Туреччини та Румунії, а на суші — армію тисяч на триста — цього цілком досить, щоб до нас з повагою ставились і турки, і румуни, і мадяри, і словаки, і поляки — тобто, усі, хто до нас із «чистого закордону» може мати якісь територіальні претензії.

Ці триста тисяч треба набрати із військових частин— добровольців, що розміщені на території України і тільки їх привести до присяги на вірність Україні. Всі інші частини та основну армаду Чорноморського флоту треба залишити в підпорядкуванні СНД. Адже це дуже накладно для України — самотужки забезпечувати життєздатність і всього Чорноморського флоту, і того мільйона військовослужбовців, що розквартирований на нашій Землі.

Я хочу нагадати Вам, Леоніде Макаровичу, що жодна з багатих нині держав Заходу та Сходу, як то, Німеччина, Японія, Південна Корея, Гонконг, Тайвань, — не обтяжувала себе в період становлення економіки військовими витратами — їх цілком задовольняло забезпечення обороноздатності за рахунок окупаційних військ США та їх союзників у другій світовій війні.

Сьогодні Україна має союзниками держави СНД, тому я не бачу ніякого ущемлення незалежності України в тимчасовому перебуванні на її території військ, підпорядкованих СНД, які утримуються за рахунок спільних внесків.

До речі, аби Росія не дала вугілля чи мазуту для електростанції, яка подає енергію в військове містечко, то гнів військовослужбовців та їх сімей, якщо ця частина входить до армії СНД, буде направлений не на уряд України, а на уряд Росії.

Якщо ж вона присягне Україні, то для неї винуватцем усіх бід буде тільки уряд України, і весь гнів буде спрямований на незалежність.

Мати ж таку, Леоніде Макаровичу, армію, щоб протистояти армії Росії чи СНД, нам ні до чого, адже ні в якому разі нам не можна допускати до війни з СНД

У нас п'ять атомних електростанцій..Як фахівець з енергетики, я Вам заявляю, що їх розбомблення звичайними фугасними авіаційними бомбами чи гарматними снарядами знищить не тільки Україну, але і все живе від Парижу до Москви, і від Стамбула до Санкт Петербурга, Тому ці АЕС, нависаючи загрозою над нашим народом, одночасно є і нашим захистом від великомасштабної війни із нашими сусідами.

Визнання нашої держави якомога більшим числом країн — це є ще один захист України від агресії з боку сусіди, адже ООН не дозволить вести війну навіть звичайною зброєю проти країни, в якій розміщено стільки АЕС, що їх зруйнування несе загрозу всьому світові.

І взагалі на перший план сьогодні треба висунути економічні реформи, а не військові. Буде у нас краще жити, то і присягнуть усі з задоволенням, а буде гірше, то і присяга не допоможе, Я хочу нагадати Вам, Леоніде Макаровичу, що у всіх країнах, де було здійснено військові перевороти, армія присягала перед тим і урядові, і президенту, і Конституції.

Так що не треба себе тішити думкою, що присяга армії — це є гарант від військового перевороту — на жаль, дуже багато офіцерів присягають під тиском дружин, а не за велінням серця.

Тому гарантом можуть бути тільки більш високі темпи поліпшення життя у нас на Україні в порівнянні з Росією.

Своєю поспішністю з підпорядкуванням військових округів і всього Чорноморського флоту та форсуванням прийняття присяги на вірність Україні Ви, Леоніде Макаровичу, хотіли того чи ні, але об'єктивно погіршили стосунки і з СНД, і з Росією, а також ускладнили ситуацію, в Криму, що нашій молодій державі сьогодні абсолютно непотрібне.

Ускладнили життя і собі, Леоніде Макаровичу, і усім нам також деякими своїми невиваженими заявами. На мій погляд, вища посадова особа повинна стежити за тим, що говорить вголос, адже одне невдале висловлювання президента може погіршити стан усієї країни. В одному виступі по телебаченню Ви, наприклад, заявили, що в лютому Україна перейде повністю на купони. І це привело до того, що карбованці перестали ходити. Навіть на колгоспних базарах.

Я вважаю непродуманою також вашу заяву про те, що Ви помилились, даючи згоду на призначення маршала Шапошникова командуючим військами СНД і що виправите цю помилку. Адже це заява на конфронтацію з маршалом без реальної можливості щось поправити — то навіщо робити таку заяву?

Не допоможе, на мій погляд, поглибити порозуміння з урядами країн СНД і Ваша заява про те, що хворі керівники в сусідніх державах одужають, а здорові прийдуть до влади.

Не додасть Вам авторитету і телеграма з вимогою зняти з посади адмірала Касатонова, тому, що Шапошников, з яким Ви вже ввійшли в конфронтацію, з дозволу Єльцина її не виконає, і Ви тут, на жаль, нічого не зможете змінити.

Як жива людина, Леоніде Макаровичу, Ви, звичайно, маєте право на емоції, але, як Президент, Ви повинні вести себе більш розсудливо.

На жаль, звинувачення уряду Росії у всіх бідах України стало лейтмотивом багатьох Ваших виступів, що, на мій погляд, є політично невірним. Адже в однаковій мірі винуватцем, є і наш уряд, який не вміє передбачати розвиток ситуації. Тому треба завжди вину ділити навпіл.

Ви, Леоніде Макаровичу, підписали угоду про СНД.

У мене складається враження, що Ви підписали цю угоду, аби зруйнувати СРСР, а потім виконувати її лише в окремих пунктах, які вигідні для України. Це можна розцінити як дуже хитрий політичний хід. Але ж хитрувати дозволяється міністру в міжнародних справах, в якійсь мірі прощаються хитрощі прем'єрам, але президент може схитрувати лише один раз. Після цього він втрачає довіру. А без довіри серйозні міжнародні справи не вершаться. Тому треба було або не підписувати угоду про СНД, або, якщо вже підписали, то виконувати її і в пунктах, які сьогодні, може, і не зовсім вигідні для України.

І взагалі політику на завтра треба будувати, виходячи з того, що є сьогодні, а не озиратись на те, що було вчора.

Я розумію, що читати ці рядки Вам буде не дуже приємно, і якби не був впевнений, що ви здатні робити правильні висновки з помилок та їх критики, то не взявся б і писати цього листа.

Розраховую на розуміння Вами того, що при появі симптомів захворювання гіркі ліки завжди корисніші, ніж солодкі цукерки.

Закінчуючи лист, хочу дати декілька порад, які, на мій погляд, можуть допомогти Вам змінити розвиток подій в нашій молодій державі в бік поліпшення ситуації.

Порада перша: змінити прем'єра. А оскільки Ви дуже вірите Вітольду Павловичу, то залишити за ним посаду віце - прем'єра в новому уряді — і він зможе ще попрацювати на благо народу України, і Вам буде спокійніше, коли він залишиться у складі уряду, і уряд з новим прем'єром ринкової формації отримає так необхідний йому у цій кризовій ситуації кредит довір'я.

Порада друга: змінити порядок використання купонів, залишити їх тільки як регульовану плату за продовольчу корзину, товари широкого вжитку та імпорт, збалансувавши з масою цих категорій товарів. Тоді вони стануть внутрішньо конвертованими і підведуть до впровадження гривни в умовах соціальної захищеності населення та

(Закінчення на 2-й стор.)

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТУ

(Початок. на 1 стор.)

працюючого на ринок карбованця.

Порада третя: заспокоїти Росію тим, що вказати точні терміни введення привни та механізм ліквідації карбованцевих купюр після їх обміну. Перестати вступати в конфронтацію та словесні перепалки з керівниками Росії. Звернути увагу на те, що з Гайдаром, який є розумним економістом, можна про все домовитись. Про це свідчить його заява в парламенті Росії, в якій він відкинув вимогу асигнацевої блокади України посиланням на те, що така блокада зруйнує економіку України, а ця руйнація в свою чергу неминуче приведе і до руйнації економіки Росії.

І треба пам'ятати, що дії, спрямовані на дестабілізацію уряду Єльцина — це одночасово і дії проти України, тому що в разі падіння Єльцина на зміну йому прийде лідер типу Жириновського, від якого Україні немає надії чекати чогось доброго.

Порада четверта: визначитись шляхом переговорів з керівництвом армією СНД та ЧФ, які частини та кораблі передаються збройним силам України. І тільки в них привести особовий склад до присяги на вірність українському народу. І тільки на них розповсюдити владу Міністра оборони України. Погодитись на входження основних сил Чорноморського флоту до складу ВМФ СНД — це буде набагато дешевше для України. І нічого сподіватись на зиск від продажі обтяжливих для економіки крейсерів іншим державам — від такої операції в очах, як Сходу, так і Заходу, можна втратити набагато більше, ніж придбати. Погодитись на оренду Севастополя для базування кораблів ЧФ СНД. Це заспокоїть ситуацію в Криму і виб'є грунт із-під ніг сепаратистів.

Узгодити закони про соціальну захищеність офіцерів армії СНД на територіях усіх членів співдружності.

Оце, на мій погляд, є першочергові завдання влади. Підуть ці справи — народ повірить і видасть кредит довіри під більш довгострокові реформи.

І нехай щастить Вам, Леоніде Макаровичу, на шляху реалізації цих реформ.

З повагою

Б. МОКІН,
народний депутат України, академік АГНУ та АІНУ.

На теми дня

Купонізація

Яких тільки «ізмів» та «унізацій» не пережив наш народ, починаючи від більшовизації до нинішньої страхітливої лібералізації цін. Тепер ось маємо і купонізацію. Не ту, продуктом якої вже обклеюють стіни, замість шпалер, а імпортну. Погляньте лиш, які гарні папірці надрукували нам вражі капіталісти із Франції з мадонною, соборами, барвистими візерунками. Пустити їх на шпалери — ціни не мали б.

Але не для будуару мадам Марго старалися французькі майстри, а для того, щоб ми могли щось собі купити, захистити національний ринок, вдарити по руках спекулянтів. При цьому нас запевнили, що з введенням оцих купонів багаторазового використання полиці магазинів відразу оживуть від сили-силеної продуктів і промислових товарів, що ніякими хитрощами злодіям не вдасться підробити ці купони з дуже таємними знаками і плямами. А головне, що завдяки їм, ми переборемо економічну кризу і заживемо, як люди.

Та на повірку вийшло, що це нова облуда вже на фокінському рівні: в магазинах так само гуляє вітер, а тих купонів вистачає хіба-що на хліб і молоко.

Може хоч спекулянтам настала клямка? Коли б так! Їм хоч які не виставляй купони — свою справу знають твердо. Автору цих рядків доводиться щоранку бачити великі черги біля взуттєвого магазину. Майже вночі, за 3—4 години до відкриття, приходять сюди люди, розпалюють багаття, щоб не замерзнути, і чекають. А продають найчастіше кеди, сандалії, чи ще щось з літнього асортименту.

То невже усім так конче знадобилися в зимовий час ці речі? Відповідь на запитання дав один молодик, котрий щодня рветься до прилавку. Значить, купонів у нього — кури не клюють і умови є для гендлярства, незважаючи на дуже сердитий указ Президента про відповідальність за спекуляцію і купономахінацію.

То чи не краще було б замість цих папірців запровадити карткову систему, яка цілком себе виправдала у важкі повоєнні роки. Чітко повинно бути визначено, скільки кожний отримає тих чи інших продуктів, взуття і одягу за певний період. Хай їх буде мало, зовсім мало, але кожний зможе на щось розраховувати, а не поглядати сумними очима на еротично обставлені магазини чи на загребущі руки спекулянтів.

Тим часом, поки наші розумні правителі і законодавці думу думають велику про благо народу, самі подбаємо хоч про те, щоб не залишитись без купонів..

З цього приводу наш планово - фінансовий відділ дав таку інформацію:

У лютому, згідно постанови уряду, кожний працівник інституту отримає 50% зарплати, пенсії, стипендії чи інших виплат купонами в розмірі не менше 400 карбованців. Найбільшими володарями купонів звісно, будуть вчені — доктори і кандидати наук, які одержать в цьому місяці від 1000 до 1500 купонів, а ось студентам, друкаркам, лаборантам, прибиральницям доведеться на кожний купон молитися, бо за їхніми «щедрими» посадовими окладами, пенсіями і стипендіями більше 200—300 купонів і не світило, аби уряд не вніс поправку про мінімум в 400 карбованців.

Таким чином, в лютому все ніби ясно. Тепер з піснею «Что день грядущий нам готовит» дочекаємось березня.

Л. НОВІНСЬКИЙ.

Наш гість — Роман Іваничук

Видатний український письменник, лауреат Шевченківської премії, автор десяти історичних романів, народний депутат України 31 січня зустрівся з викладачами і студентами ВПІ.

У нього така примітна зовнішність, що привертає увагу навіть серед великої маси людей: Роман Іваничук — мов біла свіча. Хочеться навіть запитати: «Перекисами якого водню, любий пане Романе, білила судьба вашу голову, які лебеді сиділи при тій таїні, які ангели махали крильцями, щоб вифарбувати вас так файно?»

Проте світла лірика цих запитань одразу тьмяніє, як тільки взнаєш правду. Сорокалітнім написав він знамениті свої «Мальви», мудро обвівши круг пальця пильність компетентних служб розвинутого соціалізму, які потім, надолужуючи, опосіли з такою запопадливістю, що тюрма уже шкірилась до нього своїми гратами і письменник - брюнет на очах робився блондином. Але не здавався!

Свідчення цього — десять історичних романів за 20 років життя. І кожен з них могла спостигнути доля «Мальв», бо в кожному — одна зі сторінок забороненої історії України. Роман Іваничук виконував своє творче призначення з мужністю справжнього лицаря, навіть у фантазіях не припускаючи, що це скінчиться добром. Ось звідки на його обличчі незвична єдність м'якості і твердості. Лірика, що гартувалася в борні?

Втім, це уже — філософське. А на зустрічі 31 січня панувала атмосфера щирого інтересу й довіри. Роман Іванович з місією чисто літературною до Вінниці приїхав уперше. І те, що почав саме з політехнічного, вважає, за високим виміром, продовженням історичної логіки — боротьбу за розкріпачення України мають вести не одні письменники, а всі ешелони української інтелігенції, професіонали різних гатунків, яких треба виховувати у відповідному дусі.

— Народ живе доти, — говорив Роман Іванович, — доки зберігає історичну пам'ять. Перебуваючи в Нагорному Карабаху, я переконався, що найбільше крові ллється в тих містечках і селищах, що з'явились за радянської доби, себто, там, де нема глибокого історичного коріння, де живе не народ, а просто населення. що виховувалося в дусі, так званого, інтернаціоналізму, в дусі нехтування рідною культурою, звичаями, традиціями.

З душі українця теж послідовно й цілеспрямовано витруювалась любов до свого краю. Письменник згадував, як у сорок четвертому батько палив у печі історію Грушевського, бо за неї давали не більше-не-менше, як десять років тюрми або табору. Грушевського в очах народу робили неуком, Яворницького — теж, Мазепу — зрадником, січових стрільців — бандитськими легіонами.

Останній історичний роман Іваничука називається «Орда». Зовнішня його канва — зруйнування Батурина. Але писався він уже в перервах між засіданнями парламенту і присвячується, по суті, іншій орді, ім'я якій — група 239. Письменник досліджує тему духовного яничарства, коли сила обставин робить українця за національністю страшним ворогом власного народу, як робила колись Турція юних полонянців безжальними паліями і насильниками забутої Батьківщини.

Роман Іваничук, природньо — на вістрі сучасної боротьби за розбудову і утвердження української державності. Він глибоко вірить в силу і наполегливість молодих. Коли київські студенти мужньо пішли на голодування, щоб домогтися відставки обридлого усім прем'єра Масола, а компартійна верхівка ладна була на все, аби зберегти при владі вірного свого служаку, Роман Іванович ходив до наметів:

— Діти мої! Схиляю голову перед вами, але жодне ваше життя не варте Масола. Йдіть додому!

— Ми, Романе Івановичу, дуже шануємо вас, але якщо ви так говорите, то йдіть звідси.

Письменник з пафосом говорив про те, що це молода кров України, її гордість і майбуття.

Його запитали, чи пише він про це?

— Так. Письменник — людина небезпечна, бо всюди збирає матеріал, за що його так ненавиділи більшовики. Нинішні історичні романи мають бути про нинішній час, бо на наших очах твориться історія. Я занотовую все те, що діється сьогодні довкола мене, в стінах парламенту і пишу річ, яка називається «Благослови, душе моя, господа». І в ній буде стільки частин, скільки я буду жити.

* * *

Зустріч вийшла не тільки цікавою, а й дуже потрібною. Вона, як бачите, переступила межі чисто літературної розмови. Втім, чого дивуватися? — Роман Іваничук завше був і є не тільки видатним письменником, а й великим громадянином і патріотом.

— З ваших книг, — сказав на зустрічі керівник вінницької «Просвіти», викладач нашого Інституту Леонід Філонов, — через запахущі слова ми завжди могли відчути запах минулих епох і сповна перейнятися тими болями й тривогами.

Точніше, либонь, і не скажеш. Спасибі ж вам, маестро, за те, що одірвались від своїх натхненних трудів і подарували нам декілька годин справжньої насолоди і душевної розради, які довго-довго житимуть в пам'яті.

Залишається додати, що зустріч з Романом Іваничуком була першою з тих, які намічає провести культурно-художній центр інституту в рамках задуманого циклу «Новітнє відродження».

В. ІВЧЕНКО.

Як повідомив культурно-художній центр інституту, досягнуто домовленості, що наступна зустріч циклу «Новітнє відродження» планується з Павлом Мовчаном, головою Товариства української мови ім. Шевченка, поетом, мовознавцем, народним депутатом України. Відбудеться вона 21 лютого цього року.

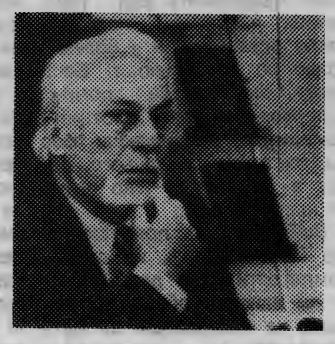

Вірменському синові українського народу...

Саме так, жартома, але цілком справедливо, було названо на ректораті 31 січня професора Давида Беглярoвича Налбандяна. "Від імені і за дорученням Президії Верховної Ради України заступник голови облвиконкому Т. Д. Бачинська вручила йому посвідчення і знак «Заслуженого працівника народної освіти України».

Відповідаючи на привітання, Давид Беглярович сказав, що приємність подвійна — в день підписання указу про нагороду Україна проголосувала на референдумі про повну свою незалежність, а друга приємність полягає в тому, що син маленького народу одержує нагороду від великої України.

— Дякую вам, друзі-панове, за багаторічну спільну працю, високу оцінку моєї роботи, за те, що тут, у цьому краї, знайшов другу свою Батьківщину.

До уваги розробників науково-технічної продукції

Свої послуги пропонує рекламно - комерційна група науково - дослідної частини ВПІ, яка:

— забезпечить рекламу вашого товару, як на Україні, так і в зарубіжних країнах;

— організує на комерційній основі виставку, ярмарок, аукціон, міжнародну чи міжреспубліканську науково-технічну конференцію, або забезпечить вашу участь в аналогічних заходах, що проводяться іншими організаціями;

— допоможе знайти замовника на запропоновану вами розробку науково-технічної продукції.

— запропонує для впровадження підприємствами і організаціями України ваші перспективні розробки;

— допоможе укладенню бартерних операцій типу: на уково-технічна продукція — товари народного споживання та інше.

Рекламно - комерційна група НДЧ розвиває зв'язки Інституту з різними за діяльністю біржами НТП, рекламно-посередницькими організаціями, а також банками, кредитно - страховими установами, здійснює пошук нових форм співробітництва та їх розробку.

За довідками і з пропозиціями звертатись по телефону **4-72-51** до заступника проректора по науково-дослідній частині, кандидата технічних наук **Сергія Леонтійовича Яблочникова.**

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 6 (462) | П'ятниця, 14 лютого 1992 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Закінчується зимова екзаменаційна сесія. На фото: викладач ФАМ **М. Д. Нікітчук** приймає останній екзамен у студентки **Ольги Фадеєвої**.

Фото С. Лісового.

ІНСТИТУТСЬКІ НОВИНИ

ДЕНЬ БІБЛІОТЕКИ

Це вже добра традиція— влаштовувати дні бібліотеки на кафедрах. Вже вони відбулись на кафедрах прикладної математики та обчислювальної техніки, автоматизації проектування, іноземних мов, металорізальних верстатів, економіки промисловості, теорії та історії культури. В гості до викладачів приходять керівники бібліотеки, завідуючі відділами комплектування, бібліографії, навчальної, наукової літератури. Розмова йде, переважно, в розрізі інтересів кафедри — використання і формування фондів викладачами й студентами, обслуговування літературою за профілем, інформаційне обслуговування, пропаганда маловикористовуваної літератури. До зустрічей готується спеціальна виставка - перегляд підручників, монографій, періодичних та інформаційних видань, що дозволяє знайомити з новими надходженнями і пропагувати літературу з певних питань.

Ми представили на перегляди 457 назв і одержали цінні поради — що списати повністю і частково, чим доукомплектувати фонди. Отримали також значну допомогу в роботі з боржниками, розподілі підручників, підвищенні інтересу читачів до бібліотеки.

Г. ЧАЛОВСЬКА,
директор бібліотеки,
Н. ВОЛИНЕЦЬ,
завідділом бібліографії.

Хочеш їсти—купуй города

Інститутський профком вивісив оголошення, що ми всі можемо брати по 15 соток города, який віднині буде на одному постійному місці. Правда, поки-що невідомо, в якому саме. Зате відомо інше, — за кожну сотку доведеться платити по 50 карбованців. тобто, за 15 соток 750 дерев'яних щороку.

Отже, не зрозумієш, чого в цьому приємному повідомленні більше — меду чи дьогтю. Такий солідний город, безумовно, добра підтримка для сім'ї, яка любить землю; але з іншого боку — плата, до якої ми не звикли. Коли роздавали по 4 сотки під садово-городні кооперативи, брали по 2 карбованці, нині ж — у 25 разів більше.

— Не страшно, — кажуть ті, хто встановлював ціну. — Тепер карбованець — це лише сім копійок. Виходить по три п'ятдесят за сотку. Недорого.

Резонний аргумент за умови, якби ми й зарплату одержували за таким же коефіцієнтом, або зростання платежів стосувалось тільки городів. А то ж — за воду, газ, електрику, комунальні послуги, телефон і т. д. і т. п. — давай у 6 — 8 разів більше, Деруть, як з патриціїв, платять — як плебеям.

І все-таки подітись нікуди. Земля — матір достатку. Вона прогодує. Беріть, люди, городи. Поки дають. І поки вона ще 50 карбованців за сотку, бо не сьогодні-завтра будемо рахувати, не скільки копійок в карбованці, а скільки карбованців у копійці.

В. ІВЧЕНКО.

Політичний

фейлетон

Казка про 15 сестер і братів

або скандал у благородному сімействі

Жили - були на 1/6 земної кулі п'ятнадцять, як кажуть, її суб'єктів. Жили тихо, хто як міг: один їв пельмені і щі та запивав руською міцною, другий полюбляв сало, вареники з сиром запивав українською перцівкою, третій перебивався на люля-кебаб, плові і запивав кумисом і так далі, хто на що здатен.

Нічого! З торбами по світу не ходили, шокової терапії і дикої лібералізації цін не знали, милом чи пральним порошком на сто років не запасалися. Ростили хліб, відгодовували хто свиней, хто бичків, а хто овець, народжували по 5—10 діточок (причому без нуклідів, без нітратів і без держплану). А головне, ні в навколишньому просторі, ні у власному домі не гризлись тільки тому, що у когось розріз очей не такий, чи у вимові якась літера не так звучала, як у іншого.

Та ось у одного з сусідів, назовемо його Іваном, народилось дітище, яке, підрісши, але й пуда солі не з'ївши, почало крутити сонцем, як циган сигаретами, які продає на вулиці, і начитавшись всякої всячини, назвало себе наступником бородатого бога Карли на землі, а значить — теж святим.

Ну, а коли є святий угодник ,то мають біля нього крутитись усякі дячки і послушники, має з'явитись храм божий.

Ось так на обійсті благородного Івана - русина утворилось кубло під загадковою назвою «центр», в якому швиденько вирили собі ніші-келії, так звані, спрямовуючі і директивні органи, авангардні сили і сила-силенна великих і маленьких царків, які почали усіма іншими управляти, вчити уму-розуму і тягнути в комунізм.

Довго казка мовиться, але швидко біда насунулась. Стали ті сили спочатку свого Івана в баранячий ріг закручувати, щоби він левову частину тих пельменів і іншого, нажитого важкою працею, добра віддав їм — трутням номенклатурним. Потім запустили руки у макітру з варениками, що наварив собі і дітям богобоязний малорос Степан, почали хапати, не побоявшись аллаха, кучерявих баранчиків у довірливої Зульфії, виноград і кахетинські вина у трудолюбивого Гогія і так далі, і тому подібне.

А щоб все було доброчинно та полюбовно, організували вони велике соціалістичне весілля, звівши докупи того ж Івана з Зульфією, иГогія з Янком, Степана з Арно — в одну сім'ю, так званий, союз народів — братів і сестер непорушний.

І, освячуючи цей новий рай земний, сказав тоді вже інший батько народів — вусатий Йосип, що «ми прийдемо до перемоги комунізму», а якщо хтось напівдорозі зупиниться і захоче вийти на... вітер, двері будуть відчинені...

Хто уважно розглядав портрет цього великого кормчого, помітив його хитру посмішку у пишних вусах. Це від того, що він сам сміявся над своїми ж словами. Ті, що зупинялися напівдорозі,

ставали напівтрупами, або й зовсім неживими. А щоб ні в кого і в думках не виникало бажання наодинці їсти свій плов у своєму кишлаку, свій шашлик у своєму аулі, чи свої вареники у своєму хуторі, закрутили Йосипові поплічники величезну карусель під назвою «спеціалізація і концентрація». У Арно забрали пшеницю і передали Івану, Зульфії залишили тільки кучерявих баранів і бавовну. У Степана відняли ліс , а дали всі буряки, Янку дозволили лише бульбу і так далі, і тому подібне. Отже, одного брата зробили залежним від іншого, одну сестру наміцно прив'язали до другої.

І ще кинули їм для порядку солдатиків та матросиків від Степана в садок Гогія ,від Арно в садибу Салавата, від Мирча на подвір'я Янки і навпаки. Тож тому хитро посміхався великий вождь, що невдовзі усі ці «імпортні» солдатики і матросики не тільки всілися на плечі тамтешнім аксакалам, джигітам, полішукам і гуцулам, а й змішалися з ними, утворивши одну велику і безлику спільність під назвою «Радянський народ» з однією покаліченою державною мовою, однією потребою красти, напиватися, працювати, як мокре горить.

Ось так і жили більше семидяти років і дійшли до того, що перестали вірити не тільки в бога на небесі, а й тим «святим» оракулам, що міцно всілися в тому кублі-центрі, змінюючи один одного у верховному компартійному храмі.

Хто першим скинув з очей полуду — литовський, молдавський чи український брат — не в цьому річ, важливо те, що вирішили вони, що гуртом навіть батька можна побити. І побили, аж дрантя полетіло разом з пам'ятниками, гербами, іншими ідеологічними кайданами. Де тепер той «центр» з його прислужниками — навіть всевишній не знає.

То ж знову сусіди стали сусідами, але, на жаль, тепер уже далеко не добрими, як було, бо ж усі пограбовані, запоганені морально і фізично, перемішані і деградовані.

І вимагає тепер Іван у Степана, Арно у Янки, Зульфія у Гогія: «віддай сало, віддай м'ясо, віддай гречку, віддай мак, ось воно як...».

І не просто вимагає, а з ножем, танками—гарматами до горла пристає, як це роблять рідні сестрички і братики на Закавказзі, в Молдові, Прибалтиці.

А благородний наш Іван, якому безбожні боги з Кремля присвоїли звання брата старшого, так обняв брата меншого з берегів Дніпра, що відірватись не може. Наче вже нема великої ненажерливої родини, а йому давай та давай — цукру, масла, сала, ще й Крим на додачу разом з причалами.

То, чим, же солодший від старого центру новий, що СНД називається, в якому отой старший брат замість батька скинутого, взявся верховодити? Різниця хіба в тому, що через день уся братія збирається і до хрипоти сперечається.

На одному з таких зібрань і я був, мед-пиво пив, купонами закушував, по губах текло, а в рот не попало.

Л. ЛЕОНІДОВ.

РЕПЛІКА

А СТУКАЧ ЖИВЕ...

Більше того, він і далі продовжує зазирати в замкові щілини, він і далі пере чужу білизну, йому страх як сверблять руки «писати оперу», хоча опер сьогодні живе, як та миша під віником.

Сексот, вихований на славних традиціях радянського сімдесятиліття, залишається вірним сином епохи — ну, як не стукнути, коли довкруж стільки компромату?!

Правда, вчорашній компромат сьогодні вже наче й не крамола, а навпаки. Навіть у Верховній Раді сидять ті, хто тільки вчора—з тюрем або й з камер смертників. При такому зміщені орієнтирів стукачеві стало тяжко, але звичка — друга натура. Вона змушує нюхати і ритись.

Один з таких нюхачів читає через побільшувальне скло й інститутську газету. В «Новорічному слові ректора» він знаходить кілька рядків, які, з його погляду, можуть якось скомпрометувати Б. І. Мокіна. Ось ці рядки:

«Можливо це звучатиме зухвало, але заява Верховної Ради України про те, на яких принципах Україна буде в співдружності незалежних держав, що прийнята уже після ратифікації угоди про цю співдружність, фактично обумовлена мною.

Саме я спочатку проголосував проти угоди, а потім переконав Сергія Головатого, який голосував за угоду, в тому, що необхідно переконати Президента Кравчука в необхідності додаткової заяви».

Ось саме ці слова, обвівши їх червоним олівцем, наш інститутський стукач і вирішив надіслати на адресу Головатого, розраховуючи, очевидно, пересварити двох народних депутатів. Однак, нічого в нього не вийшло. Сергій Головатий приніс газету Б. І. Мокіну зі словами:

— Стукач, Борисе Івановичу, не вмирає. Але роботи йому, видно, поменшало, якщо й такі замітки шле по інстанції.

Правда, може бути й інше пояснення — в стукача слабкий рівень професійної кваліфікації і дуже плоский мозок, тому й бракує фантазії. Можна було послати не тільки Головатому, а й Плющу, Кравчуку, Єльцину, до ООН. Результат був би тим же, зате скільки втіхи «бійцеві невидимого фронту!»

УВАГА! БОЛІЛЬНИКАМ КОМАНДИ КВН!

23 лютого о 15-й годині 30 хв. у залі Київського політеху наша команда проведе **півфінальну зустріч республіканського телевізійного КВН-92.**

Організується поїздка болільників на цю зустріч.

ВИПУСКНИК — ВІЗИТНА КАРТКА ВУЗУ

В народі з давніх давен побутує приповідка «Де тонко, там і рветься». Стосовно вищої школи «найтоншим» місцем в її учбових програмах завше були зв'язки з виробництвом, а, отже, і брак практичних навиків у молодих фахівців. Певна річ, коли випускник технічного вузу боїться токарного верстата, фрези чи кельми, то це не додає авторитету ні йому самому, ні тому інститутові, який закінчив.

Крім того, він мало ознайомлений з самим виробництвом, закономірностями його розвитку, не володіє в достатній мірі управлінськими знаннями, не до кінця розуміє й усвідомлює своє призначення, як керівника людей і технологій. В результаті підприємство змушене брати на себе певну вузівську функцію і впродовж двох-трьох років «доводити» молодого інженера до належної «кондиції».

Вища школа, безумовно, знає цю свою «ахілесову п'яту» і давно шукає способів наближення до виробництва. Укладаються договори між інститутами, заводами, виробничими об'єднаннями на виконання спільних робіт, провідні спеціалісти залучаються в державні екзаменаційні комісії, викладачі вузів читають лекції і беруть участь в перепідготовці заводських фахівців. Більше того, на окремих підприємствах створюються навіть паралельні інститутські кафедри, що досить вагомо звучить у звітах, але нічого не дає ні тій, ні іншій стороні на ділі.

Ніяк не вдається знайти задовільного варіанту, щоб давала потрібну віддачу студентська виробнича практика. Саме тут, з мого погляду, найпомітніше виявляються розбіжності між школою і виробництвом: інститутський лектор навчає, як воно має бути теоретично; заводський майстер - практик дивиться на ту науку, як на рожеву романтику. Гадаю, що саме ці два підходи сумно позначаються на долі дипломних проектів, виконаних випускниками на базі конкретних підприємств і установ — ставлення до них, як до романтичних спроб, і тому вони не впроваджуються, а, як правило, залишаються на папері.

Так є, але так не повинно бути, тим більше, що сьогодні ми стаємо на рейки ринкової економіки і вимоги до фахівців мусять зрости незмірно, адже віднині їх не будеш розподіляти за звичною рознарядкою міністерства, віднині вони — «продукція» вузу, яка має ціну та ще й неабияку. І, звичайно, мало в цих умовах знайдеться дурнів, які захочуть платити великі гроші за некондиційний товар. Треба цю «кондицію» підносити до того рівня, що робить товар дефіцитним.

Як саме?

У Вінницькому політехнічному інституті, наприклад, вважають, що треба використати все найкраще зі свого досвіду і не цуратися того, що нагромадила, ще вчора таврована нами, як гнила і мертва, капіталістична система. ВПІ під керівництвом академіка Б. І. Мокіна і за його безпосередньою участю одним з перших розпочав перебудову, розробив основи переходу на університетську підготовку фахівців.

В основу такої перебудови покладена триступенева метода навчання: бакалаврат — 4 роки, інженерія — 1 рік, магістрат — 2 роки. За перші чотири роки студент посилено набуватиме фундаментальні, гуманітарні й загальноінженерні знання і, захистивши випускну роботу, здобуде кваліфікацію бакалавра з відповідної групи професій, а якщо має охоту, то може йти працювати на виробництво. Студенти, які виконають випускну роботу з елементами наукової творчості отримають перший вчений ступінь бакалавра. Здебільшого, всі учитимуться ще рік на факультеті інженерії, а вже кращим випускникам (до 25%) надається можливість здобувати вчений ступінь магістра.

Особлива приваба цієї системи полягає в тому, що одним з головних принципів цієї концепції є інтеграція навчального процесу з виробництвом, що дозволить одержати професію, котра відповідає вимогам конкретного виробництва. Якщо вчишся без відповідного творчого блиску, то зразу одержуєш диплом і йдеш на виробництво. Іншими словами, найкращі випускники технічного вузу стануть інтелігентами, так би мовити, високої проби, з широким діапазоном знань і небуденним колом духовних інтересів. Вони ніколи не стануть розробляти проектів, котрі завдали б шкоди людині і навколишньому середовищу.

Ну, а як інженерові - практикові мені дуже приємно сказати, що ця нова система повинна цілком ліквідувати традиційні «ножниці» між вищою школою і виробництвом. Річ у тому, що річний цикл навчання буде своєрідним — чотири місяці навчання, чотири місяці практичної роботи на підприємстві і знову чотири місяці навчання. За цей час кожен студент набуде якостей справжнього трудівника. У першому семестрі практики він буде замітати цех, носити стружку, подавати заготовки, інструменти, поступово наближаючись до верстата, освоїть робочу професію; в інших — освоюватиме складніші премудрості виробництва, вникатиме в стосунки між людьми. Отже, глибоко вивчатиме завод, а завод вивчатиме його. І немає сумніву, що таке обопільне знайомство буде корисним, що молодий спец йтиме на підприємство впевнено й безбоязно. Власне, завод сам теж придивлятиметься до нього завчасу і, не сумніваюсь, що кращих із кращих запросить до себе, не жалкуючи при цьому відповідних сум оплати за сумлінну підготовку.

Звичайно, будуть і на цьому шляху свої проблеми, але шлях цей, без сумніву, перспективний і дуже добре, що ним уже ідуть. Створено в Вінницькому політехнічному інституті спеціальний деканат інтеграції з виробництвом, який займається цією роботою і розв'язуванням цих проблем. І ось новий факультет в березні цього року вирішив провести триденний науково - навчальний семінар, запрошуючи на нього керівників і головних інженерів підприємств, начальників кадрових служб, щоб повести широку багатопланову розмову з проблем підготовки сучасних інженерів в умовах ринкової економіки. Нема сумніву, що це буде дуже цікаве зібрання і тому хотілося б наперед попросити всіх, хто візьме в ньому участь, приготуватись не тільки слухати, а самому виступити, чи письмово поділитися своїми думками, внести конкретні зауваження і пропозиції. І оскільки ця проблема має велике соціальне значення, то якість підготовки молодих фахівців це не тільки поліпшення окремих виробництв, а за великим виміром, — наш технічний прогрес, якщо хочете — наше майбутнє.

Хочеться вірити, що це буде корисний обмін думками представників ВУЗу і виробничників, що семінар послужить етапом у пошуках нових форм підготовки фахівців.

П. ПАХОЛЮК,
заступник генерального директора по кадрах Вінницького ВО «Маяк».

ВІТАЄМО

Нінель Степанівні Назаровій цими днями минуло 60 років. Половину з них вона віддала бібліотечній справі, і вже тільки за це заслуговує особливої поваги, бо кому не відомо, що в ряду найнижчих за оплатою праці професій стоїть саме бібліотекар.

Тим часом, це людина, яка має бути компетентною в усіх галузях життя: в народному господарстві, науці і техніці, культурі і мистецтві. Якось стало звичним, що саме працівник бібліотеки найкраще порадить, в яких джерелах — книжках, підручниках, монографіях можна знайти відповідь на те чи інше питання. Але ж для цього необхідно самій багато знати, вчитися, слідкувати за новинками літератури.

Нінель Степанівна з тих працівників бібліотечного ремесла, які все життя збагачують себе знаннями, досвідом і мудрістю. А ще про неї говорять, що дуже лагідна, привітна і щира, з радістю обслуговує численних відвідувачів читального залу інститутської бібліотеки, де нині трудиться.

Тож, щастя вам, здоров'я, шановна Нінель Степанівно! Довгих років життя бажають вам колеги по роботі, а також колектив нашої газети!

Довідничок гласності

Куди йдуть профспілкові гроші?

Минулого року відрахування від членських профспілкових внесків склали 120848 карбованців. В розпорядження профкому надійшло 95943 карбованці, тобто, 80 відсотків усіх відрахувань. 20 процентів перевели на баланс обкому працівників освіти і науки.

3100 карбованців одержав профком з «Модуля», як відрахування від господарського органу — є таке, виявляється. Отже, на 1 січня 1991 року мали прибутків 146159 карбованців. Витрачено 101263 карбованці. Розподіл витрат був таким: культурно - виховні заходи— 32256 крб. Це 33,4 процента суми прибутку. За цієї статтею на СКТБ «Модуль» витрачено 9636 крб., АУП — 1091, ФАМ — 420, ФІПД — 3095, ЕФ — 416, РТФ — 1262, ІБФ — 1823, МБФ — 1950, ФОТ-544, НДЧ — 392.

На обслуговування піонерських таборів у минулому році пішло 5098 карбованців, на учбово - спортивну роботу та фізкультурні заходи — 763 крб.; на придбання спортінвентаря та обладнання — 1538 (з них для спортклубу «Ювентус» — на 1218 крб.; 500 крб. склала дотація касі взаємодопомоги. Зарплата з нарахуванням профапарату забрала 26503 крб. 21.9% від членських внесків, що на 6,1% менше, ніж по області): зарплата культпрацівникам — 6 795, доплата головам профбюро — 4505; преміювання профактиву — 10242; матеріальна допомога членам профспілки — 930 (16,1% від прибутку).

Повертаючись до надрукованого

ВІДРАХУВАННЯ ЗМЕНШЕНІ

У номері нашої газети за 27 грудня 1991 року колишній голова профкому працівників ВПІ В. А. Дусанюк писав про те, що торік профком зменшив відрахування членських внесків галузевому обкому від 35 до 20 відсотків. Цими днями відбулося засідання узгоджувальної комісії в складі представників профкому інституту і обкому профспілки, на якому був погоджений перелік функцій та повноважень, які профорганізація ВПІ передає обкому. Розмір відрахувань профорганам, у то числі і вищим, складатиме тепер не більше 11 відсотків, у той час, як в середньому по обласній організації він дорівнює 30 процентам.

СТРАЙКУ НЕ БУЛО

«Прелюдія до страйку» — так називалася стаття», опублікована в 36 номері багатотиражки за 22 листопада 1991 року. У ній були опубліковані вимоги профспілкових організацій ВПІ до уряду України з 4-х пунктів стосовно фінансування вищої школи, підвищення заробітної плати професорсько - викладацького складу та працівників, стипендій, студентів. Зазначалось, що в разі невиконання вимог, члени профспілок розглядатимуть це, як причину для участі в республіканському страйку працівників освіти та науки.

Профкоми ВПІ одержали протокол засідання примирної комісії Кабінету Міністрів України і страйкового комітету профспілки працівників освіти і науки України. Комісія розглянула весь пакет вимог і ухвалила рекомендувати Кабінету Міністрів України вирішити питання про цільове фінансування соціальних потреб працівників освіти в розмірі 10% від загального фінансування, зняти обмеження на номенклатуру об'єктів що будуються за рахунок державних капітальних вкладень, поширивши право вузів використовувати ці кошти на будівництво всіх об'єктів соціального призначення, включаючи житло, гуртожитки; оздоровчі табори; пансіонати.

По пункту вимог про фінансування заробітної плати працівників вищої 'школи комісія постановила забезпечити з 1-го січня 1992 року мінімальний розмір заробітної плати всіх категорій працівників освіти, стипендій студентів на рівні мінімального споживчого бюджету. Відповідним органам запропоновано ввести в дію ст. 52 Закону України «Про освіту» в частині встановлення середніх ставок і посадових окладів викладачів вищої школи на рівні подвійної заробітної плати працівників промисловості з 1-го січня 1992 року з щоквартальним коригуванням.

Таким чином, по всіх пунктах вимог було досягнуто згоди і примирна комісія свою роботу завершила.

ВІННИЦЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ОГОЛОШУЄ

набір слухачів на тримісячні вечірні підготовчі курси

Заняття на курсах провадяться за програмою вступних іспитів в інститут з математики, фізики, української та російської мов.

На курси приймаються особи з повною середньою освітою, учні - випускники середніх шкіл, технікумів, профтехучилищ.

Плата за весь курс навчання — 150 крб.

Початок занять — 4 березня.

Прийом заяв щоденно (крім неділі) з 10-ї до 19-ї години, в суботу — з 9-ї до 14-ї години, кімната № 0409, телефони 4-63-44, 24-06.

РЕКТОРАТ.

Правопорушники ВПІ

Види правопорушень і категорія осіб, які їх здійснили

	1990	1991
кримінальні злочини	10	1
дрібне хуліганство	9	5
поява в гром. місцях і розпиття спирт. напоїв у недозволних місцях	3	10
управління автотрансп в нетверезому стані	3	2
Всього правопор.	36	20
У скоєні правопорушень взяли участь:		
студентів	27	17
співробітників	9	3
студентів по курсах		
I курс	3	3
II курс	8	3
III курс	8	3
IV курс	4	2
V курс	4	6
В гуртожитках в 1991 р.		14
За скоєння правопорушень відчислено студентів	11	3

По факультетах		
ЕФ	1	—
РТФ	9	6
ФОТ	4	2
МБФ	8	1
ФАМ	1	5
ІБФ	3	1
Деканат по роботі з іноз. студ.	3	4
ФІПД	1	—
Адмінгоспчастина	4	1

А ось самі порушники: А В. Бойко — інженер НДЧ — оголошено догану; Е. Ю. Губерницький — студент РТФ — відчислено, А В. Рудик — обговорено в групі, В. В. Абрамчук, робітник НДЧ — догана, А. В. Коврига студ, — відчислено, А, Р, Остапюк студ. — відчислено, М. А. Соломко ст. ФОТ — сув, догана, Е. Д, Назарага ст —»— сув, догана, В. В, Бридигін ст. ФАМ — сув, догана, Т О. Щерба —«— мат, стягн., І, В, Таск —»— мат, стягн,, Н. В. Химчук —»— мат, стягн., С. А, Шрамко ст. ІБФ догана, Г. В. Мамчура, монтер зв'язку депремійований.

Ранок у зимовому лісі

Фото С. ЛІСОВОГО.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 7 (463) | П'ятниця, 21 лютого 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

ПРОФСПІЛКА ДОКУЧАЄ ЧИ ВИРУЧАЄ?

ПРОФСПІЛКИ поки-що витримують удари нашого бурхливого життя і схоже на те, що масового виходу з їхніх рядів не передбачається, хоч подібні настрої все-таки є.

То ж і хочеться подивитись на них з точки зору, так би мовити, можливої перспективи.

Нема сумніву, що в майбутньому цей процес визначатимуть дві тенденції: намагання промисловців не допустити членства своїх працівників у профспілках, і, природньо, побоювання людей за свою репутацію лояльності; а з другого боку — намагання цих же людей захиститись від сваволі адміністрації та бажання профспілок збільшувати ряди. Але це, повторюю, майбутнє.

Сьогодні ж усе простіше. Став досить вагомим той один процент зарплати, що йде на внески, адже розміри окладів нині визначаються мало не у всіх чотиризначними цифрами. То ж і виникає думка: «За що я плачу?»

Як на перший погляд, то це резонно, адже путівок усім справді не вистачає. Нема поки-що гострої потреби у захисті своїх інтересів від тиску адміністрації. Ну, а те, що підвищення заробітку сталось не за помахом чарівної палички, а значною мірою завдяки наполегливості профспілок, відомо далеко не всім.

Тим часом, недарма президент України Л. Кравчук висловив невдоволення високими вимогами профспілок. Вони таки добряче, «надокучають» і президентові, і уряду, хоч саме так воно й повинно бути, коли в країні переважає невдоволення соціальним станом суспільства.

А тепер давайте глянемо з профспілкових позицій на стан справ у нашому інституті. Минулого року підписано колективний договір, де вперше системно сформульовані вимоги профспілки до адміністрації. Правда, говорити про ефективний захист працівників проти звільнення сьогодні дуже складно, бо в інституті пройшла перша хвиля скорочень і декого було важко захищати з об'єктивних причин. Але й за таких умов профком дав згоду на звільнення лише в 4 випадках (з них два — за систематичні прогули), а подано було документи на 21 чоловіка.

Нині профком вимагає від адміністрації конкретних заходів по збереженню робочих місць. Наші пропозиції з цього приводу будуть опубліковані в газеті. Можливо саме ми будемо пізніше тією останньою інстанцією, яка допоможе вам утримуватись на роботі.

Коли не стало товарів саме профком інституту вжив заходів до деякого полегшення ситуації. За його пропозицією введена посада заступника начальника відділу постачання по забезпеченню колективу товарами. Намагаємось, щоб у цьому ділі була якась система, хоч це дуже непросто, бо ще дуже живучий принцип: «Той, хто пропонує — хай і виконує».

Зараз профком практично нікому не відмовляє в путівках, Не завжди, правда, ми можемо запропонувати планову, бо дістаємо, де вийде. Але і в місті, і в області знають, що коли «горить», то ВПІ виручить, там швидко знайдуть бажаючого. Це, звичайно, і нерви, і час, але ми не нарікаємо — таке життя в профспілкових активістів. І якщо вас дуже «припікає», то звертайтесь— постараємось знайти путівку та ще й за 10—20 процентів вартості.

Саме профком порушив питання про організацію стоматологічної допомоги в медпункті для співробітників і пройшов усі сходинки організації справи, включаючи й діставання крісла. Маємо зрушення також з традиційним туризмом, навіть зарубіжним.

Втім, звіт (а саме так починає звучати цей матеріал) для нас — не головне. Щоб упевнитись в дієвості і необхідності профспілки, приходьте до нас зі своїми проблемами. Обов'язково постараємось допомогти.

За всіма ознаками розвитку суспільства профспілки в нашій державі згодом відіграватимуть ту ж роль, що нині за кордоном. Спробуй промисловець, скажімо, у Фінляндії порушити угоду з профспілкою — штраф навчить потім буквально молитись на неї. Функціонерам профспілок у США платять більше ніж віце - президенту. Профспілка «за бугром» — життєво важливий інструмент захисту інтересів трудящої людини. Так буде і в нас.

Отже, той, хто починає вагатись, бути чи не бути в профспілці, мусить добряче подумати. Відраховуючи один процент на профвнесок, ви, по суті, допомагаєте не якомусь таємничому «дяді», а собі самому.

В. КОВАЛЬЧУК,
голова профкому.

ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ, 2-ГО КУРСУ, ЩО МРІЮТЬ ПРО НАУКОВУ ПЕРСПЕКТИВУ!

З 1992-93 учбового року у Вінницькому політехнічному інституті розпочинаються додаткові заняття у групі фундаментальної підготовки майбутніх інженерів-дослідників, розраховані на 2,5 роки. У програмі фундаментальної підготовки — курси: теорія множин та математична логіка; основні структури сучасних математичних моделей (алгебраїчні та функціонального аналізу); додаткові глави математичного аналізу і теорії систем диференціальних рівнянь; методи оптимізації та математичної фізики; численні методи й теорія ймовірностей, а також — англійська мова.

В групу зараховуються студенти усіх спеціальностей на конкурсній основі (конкурс оцінок і співбесіда).

Студенти, зараховані до групи фундаментальної підготовки, одночасно продовжують навчання по вибраній спеціальності разом із студентами своєї групи за індивідуальним графіком. Після закінчення інституту отриману фундаментальну підготовку буде відображено у вкладиші до диплома у вигляді оцінок по додатково освоєних курсах.

Бажаючих навчатися у групі фундаментальної підготовки просимо подати заяву на ім'я ректора до 29. 02. 1992 у кім. 109 (каф. ПМ та ОМ) проф. Рвачову М. О. Додаткова інформація — там же.

Фундаментальна підготовка для Вас — це додаткове напруження, але й додатковий шанс!

РЕКТОРАТ.

ПРИ ЧОМУ ТУТ СТУС?

НА ТЕМИ ДНЯ

Якби на пожариську, де треба негайно гасити вогонь, раптом зійшлися навкулачки двоє, щоб довести один одному, хто з них першим прибіг на тривожне калатання дзвона, то їх обох вигнали б з пожежі або облили водою, щоб отямились.

Коли минулої неділі я сидів на конференції представників Руху імені Василя Стуса і слухав виступаючих, то здавалося, що для більшості з них теж треба крижаної купелі. Така на Україні розруха, така економічна біда, треба негайно консолідувати всі сили для утвердження держави і незалежності, а вони про те, хто більше «руховий» — чистусівці, чи ті, що в штабі по вул. Пушкінській, 11. А термінологія!?

«То — рух вовчий» (за прізвищем керівника). «Дайте їм вигавкатись!», «Провокатори і кадебісти» — це про вчорашніх соратників по боротьбі, які здобули більший шмат влади. Бракувало на «конференції» хіба що баби Параски та баби Палажки з їх «найвагомішим аргументом» — задертими спідницями на тій частині тіла, якою сидять.

Стусівці скажились, що до них тепер не йдуть люди. Але це не дивно. Що вони там почують? Краще вже почитати «Кайдашеву сім'ю» Нечуя - Левицького. Аналогія — стопроцентова.

Втім, який стиль — такий і авторитет. В залі на тисячу місць зібралося душ 50 (цікаво, у скільки обійшлася оренда — «конференція» тривала чотири години?) Мета її — обрати делегатів на III з'їзд Руху України.

Слово честі, не хочеться тратити газетної площі, щоб описувати перебіг цього зібрання. Це щось комедійно-фальшиве, несерйозне, навіть бридке. Під великим сумнівом сама правомірність «конференції» — з районів прибуло тільки два представники. Головну доповідь і доповіддю назвати не можна. Керівник Руху імені В. Стуса В. С. Мазур побудував її, по суті, не на політичному становищі в області, як оголошувалось, а на розхвалюванні ідейних «вождів» своєї організації П. Кутузова, Л. Бровченка, Б. Лампіги. Вони, мовляв, найчесніші, найхоробріші, найпринциповіші. Штаб Руху ім. Стуса треба перетворити на музей, біля синьо-жовтого прапора, першим піднятого у Вінниці, встановити меморіальну дошку... Ха-ха?

Було б «ха-ха», якби про це говорилось жартома, а не на повному серйозі.

Таке враження, що Рух ім. В. Стуса — це авантюрна інституція, для якої головне — не боротьба за утвердження незалежної України, а тільки амбітні претензії на визнання заслуг її лідерів. Розумна пропозиція І. С. Лукашенка з села Кармелюкового Жмеринського району про негайне створення узгоджувальної комісії для консолідації з Крайовою організацією Руху була прийнята без ентузіазму — лідери такого примирення явно не хочуть, бо якщо воно відбудеться, то доведеться думати не про амбіції, а про повсякденну чорнову роботу, котра не дає слави, а потребує солоного поту і мозолів.

Діловими і грунтовними були пропозиції депутата міськради, працівника політехнічного інституту М. М. Данильчука, який виступив проти конфронтації, огульної критики всіх і вся, вишукування недоліків у представників влади і запропонував реальний план дій. На це, правда, майже не звернули уваги. В Русі імені Стуса головним робочим принципом залишається мітинговий галас, незваженість і навіть якісь напівдитячі романтичні «зальоти». Скажімо, від імені 50 учасників «конференції» Л. С. Бровченко висунув список делегатів на III з'їзд Руху України в кількості... 25 чоловік,

Сумно, панове - товариші!

Один з функціонерів Руху В. Помилуйко, який стояв біля його витоків, сказав з трибуни «конференції» більш гостро:

— Мені соромно слухати і дивитися на це все. Тут ллється один бруд. Тут нема нічого конструктивного. Рішуче відмежовуюсь від цього зборища.

Йому не аплодували. А жаль. Жаль також світлого імені Василя Стуса, почепленого на своє знамено лідерами цього «крила» Руху. Йому більше підійшла б назва — імені Кайдашевої сім'ї.

І. ВОЛОШЕНЮК.

В ІЗРАЇЛІ — НЕ МЕД!

ЛИСТ ДО НАРОДНОГО ДЕПУТАТА

Студент нашого інституту Станіслав Шварц виїхав минулого року до Ізраїлю. Тепер він пише листа народному депутату Мокіну, якого ми і друкуємо сьогодні.

Шановний Борисе Івановичу!

Я за Вас голосував до Верховної Ради УРСР і хочу поділитися з Вами враженнями про життя в Ізраїлі. Буду писати про все коротко, адже це лист, а не роман.

1. Допомога матеріальна. Ось ми приїхали 2.04. 91 року. Трохи дали допомоги, але з сьомого місяця не дають. Бери, згідно кошика, кредит і через три роки будеш віддавати з прив'язкою до курсу долара і індекса цін. Зараз долар тут 2,3 — 2,5 стосовно до місцевої валюти - шекеля. Піди — знай, що буде через три роки на фінансовому полі Ізраїлю. Майже всі оліми цей кредит не беруть. Грошей нема, роботи нема, ось і розв'яжи головоломку.

2. Страхітливе безробіття. Лікарі майже поголовно не працюють, навіть ті, хто одержав рішайон (допуск) після складання екзаменів. Море докторів і кандидатів наук. Замітають вулиці (це щастя, якщо на таку роботу влаштуєшся), інших робочих місць нема. Просто, в державі ніде прикласти руки. Тут забувають про дипломи і вчені ступені, головне — аби щось робити. Вважають за щастя влаштуватися там, де платять по 4—6 шекелів на годину. Такса ніби й непогана, якщо зважити на те, що кілограм сосисок коштує 8,5 шекеля.

3. Квартира. Зняти у приватника двокімнатну коштує 450 — 470 доларів, трикімнатну — 500—550. В межах окупованих, чи, як тут кажуть, контрольованих, територій, квартири дещо дешевші, але там — взагалі ніякої надії на роботу. А долари треба платити щомісяця або раз на квартал. В переводі на шекелі це 1100 —1380, і більше. Те, що одержали на «щастя—роботі», треба віддати за квартиру. А ще ж комунальні послуги. Це вам не радянські копійкові плати за житло і послуги. За телефон платять не помісячно, а за розмовні хвилини по лічильнику.

4. Продукти і промтовари — не питання. Але якщо не працюєш, то — затягни пасок. Дбають насамперед про плату за квартиру, а потім про інші питання. Порівняти з цінами на Україні і в Росії не можна. Тут інший курс валюти. Чоловічі осінні туфлі, на «тракторній» підошві, непогані, коштують, приміром, 140—180 шекелів, До речі, ставка президента — 14 тисяч шекелів, прем'єр-міністра — 8 тисяч. Про решту пільг газети не пишуть.

5. Життя нелегке і перед тим, як їхати сюди на постійне проживання, треба добре все зважити і подумати. Мови не знаєш, роботи немає, скрізь — приватне підприємництво, щось не те скажеш — за двері. Конституції в країні нема. Править і диктує релігія. На неї затрачається левова частка бюджету. Молодь іде в релігійні семінарії, щоб не служити в армії. Тут дуріеш, забуваєш про мистецтво, літературу, телевізор, кіно. Чесно скажу: «Люди! Будьте пильні! Обдумайте цей крок!»

6. Учасникам ВВВ пільг нема. Якщо був інвалідом війни, радянським документам не повірять. Довіряють тільки рентгену, знімкам, аналізам, а не усним розповідям про себе на війні.

Писати можна багато, але, видно, не один отримує такі листи і люди знають, які тут діла. Держава не підготувалась до масового наплиду людей. Їхати сюди поки-що не раджу.

С. ШВАРЦ.
8 січня 1992 р.
м. Тель-Авів.

РУССКАЯ СТРАНИЦА

ПРОСТО ПРЕПОДАВАТЕЛЬ

О ДОЦЕНТЕ кафедры АИИТ Мирче Иванович Бандаке можна писать и мало, и много, в зависимости от того, кто какой обладает информацией и кто что ценит в человеке. Впрочем, лучшие, или худшие черты не всегда лежат на поверхности и не всегда их увидишь, как говорится, в полный рост. Вот, к примеру, впечатления от встречи с ним нашего фотокорреспондента Степана Лисового.

«...Кафедра АИИТ. Захожу. Интересуюсь, могу ли видать Мирчу Ивановича. Советуют подождать. Жд. От нечего делать, внимательно рассматриваю крышку стола, исписанную бесчисленными надписями и рисунками, вплоть до голых девиц. Над этими «художествами» авторы трудились не одну пару.

И так почти на каждом столе. А надписи — каких только нет, в том числе, посвященные преподавателям.

— Ну, как, нравится? — обращается ко мне Мирча Иванович, появившись в комнате.

— Дико, интересно, противно! Будто через замочную скважину подсмотрено, — отвечаю,

— А я боюсь этого. Боюсь увидеть пакость, оскорбительные клички, неуважение к себе...

Впрочем, о Мирче Ивановиче прямых бестактностей я не нашел на этих «скрижалях студенческой гласности» и все же уверен, что и ему достаются всякие эпитеты, хоть Мирча Иванович Бандак человек уважаемый, более двух десятилетий проработавший в нашем институте...»

Словом, преподаватель, как преподаватель. Это то, что можна было заключить из сухих анкетных сведений, скромных ответов на вопросы корреспондента и не всегда обьективной студенческой молвы. Но вот декан факультета автоматики и микроэлектроники Василий Мартынович Кичак принес в редакцию любопытный документ — фоторепродукцию газеты «Флаг Родины». В номере за 4 ноября 1964 года — рассказ о нелегкой военной службе матроса-подводника Мирчи Бандака. Небольшой отрывок предлагаем читателям.

«...Подводная лодка погружалась в глубину. К концу своей смены старшина 1-й статьи Валентин Никишин обнаружил неисправность в высокочастотном трансформаторе, что грозило срывом операции, бедой.

...Для гидроакустика Мирчи Бандака этот поход был первым серьезным экзаменом, и как он слышал краем уха, его взяли лишь для «обкатки».

Мирча не обижался. Ведь он всего без году — неделя служит на корабле и ни в чем пока не проявил себя, хотя знания, полученные в институте, выделяли его среди других. Бандак любил сложные приборы и с увлечением читал схемы, разбирался, что к чему. В нем жила мысль рационализатора, и он уже подумывал над тем, как бы усовершенствовать одну из станции, улучшить тактико - технические данные.

Пройдет немного времени, и Мирча Бандак прославит среди подводников рационализатором. А пока он наравне со всеми несет ходовую вахту. Как и всех его мучает высокая температура в отсеке. Но парень не сдается, держится, не теряет работоспособности.

...И без того потное лицо Валентина Никишина покрылась крупными каплями пота. Станцию пришлось выключить: грелся высокочастотный трансформатор. это обеспокоило подводников.

—Как быть?—ламал голову старшина.

— А что если перемотать катушку? — обратился он за советом к старшему матросу Зубко. И тут же понял, что говорит не то: разве в таких условиях это возможно?

К радиометристам пришел Мирча Бандарк.

— Разрешите взглянуть на схему? — робко спросил он.

Ознакомившись с устройством прибора, Бандак предложил работать на двух режимах.

Никишин свел брови к переносице, подумал. С благодарностью взглянул на матроса, сказал:

— Ты прав! Но надолго ли это?

И как ни старался Никишин, трансформатор все же сгорел.

— Мирча, — обратился к матросу старшина. — у тебя золотая голова. Давай подумаем вместе.

Подумали и решили: вместо перегоревшего трансформатора приспособить блок от другого прибора. Пришлось перепаять целую кучу проводов, усилить их изоляцию. Пост радиометристов превратился в мастерскую. Сюда ежеминутно заглядывали матросы и старшины. Все они задавали один и тот же вопрос: «Как?» — и не получив ответа, уходили, чтобы не мешать «хирургам» в этой сложной операции.

Немало пришлось повозиться с прибором старшине І-й статьи Валентину Никишину, старшему матросу Михаилу Зубку, матросу Мирче Бандаку. А когда они включили станцию и она заработала лучше новой (без преувеличения) по-братски обнялись. На посту раздалось громкое «ура!», которое прокатилось по отсекам.

... Сквозь сон Мирча услышал голос по трансляции:

— Старшему матросу Бандаку прибыть в центральный пост!

Спрыгнув с койки, он замер в растеряности. «Но-это же не меня, — подумал, Видимо ошиблись».

Но тот же голос, еще повелительней, повторил: «Старшему матросу Бандаку прибыть в центральный пост!»

— Чего ты медлишь? — накинулся на него кто-то.— Тебя командир вызывает!..

В центральном посту Мирча увидел командира, его заместителя по политчасти и секретаря партийной организации. А по трансляции уже зачитывали приказ: «...За грамотные и умелые действия досрочно присваиваю очередное воинское звание старшего матроса матросу Бандаку...».

Пунцовым стало лицо Мирчи. Его взгляд выражал удивление: дескать, за что такая честь?

Командир крепко пожал руку старшему матросу и сказал:

— Вы заслужили это звание. Желаю вам новых успехов!

В. ЗАХАРОВ».

Еще остается добавить, что Мирча Иванович Бандак родом из Сорокского района Молдовы, окончил два института — Бельцкий педагогический и Севастопольский приборостроительный, получив профессии учителя физики и радиоинженера; что владеет русским, украинским, румынским и французским языками; что на его счету 24 нучных труда, более десятка изобретений; что он активный участник факультетской профорганизации, добровольной народной дружины, что он — прекрасный семьянин и товарищ.

Вот такой этот обычный и в то же время необычный преподаватель из кафедры АИИТ. И сегодня, пользуясь случаем, от имени коллег по факультету,, от нашего имени поздравляем Мирчу Ивановича с 50-ти летием со дня рождения. Желаем счастья, здоровья, многих лет плодотворной работы на почетном посту преподавателя, удач и всех благ, как говорят моряки — ста футов под килем!.

Позаботилась кафедра

У иностранных студентов, обучающихся в нашем институте, зимние каникулы не похожи на дни отдыха местных ребят. Ведь им не выходит на это время поехать домой, предположим, в Эфиопию или Конго — далеко и накладно. Вот и сиди в общежитии.

Чтоб как-то скрасить это время, сделать каникулы интересными, позаботилась наша кафедра, предложив им разнообразную экскурсионно - туристическую программу. А желающих познакомиться с достопромечательностями суверенной Украины, бывших республик оказалось немало. Запомнилась экскурсия в Ялту, где студенты посетили домик-музей великого русского писателя Антона Павловича Чехова, совершили поход в горы. Другая группа побывала на закарпатских горно - лыжных базах. В последние дни каникул состоялась поездка студентов-иностранцев в столицу Латвии — Ригу.

Возвратившись в институт, участники поездок делятся впечатлениями со своими товарищами в группах.

Н. СТЕПАНОВ,
зав. кафедрой украинского и русского языка.

Они жили на Подолии

НА ТЕРРИТОРИИ ВИННИЧЧИНЫ В РАЗНОЕ ВРЕМЯ ЖИЛИ И ТВОРИЛИ МНОГИЕ ИЗВЕСТНЫЕ РУССКИЕ УЧЕНЫЕ, ПОЭТЫ, КОМПОЗИТОРЫ, МЕДИКИ, ХУДОЖНИКИ. ЗДЕСЬ, В ЖИВОПИСНЫХ УКРАИНСКИХ СЕЛАХ И ПОСЕЛКАХ, КАК ИЗ КОЛОДЦА НАРОДНОЙ МУДРОСТИ, ЧЕРПАЛИ ОНИ ВДОХНОВЕНИЕ, ОБОГОЩАЛИСЬ МОРАЛЬНЫМИ И ДУХОВНЫМИ ЦЕННОСТЯМИ И В СВОЮ ОЧЕРЕДЬ ОБОГАЩАЛИ НАШ КРАЙ ТВОРЕНИЯМИ СВОИХ РУК И ДУШИ.

И ЛЮБОВЬ И ВДОХНОВЕНЬЕ

В биографии великого русского композитора Петра Ильича Чайковского часто вспоминается Жмеринский район, в частности, села Браилов и Семаки, куда он приезжал.

После успешного завершения работы над оперой «Евгений Онегин», почувсвовав прилив творческих сил, композитор пожелал еще ближе стать к народу, непосредственно с его уст услышать чарующие мелодии. Именно в это время его пригласила в свое имение в Браилове известная меценатка помещица Надежда Филаретовна фон Мекк. То ли из уважения к ней, то ли из нужды Чайковский принял приглашение. Пять раз он приезжал в Браилов и соседнее село Семаки.

Первый раз это было 17 мая 1887 года. Тогда он написал три пьесы для скрипки, посвященные этому селу — «Раздумие», «Скерцо», «Мелодия», закончил шесть романсов.

В августе 1879 года Петр Ильич приехал уже в Семаки, недалеко от Браилова, и вдохновенно работал двадцать дней — почти полностью окончив работу над оперой «Орлеанская дева».

Чайковский любил Браилов, Семаки и другие села Украины — места вдохновения и творчества, места задушевных бесед с народом, оставил много воспоминаний о них. Вот некоторые: «Как часто думаю я о Семаках. Вот где мне хорошо писалось бы. Никогда не забуду я счастливых дней, там проведенных».

«Поездки в Браилов и Семаки оставили в моей памяти светлые воспоминания о самых поэтических днях моей жизни».

Навечно, негаснущей зарей остался и образ композитора в этих краях. Музей Чайковского создан в Браилове, музейные комнаты и уголки — в школах сел Потоки, Большая Мочулка и других.

Творчество наших читателей

УВАЖАЕМАЯ РЕДАКЦИЯ!

Я частенько читаю Вашу (а в некоторой степени и нашу) газету «За інженерні кадри», нахожу там достаточно интересной информации. Но в этот раз хочу познакомить Вас со своими мыслями, если посчитаете возможным — напечатайте их. О себе скажу коротко: студент 1-го курса (настоящую фамилию не сообщаю). Спасибо за внимание!

Александр ЛУЧ.

Как только путь к успеху
ты получишь
Одним из способов
мирских,
В тот час же Свет тебе
наскучит:
Свернешь
к «реальностям» иным...
Но не теряй сияния
Дороги
И совершенства Высоты!
И не жалей так сильно
свои ноги,
Раз к Светлому направлен
ты!
Послушай голос
жадности —
Лишь плоть тебя
тревожит.
Какие уж тут радости,
Коль победить
его не можешь.
Ведь и без денег быть
богатым
Можно, не видя «благие»
дары.
Так не засори же хламом
златым
Себя! Не слушай мнения
толпы!
Пойми же твердо:
все души — струны,
Но певучесть их —
не от фортуны!

ПЕРЕДЫШКА

РАССКАЗ

Утро. Маленький одноэтажный городок еще плавал в тумане, выставив вверх мачты - деревья. Танки шли по улицам, Лязг гусениц отражался от домов громовым эхом. Город был пуст. Люди бежали, как от чумы.

В смотровой щели прыгали здания и идущие впереди машины. Пыль стояла столбом. Города я не люблю, в них — смерть. Улица была пуста, когда я увидел человека..

От неожиданности дал по тормазам так, что танк занесло.

Человек... Чёрное пальто, стриженная голова, в руках—погремушка. Он шел медленно, к нам. Дойдя и положив руку на броню, он начал ее гладить, словно мурлыкающего котенка. Улыбка блуждала по его лицу, но взгляд был устремлен далеко.

Подхватив автоматы, я и командир спрыгнули к нему. Командир что-то начал ему объяснять, а я рассматривал незнакомца. Его звали Санто, больше ничего узнать от него не удалось.

Ветер гуляд по траве, колонна машин стояла, люди обрадовались передышке.

Обед. Санто ел сосредоточенно и с какой-то бережливостью, как будто в последний раз. Погремушка лежала рядом, и его взгляд ни на минуту не отрывался от нее.

Мне захотелось что-то подарить ему. Достал из кармана зажигалку и, дотронувшись до его плеча, положил ее ему на колени. Санто взял зажигалку, долго рассматривал, и, улыбнувшись, положил в карман.

По небу поплыли облака. Мы уже прощались, стоя у машин, когда вдруг послышались выстрели и засвистели пули.

Первые разбили фару и прочертили на асфальте зигзаги. Начали падать люди, смерть танцевала красиво и страшно.

Дико взвизгнув, Санто налетел на меня и, сбив с ног, прижал к земле. Я слышал, как пули тупо ударялись в его тело.

...Огонь мы подавили. Погибло двенадцать ребят: кто с тарелкой в руках, кто с улыбкой или оскалом.

А он лежал с бесстрастным лицом, рядом была погремушка, а правая рука сжимала зажигалку.

Ветер все так же ходил по траве, медленно шевеля стриженные волосы Санто.

Машины ехали через город. Города я не люблю, там — смерть.

Т. МОТРЕНКО,
студент ИСФ.

СТИХИ ВЛАДИМИРА ОРЛОВА

Бег

Я бегу — я живу
Я живу — я бегу
Как же ты не поймешь?
Без него не могу!
Он вселяет в меня
Радость жизни большой.
Бегать если не будешь —
Будешь вечно больной.
Эйфорию от бега
Ни с чем не сравнить.
Он стезю километров
Протянул свою нить
После бега сауну мы
принимаем,
Шлаки выгоняем,
А потом нам так легко,
Будто бы летаем.

Я изменил себя

Я чувствую,
как закипает кровь,
Я чувствую,
как хочется дерзать,
Совсем не страшно
холод претерпеть.
И хочется себя чуть -
чуть пытать.
Во мне бурлит —
смола в котле кипит,
Но я не злой от этого,
не страшный,
Наоборот, я становлюсь
добрей,
Отзывчивей, сильнее
и прекрасней.
И чтоб всегда я смог
преодолеть,
То, что в обычной жизни
не сумеешь,
Я знаю, — должен все,
всегда стерпеть,
От жизни теплой только
разомлеешь.
И я не жалуюсь ни на кого,
не плачу,
И буду рад, коль встречу
вдруг удачу,
А нет ее, ну, ладно,
проживем!
А ныть все время?!
Нет!!!! Скорей умрем.
Я изменил себя во многом
постепенно,
И чувствую себя порой
отменно,
Хотя ведь многое
не получил и потерял
А раньше, помню,
с нетерпеньем чуда ждал
Я не жалею,
что случилось в моей жизни,
Оно ушло, его —
не изменить!
Зачем тогда корить того —
другого.
И портить нервы,
и себя старить?

В. ОРЛОВ,
член клуба «Ювентус».

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 8 (464) | П'ятниця, 28 лютого 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Присяга

— Товариші офіце-е-е-ри!

Ця команда, незвична для стін вузу без військової кафедри, вперше на минулому тижні прозвучала в одному з актових залів ВПІ — 270 офіцерів, прапорщиків, сержантів і солдат запасу приймали присягу на вірність Україні.

З коротким словом до присутніх звернувся ректор інституту, академік, народний депутат, за військовим званням — капітан запасу, Б. І. Мокін. Він говорив, що всі ми уже присягали Союзові СРСР, якого сьогодні нема. На його уламках народилась молода держава — Україна. Хочеться, щоб вона росла й розвивалась під блакиттю мирного неба, але не маємо права скидати з рахунку й того, що над нею можуть згуститися хмари чорної біди і тоді нашу матір доведеться захищати. Тому й мусимо присягнути їй на вірне синівське служіння.

Б. І. Мокін наголосив, що присяга — справа добровільна, але висловив упевненість, що не прийме її тільки той, хто збирається покинути Україну назавжди, виїжджаючи в якусь з держав співдружності або ще далі.

Військовий комісар Ленінського району підполковник В. М. Нагайчук оголосив порядок здійснення врочистого акту.

— Служу народу Украї-ни! — першим промовляє ці слова керівник нашого інституту: по тому, за чітко визначеним порядком — кожен з присутніх.

Зачаровані

Такий напрошується висновок, коли знайомишся з викладачами кафедри ЗТЕ енергетичного факультету. Очі розбігаються від різноманітної апаратури, якою обладнані тут лабораторні класи. При цьому слід мати на увазі, що майже всі стенди придумані викладачами і ними ж при допомозі студентів змонтовані.

На кожному такому стендові можна «прокручувати», продзвонювати, програвати» декілька варіантів практичних рішень. Тут провадять лабораторні роботи студенти не тільки енергетичного, а й інших факультетів. А душею цієї справи, так би мовити, комутатором ідей, генератором зусиль по створенню таких класів є один з ветеранів факультету Євген Якович Блінкін. За 20 років праці в нашому інституті ним обладнано більше десяти лабораторій. Нині він разом з студентами закінчує обладнувати лабораторний клас новими стендами з навчальної програми про типові електроприводи.

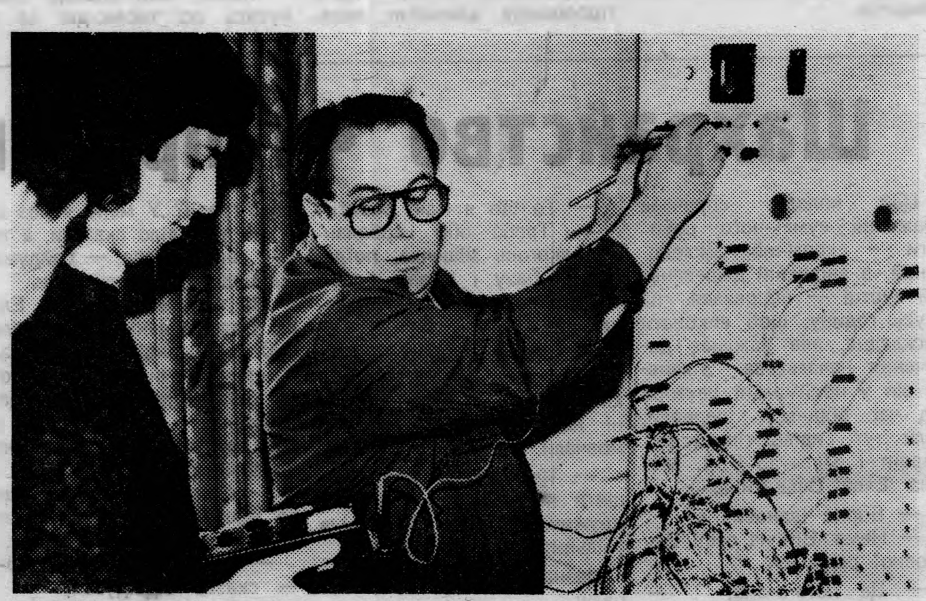

Щоб підкріпити свої враження думкою спеціаліста, завітав до професора Налбандяна Д. Б.

— Давиде Бегляровичу! Розкажіть, будь ласка, що дають інституту лабораторії, обладнані власноручно виготовленими стендами?

— Що дають?! Заощадження досить великої суми грошей. По-друге, таких стендів, в основному, наша промисловість не виготовляє. І головне, підвищується рівень знань студентів, особливо тих, хто саме займається монтажем і наладкою стендів.

На знімку: Є. Я. Блінкін — автор більшості стендів.

Текст і фото **С. ЛІСОВОГО.**

ВИННИЦКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ, ИНСТИТУТ КИБЕРНЕТИКИ АН УКРАИНЫ ИМ. ГЛУШКОВА, ВИННИЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ ПРАВЛЕНИЕ СОЮЗА НИО УКРАИНЫ

проводят з 8 по 10 сентября 1992 г. в г. Винница

научно-техническую конференцию

«КОНТРОЛЬ И УПРАВЛЕНИЕ В ТЕХНИЧЕСКИХ СИСТЕМАХ»

с международным участием. Конференция будет осуществлять работу по следующим направлениям:

— Математическое моделирование в задачах контроля и управления.

— Устройства измерения и контроля параметров технологических процессов.

— Алгоритмы, программное обеспечение и автоматизация проектирования систем контроля управления.

— Опыт эксплуатации систем контроля и управления.

— Проблемы контроля и управления в энергетике.

Предприятиям и организациям, желающим командировать своих представителей на конференцию, предлагается:

— Выслать заявку на участие и тезисы докладов (в 2-х экз.) объемом 1—2 полные страницы машинописного текста через 1,5 интервала с приложением экспертного заключения (1 экз.) и сведений об авторах, до 25 мая 1992 г. в адрес оргкомитета: 286021, г. Винница, Хмельницкое шоссе, 95, ВПИ, НИЧ с пометкой «На конференцию «Контроль и управление в технических системах».

—Для возмещения затрат, связанных с организацией конференции, необходимо перечислить на расчетный счет Винницкого политехнического института № 001609057/2 в Укрсоцбанке г. Винницы, МФО 302010 — 350 рублей за каждого участника с указанием названия конференции, шифр К-5. Для иностранных участников — 200 дол. США.

— На основании заявки и перечисления указанной суммы Вам будут высланы пригласительные билеты. В случае неявки участника перечисленнные деньги не возвращаются. Оргкомитет предлагает участникам самим заблаговременно позаботиться о билетах на обратный проезд.

Справки по телефонам, в. г. Винница (код. 04322): 40-436, 4-72-22, 4-63-64, 4-02-06.

Ответственные от ВПИ: **Яблочников С. Л., Юхимчук С. В., Бузынюк С. Н.**

(Зак. на 2-й стор.).

Лінія відрізу

ПРОФСПІЛКОВІ ТУРБОТИ

Куди підуть внески

Профком працівників ВПІ розробив кошторис видатків на 1992 рік. Читачам газети буде цікаво знати, як наші профспілкові діячі планують використати членські внески, виходячи з того, що за сьогоднішніх рівнів зарплати в касу надійде 400 тисяч карбованців.

Відрахування вищим профорганам:

галузевому обкому — 3,4%,

ЦК спілки — 3%,

обласній та республіканській Радам — по 2%

всього 10,4%.

Після цих витрат залишиться 358,4 тис. крб. Їх пропонується розподілити на 2 частини — централізований фонд (розпорядник — профком) та фонд цехових профорганізацій.

Централізований фонд включає такі складові (в % від загальної суми внесків — 400 т. крб):

1. На потреби культурно-масової роботи (утримання хору викладачів та співробітників) — 12330 крб. (3,1%);

2. Фінансування спартакіади «Здоров'я» та інших змагань викладачів та співробітників — 11252 крб. (2,81%);

3. Організаційно - господарські витрати (папір, копіювання документів та інше) — 4000 крб. (1%);

4. Дотація касі взаємодопомоги—1000 крб. (0,25%). Цю дотацію профком може відкликати будь-коли;

5. Централізований фонд преміювання профактиву — 20000 крб. (5%);

6. Заробітна плата звільнених працівників профкому — 93149 крб. (23,9%).

Заробітна плата звільнених працівників профкому встановлена на основі діючих нормативних документів в таких розмірах:

голові профкому — 2666 крб.,

головн. бухг. — 1600 крб,

інструктору — 1400 крб.

Це на 506—739 крб. нижче максимально можливих розмірів, встановлених нормативними документами.

Кошти, що залишатимуться в розпорядженні цехових профорганізацій, мають використовуватися по 4-х основних статтях видатків самими профбюро, а саме:

1. Культурно - масова робота, робота з дітьми, тур. путівки тощо.

2. Спортивно - масова робота.

3. Матеріальна допомога.

4. Преміювання профактиву.

Згідно Статуту профспілки, в первинних організаціях (в т. ч. нашого ВПІ) право розпоряджатися коштами має профком. Цехові профбюро, профгрупи розпоряджаються ними лише в межах повноважень, що їх передав їм профком, що і відображено вище.

Зауваження і пропозиції з порушених питань слід направляти в профком (кімн. 213 ГУК, тел. 2345, 2249, 6-78-94).

Будуть вибори...

(Звернення наради голів профбюро до членів профспілки ВПІ)

В зв'язку зі змінами в структурі інституту є сенс змінити структуру профорганізації, бо сьогодні в її складі 17 цехових організацій, кількісний склад яких — від кільканадцяти чоловік до 500 і більше. Така структура не досить мобільна, не дозволяє піднести на належний рівень інформаційну роботу. Тому пропонується, де це доцільно, об'єднати малі цехові організації. Таким чином, вибори будуть проведені в більшості факультетських та ряді цехових організацій.

Де саме і як проводити ці вибори, стане ясно після затвердження повної структури профорганізації та від рішення самих профгруп або цехових формувань. Важливо мати дієві профбюро та актив, адже мобільність і знання стану речей на місцях —основні передумови успішної роботи взагалі. Такому підходу, на наш погляд, відповідає така структура: голова, заступник, секретар, профгрупорги. В профгрупах, очевидно, досить мати групорга, заступника й інспектора з охорони праці. Але вирішувати ці питання повинні насамперед цехові організації і групи.

Профком нині діючого складу має повноваження до 1994 року. Але профгрупи і цехові організації можуть порушити питання про перевибори, якщо вважатимуть це за доцільне.

Отже, чекаємо ваших пропозицій. Адреса відома: кімната 213 ГУК, телефони 23-45, 6-78-94.

В. КОВАЛЬЧУК.

До уваги розробників науково-технічної продукції

Свої послуги пропонує рекламно-комерційна група науково - дослідної частини ВПІ, яка:

— забезпечить рекламу вашого товару, як на Україні, так і в зарубіжних країнах;

— організує на комерційній основі виставку, ярмарок, аукціон, міжнародну чи міжреспубліканську науково-технічну конференцію, або забезпечить вашу участь в аналогічних заходах, що проводяться іншими організаціями;

— допоможе знайти замовника на запропоновану вами розробку науково-технічної продукції;

— запропонує для впровадження підприємствами і організаціями України ваші перспективні розробки;

— допоможе укладенню бартерних операцій типу; науково-технічна продукція — товари народного споживання та інше.

Рекламно - комерційна група НДЧ розвиває зв'язки інституту з різними за діяльністю біржами НТП, рекламно - посередницькими організаціями, а також банками, кредитностраховими установами, здійснює пошук нових форм співробітництва та їх розробку.

За довідками і пропозиціями звертатись по телефону **4-63-64** (внутрішній **22-06**) до заступника проректора по науково-дослідній частині, кандидата технічних наук **Сергія Леонтійовича Яблочникова.**

ВИПАДКИ, ВЕРСІЇ, ПАРАДОКСИ

ВЛАДА СХАМЕНУЛАСЬ?

Двома номерами раніше ми друкували замітку «Хочеш їсти — купуй города». Йшлося у ній про те, що працівникам інституту (за бажанням) будуть виділяти по 15 соток города з оплатою по 50 карбованців за сотку.

Публікація, треба сказати, не викликала масового ентузіазму і оплесків. Навпаки — кожен почав рахувати, що восени за тих 750 податкових карбованців, не саджаючи і не доглядаючи картоплі, можна придбати її через профспілку, ярмарок чи десь у селі стільки, що цілком вистачить на зиму.

Невідомо, чи дійшли ці міркування до влади, чи вона просто схаменулась, але надійшло нове повідомлення — за сотку платити по 5,5—6 карбованців. З чим вас і вітаємо, шановні читачі. Одного, правда, не можемо сказати впевнено — остаточна ця ціна, чи ні? Що буде тоді, коли почнемо енергійно записуватись на городи — чи не захоче влада знову «погріти» руки за наш рахунок?

Де ж ті городи будуть?

За не цілком достовірними даними — в районі Микулинець. Це Літинський район, а добиратись туди через село Некрасове Вінницького району.

ВІДЧИСЛЕНИЙ ЗА ХАМСТВО

Власне кажучи, ця замітка мала б називатись по-іншому. Скажімо, «Пішов вон», у відповідності з лексикою студента першого курсу факультету автоматики В'ячеслава Коваленка. Цей хуліганистий, з почуттям надмірного гонору, хлопець, мабуть, помилився адресою — після закінчення школи йому не слід було вступати до інституту, де здавна існують норми традиційної людської етики з пошаною і до ровесників, і до старших від себе, зокрема, викладачів.

Коваленко почав сповідувати інший стиль — зневаги і брутальних грубощів. Останньою краплиною що переповнила чашу терпіння, був інциндент з викладачем, до речі, жінкою. На її зауваження про те, що не можна запізнюватись на лекції, В. Коваленко демонстративно виголосив: «Пошла вон!».

Правда, в адміністрації вузу на це виявився зовсім інший погляд. Вона переадресувала хльосткий вигук зарозумілого молодика і «піти вон» довелося йому самому. Наказом ректора за грубу, зухвалу, несумісну з студентським званням, поведінку, В. Коваленка відчислено з інституту.

СОБАКА — ІВАНА, ЧИ ІВАН — СОБАКУ?

В четвертому номері за цей рік газета «За Інженерні кадри» надрукувала кореспонденцію під заголовком «Купимо собі колгосп?» Голова профкому ВПІ В. Ковальчук виступив з пропозицією, як сам написав, «з області фантастики»—скинутися всім колективом по 1—2 тисячі карбованців, зібрати пару мільйонів, підшукати якесь невелике господарство і спробувати купити його. Пропозиція, звичайно, полемічна, реалізувати її архіскладно.

Тим часом, обласна молодіжна газета «Панорама», скориставшись нашою публікацією, подала її в такому варіанті, що цілком можна подумати, що колгосп уже куплений. Обласне радіо, вичитавши замітку з «Панорами», зробило свій варіант, який не викликає сумніву, що політехнічний інститут таки уже має свого колгоспа.

Вийшло достоту, як у тому анекдоті: пішла чутка, що собака покусав Івана, але поки вона докотилась до другого краю села, то уже Іван — собаку.

Отже, просимо вважати цю замітку спростуванням публікації молодіжної газети і інформації облрадіо.

НА ЧОМУ ЇЗДИТИ?

Трудні часи настали для інститутської господарської частини, зокрема, для відділу постачання. Так звана, ринкова економіка тут уже сміється на всі зуби — на потреби інститутського гаража (30 автомобілів і два трактори) виділено на весь місяць 630 літрів бензину. Не вистачить навіть для перевезення продуктів у їдальню.

Як же їздити?

Може, таки справді скинутись по тисячі-дві та й купити колгосп? Посіємо траву, розведемо коней, чого доброго — й волів. Будемо чумакувати в Крим за сіллю, продаватимем її за вільними цінами. Заживемо, гей! Правда, якщо купимо, і якщо Крим залишиться українським...

ОБІКРАЛИ РЕДАКЦІЮ

Причому, уже вдруге. Перший раз це було тоді, коли інститут тільки-тільки починав переходити на рідну мову і виникла гостра потреба в російсько-українських словниках. Якась «чорна душа» зорієнтувалась правильно — в редакції було тритомне видання. Тепер, звичайно, нема. І ключів нікому не залишали, і кабінети, виходячи, замикали. Працював, без сумніву, якийсь професіонал - ведмежатник з вищою інженерною освітою.

Принесли з дому ще одного тритомника. Минулого тижня хтось уже забрав два томи.. І знову при зачинених дверях і справних замках.

Ще один том є. Приходьте — віддамо для комплекту. Більше у нас красти нічого.

Правда, маємо ще друкарські машинки. Але попереджаємо запопадливого аматора української мови — вони з російськими шрифтами.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ ТЕЗИСОВ ДОКЛАДОВ

1. Материалы печатаются на белой бумаге (формат 210x297). При этом используются черные машинописные ленты средней жирности, через 1,5 интервала. Поля: слева и сверху — 25 мм, снизу —30 мм, справа — 15 мм.

2. Формулы, рисунки и другие вставки вписываются от руки черной тушью или чернилами. Страницы нумеруются карандашом в верхнем правом углу листа.

3. В первой строке указывается: слева — УДК, справа — инициалы и фамилии авторов строчными буквами. Через три интервала печатается прописными буквами название доклада, в котором перенос слова не допускается, далее через три интервала печатается текст.

4. Ссылки на литературу оформляются по стандарту.

5. Второй экземпляр тезисов подписывается авторами.

6. Пересылать тезисы докладов следует в конвертах соответствующего формата.

Без одновременной оплаты бланк заявки недействителен.

286021, г. Винница, Хмельницкое шоссе, 95, ВПИ, Оргкомитет по проведению конференции «Контроль и управление в технических системах».

ЗАЯВКА

1. Наименование предприятия (организации).
2. Адрес для переписки, телефон.
3. Название доклада и авторы.
4. Потребность в гостинице.

Подтверждаем наше согласие участвовать в конференции «Контроль и управление в технических системах» и командируем _____ участников.

СВЕДЕНИЯ ОБ УЧАСТНИКАХ

№ п/п Ф. И. О.
Ученое звание
Ученая степень
Занимаемая должность

Деньги в сумме _____ рублей из расчета 350 р. за каждого участника (на возмещение затрат по проведению конференции) перечислены на расчетный счет ВПИ № 001609057/2 в Укрсоцбанке г. Винницы, платежное поручение (почтовый перевод) № от 1992 г.

М. П. Руководитель предприятия (учреждения).
Главный бухгалтер.

Лінія відрізу

Шахрайство чи провокація?

Цей чоловік справляв враження сумлінного роботяги — скромний, заклопотаний, в зношеній дешевенькій куртці — відірвався на якусь годину, щоб виконати нескладне, але важливе доручення начальства. З'явився він у приймальні ректора під час обідньої перерви, коли тут сиділа тільки референт і секретар Б. І. Мокіна Елла Валентинівна.

— Борис Іванович є?

— Нема. Він на сесії Верховної ради.

— Це пога-а-ано, — сказав скромний відвідувач. — Я з відділу робітничого постачання залізничників. Він замовив одну річ. Треба її терміново забрати з бази, бо тримати більше не можуть.

Елла Валентинівна, природньо, стурбувалась. Може й справді Борис Іванович десь щось просив у якогось знайомого.

— То що я маю робити?

— Треба 600 карбованців, якогось мішечка, поїдемо на базу і я вам оддам те, що просив ваш начальник.

Елла Валентинівна почала шукати дружину Б. І. Мокіна. Але її не було ні дома ні на роботі — телефони мовчали. Обід!

— Це можна буде вирішити наприкінці дня, коли дружина Бориса Івановича звільниться з роботи.

Незнайомець подзвонив на базу:

— Олексіївно! У мене тут неув'язка. Доведеться чекати до кінця дня. Що? Не можна? Тільки годину і не більше?

Отже, дурне діло. Еллі Валентинівні щось треба було вирішувати — не могла ж вона підвести шефа і залишити його без дорогоцінної для нього речі.

— То, може, я закладу свої гроші? У мене якраз є.

— Моє діло сказати, а то вже ваша справа, — байдужо відповів працівник бази.

На тому й порішили. Елла Валентинівна відрахувала 600 карбованців з свого гаманця і вручила їх скромному незнайомцеві. Правда, торбинки, щоб покласти в неї покупку, під рукою не знайшлось.

— Давайте, завернемо ще до моєї подруги і я позичу в неї целофаного мішечка.

— Я вас зачекаю надворі, — сказав відвідувач.

Потім трамваєм подались на залізничний вокзал. Дорогою чоловік розповідав про свою сім'ю, дружину, двох дітей, не вгаваючи і на мить, а коли приїхали, попрохав Еллу Валентинівну зачекати, а сам зник за широкими ворітьми бази. Десь він там «ходить» і по цей день.

Елла Валентинівна чекала його добрих півтори години, поки не збагнула, що скромний посланець бази зовсім не той, за кого себе видавав.

РЕЗЮМЕ: за роки «перебудови» і нинішнього ринкового безладдя розвелось багато любителів легкого бізнесу і шахраї серед них посідають, либонь, не останнє місце. На вудочку одного з таких попалася й референт ректора, шанована всіма Елла Валентинівна. Від щирого серця співчуваючи їй, хочемо однаково застерегти — це повинно бути уроком для кожного з нас.

Та з іншого боку: може, це не просто шахрайство, а якась далекосяжна провокація, що вдалася тільки наполовину. Може, була задумка у якийсь спосіб знеславити добре ім'я ректора і народного депутата, котрий ніколи з базами діла не має, надто ж з особистих мотивів.

В. ІВЧЕНКО.

РАДИТЬ ФАХІВЕЦЬ

ПСИХІКА І ЗДОРОВ'Я

Вам, мабуть, доводилось помічати таку ситуацію — під час зустрічі давніх друзів на їх обличчях з'являється добра усмішка, знаходяться теплі слова. Розлучаючись з такою людиною, ви відчуваєте приплив сил і енергії, гарного настрою, які можуть супроводжувати вас цілий день. І навпаки, часто серед наших викладачів, співробітників, студентів побачиш обличчя, позначені виразом незадоволення. Щось похмуре, скорботне, очі тужливі, кутики губ опущені, хоч у людини нема на те вагомих причин. Вступаючи з такою людиною в розмову, почуєте купу скарг, вона не задоволена буквально усім на світі: погодою і керівником, продавцем в магазині і лікарем в поліклініці. Завжди і в усьому такі люди бачать одні лиш недоліки і не помічають нічого позитивного. І у вас після такої зустрічі погіршується настрій, настає депресія і пригніченість. А страждають вони від свого характеру, навіть хворіють, не розуміючи, що справа тільки в них самих, в їх ставленні до життя.

Можна собі уявити, що буває, коли вони обіймають якусь адміністративну посаду, котра вимагає не тільки професійних знань та вимогливості, а й звичайної людяності. Як кажуть, з кожної мухи такий керівник, працівник робитиме слона, не допомагаючи, а завдаючи цим шкоди роботі. У нього відсутне уміння реально аналізувати робочу обстановку, йому здається, що всі працюють погано і взагалі все погано. Він завжди панікує, нервує. І в результаті, люди розбігаються, колектив розпадається.

Пригадую одного з керівників, який сказав: «Мене поставлено не для того, щоб радувати людей і казати їм компліменти. Вимагати і тільки вимагати — тоді піде справа»...

Однак, у таких начальників, як правило, справа не йде.

Нічого критися, кожний з нас частенько у своїй роботі відчуває подібне «керівництво». Думається, що більшість чвар, які виникають в нашому інституті, залежать від уміння працювати з людьми керівників подрозділів.

В усіх країнах використовуються різноманітні системи тестів для добору керівних кадрів, чого, на жаль, не було довгі роки в нас, і що значною мірою негативно позначилось на стані нашого суспільства. Існував один «соціалістичний принцип»: «Я — начальник, ти— дурень, ти — начальник, я— дурень». Хочеться сподіватися, що в суверенній Україні буде нарешті здійснено цивілізований принцип добору керівних кадрів. І не тільки добору, а й підготовки.

Людину з невдоволеним обличчям переслідують специфічні психогенні захворювання. Це найчастіше — порушення роботи кишечника, гастрити, холецистити, головні болі і загальний депресивний стан.

Природно, що лікувати таких людей медикаментами, за допомогою лікувального гіпнозу або різноманітних фізіотерапевтичних процедур — справа безнадійна. Найкращі ліки — припинити сердитися на життя. Недарма в народі кажуть; «Сердитися — значить, мстити собі за помилки інших». Справді, чи часто ми нарікаємо на власні помилки? Та бавчинки інших нас дратують. Ми сердимося, а це, як усякі негативні емоції згубно впливає на наше здоров'я і самопочуття оточуючих.

У таких випадках спеціалісти рекомендують заходи систематичного самомпливу, копітку роботу над своєю психікою, самонастрій на радість, на світле, гарне спілкування з природою. То ж необхідно зранку зарядитись здоров'ям, бадьорістю. І тут перше слово—фізичним вправам, ранковій зарядці.

Щодня до роботи мені доводиться зустрічати на стадіоні в березовому гайку вже немолоду людину — доцента нашого інституту В. І. Погосяна, котрий виконує цілий комплекс простих вправ, дихальну гімнастику, займається психічним самовпливом.

— Володимире Ісааковичу що примушує вас щоранку приходити сюди? — запитав.

— Якщо не побуваю тут у зазначений час — у мене пропав день, я не можу повноцінно, достатньо інтенсивно працювати, у мене нема відчуття радості, емоціонального піднесення, що так важливо в нашій науковій і викладацькій роботі...

Звісно, не завжди тільки фізична зарядка може вплинути на настрій, не завжди вона може урівноважити нервово - психічні процеси, що відбуваються в нашому організмі. Тому зарядка повинна бути не тільки для тіла, а й для психіки, щоб підготувати її до можливих неприємностей і труднощів, сформувати собі зранку гарний настрій. Виконати це завдання можна за допомогою комплексу фізичних та психічних самовпливів. Така зарядка дає можливість не тільки тонізувати нервову і м'язову системи, але й стимулювати роботу внутрішніх органів, накопичувати необхідну для денної роботи енергію, нормалізувати гальмівні і збуджуючі процеси в центральній нервовій системі. З цією метою в комплекс ранкової зарядки вводяться динамічні і статичні фізичні вправи, дихальна гімнастика, самомасаж, елементи психорегулювального тренування.

Ранкова психофізична зарядка відвертає увагу від тривожних думок, поліпшує настрій, сприяє поліпшенню роботи серця, судин, легенів. Тільки поєднання фізичних навантажень, правильного харчування, психофізичного саморегулювання гарантує високий рівень здоров'я. Ви повинні досить грунтовно переконати себе, що краще бути активним і здоровим, ніж пасивним і кволим, краще йти по життю з світлою посмішкою, ніж з гримасою болю.

В. ОЛІЙНИК,
голова оздоровчої комісії профкому.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1500. Зам. 1261.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 10 (466) | П'ятниця, 13 березня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Декілька думок з приводу...

Б. І. МОКІН, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

На минулому тижні мали місце досить значні політичні події, як для України в цілому, так і для нашого інституту. З цього приводу я хочу висловити декілька думок, які, на мій погляд, допоможуть не тільки скласти уявлення про моє відношення до цих подій, як народного депутата, але й побачити кожному, хто прочитає ці рядки, деякі затінені аспекти згаданих подій.

Почну з події, що мала місце в середу, 4 березня. В цей день Верховна Рада України прийняла закон про приватизацію державних підприємств. Фактично — зробили, нарешті, перший крок до ринкової економіки. Боротьба навколо цього закону була тривалою і гострою. На жаль, він не відповідає моїй концепції, яка викладена в книжці «Щоб не було соромно перед дітьми...», але краще хоч такий, ніж ніякого. Головний недолік прийнятого Закону полягає в тому, що працівники збиткових підприємств мають можливість свої приватизаційні сертифікати обміняти на акції інших, прибуткових, фактично не пов'язуючи своєї долі з долею підприємства, на якому працюють. Така незалежність працюючих від результатів своєї праці та можливість одержання прибутку в іншому місці призведе до повного банкрутства багато збиткових підприємств, особливо в перші постприватизаційні роки. І тоді акції цих підприємств за безцінь скуплять або ділки тіньової економіки, або зарубіжні фірми. Вони перепрофілюють більшість підприємств на випуск прибуткової продукції — і це добре. Але спершу перепрофілізація призведе до розриву технологічних ланцюгів, що склалися між багатьма підприємствами, створення дефіциту там, де його ніколи не було, підвищення цін на товари, які того не варті.

Одне втішає, що ринок, потріпавши нам два-три роки нерви та спустошивши наші гаманці, вирівняє ситуацію і створить умови для швидкого заповнення товарних прогалин.

Саме це і утримало мене від критичного виступу під час обговорення закону про приватизацію, оскільки депутати - соціалісти в черговий раз могли провалити цей вкрай необхідний сьогодні закон.

А в четвер ми прийняли на Верховній Раді України закон про представника президента в області та районі. Завдяки цьому закону президент нарешті одержав підпорядковані особисто йому органи влади в областях та районах. Проте цей закон, як на мене, справляє враження будинку, стіни якого стоять не на свайному чи кам'яному фундаменті, а на піску. Ця аналогія виникає від того, що законом не передбачені представники президента в містах і селах. Там і далі керуватимуть органи місцевого самоврядування — ради, неефективність яких уже ні в кого не викликає сумніву. І я впевнений, що дуже скоро представники президента в областях та районах, переконавшись в неможливості налагодити управління на місцях через ради, поставлять перед Президентом та Верховною Радою України питання про доповнення закону в частині впровадження президентської влади до самого фундаменту державного устрою — міст і сіл.

Я не став виступати з цього приводу також, адже сьогодні Верховна Рада ще не готова «до похорон» радянської влади на місцях. Кожен овоч повинен дозріти: через місяць — другий представницької влади дозріє і цей. І тоді поправка до закону пройде спокійно і швидко.

Декілька слів про неповних дві доби голодування голови колгоспу із Миколаївської області, яке він сьогодні з радістю на обличчі припинив, одержавши обіцянку від президента, що посівна пальним забезпечена буде.

Поясню, чому це голодування ніким із депутатів не було сприйняте всерйоз, хоча більшість із нас вірила в його справжність.

Першою причиною несприйняття була сама постать голодуючого. Адже його чималенький живіт вказував на те, що голодування для нього є благом, і що голодувати йому, аби ввійти в норму, треба не менше місяця. І тому, якщо голодування худого Степана Хмари разом із студентами сприймалось як трагедія, то голодування товстого голови колгоспу, згідно з класичною формулою, уже виглядало як фарс.

Другою причиною несприйняття всерйоз голодування голови колгоспу було те, що за його спиною стояли сили, які відстояли уряд, коли народна рада поставила питання про його відставку. То хто ж міг повірити в те, що за якихось три тижні ці сили змінили своє ставлення до уряду на прямо протилежне?

А третя причина несприйняття полягала в тому, що в порядку денному сесії Верховної Ради на цьому тижні стояло питання про роботу уряду по забезпеченню посівної пальним, і тому всі розуміли, що голодування буде тривати тільки до розгляду цього питання — адже уряд не міг його виносити, не маючи запевнення, що з пальним буде усе гаразд.

Під час обговорення цього питання Леонід Макарович Кравчук ще раз продемонстрував, що він може яку завгодно ситуацію повернути собі на користь.

Підсумовуючи обговорення, він, підтвердивши складність ситуації, раптово запропонував прийняти постанову про введення надзвичайного економічного стану.

Дехто із депутатів сприйняв цю пропозицію президента майже «на ура», але більшість зрозуміла, що введення надзвичайного економічного стану, статус якого невизначений, одночасово з впровадженням закону про представника президента було б фактично узаконенням повернення до тоталітаризму.

Адже цією постановою ми надали б надзвичайні необмежні повноваження не стільки президенту, скільки уряду, який призвів нас до економічної кризи, і який, одержавши надзвичайні повноваження, швидко знайшов би спосіб закрити рота усім, хто вказував на його неспроможність вивести молоду українську державу із кризового стану.

Блискавично зреагувавши на опір залу та прийнявши до уваги пропозиції деяких депутатів, котрі йому підіграли, що спочатку треба відпрацювати закон про надзвичайний стан взагалі, Леонід Макарович зняв з голосування запропоновану постанову і погодився повернутись до неї після прийняття цього закону, проект якого, як виявилось, уже готовий до розгляду.

Таким чином, фактично цей раунд президент виграв. Верховна Рада, аби її не звинуватили в тому, що вона заважає президенту та його уряду виводити Україну із кризи, наділить його надзвичайними повноваженнями, але, грубо кажучи, трохи «поламавшись», щоб її не звинуватили у відступі від демократичних завоювань.

До речі, після створення державної Думи і введення надзвичайного стану Верховна Рада стане не потрібною ні президентові, ні урядові, і цікавість до її роботи буде згасати аж до днів прийняття нової конституції, після чого вона зійде з політичної сцени зовсім.

Із інститутського політичного сьогодення я хочу торкнутись проблеми прийняття присяги на вірність народу України співробітниками та студентами вузу, котрі є військовослужбовцями в запасі.

Переважна більшість воїнів запасу присягу прийняла, але є й такі, що відмовились це зробити.

На мій погляд, тільки ті студенти, які приїхали до нас вчитись із інших держав СНД і збираються повертатись після закінчення інституту додому, мають і юридичне і моральне право присягу на вірність народу України не приймати. Всі ж інші, хто пов'язує своє майбуття з Україною, такого права не мають. Адже захист держави є конституційним обов'язком кожного її громадянина, тому відмову від прийняття присяги сьогодні можна розцінювати, як відмову від громадянства України, Закон про яке Верховною Радою прийнятий, та, на жаль, завдяки загальній уповільненості уряду, до цього часу не впроваджений в життя його постановою.

Але, якщо студент не є громадянином України, то він повинен вчитись на засадах, обумовлених статутом вузу відносно іноземних громадян, тобто, по контракту з відшкодуванням витрат.

Якщо ж не є громадянином України викладач, то він не має права працювати у вузі за конкурсом, а повинен, як усі іноземні фахівці підписувати контракт на певний термін. І як усіх не громадян України, що працюють на її території, цього викладача не може брати під захист профспілка. Він не має права також претендувати на одержання від держави безкоштовного житла.

Цей мій аналіз, звичайно, обурить тих, хто відмовився присягати на вірність народу України, вважаючи це ущемленням своїх прав. Але треба речі називати своїми іменами — неприйняття присяги означає, що в лиху годину вони не тільки не збираються стати на захист України, а, можливо, і поповнять ряди тих, хто знову стане під червоні знамена нових Муравйових та Примакових.

На вченій раді я звернувся з проханням до керівників підрозділів провести роз'яснювальну роботу в колективах саме з таких позицій, і, сподіваюсь, що в нашому вузі всі воїни запасу вірно усвідомлять, наскільки важливою віхою у їх житті є прийняття присяги на вірність України. І вони присягнуть — добровільно і з ясним розумінням наслідків цього кроку, як для себе, так і для держави.

В цій статті я торкнувся тільки деяких подій минулого

(Закінчення на 2-й стор.).

Першорядної ваги подія відбувається нині в інституті — йдуть державні екзамени по спеціальностях. Понад тисячу студентів різних форм навчання мають переконати екзаменаторів в наявності у них достатньої теоретичної бази для виконання дипломного проекту.

Добре підготувався до цього важливого етапу факультет технології машинобудування.

На знімку: йде екзамен в групі ЗТМ-87. Ліворуч — голова ДЕК **М. І. Іванов** та член комісії **О. В. Дерібо.** Праворуч — студент **Олексій Лукінов.**

Фото С. ЛІСОВОГО.

АССОЦИАЦИЯ ЛИТЕЙЩИКОВ УКРАИНЫ (АЛУ), ВИННИЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ ПРАВЛЕНИЕ АЛУ, ВИННИЦКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

С 10 ПО 12 СЕНТЯБРЯ 1992 ГОДА.

ПРОВОДЯТ МЕЖДУНАРОДНУЮ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ КОНФЕРЕНЦИЮ «АНТИФРИКЦИОННЫЕ И ИЗНОСОСТОЙКИЕ ЧУГУНЫ»

Задачей конференции является обсуждение вопросов структурообразования, термодинамических, кинетических и фазовых процессов в чугунах из антифрикционных и износостойких чугунов.

Конференция будет осуществлять работу по следующим направлениям:

Секция **1. АНТИФРИКЦИОННЫЕ ЧУГУНЫ.**

Секция **2. ИЗНОСОСТОЙКИЕ ЧУГУНЫ.**

Секция 3. **НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ПОЛУЧЕНИЯ И ПРИМЕНЕНИЯ АНТИФРИКЦИОННЫХ И ИЗНОСОСТОЙКИХ ЧУГУНОВ.**

Предприятиям и организациям, желающим командировать своих представителей на конференцию, предлагается:

1. Подать заявку по предлагаемой форме и тезисы докладов до 1 мая 1992 года в адрес Оргкомитета: **286021, г. Винница, Хмельницкое шоссе, 95 ВПИ, НИЧ на конференцию «Антифрикционные и износостойкие чугуны».**

2. Тезисы докладов (объем 2 листа машинописного текста) с документами для возможной публикации, оформляются в соответствии с прилагаемыми требованиями.

3. Для возмещения затрат, связанных с организацией конференции, необходимо перечислить на расчетный счет Винницкого политехнического института **№ 001609057/2 Укрсоцбанка г. Винницы, МФО 302010 400 рублей** за каждого участника с указанием названия конференции, шифр К-4.

Для иностранных специалистов **200 дол. США.**

На основании заявки и перечисления указанной суммы Вам будут высланы пригласительные билеты с программой конференции. Данное письмо является основанием для оформления командировочных документов.

В случае неявки участника перечисленные деньги не возвращаются.

Оргкомитет не обеспечивает билетами на обратный проезд.

Справки по тел.: 4-04-36, 4-72-22;

Бузынюк С. Н., Полищук М. В., Борзова С. М.

Ответственный за организацию и проведение конференции от ВПИ — к. т. н., доцент **Половинчук В. П.**

Председатель оргкомитета

д. т. н., д. х. н. професор **Жуков А. А.**

Смотри на обороте

Декілька думок з приводу...

(Початок на 1 стор.).

тижня, які мають неоднозначну трактовку. Реалії сьогодення такі, що кожний наступний тиждень може принести нам нові несподіванки і не виключено, що поки ця стаття вийде з друку, багато що зміниться в нашому житті, але ясно одне — всі ми, хто хоче незалежної України, незважаючи на те, любить чи не любить він президента, змушений буде йому допомагати, тому що ми на це приречені Історією.

Бо в іншому випадку до влади на Україні прийдуть не демократи, як на те сподівається дехто із них, а сили, які потягнуть нас знову у лоно «великої неподільної Росії» на правах тієї ж сировинної напівколонії.

І тому, критикуючи президента, відвертаючи його від недемократичних кроків, кожен із патріотів України повинен підставляти своє плече під той тягар, який народ звалив на плечі президента, довіривши йому справу побудови незалежної української держави.

І нехай і йому і нам щастить у цій справі. Тисячоліттям страждань народ України, усі ми, заслужили на це щастя.

Вінницький політехнічний інститут, Вінницька обласна рада спілки НДТ

проводять з 17 по 20 березня 1992 року XXI науково-технічну конференцію професорсько - викладацького складу, співробітників інституту з участю інженерно-технічних працівників підприємств Вінниці і області на тему «Результати науково - дослідних робіт та їх впровадження у виробництво».

Порядок роботи конференції:

17 березня о 14 год. 30 хв. — відкриття (по факультетах).

18 березня з 14 год 30 хв. — робота секцій (аудиторії факультетів).

19 березня — підведення підсумків (по факультетах).

Взяти участь у конференції запрошуємо всіх викладачів Інституту, співробітників, студентів.

ОРГКОМІТЕТ.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ ТЕЗИСОВ ДОКЛАДОВ

1. В оргкомитет необходимо направить 2 экз. тезисов доклада (1 машинописная страница) и 1 экз. экспертного заключения.

2. Материалы печатаются на белой бумаге (210—297) с одинаковой интенсивностью (использовать черные машинописные ленты средней жирности) через 2 интервала. Расстояние от края бумаги до текста: снизу — 30 мм, слева и сверху — 25 мм, справа — 15 мм.

3. Формулы, рисунки и другие вставки вписываются от руки черной тушью или чернилами. Страницы нумеруются карандашом в верхнем правом углу листа.

4. В первой строке указывается слева УДК, справа — инициалы и фамилия авторов строчными буквами. Через три интервала печатается прописными буквами заголовок, в котором перенос слов не допускается. Далее через три интервала после заголовка печатается текст материалов.

5. Литература оформляется по стандарту, ссылка на литературу пишется арабской цифрой в скобках.

6. Второй экземпляр тезисов подписывается авторами и приводится телефон, адрес для переписки..

7. Пересылать тезисы докладов следует в конвертах соответствующего формата во избежание деформации.

Без одновременной оплаты бланк заявки недействителен! Заявку высылать обязательно! **286021, г. Винница, Хмельницкое шоссе, 95, ВПИ.** Оргкомитет по проведению конференции «Антифрикционные и износостойкие чугуны».

ЗАЯВКА

Наименование предприятия (организации)
Почтовый индекс и адрес предприятия
Телефон
Название доклада
Потребность: в гостинице: да, нет, (подчеркнуть).

Подтверждаем наше согласие участвовать в конференции «Антифрикционные и износостойкие чугуны» командируем
участников.

Деньги в сумме ————руб. из расчета руб. на одного участника (на покрытие расходов по проведению конференции) перечисляем на **р/с № 001609057/2 Укрсоцбанка г. Винницы, МФО 302010** поручением, договором, почтовым переводом (подчеркнуть)
№ от 1992 г.

Сведения об участниках
№ пп: Фамилия, И. О.: занимаем, должн.
м. п.

Директор
Гл. бухгалтер

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

Вчена рада на своєму засіданні минулої п'ятниці обговорила цілу низку питань поточної діяльності вузу. Заслухано, зокрема, звіт комісії, котра вивчала стан дослідно - експериментальної бази інституту.

Відзначалося, що на придбання обчислювально - електронної техніки витрачається основна маса держбюджетних коштів. За станом на 1 березня минулого року, тобто, за старими цінами цього обладнання числиться на 32 з половиною мільйони карбованців.

Що й говорити — суми величезні. Але, на жаль, дорогоцінне устаткування використовується не найкращим чином. Деяке не використовується взагалі і тільки займає приміщення (кафедри АП, ТКМ, НГ та МГ, КБ «Спекл») або зберігається на складі (кафедри фізики, АСУ). Частина обладнання тимчасово не використовується (кафедра НГ та МГ), або використовується. лише по декілька годин на тиждень (каф. МРВ та ВК). Щодо ЕОМ, то майже неможливо (крім обчислювальних центрів) з'ясувати ефективність їхньої роботи. В наукових лабораторіях відсутні журнали індивідуального обліку годин роботи на ПЕОМ викладачів та наукових співробітників. Напрямок робіт на ЕОМ завідуючих кафедрами не завжди належним чином контролюється.

Гірше того. Багато обчислювальної техніки часто-густо виступає в ролі такого собі престижного умеблювання кабінетів завкафедрами та інших посадових осіб. Вся ця техніка практично не охороняється.

Система матеріальної відповідальності, що склалася в інституті, призводить до того, що обладнання, яке ще довго могло б служити в навчальному процесі, розукомплектовується, розкрадається.

Вчена рада заслухала також доповідь заступника голови методичної ради ВПІ доцента І. Б. Матвеєва про поліпшення стану курсового проектування, де допущено немало серйозних хиб і недоліків, особливо в дотриманні певних стандартів. Серйозні упущення виявлено в архіві, що дуже ускладнює аналіз стану курсових проектів. Заплутана схема зберігання, незручне укладання робіт, не виконується наказ по графіку здачі проектів. Перевірка торкнулася двох третин випускаючих кафедр та курсових проектів 10 груп різних факультетів. Задовільний рівень робіт в основному тільки на ФАМІ. Добре поставлена ця справа на кафедрі АІВТ (зав. каф. доцент В. О. Поджаренко).

Але аналізувалися не здобутки, а недоліки, на яких була зосереджена основна увага вченої ради.

Политический фельетон

Дорогому Яше из Тель-Авива

СЛАВА богу, дождался твоего письма. Что я тебе скажу? Как видно из твоих слов, и у вас, на земле обетованной, курочек с неба не снимают и кныши с маком на деревьях не растут. Так что везде хорошо, где нас нет. Но если ты уже там, то не ударь носом в грязь, крутись, как жених перед невестой, на карачках ползи, убирая улицы — может доберешься к калытке с шекелями и станешь багатым алимом, если, конечно, тебя преждевременно бог не уберет в мир иной.

Братка мой, тебя интересует, что у нас? Так могу тебе сказать, что у нас, как в Нагорном Карабахе: живем с надеждой, но в великом страхе. Все хотят стать президентами, премьерами или на худой конец кооператорами-махинаторами. Помнишь, когда всех нас, «лауреатов пятой графы», иначе, как хитрыми лавочниками не называли, и не дай Бог, если какой-то бессовесный мясник или продавец зельцерской воды слукавит на пятачок — вся общественность вставала на дыбы, клеймила позором всю нашу, как теперь говорят, национальную меньшину (как будто только среди нас водятся проходимцы).

Теперь вместо нас к прилавкам и на базы пришли они, так я тебе скажу, что далеко не у всех оказались ангельские крылушки, иногда даже трудно сказать, где кончается торговля и начинается обыкновенное злодейство — объегоривают не каких-то отдельных покупателей, а целое государство. Можешь себе представить, прикарманивают добро вагонами, пароходы, танки отправляют налево. И ничего. не клеймят, не возбуждают. Как говорит сосед Исаак Маргулис: чем больше вор, тем приятней обворованному.

Вообще у нас — постоянный драмтеатр, только меняются артисты и декорация. Еще вчера главные роли исполняли эти, как их называли, номенклатурные работники, которые на черных «Волгах» разъезжали и большой фурор поднимали. Чуть что—они собирали свои бюро и делали оргвыводы, по одному месту давали. Теперь наоборот, — их на площадях разгоняют, дубинками пинают. Одним словом, кто был всем, тот стал ничем. И наоборот, вчерашние «винтики» стали большими пурецами и раскомандовались. Только их никто не слушает, как сказал тот же Маргулис: «Президент издает указы, а погоду делают базы».

Вот я и говорю, что не надо перечеркивать все то, что было раньше, например, такое партийное изобретение, как бюро. Помнишь анекдот о бойне под названием «бюро», о том, как после заседания такого бюро человек менялся вкорне: пришел директором, а выходил оттуда свиньей и наоборот: приводили свинью, а выходил директор, управляющий.

Если бы сейчас действовали такие бойни-чистилища, сколько бы мы получили свинного мяса за счет переработанного тупого партпоголовья и сколько бы вчерашних, низведенных властью имущих до скотского положения, умных, способных людей стали бы умелыми руководителями, государственными деятелями?

Но хватит о политике, обращусь к делам насущным. Думаю, о ценах комментариев не требуется — они стали свободными, то есть их никто не держит, но ведь известно, что значит спущенный с цепи злой пес — если не укусит, то обязательно обгадит. И мы уже с ног до головы в дерьме дикой либерализации. Что тебе сказать — даже тюлька теперь задрала нос, стала рыбкой золотой. Не хватает только Пушкина, чтобы о ней написал сказку. Ну, а о более интеллигентных предметах таких, как индюшки, цыплята, одежда и обувь — говорить не приходится. Ты б когда то мог подумать, что пятикопеечный пузырек зеленки или крышка для консервирования сравняется по цене с буханкой хлеба? После такой либерализации зеленка должна покраснеть от стыда. Все стали большими математиками, — усиленно умножают и отнимают, будто других действий в арифметике уже нет.

В нашем городском парке, как тебе известно, почти все было бесплатным. Люди приходили послушать духовой оркестр, лекцию, поиграть в шахматы. Теперь и здесь за все плати, даже за воздух. За вход в, так называемый, шахматный павильйон (металлическая клетка, где нет ни тепла, ни вешалки, ни кислорода для дыхания), дирекция требует за пользование шахматами вывернуть карманы, в десять-пятнадцать раз повысив стоимость билета, будто эти замурзанные кони и слоны требуют питания и ухода. Как видишь, и парк наш не отстает в этом деле, как говорит украинская пословица: «Кують коня, а жаба й свою підставляє лапу».

Такое же положение с театром, концертами, кино— везде баснословные цены. Так что «уважаемым» пенсионерам остается теперь только сидеть дома и с интересом наблюдать за тараканами, освобожденными от ответственности, благодаря той же либерализации и в химической промышленности.

Теперь о занятости. Ты пишешь, что у вас с работой плохо. Это действительно беда. Могу себе представить, что там у вас делается, когда даже такому квалифицированному сапожнику, как ты, некуда руки приложить. У нас такой беды нет. В настоящее время тебе б цены не было — работы сколько хочешь, даже в Верховном Совете. Ты, наверно, слышал, что почти все законы, принимаемые на сессиях, возвращают кому-то на доработку. Значит, гонят брак, кому-то надо исправлять. Вот и есть работа.

Одним словом, все как было в лучшие застойные времена: одних сокращают и тут же из их числа создают новые конторы, упраздняют и открывают, перелицовывают и переименовывают, ужами выкручиваются, но все остается по-старому, как говорит наш Исаак Маргулис: новая идея — как новая болезнь — умрешь обязательно, зато не от старой язвы.

И я тебя могу понять, дорогой Яша, когда ты говоришь, что тебя тянет назад, что хотел бы умереть и быть погребенным на земле отцов. Что ж возвращайся. Могу тебя заверить, что в настоящее время долго тебе не придется мыкаться — при таких ценах и таких Карабахах твоя мечта быстро осуществится. Только желательно, что б ты прихватил с собою те пять ящиков, в которых вывез свое барахло. Имея столько досок и гвоздей, мы могли бы с тобой еще прилично пожить, стать уважаемыми в городе людьми.

На этом кончаю. Привет и наилучшие пожелания передает Исаак Маргулис и его цветущая жена — Сара.

Твой брат Гриша.

Письмо подготовил к печати Л. НОВИНСКИЙ.

Маємо магазин...

Схоже на те, що інститутська «служба соціального забезпечення» набирає обертів. На 1-му поверсі ГУК вже більш-менш регулярно працює магазин, який за асортиментом товарів можна назвати універсальним, бо привозять сюди та продають і продовольчі, і промислові товари, і речі побуту.

Приміщення ще мало схоже на звичний для всіх магазин — нема ні полиць, ні прилавку, ні каси. Певне, нашим господарникам не вдається виконати обіцянку— швидко обладнати цей торговельний заклад. Навіть простої вивіоки, таблички про розпорядок роботи не спромоглись забезпечити. Тим часом, торгівля йде. Працівниця відділу постачання Інституту Валентина Олександрівна Холявко, яка взялась на громадських засадах обслуговувати відвідувачів, досить вправно реалізує наявний товар. Цього дня тут у достатньому виборі були чашки, кружки, чайники, каструлі, і хоч ціни так само, як в державних магазинах, кусаються, люди їх беруть. Про це свідчать купи обгорток і коробок, залишені в кутку.

За короткий час в інститутському магазині продано всякої всячини, у тому числі консервованих яблук, слив, томатного соку, свіжого винограду на суму понад 80 тисяч карбованців..

Яким би бідним не був асортимент (а він усюди такий) магазин в нашому вузі — справа потрібна і зручна, в усякому разі жінки задоволені — не треба далеко ходити за такими покупками. Правда, поки-що відсутня інформація про його роботу і надходження товарів. Можемо тільки порадити частіше навідуватися на 1-й поверх ГУК, найкраще зранку до обіду.

І. ЛИСЕНКО.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Тираж 1500. Зам. 1868.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 11 (467) | П'ятниця, 20 березня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Незвичне і небуденне

Ректорат минулого тижня почався нетрадиційно і не там, де завше, а в актовому залі культурно - художнього центру.

Причина теж була нетрадиційною, якщо брати до уваги технічний профіль інституту — зібралися з нагоди вшанування не якогось фізика, хіміка, електронника, а художника Олекси Новаківського, якому в ці дні виповнилося б 120.

Наш земляк, чиї картини знаходяться в найпрестижніших музеях світу і чиє ім'я майже забуто в нашому краю, бо життя і творчість митця не вкладалися в рамки тієї ідеології, що 70 років панувала в державі.

Виявляється, що можемо лаконічно і водночас блискуче влаштовувати навіть такі заходи. Все це зайняло хвилин сорок. Коротке слово про художника Т. Б. Буяльської, лаконічний аналіз його творчого почерку з ілюстрацією деяких картин Л. В. Філонова, а між цим — кілька номерів художньої самодіяльності з народними піснями України, що живили й наснажували О. Х. Новаківського; а наприкінці — вірш М. П. Стрельбицького з нагоди ювілею.

Завидна довершеність сценарію. Отже, можемо!?

Хай же ця весняна ластівка буде першою!

Олекса Новаківський, «Автопортрет з дружиною». 1918.

Художник малював
автопортрет
з дружиною —
дві долі одностайних:
Її очей задумливо-
печальних,
своїх очей астрально-
запитальних
художник вичаровував секрет;
І мимовільну арку
теплих рук,
І вишиття узори неозорі,
що в них космічні
світяться кольори,
І непрочутний епохальний
звук
художник вимальовував
нескоро.
Епоха то сичала з-поза плеч,
фатаморганна шкірилась
епоха:
у Петрограді заплювали
Бога,
у Львові стінам снилася
картеч.
І українства рваний
материк,
замріяно-довірливо —
дурнющий.
хилився вже! —
схиляючись на крик
воїнственно - облудно-
загребуще —
гу-ма-ніс-тич-ний...
Українство знов
куплялось на чужих словес
макуху,
блискучу, запахущу потеруху,
щоби свою огудити любов;
щоб свій слухняно обірвати
лет,
чорнозем свій своїм
укрити трупом,
пространство вивільняючи
для трутнів....
...Художник малював
автопортрет.

М. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ.

На знімку — фрагмент, пійманий фото - об'єктивом, в ході незвичайного ректорату.

Фото С. Лісового.

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ДЕРЖЕКЗАМЕНІВ

ЗДАТИ—ЩЕ НЕ ЗНАЧИТЬ ЗНАТИ

Закінчилися державні екзамени по спеціальності. З полегшенням зітхнули дипломники і члени ДЕК. Перші— оскільки зникла із небесного склепіння дивовижна, незрозуміла, а тому грізна химера екзамену, де можлива і незадовільна оцінка, хоча вона і не має суттєвого значення, адже завжди дадуть можливість перездати. Другі — бо закінчилася мелодрама, де вони грали досить капосну роль — робили вигляд, що є об'єктивними суддями, а фактично були звичайними статистами, спостерігачами свого браку. Нехай Бог простить і перших і других, бо не вони є винуватцями такого щорічного спектаклю. Можливо, я помиляюсь, але упевненість, що це так, стала остаточною цього року.

Державні екзамени із спеціальності були запроваджені колишнім Держкомітетом з метою, яка, на мій погляд, була дуже розпливчатою і такою залишилася. Не для того вони потрібні, щоб переконати екзаменаторів в наявності у студентів теоретичної бази для виконання дипломного проекту, як це пише наш щотижневик «За інженерні кадри» № 10. Це досить легко зробити і без екзаменів. Якщо потрібно перевірити обсяг знань молодого фахівця, то це доцільно зробити під час захисту дипломного проекту за умов, природно, виділення кожному на захист не десяти хвилин, як це робиться останні роки, а, можливо, і години. Хіба хтось забороняє спитати дипломника про будь-які положення з математики, фізики і іншої дисципліни?

Обмірковування цієї проблеми привело мене до висновку, що запровадження держекзамену мало завуальовану мету — створити штучний стимул для студентів молодших курсів. Мовляв, дійде до першокурсника поголос про такий всебічний звіт і він мерщій почне активно і сумлінно опановувати знаннями на протязі усього терміну навчання, Як і слід було чекати, нічого із цієї витівки не вийшло. Це підтверджують фактичні результати цьогорічних держекзаменів. Адже здавали їх студенти, які добре чули «поголос про всебічний звіт» ще три роки тому. Але не зреагували.

Не зреагували і викладачі. І звинувачувати перших і других немає ніяких підстав. бо склалася і законсервувалася роками насаджувана система підготовки кадрів. На протязі кількох десятиріч панувала хибна процентоманія. Не було 100 відсотків успішності і 90, так званої, якості — винуватцем був викладач, якого мордували зі всіх боків і всечасно. Набридало це викладачам, і вони здатні були зробити успішність і 105 відсотків. Для створення об'єктивності такому положенню поширеним заходом були різноманітні контролі, атестації. Вважалося, що вони відіграють подвійну роль. По-перше, стимулюють студента до сумлінного навчання, по-друге, видають об'єктивну картину результатів. Фактично все це було фікцією.

І ця система, яку зараз ніби-то відкинуто геть, зробила свою чорну справу — сформувала, виховала нову когорту викладачів (адже зараз значна кількість кандидатів, доцентів — це вихованці часів розгулу запроцентованої системи), для яких усталена методика викладання, етико - моральні принципи ставлення до студента, до своєї роботи увійшли майже на рівні спадкоємного апарату. Значною мірою «перевиховалися» і викладачі старшого покоління. Крім того, сучасна атмосфера суспільного життя додає відпов'дного поштовху до «збереження» контингенту студентів. Сьогодні ти виженеш студента, а завтра він вижене тебе своєю відсутністю.

От і продовжуємо ми діяти традиційними методами не завжди вибагливими, з неясною метою. І це дуже чітко висвітлюють державні екзамени. Зробимо припущення про їх необхідність, важливість. Яким повинен бути їх зміст, методика опиту, принципи оцінки і наслідки, особливо коли оцінка негативна? Передусім, програма екзамену містить широкий спектр теоретичного і практичного матеріалу майже усіх основних дисциплін за п'ять літ навчання. Далі, екзамен здає молодий фахівець, який, власне кажучи, повинен володіти цим матеріалом. Під твердженням «повинен володіти» я не маю на увазі зловісні шкільні вимоги запам'ятати усе. Не є воно і вимогою володіти на рівні викладача. Мова іде про те, що за п'ять років у свідомості молодої людини повинен сформуватися образ царини його майбутньої діяльності. І цей образ повинен бути чіткий, і, що дуже важливо, не спотворений. А спотворити його може багато що, але більш за все відсутність знань. Цей образ повинен бути низкою, пов'язаних між собою асоціаціями, знань, умінь та навичок. Немає знань — немає образу.

Із великим сумом і навіть жахом констатуєш на державному екзамені, що знань у наших вихованців бракує, за дуже малим винятком. Хіба не підтверджує цей факт те, що при наявності підручників,

(Закінчення на 2-ій стор.).

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПЕРСОНАЛЬНІ НАДБАВКИ ДО ОКЛАДУ ВИКЛАДАЧАМ ВУЗУ

З метою стимулювання високопродуктивної праці та встановлення вищої оплати за вищу якість навчально - виховної роботи по впровадженню триступеневої системи навчання з 1992 року у вузі вводиться система персональних надбавок до окладу викладачам та працівникам учбово - допоміжного складу на таких засадах:

1. Персональні надбавки вводяться за рахунок економії фонду заробітної плати поквартально.

2. Визначення розміру персональних надбавок здійснюється в другій декаді останнього місяця кожного кварталу.

Розмір надбавок затверджується ректоратом за поданням ректора.

3. Кількість викладачів, яким призначаються персональні надбавки, не повинна перевищувати 25 процентів викладацького складу кафедри. Аналогічна норма встановлюється і для працівників учбово - допоміжного складу кафедр.

4. Персональні надбавки встановлюються трьох градацій, які в кожному кварталі можуть бути різними. Кожній кафедрі виділяється фонд персональних надбавок із розрахунку середньої градації, як для викладачів, так і працівників учбово-допоміжного складу.

5. Проект призначення персональних надбавок до окладів викладачам та працівникам учбово - допоміжного складу розробляється для кожної кафедри комісією в складі: проректор по одному з видів навчально-виховної роботи, декан факультету, два заступники декана, голова профбюро факультету, завідуючий кафедрою та профорг кафедри.

Затверджується цей проект наказом ректора.

6. Оскільки встановлення персональних надбавок є прерогативою ректора, він має право вносити корективи в проект, розроблений комісією.

7. Розподіл проректорів для участі в роботі комісій по факультетах слідуючий:

Свердлов В. Д. — ФБ, ФТМБ, ФА;

Буренніков Ю. А. — ФМБ, ФФЕП, ФІТКІ, ФІНВ.

Леонтьєв В. О. — ФЕТЕ, ФФЕП, ФРА, КХЦ, РІС, ОЦКК.

8. Виплата надбавок здійснюється в кінці кожного кварталу за весь квартал.

Затверджено на засіданні ректорату 13 березня 1992 року.

В АІН України

В Києві відбулися загальні збори Академії інженерних наук України, в роботі яких взяли участь ректор нашого інституту академік Б. І. Мокін, котрий є членом президії академії; академік О. П. Стахов обраний по відділенню «Приладобудування»; і автор цієї інформації, обраний по відділенню «Радіоелектроніка і зв'язок».

Збори відкрив президент АІНУ академік П. М. Таланчук, який проінформував, що до складу Академії обрано 130 колективних членів і 320 дійсних, в тому числі 15 з Польщі і США.

Збори проаналізували економічну ситуацію на Україні і вирішили до 1 квітня розробити основні напрямки діяльності відділень, спрямовані на розвиток науково - технічного і виробничого потенціалу України, котрі б забезпечували її економічну незалежність.

Прийнято відповідні рішення. Ректор нашого інституту Б. І. Мокін очолив комісію зв'язків Академії через структури Верховної Ради і кабінету Міністрів з усіма державними органами України.

Затверджено кошторис діяльності Академії на нинішній рік у сумі 4 мільйони карбованців. Колективним членам Академії вручені дипломи - свідоцтва, серед них — нашому інституту і СКТБ «Модуль».

По тому відбулись засідання відділень. Я працював у своєму, яке об'єдналося з відділенням «Мелична техніка». Головою обрано віце - президента академіка М. Є. Ільченка.

Зважаючи на те, що АІНУ функціонує на умовах самофінансування, йшлося про активне залучення в число колективних членів підприємств та інститутів радіоелектронного профілю. Вирішено брати участь в конкурсно - технічних програмах, виконуючи при цьому провідну і координуючу роль. Маємо завдання і далі підбирати провідних вчених для обрання їх дійсними членами Академії. Особливу увагу слід звертати на авторитет цих учених в промислових колах, здатних економічно підтримувати Академію, на вміння проводити в рамках відділення, яке є самостійною юридичною одиницею науково - технічні і інженерні розробки, які б давали прибуток Академії.

До речі, зараз Академія фінансує економічно вигідні і переспективні для України розробки.

Прийнято попереднє рішення провести виїзну сесію відділення у вересні в м. Керч на базі міжнародної конференції «Приладобудування-92». Основним організатором цієї конференції виступає ВПІ. Хто хоче взяти у ній участь, може звертатись на кафедру АП до доцента А. Н. Мироненко.

М. ФІЛИНЮК,
завкафедрою АП, академік.

ЗДАТИ—ЩЕ НЕ ЗНАЧИТЬ ЗНАТИ

(Початок на 1-й стор.).

посібників, конспектів, довідників молодий фахівець неспроможний сформулювати задовільної відповіді на досить прості питання за дві-три години. А нездатний він це зробити тому, що від першого і до останнього року навчання єдиним мотиваційним елементом для нього були екзамени. Хіба не ремствуємо ми на навчальний план за те, що для ось цієї дисципліни не передбачено екзамена. Адже не буде ходити студент на лекції і не вивчатиме сумлінно цієї дисципліни! Такий склався стереотип, такою є єдина і найбільш дійова мотивація.

А екзамен, яким він є сьогодні, відіграє негативну роль у пізнавальному процесі, оскільки спонукає викладача дещо заспокоїтися: є екзамен — студент буде вивчати матеріал, а студента підштовхує весь час думка — яким би чином здати. Не знати, а саме здати. І частенько така мета стає дійсністю, бо на екзамені ймовірність відіграє суттєву роль. Цьому ефектові є можливість якось запобігти, але справа у іншому. Хіба може викладач за якихось півгодини визначити на такому екзамені наявність у студента того образу, тієї низки знань, умінь та навичок, які і утворюють поняття самої дисципліни? А коли викладач і спробує підключити свою об'єктивність то це тільки собі збитки, адже незадовільні оцінки потрібно ліквідувати не тільки студентові, а і викладачеві у вільний від роботи час. Такі види роботи до загального учбового навантаження не зараховуються. А психологія була і залишиться психологією, адже давно почала гуляти поміж викладачами приказка: «Вони роблять вигляд, що сплачують, а ми робимо вигляд, що працюємо».

Так, систему поточної і кінцевої оцінки результатів учбового процесу потрібно переосмислити і зробити дійовою і об'єктивною. Але це далеко не все і не найголовніше. За останню чверть століття мені жодного разу не довелося бачити організацію навчального процесу на базі чіткої і виваженої моделі фахівця. Безперервно змінювалися навчальні плани і відповідно до них програми. Головною метою оновлення була спроба утиснути в план нові дистипліни, які з'являлися за вимогою часу, інколи і за бажанням дуже «шановного» наукового вельможі. А для цього потрібно, вишукати час, який завжди є дефіцитом. Єдиний спосіб — викинути щось, або скоротити час на яку-небудь дисципліну. Викидали і скорочували, не дуже піклуючись про кінцевий результат. І виходило, що вивчали фізику, а відповідні розділи математики почнуть вивчати через півроку; вивчають електроніку,а фізика твердого тіла буде вивчатися через рік; вивчають технологію виготовлення, а проектування і конструювання ще не зачіпали.

Вища школа сповідує принцип навчання — від часткового до загального. Недоліки такого принципу науковцям відомі—немає можливості уявити собі роль і значення «частки». А студент повинен уявляти або вірити, що така «частка» причетна до загального і це загальне не буде існувати без цієї «частки». Але дуже авторитетна людина сказала, що за двадцять років роботи на посаді конструктора жодного разу не торкалася подвійного інтегралу або ряду Фурь'є і важливість математики ставиться студентом під сумнів. Ось чому потрібно мати цей психологічний фактор на увазі при розробці навчальних планів, а особливо програм.

Ми зараз працюємо в умовах певної автономії, що дає можливість самостійно вирішувати питання організаційного і методичного плану. Потрібна виваженість, потрібна скрупульозна робота над моделями фахівців, над навчальними планами і програмами. Потрібно дуже ретельно зістикувати загальний **термін навчання із всіма видами навчальної роботи, щоб не було у студента п'ять пар** щоденно. Потрібно також ретельно зістикувати зміст усіх програм, щоб ми самі студентии відчули невід'ємність «частки» від загального. Дуже важливо відновити роль дослідницької роботи студентів. І не в плані залучення їх до наукових досліджень на кафедрі, а як обов'язкової складової частини навчального процесу. Це особливо необхідно зробити, зважаючи на нову систему підготовки, тобто, бакалаврат і особливо магістерський ступінь. У такій роботі потрібно не квапитися, але поспішати, бо час не чекає.

Цілком ймовірно, що не усі положення, які я тут виклав, є істиною, бо думка людини завжди суб'єктивна. Але я виклав свої думки щиросердно і чесно.

Юрій ДАНИЛЮК,
професор.

НА ТЕМИ ДНЯ

СТУДЕНТСЬКА ВИРУЧАЛІВКА

Кому, як, а студенту в умовах лібералізації цін, життя дає стусанів з усіх боків. Бо його худорлявий гаманець явно не розрахований на вкрай ненажерливі за вартістю підручники і зошити, обіди в їдальні і навіть на легкі «перекусони» в інститутських буфетах «бистро». Ну, а хочеться бодай раз на тиждень завітати у відеосалон, кінотеатр, сходити на танці, щось придбати з одягу, взуття.

Де на все це взяти гроші при такій дорожнечі, особливо тим, хто на батьків надій не покладає, або їх не має? Відмовитись від елементарних людських запитів, від молодості?

Буде, звичайно, нещиристю твердити, що усі ці складності і проблеми, як черівною паличкою, може зняти студентська профспілка, але якогось полегшення ситуації вона домагається. І справжньою виручалівкою став фонд соціальної допомоги, положення про який днями затверджено ректором ВПІ Б. І. Мокіним і головою профкому студентів В. С. Боднарем.

Ось що собою являє цей фонд: утворюється він за рахунок не менше 10% асигнувань на стипендіальний фонд інституту, його економії, а також коштів, одержаних з інших (позабюджетних) джерел. Розподіляється він між факультетами у відповідності з кількісним і соціальним складом студентів.

Кому фонд уміхається?

1. 50% направляється на матеріальну допомогу, допомогу при народженні дитини і її догляді.

Першочергово допомога надається сиротам, напівсиротам, інвалідам, малозабезпеченим, із багатодітних сімей, воїнам - інтернаціоналістам, потерпілим внаслідок орнобильської катастрофи (1—4 категорії), хворим на туберкульоз, тим, хто хворів не менше місяця, які одружуються, у кого батьки — інваліди і та II-ої груп та інші.

Розмір матеріальної допомоги встановлено в межах 25—100% від звичайної стипендії. Для студентів-сиріт виділяється у розмірі 5 звичайних стипендій.

2. 20% фонду використовується для заохочення студентів за успіхи в навчанні, науковій і громадській роботі.

а) надбавка до стипендії — за активну участь в науковій і громадській роботі і успішне навчання — в розмірі від 25 до 100% по відношенню до звичайної стипендії.

Ця надбавка знімається, якщо студент припинив наукову і громадську діяльність, знизив показники в навчанні, або порушив дисципліну.

б) За ці ж успіхи, а також за активну участь у благоустрої та розвитку навчально - матеріальної бази інституту, переможцям конкурсів, олімпіад, спартакіад та інше надаються одноразові премії.

3. 30% фонду йде на оздоровлення та відпочинок студентів. Оплачується вартість путівок у розмірах 30, 50, 70, в окремих випадках 100% по відношенню до повної їх вартості у санаторії - курорти, санаторії-профілакторії, будинки відпочинку, пансіонати, оздоровчі табори, а також екскурсійно - туристичні поїздки.

Перевагу мають відмінники навчання, переможці конкурсів. А тепер про стипендії.

Категорія студ.	розміри ступендії в крб. на місяць устигаючим	хорошистам	відмінникам
студентам (крім тих, що мають пільги	400	445	495
з числа дітей-сиріт і тих, що залишились без піклування батьків	530	605	690
з числа дітей-сиріт, або тих, що залишалися без піклування батьків і перебувають на державн. забезп.	335	370	430
студ., які перебувають на повн. державн. забезп.	175	225	270
з числа колишніх військовослужб., які стали інвал. внаслідок поранення, контузії, каліцтва, або захвор. при виконанні інтернац. обов'язку	595	635	690
колишні воїни - інтерн., які навч. з відривом від виробництва	510	560	605
студенти, які постражд. від чорнобильської катастр.	— на 50% вище розмірів ступенд., встановлених для відп. спеціальностей і категорій		
студ., які навчаються за направленням підпр., установ, організацій, колгоспів — радгоспів при стажі роботи до 3-х років	— на 30% вище встановл. для відповідних спеціальностей і категорій		
більше 3-х років	—«— на 50% вище		

ОГОЛОШЕННЯ

Науково - дослідна частина ВПІ оголошує конкурс серед викладачів, співробітніків і студентів інституту на кращий програмний продукт: «Бухгалтерія — водділ кадрів».

Переможця чекає одноразова винагорода в розмірі декількох тисяч карбованців (суму визначено буде пізніше) і внутрішня госптема по авторському нагляду, за впровадженням, експлуатацією і обслуговуванням готового продукту.

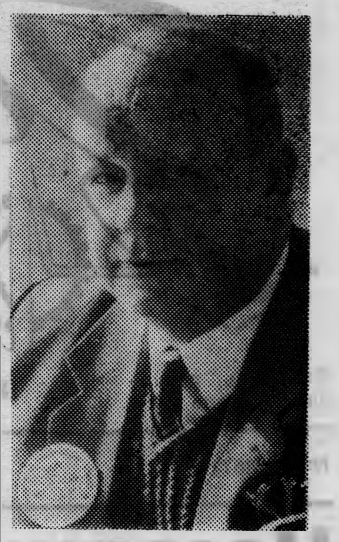

ВІТАЄМО!

Тридцять років тому, якраз у березні, інженер науково - дослідної лабораторії по автоматизації виробничих процесів Вінницького олієжирового комбінату Михайло Євгенович Іванов подав заяву до нашого інституту. Втім, його тоді мало хто й називав по імені та по-батькові, бо було молодому чоловікові всього двадцять п'ять — вік романтичних дерзань і надій, початок життєвого шляху.

Приїхав він до Вінниці після Томського електромеханічного інституту інженерів залізничного транспорту, який закінчив з відзнакою. У нас же починав з асистента по курсу теорії машин і механізмів, а вся його наступна наукова діяльність по нинішній день перебуває в такій прозаїчній царині, як гідроприводи технологічних машин ударної дії. На цьому поприщі — і кандидатська дисертація, і 52 друковані праці, і учбові посібники, і монографія, і низка винаходів та авторських свідоцтв.

Все це, зрештою, є у кожного чи майже в кожного науковця і викладача з тридцятирічним стажем. Але не в кожного є такий високий авторитет, як у Михайла Євгеновича. З першої зустрічі впадає в очі його приязнь і доброзичливість, його чарівна, якась дитинна усмішка, його непідробна уважливість. Михайло Євгенович, без сумніву, належить до тієї, на жаль, не дуже численної категорії людей, котра сіє навколо себе добро і розум. Просто, легко і напрочуд демократично він гуртує кожен колектив, де йому доводиться працювати. Так само просто і легко вміє розв'язувати найскладніші проблеми. То ж недарма, не маючи за плечима ще й сорока, уже був заступником директора Вінницького філіалу політехнічного інституту, а по тому багато літ — проректором, зокрема, і на такій важкій ділянці, як робота з іноземними студентами.

Не раз доводилося бачити його в ролі господаря, який приймав гостей з-за кордону і знову Івановський магнетизм добра робив ці зустрічі щирими й розкованими. Саме за це Михайла Євгеновича не тільки глибоко поважають, а й люблять. Гадаємо, що такі чудові якості характеру мають вивчатися, щоб вони множились і робили світ кращим, ніж він є зараз.

Вітаючи Михайла Євгеновича з тридцятиліттям трудової діяльності на педагогічній і науковій ниві, а також з 55-річчям від дня народження, бажаємо йому щастя, здоров'я і нових творчих висот.

Бринить, переливається кольорами ніжне, співуче слово Кохання. Під дзвінким сяйвом цього українського слова на кафедрі російської та української мов 13 березня відбувся вечір іноземних студентів.

Не було тут жагучих танців, подібних до «Ламбади», проте вечірка пройшла цікаво. Самі розумієте, що тема для молодих людей вельми жвава і студенти старались висвітлити своє бачення, розуміння високого почуття віршами, піснями, розповідями у відповідності зі звичаями і традиціями своїх народів.

Я там був, слухав дививсь і.... мандрував по країнах і континентах, не перетинаючи кордонів, не маючи справ з митницями.

Степан ЛІСОВИЙ.
Фото автора.

ІНФОРМАЦІЙНЕ РІЗНОТЕМ'Я

СКОРОЧУЄМОСЬ

Якось так вийшло, що при всіх попередніх скороченнях «сія участь» обминала лаборантів. Їх за положенням повинно бути не більше 50 відсотків викладацького складу, проте в деяких підрозділах буває мало не стільки, як викладачів. Деякі переведені в ранг інженерів, хоча це, здебільшого, теж порушення.

Отже, доведеться наводити порядок з учбово - допоміжним персоналом, дехто змушений буде перейти в інші підрозділи, а декому доведеться шукати роботу.

Хочемо заспокоїти тих, хто одержує військову пенсію. Тут не буде, як то мовиться, «поголовного» скорочення. Якщо у вас з штатом повний порядок і ви працюєте добре, то все залишиться по-старому.

ШАНУЙТЕСЯ, БОРЖНИКИ!

Шановні читачі інститутської бібліотеки! Якщо ви взяли підрядника чи книжку до 1 січня 1992 року і десь її загубили, то вам тепер буде невесело. Рішенням ректорату за кожну таку книгу доведеться сплачувати 20-ти кратну вартість. Книги з вартістю 1992-го року для боржників будуть коштувати в 10 разів більше.

Прикро?

Нічого не попишеш — ринкова економіка!

БУДЕ ПОРТРЕТНА ГАЛЕРЕЯ

Ну, може, не зовсім галерея, але її все одно давно пора створити. Адже йдеться про увічнення в картинах образів тих людей, що складають гордість нашого інституту. Тут, безперечно, мають бути портрети фундаторів вузу Р. Ю. Кігеля, І. В. Кузьміна, академіків, професорів, найкращих викладачів і вчених.

На останньому ректораті представлялись перші портрети, виконані вінницькими художниками. Галерею буде розміщено в холі біля актового залу ректорату.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

Тираж 1500. Зам. 1868.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 12 (468) | П'ятниця, 27 березня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

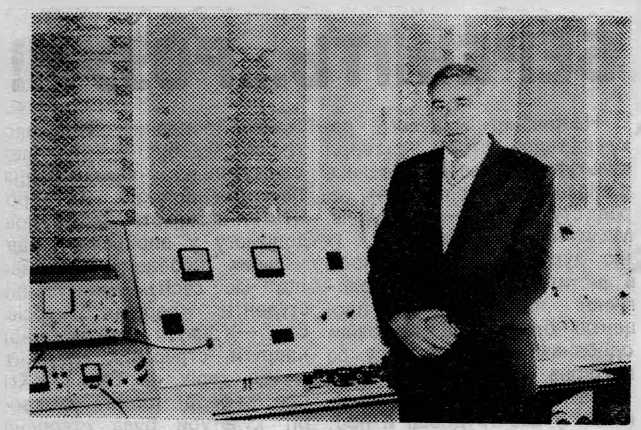

П'ятий рік при нашому інституті працює факультет підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів енергетики. За цей час тут навчалися понад тисячу вітчизняних фахівців і багато іноземців.

Успіх роботи факультету забезпечується висококваліфікованим викладацьким складом, сучасною матеріально-технічною базою інституту, вивченням того передового досвіду, що нагромаджений на об'єктах виробничого об'єднання «Вінницяенерго».

ФПК гордиться лабораторією технічної діагностики електрообладнання, що дозволяє демонструвати сучасні методи виявлення пошкоджень на ранній стадії розвитку.

До речі, вивчення сучасних методів діагностики доступне не тільки слухачам ФПК, а й студентам, — впродовж останніх трьох років на кафедрі ЕС читається курс «Діагностика електроенергетичного обладнання».

На знімку: декан ФПК **В. М. Кутін** біля стенду для визначення технічного стану високовольтного маслонаповненого обладнання.

Фото С. ЛІСОВОГО.

В ректораті

Наше, закручене усякими негараздами, життя увесь час вимагає розв'язувати то один, то другий вузол. І це в усіх ланках і сферах, у тому числі і в інститутському житті.

То ж членам ректорату на черговому засіданні вистачало питань для обговорення. Одне з них — порядок в студентських гуртожитках. Про це вже не раз йшла мова на різних рівнях керівництва вузу. На жаль, становище не змінюється на краще — правила проживання дедалі більше порушуються — пиятика, псування майна, аморальні прояви, крадіжки.

Члени ректорату висловилися за найрішучіші заходи— аж до виселення порушників, відчислення з інституту. Визнана малоефективною діяльність студентського самоврядування, яке проявляється в основному тільки під час вселення студентів. Тому була підтримана пропозиція згорнути роботу цього громадського органу і доручити особисто деканам факультетів навести порядок в закріплених гуртожитках.

Ректор Б. І. Мокін зробив повідомлення про хід прийняття присяги на вірність України. Станом на 18 березня в інституті виконали цей священний обов'язок перед українським народом 90% співробітників і 81% студентів. Такий показник слід вважати цілком нормальним, адже серед студентів є чимало вихідців з колишніх республік, зарубіжних країн і після закінчення вузу вони повернуться на батьківщину. Ще якась частина студентів перебувала у від'їзді, або на лікуванні. Отже, повернувшись в інститут, вони приймуть присягу.

В розрізі курсів така картина:

Підготовче відділення — 100%

1-й курс — 92%

2-й курс — 83%

3-й курс — 77%

4-й курс — 85%

5-й курс — 53% (багато п'ятикурсників були на практиці).

Прикрість викликає ставлення до присяги з боку окремих співробітників, які не присягають, посилаючись на різні, прямо скажемо, вигадані причини. Таких небагато, але їх ставлення дивує. Живуть на Україні, користуються всіма благами нарівні з усіма. Дехто за кошти інститут, а значить, української держави, неодноразово одержував можливість побувати в творчих відрядженнях за кордоном, підвищував свій фаховий рівень, одержав квартиру, а ось тепер відмовляється чесно виконувати обов'язок громадянина України, бути її вірним сином і захисником.

Тому була внесена пропозиція вважати таких працівників іноземними спеціалістами і мати з ними справи на контрактній основі. Були названі їхні прізвища. Прийняття присяги триває.

На ректораті порушувались також питання про премії і надбавки до зарплати, про техніку безпеки, про наступну екзаменаційну сесію. Порадуємо студентів: іспити і заліки вирішено провадити не щодня, а через день.

Щиросердно і чесно— ще не значить правдиво та об'єктивно

Відгук на роздуми після держекзаменів професора Данилюка Ю. С., опубліковані в статті «Здати — ще не значить знати». Газета «За інженерні кадри», № 11 від 20 березня 1992 року.

Сьогодні суспільство поділилось на дві частини: одну з них складають ті, хто в міру своїх сил, здібностей та можливостей намагаються щось зробити, аби допомогти перебороти кризу; а другу — ті, хто багато галасує про недоліки, забуваючи про свій внесок в їх творення, і не бажає прилучитись до конкретних справ по ліквідації цих недоліків.

При всій моїй повазі до шановного Юрія Степановича Данилюка, прочитавши його статтю, я змушений констатувати, що він, на жаль, належить до другої частини суспільства.

Якби це були роздуми людини, яка, покаявшись в попередніх гріхах, намагалась внести свій вклад в ліквідацію наслідків минулого, я щиро вітав би появу цих роздумів на сторінках нашої газети.

Але, на жаль, Юрій Степанович, ставши в позу стороннього спостерігача подій, що мають місце в нашому вузі, займається переважно тільки критикою, до того ж не конструктивною, а злісною, що супроводжується перекручуванням фактів та перенесенням власних недоліків на усіх своїх колег.

Аналізуючи його статтю та роблячи невеличкі екскурси в історію, я спробую переконати вас, шановні чи тачі, в справедливості, цих, неприємних для професора Данилюка Ю. С., слів.

В його статті можна виділити 15 тез. Я буду ці тези аналізувати послідовно, дотримуючись хронології їх появи в абзацах статті, при необхідності вдаючись або до переказу змісту, або до цитування.

В першому абзаці статті Юрій Степанович висловив дві тези: перша — отримання незадовільної оцінки на державному іспиті «...не має суттєвого значення, адже завжди дадуть можливість перездати», а друга— викладачі, прикидаючись об'єктивними суддями, є лише спостерігачами свого браку.

Щоб спростувати обидві ці тези, достатньо було б шановному професорові, принаймні, звернутись до учбової частини, де можна отримати інформацію про кількість студентів, які на різних факультетах у цьому році отримали незадовільні оцінки, та про те, що перескласти цей іспит вони зможуть лише через рік, грунтовно підготувавшись. А сьогодні ці студенти відраховані з інституту саме за те, що не склали державного іспиту з спеціальності.

І ці незадовільні оцінки свідчать про те, що на відміну від шановного професора Данилюка Ю. С. та його вихованців - викладачів на факультеті обчислювальної техніки, деканом якого він був немало років, на інших факультетах члени Державної екзаменаційної комісії не були лише «....спостерігачами свого браку» та учасниками «...цьогорічного спектаклю».

Третя теза роздумів Юрія Степановича полягає в тому, що якби замість десяти хвилин на захист дипломного проекту відводилось часу більше, то можна було б задати дипломнику теоретичні питання «...з математики, фізики і іншої дисципліни» і таким чином з'ясувати «обсяг знань молодого фахівця», не вводячи державного іспиту із спеціальності.

Ця теза мене приголомшила — як може колишній декан не знати того, що на захист кожного дипломного проекту відводиться не 10, а 45 хвилин? Адже, якщо він і його колеги по Державній екзаменаційній комісії на факультеті проводили захист лише по 10 хвилин, то всі вони повинні повернути до каси частину своєї платні за невідпрацьовані по дві третини академічної години на кожному захисті.

Не слід було б забувати колишньому деканові і того, що на захисті треба задавати питання, пов'язані з темою проекту, що захищається — тому й назва цієї форми контролю знань — захист, а не Іспит.

І не «обсяг знань молодого фахівця», шановний Юрію Степановичу, треба з'ясовувати на державному іспиті із спеціальності, а вміння використовувати ці знання для вирішення інженерних задач, і оцінювати знання з математики на державному іспиті треба по тому, чи вміє студент побудувати математичну модель запропонованого процесу та здійснювати аналіз цієї моделі, а не по тому, пам'ятає чи ні він якісь визначення або доказ теорем

Четверту тезу роздумів професора Данилюка Ю С. віддзеркалюють такі його слова: «...запровадження держекзамену мало завуальовану мету — створити штучний стимул для студентів перших курсів» — і далі по тексту: «Як слід було чекати, нічого з цієї витівки не вийшло».

А як же могло щось вийти, шановний Юрію Степановичу, якщо вам так подобається роль «спостерігача свого браку»? Якщо ви в самого початку не сприйняли саму ідею держіспиту і не проводили, перебуваючи на посаді декана, відповідної роботи серед студентів і викладачів факультету? Я нагадаю вам, що і в минулому році і в цьому здавали держіспит студенти, яких ви досить тривалий час були деканом, а це означає, що ваш вклад у їх безпорадність на цьому іспиті — суттєвий.

В п'ятій тезі професор Данилюк Ю. С. знімає вину за слабкі знання студентів з викладачів, оскільки вони були жертвами системи процентоманії і за вимогою здатні були поставити не тільки 100 процентів позитивних оцінок та 90% четвірок і п'ятірок, а й 105 процентів.

Ось цієї теми вам, шановний Юрію Степановичу, краще було не чіпати зовсім. Адже у нас усіх ще досить свіжим у пам'яті є те, як ви з високих трибун та з висоти своєї посади секретаря парткому інституту гнівно травмували тих викладачів, які ставили багато двійок і мало четвірок та п'ятірок і це було не раз, і не два, і не випадково, а на протязі багатьох років, впродовж яких ви обіймали посаду секретаря парткому, з якої, до речі, пішли не в зв'язку зі зміною переконань.

Але не всі схиляли голову перед системою та вашими настановами. Такі викладачі, як Борис Георгійович Кудрін, Віктор Леонідович Кофанов, Станіслав Олександрович Курков, Анатолій Іванович Мохнатюк, Зинаїда Олександрівна Кадинська, Іван Федорович Павлов, Георгій Іванович Бондаренко, Володимир Григорович Авакумов і багато інших — всіх не перерахувати в короткій статті — не зважаючи на високі погрози, завжди ставили тільки ті оцінки, яких студенти заслуговували. І вистояли, не зламавшись. Вони сьогодні можуть спокійно дивитися у вічі вам. Юрію Степановичу, і не розділяти з вами ролі «спостерігача свого браку».

На жаль, в наведений список я не зміг включити жодного викладача факультету обчислювальної техніки і, мабуть, це не випадково, адже, навіть пішовши з посади секретаря парткому, ви продовжували виховувати «спостерігачів свого браку», обіймаючи посаду декана саме цього факультету.

Своєю шостою тезою шановний Юрій Степанович демонструє повне нерозуміння того, як визначається кількість викладачів у вузі Він пише: «Крім того, сучасна атмосфера суспільного життя додає відповідного поштовху до «збереження» контингенту студентів. Сьогодні ти виженеш студента, а завтра він вижене тебе своєю відсутністю»

Шановний Юрію Степановичу, кількість викладачів визначається лише двома показниками: нормативною кількістю студентів на одного викладача та планом прийому на перший курс. Друга цифра ділиться на першу,. перемножується на п'ять і коригується контингентом студентів за спеціальностями, прийому на які вже нема, але на стерших курсах вони ще є. Так що відчислення ледарів після першого курсу ніяк не впливає на кількість викладачів, тим більше, що на вакантні місця ми щорічно поновлюємо тих, які з різних причин покинули вуз у попередні роки.

До речі, з нинішнього літа при поновленні на якийсь курс претендент повинен буде продемонструвати факультетській комісії знання однієї чи двох основних дисциплін за попередній курс. Тобто, відновлювати будемо тільки тих, хто підготував себе до продовження навчання.

Зміст сьомої тези шановного професора міститься у таких його словах: «От і продовжуємо ми діяти традиційними методами, не завжди вибагливими, з неясною метою».

Я нічого не мав би проти цієї тези, якби Юрій Степанович написав самокритично: «От і продовжую я діяти традиційними методами...» Але ж навіщо узага-

(Закінчення на 2-й стор.).

Щиросердно і чесно — ще не значить правдиво та об'єктивно

(Початок на 1-й стор.)

льнювати свій недолік на всіх колег? Пропоную компроміс — узагальнення тільки на викладачів факультету обчислювальної техніки, якщо вони, звичайно, з цим погодяться.

Восьму тезу роздумів Юрія Степановича я прочитав ось у цьому його вислові: «Із великим сумом і навіть жахом констатуєш на державному екзамені, що знань у наших вихованців бракує за дуже малим винятком».

Малий виняток, як я розумію — це є скромний вклад самого Юрія Степановича. І то добре! Якщо є на кого рівнятися на факультеті, то і колеги підтягнуться..

Дев'яту тезу роздумів професора Данилюка Ю. С. я викладу досить довгою цитатою із його статті: «А коли викладач і спробує підключити свою об'єктивність, то це тільки собі збитки, адже незадовільні оцінки потрібно ліквідувати не тільки студентові, а й викладачеві у вільний від роботи час. Такі види роботи до загального учбового навантаження не зараховуються».

Прочитавши ці рядки, я з сумом вкотре подумав: «Хто ж нами керував ще зовсім недавно, хто вимагав соціалістичного відношення праці?»

Наведемо розрахунки, посильні для учня 2-го класу. Тривалість робочого дня викладача, за який йому платять зарплату — 6 годин. В рік — це 1550 годин. Учбове навантаження професора Данилюка Ю. С. становить 550 годин на рік. Таким чином, щоб не повертати в касу дві третини зарплати, треба, крім проведення учбових занять, відпрацювати в рік ще 1000 годин, виконуючи якийсь інший вид роботи: виховної, методичної, науково - дослідної, або іншої, пов'язаної з вузівським життям. В цю іншу роботу і входить повторне приймання іспитів та заліків, консультації, захист лабораторних робіт, проведення додаткових занять для слабких студентів.

Так що треба відпрацьовувати зарплату, шановний Юрію Степановичу, в повному обсязі.

До речі, мізерність викладацької зарплати є десятою тезою роздумів шановного професора. Тут я згоден—дійсно 2100 крб. на місяць для доцента і 2350 крб. для доцента, виконуючого обов'язки професора— це сьогодні не гроші. Але, порівнюючи з середньою зарплатою по державних підприємствах нашого міста, яка становить 800 крб., у вас, Юрію Степановичу, вона, все-таки втричі більша. Та й наші співробітники науково - дослідної частини переважно отримують за виконання 1880 годин роботи порядку 1000 крб., що теж майже в два з половиною рази менше, ніж отримуєте ви. Нагадаю, що на підприємствах і в нашій НДЧ семигодинний робочий день, тобто, там щодня працюють на годину довше, ніж викладачі.

Одинадцятою тезою роздумів професор Данилюк Ю. С., згідно з класичною формулою, січе сам себе. Він пише: «За останню чверть століття мені жодного разу не довелося бачити організацію навчального процесу на базі чіткої і виваженої моделі фахівця». Але ж, шановний Юрію Степановичу! Ви декілька років керували факультетом! Вам було дано право керувати створенням навчального плану спеціальності, організовувати його втілення в життя. І це було теж в цю саму чверть століття.

Програвши вибори ректора, ви, Юрію Степановичу, образились на увесь світ і трохи згодом, не отримавши посади хоча б проректора з учбової роботи, кинули новому ректору на стіл заяву про неможливість роботи на посаді декана за станом здоров'я.

Проникнувшись розумінням, я підписав заяву, але сподівався, що з часом образа вивітриться, і зможу розраховувати на вашу підтримку. Я просив вас очолити комісію по вивченню стану справ по комп'ютеризації навчального процесу. Ви погодилися і... провалили цю справу. Я просив вас здійснити глибоку перевірку організації навчального процесу на факультеті автоматики. Перевірка була здійснена поверхово, а ваш виступ на вченій Раді, як голови комісії,, взагалі не ніс інформації, пов'язаної з дорученою перевіркою. Він був присвячений переважно поганій, з вашої точки зору, роботі проректорів.

Я просив вас, Юрію Степановичу, підключитися до розробки нового навчального плану підготовки бакалаврів комп'ютерної інженерії. (До речі, якість навчальних планів — то є 12 теза ваших роздумів). Але, як повідомив у вашій присутності декан, ви жодного разу не прийшли на засідання факультетської комісії по розробці навчальних планів підготовки бакалаврів, інженерів та магістрів. Ваші колеги обійшлися, склали експериментальні плани самі. Ви ж, замість надання конкретної допомоги колегам в складанні цих планів, знову віддали перевагу загальним порадам на сторінках газети типу: «Потрібна виваженість, потрібна скрупульозна робота над моделями фахівців, над навчальними планами і програмами».

Тринадцята теза ваших роздумів, шановний професоре, свідчить про те, що ви ніколи не цікавились розкладом занять студентів вашого факультету, інакше ви не стали б стверджувати, що студенти мають по п'ять пар щодня.

Прочитавши це ваше твердження, я підійшов до розкладу занять студентів факультету комп'ютерної інженерії і зробив аналіз по кожному курсу на прикладі першої групи. Ось цей аналіз: гр. ІПК-91 (два дні по дві пари, два дні по три пари і два дні по чотири пари —в середньому за тиждень три пари в день),. гр. ІПО-90 (4 дні по три пари і 2 дні по чотири пари — в середньому за тиждень 3,33 пари в день), гр.. ІВ-89 (1 день дві пари, 2 дні по три пари і три дні по чотири пари — в середньому за тиждень 3,33 пари в день), гр. ІВ-88 (1 день одна пара, 1 день дві пари, 3 дні по три пари і один день п'ять пар — в середньому за тиждень 2,83 пари в день),, гр. 1 ЕОМ-87 (чотири дні по чотири пари — в середньому за тиждень 2,66 пари в в день-.

Як бачите, лише один раз мають місце 5 пар, що, звичайно, недобре, але я не розумію, як по цьому одному випадку можна стверджувати, що студенти мають по п'ять пар щодня?

Між іншим, в деякі дні, коли мають місце чотири пари, одна із них — фізкультура, під час якої студенти на свіжому повітрі грають у футбол, що сприяє зняттю інтелектуальної напруги.

До речі, в канадських університетах обсяг занять на протязі шести днів тижня становить по вісім академічних годин щодня. В перерахунку на наші пари, виходячи з того, що їх академічна година становить не 45 хвилин, а 50, це чотири з половиною пари щодня. І в ці 4,5 пари не входять заняття з фізкультури, Фізичною культурою вони займаються у вільний від учбових занять час.

Чотирнадцята теза роздумів Юрія Степановича витікає із таких його слів: «Дуже важливо відновити роль дослідницької роботи студентів»...»

Виникає питання — а чому відновити? Хто її відмінив? Адже в ті 1000 годин, про які йшла мова раніше, входить проведення науково-дослідницької роботи із студентами також. Крім того, існує положення, згідно з яким 10% фонду оплати праці по держбюджетних наукових роботах повинно використовуватись для праці залучених до цієї роботи студентів.

До речі, професорові Данилюку Ю. С. в 1990-91 роках із фонду науково-технічного розвитку інституту було виділено більше 100 тисяч крб. на пошукові дослідження. Але, на жаль, він не зможе похвалитись, що 10% від цих грошей використав для підтримки участі студентів у дослідженнях.

Від себе, можу додати, що і багато інших викладачів, котрі одержали фінансування наукових робіт з держбюджету, так само не зможуть похвалитися широким залученням до цієї роботи здібного студенства.

І я вже сьогодні перестав підписувати премії по держбюджетній тематиці за рахунок економії фонду зарплати, якщо до виконання теми не залучені студенти.

Остання, п'ятнадцята теза роздумів шановного Юрія Степановича вміщена в слова: «Але я виклав свої думки щиросердно і чесно», якими він закінчує свою статтю.

Моїм відгуком на цю тезу професора Данилюка Ю. С. є заголовок цієї статті. Підсумовуючи аналіз, хотів би висловити таке — я не проти критики справ у вузі, але критики, основаної а фактах, а не домислах, перекрученнях та елементарному невігластві.

Б. МОКІН,
професор.

Весна. Перший загар. Фото С. Лісового.

БЕРЕЖІТЬ...РОЗУМ!

Наприкінці минулого року кафедра історії та теорії культури провела невелике соціологічне дослідження серед студентів І—ІІІ курсів. Мали на меті з'ясувати їх ню думку щодо потрібності в інституті служби психологічної підтримки. 80 процентів опитуваних відповіли однозначно — така служба потрібна.

На запитання: «Чи виникають у вас труднощі й проблеми психологічного порядку?» були отримані відповіді: часто — 25,2%; іноді — 55,3%; не виникають — 19,5%. 44 відсотки опитуваних відзначили, що мали б охоту відвідувати психологічний клуб або гурток, де б обговорювались відповідні проблеми.

Чим же повинна займатись служба психологічної підтримки?

17 процентів опитуваних: «Психологічне консультування з особистих питань»; ще 17 визначились в загальній формі: «Допомога в тяжку хвилину»; 15 відсотків вважають основним «психологічний всеобуч з проблем спілкування, самопізнання, психодіагностики». 9 процентів вважають необхідною допомогу у вирішенні навчальних проблем (особливо під час сесії), адаптування студентів перших курсів; 6% — зняття психологічної напруги, стресових ситуацій.

Ще торік на базі КХЦ при кафедрі історії та теорії культури була створена служба психологічної підтримки? Зараз обладнується приміщення, де функціонуватиме кабінет відповідного призначення. Але ті, у кого виникають психологічні проблеми й непорозуміння, можуть звертатися до психологів хоч сьогодні. Консультації проводяться на КХЦ (ауд. 0358).

Час роботи психологічної служби: **п'ятниця — з 16.30 до 20,30; середа — з 16.30 до 20,30**

Т. НГУЕН,
психолог - консультант КХЦ.

УВАГА!—НОВА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

У Вінницькому політехнічному інституті на щойно організованому факультеті транспортного машинобудування та триботехніки відкрита нова для вузів України спеціальність 12.06 «Обладнання та технологія підвищення зносостійкості та відновлення деталей машин і апаратів».

Аналіз умов роботи багатьох деталей та вузлів обладнання різного технологічного призначення показує, що основною причиною їх виходу з ладу є спрацювання. Це і зумовлює необхідність підготовки спеціалістів в галузі створення та експлуатації вузлів тертя та окремих деталей підвищеної зносостійкості та відновлення спрацьованих деталей.

Наші студенти отримують фундаментальну підготовку з загальноінженерних дисциплін — фізики, математики, хімії, теоретичної механіки, опору матеріалів та на її базі спеціальну з найбільш сучасних технологій відновлення та підвищення зносостійкості деталей технологічного обладнання, в тому числі, плазмових, лазерних, іонно - вакуумних та інших.

Наші випускники знайдуть своє місце в цехах та відділах машинобудівних підприємств, службах головного механіка, на ремонтно-відновлювальних базах, в проектно - конструкторських та науково - дослідних організаціях.

Сферою діяльності випускників фаху 12.06 стане розробка нових технологічних процесів та обладнання для створення зносостійких поверхонь і відновлення спрацьованих машин та агрегатів. В арсеналі фахівців будуть найсучасніші технології відновлення і підвищення зносостійкості деталей машин різноманітного технологічного призначення — автомобілів і тракторів, будівельно - шляхових машин та металорізальних верстатів, машин для легкої та харчової промисловості, цивільної авіації тощо.

Поглибити свої знання студенти зможуть в студентському науковому товаристві кафедри технології конструкційних матеріалів та триботехніки, де отримають необхідні практичні навички та досвід наукової роботи в галузі дослідження сучасних технологій, зносостійкості, механічних, технологічних та фізико - хімічних властивостей сучасних конструкційних матеріалів. Науково - дослідна робота студентів ведеться під керівництвом кваліфікованих викладачів та наукових співробітників кафедри, серед яких професор з світовим ім'ям, доктор технічних нук та доктор хімічних наук А. О. Жуков, доценти В. Г. Байло, О. В. Зайцев, А. М. Зарічний, Б. Ф. Суховій та інші.

Запрошуємо вас учитись на нашу спеціальність!

В. КЛИМЕНКО,
завідуючий кафедрою технології конструкційних матеріалів та триботехніки. Тел. 4-74-11.

СПОРТ

Волейбол на вищому рівні

Це були змагання тих, чия спортивна зоря, як то кажуть, уже відсвітила. До Вінницького політеху на фінальні змагання з волейболу за програмою І Спартакіади вузів України приїхали викладачі Харківських університету та політеху. Одеського медичного та Кам'янець - Подільського педагогічного — інститутів. Серед них — багато колишніх провідних спортсменів — 4 майстри спорту, 15 кандидатів і першорозрядників; за науково - педагогічними вимірами — два професори і 15 доцентів. Команду Одеського мединституту, наприклад, очолював сам ректор І. І. Ільїн, заслужений діяч науки і техніки професор. В команді нашого інституту — професор В. П. Кожем'яко, кандидати наук А. Шепетко, Д. Мельников, А. Поплавський, Г. Бакунін.

Найсильнішим виявився колектив ХПІ. Срібні медалі — в Харківського держуніверситету. Бронзу завоювала команда Вінницького політехнічного.

Учасники змагань, дякували господарям за теплий прийом і добру організацію змагань. Найбільшої подяки заслуговує праця голови спортклубу ВПІ В'ячеслава Очеретного по зустрічі і розміщенню команд, а також старших викладачів кафедри фізвиховання Олександра Змієвського та Івана Рудого, які забезпечили бездоганне судівство.

Віднині такі змагання мають бути щорічними.

В. ОЛІЙНИК,
голова фізкультурно-оздоровчої комісії профкому.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.
Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1500. Зам. 1868.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 13 (469) | П'ятниця, 3 квітня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Науковий напрямок — автоматизація управління режимами електроенергетичних систем на основі теорії подібності. Ця проблема розробляється у ВПІ на кафедрах електричних станцій та електричних систем спільно з МЕІ та ВНДІЕ з початку 80 років. За цей час в ВПІ склалася міцна і авторитетна в галузі група спеціалістів високої кваліфікації. Нині тільки в нашому інституті працює десяток кандидатів технічних наук — всі вони випускники ВПІ. Причому якщо до недавнього часу першопрохідці закінчували аспірантуру в МЕІ, то тепер підготовка аспірантів уже провадиться на названих кафедрах.

Незабаром очікується захист дисертацій першими спеціалістами для зарубіжних країн.

Основною метою досліджень, які проводяться групою, є зменшення втрат електроенергії, які на сьогодні досягають при її передачі від станцій до споживачів майже на 20%. Наукові роботи — а це методики, програмна продукція, технічні засоби широко впроваджуються в енергосистемах України та інших держав СНД і дають відчутний техніко - економічний ефект.

До доробку науковців також відносяться понад 100 публікацій, авторські свідоцтва про винаходи, дипломи та медалі, отримані на ВДНГ. Та найголовніший результат — це накопичений науковий потенціал і педагогічний досвід, які можуть при раціональному їх використанні реалізуватися в наукову продукцію та становлення молодих спеціалістів.

На знімку: доцент кафедри «Електричні станції» **П. Д. Лежнюк** (праворуч) і аспірант кафедри **Аль-Тхаймер Абдалла** (Йорданія).

Фото **С. Лісового.**

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

ВИПУСКНИК ОЧИМА ВИРОБНИЧНИКА

Наприкінці минулого року газета «За інженерні кадри» опублікувала матеріал лабораторії соціологічних досліджень про те, як оцінюють рівень знань, здобутих в нашому інституті, випускники кінця 80-х років, з якими труднощами довелося їм зустрітись?

Нині представляємо звіт про рівень підготовки випускників ВПІ вже очима експертів виробництва — начальників цехів, служб, відділів, майстрів. Відповідали на нашу анкету представники базових підприємств і організацій міста (заводи «Аналог», електротехнічний, інструментальний, підшипниковий, виробничі об'єднання «Жовтень», «Термінал», «Маяк», «Інфракон»).

90 відсотків опитаних експертів вважають, що наші випускники, в основному, працюють за своєю інженерною спеціальністю, але до кінця в це повірити важко, бо в попередній публікації 35 відсотків опитаних випускників скаржились, що трудяться не за спеціальністю.

Цінність інженера визначається рівнем професійної кваліфікації, 73 проценти експертів визнали роботу наших випускників доброю. І це приємно. Найкращі відгуки — з електротехнічного, інструментального і підшипникового, заводів, а також в/о «Термінал». Водночас 9 відсотків опитаних оцінюють рівень їхньої підготовки, як слабкий.

А ось дещо несподіваний показник — 34 відсотки наголосили на ...слабкому знанні іноземних мов. Йдеться ж не про літераторів і педагогів, а про інженерів!

Отже, віють вітри сучасності. Підприємства, набувши більшої самостійності, виходять на інтеграцію з зарубіжними фірмами, а там без мови — як без рук. Таким чином, перехід нашого вузу на бакалаврсько-магістерську систему, де вивчення іноземної триватиме з першого по останній курс, дуже доречний і своєчасний.

Другим істотним недоліком молодих інженерів виробничники вважають недостатній рівень знань в сфері інформатики й обчислювальної техніки. На це вказали 24% учасників опитування. Кожен четвертий експерт бачить також брак правових і екологічних знань. Зате 60 відсотків респондентів цілком задоволені рівнем загальнотехнічної підготовки випускників.

А яким же вихователем вийшов молодий інженер?

— Непоганим, — вважають 77% експертів. — Рівень знань з соціально-політичних дисциплін у нього добрий.

Розділились думки виробничників щодо участі випускників в громадсько-політичному житті колективів. 69 процентів говорять, що вони таку участь беруть, 31 — що не беруть. Істина десь, либонь, посередині. Вину за слабку активність у громадському житті мають взяти на себе порівну інститут і адміністрації підприємств.

Суспільний престиж фахівця визначається його творчим потенціалом, вмінням творити нове. 16 відсотків виробничників відзначають помітну активність випускника в раціоналізаторській роботі, 45 вважають її слабкою, 39 — ніякою. 29% експертів написали, що наші вихованці часто виступають з різними критичними зауваженнями, 69 — що рідко, а 10 — що не виступають взагалі.

Чи часто молоді інженери вносять пропозиції щодо вдосконалення організації праці?

Часто — 17%, рідко — 56, не роблять нічого — 27.

В минулій публікації ми писали, що більшість випускників вважають: на хід зростання їхньої професійної майстерності істотно впливала відірваність вузівської підготовки від запитів практики. Певне, це одна з причин, котра дозволила ряду експертів (22%) заявити, що наших випускників доводилося серйозно довчати уже на роботі. Однак 64% вважають, що це довчання було незначним, а 14 визначили, що підготовка була достатньою. Остання цифра, до речі, наближається до середньо - республіканського показника (15%), опублікованого в журналі «Соціологічні дослідження» (№8—90 р.).

Цікавилися ми й питанням— через скільки часу молодий інженер стає повноцінним фахівцем і через який період повністю адаптується в професійному середовищі?

80% експертів переконані, що адаптація триває рік, кожний десятий — приблизно 2—3 роки. 39 відсотків переконані, що для остаточного утвердження в ролі спеціаліста випускникові вистачає року, 25% — до двох років; а 21 — що не вистачає й трьох років стажування.

А що ж після стажування? Чи допомагає воно?

Так. Вдосконалюються навички планування й організації, здатності до прийняття самостійних рішень, роботи з обладнанням і приладами, оформлення робочої документації — тут голоси експертів одностайні.

Завершують наше дослідження такі відповіді: 73 проценти експертів говорять, що якість виконуваної молодими інженерами роботи можна оцінювати відмінно і добре; 23 — задовільно; 4— погано. 65 відсотків переконані, що молодим спеціалістам не потрібна ніяка допомога; 29 — потрібна періодично; 6 — потрібна постійно. 70% вважають, що нема потреби постійно контролювати якість роботи молодого інженера; 20 — контроль потрібен часто; 10— постійно.

Отже, в цілому відгуки виробничників позитивні. Це нас має радувати, але не заспокоювати. Вдосконалюватись, як відомо, треба все життя. Це стосується і того, хто навчається, і того, хто вчить.

Дослідження провели і підготували публікацію.

Ж. ХЛИСТОВА,

М. СИНЕЛЬНИК,
співробітники лабораторії соціологічних досліджень.

На вченій раді

26 березня відбулось засідання вченої ради ВПІ. Розглянуто цілу низку питань. Серед них — про ефективність комп'ютерної підготовки студентів і викладачів, про організацію навчального процесу за програмами університетського рівня на кафедрах, про виконання плану науково-дослідних робіт. Затверджено також учбові плани заочного навчання на підставі триступеневої форми, внесено деякі зміни у правила прийому до інституту тощо.

Зустріч з кінорежисером

Минулого тижня гостем нашого інституту був Григорій Кохан — режисер відомих телесеріалів «Народжена революцією», «Війна» за романом І. Стаднюка, художніх фільмів «Ярослав Мудрий», «Устим Кармелюк», «Циганка Аза».

Григорій Романович розповів про сучасне становище українського кінематографу, який перебуває в цілковитій залежності від нинішнього господарського хаосу й розрухи і, по суті, розвалився. Щоб зняти фільм — нічого розраховувати на державні кошти, треба шукати багатих спонсорів. Нема з чого шити костюмів, робити декорацій. Іншими словами, кіно переживає не найкращий час, а коли все зміниться на краще — не відомо.

Григорій Кохан показав свій новий фільм, знятий за пригодницьким сюжетом Чейза і за кошти спонсорів. Враження, що це не найліпша стрічка кіномитця.

Ну, а щодо того, чи сподобалось відомому режисерові у нашому інституті, то він захоплений культурно - художнім центром: «Про те, що ви зробили і робите, я неодмінно розповідатиму в Києві. Хай сюди приїжджають вчитися. Це справжній центр культури».

Комп'ютери опановують українську

Для того, щоб наша рідна мова жила і щоб Закон про неї був не паперовим, а реальним, українську мову треба впроваджувати в усі сфери життя: сім'ю, побут, дитячі садочки, школи, вузи, виробництво. Якщо випаде, бодай, одна ланка цього процесу, належного результату не буде, знову наша мова «засне в якімсь запиленому томі» і не буде дзвеніть в моїм і правнуковому домі» (Д. Павличко).

Впровадження комп'ютерної техніки в усі сфери діяльності нашого інформатизованого суспільства є реальною дійсністю. Отже, однією з проблем сьогодення можна вважати українізацію комп'ютерів та розробку і впровадження на їхній основі україномовних комп'ютерних навчаючих систем (УКНС) в учбовий процес шкіл і вузів. Але для розробки УКНС треба мати не тільки україномовні комп'ютери, а й україномовну інформаційну базу (програмне забезпечення — ПЗ, методичні матеріали, посібники, словники тощо). Негативним аспектом при цьому слід вважати також відсутність єдиної термінології, словників, нормативних документів.

Програмний спосіб має перевагу над апаратним, що пов'язано з простотою тиражування, скороченням часу розробок, відсутністю гостродефіцитних комплектуючих, меншими матеріальними затратами.

Персональні комп'ютери (ПК) типу IBM PC та сумісні з ними, парк яких і становить більшість в Україні, мають можливість програмними засобами змінювати коди літер будь-якої абетки, як для дисплеїв, так і для друкуючих пристроїв.

Українізація ПК програмними засобами — це розробка кодів українських літер, розробка драйверів, українізація системних та сервісних програм, додаткової інформації.

Саме проблемі українізації комп'ютерів і присвячувалась міжнародна наукова конференція, що відбулася у Львові. Науковці нашого інституту М. Д. Коваль та Г. М. Багдасарян теж представили тут дві своїх роботи, які здобули непогану оцінку. На базі нашої групи розробників рекомендовано створити міжгалузеву лабораторію українізації комп'ютерної техніки.

КОЛИ знайомишся з відвідувачами художніх експозицій в нашому музеї, то складається враження, що вони, студенти, не дуже задоволені майстерністю подільських аматорів і професіоналів. Мовляв, невисока техніка малярства, другорядні мотиви, на місці художника я зробив би отак...

Слухаю і думаю:

— Якщо студенти дискутують, значить, ідея, закладена в роботі музею, діє. «Не боги горшки ліплять, я теж не ликом шитий».

Зараз виставлені картини колишніх студентів Сергія Мороза та Андрія Мошковцева. Може і тут не все досконале, не все зрозуміле, не всім до вподоби манера авангардизму. Ну і зміст! Бо тут відсутня звична алілуйщина, лакування дійсності, войовничий комсомольський оптимізм на голому місці. Зате є одна деталь,, яка засвідчує безсумнівний талант художників — їхні картини збуджують думку й тривожать уяву.

А ось і запис, почерпнутий з книги відгуків цієї виставки: «В первую очередь хотелось бы заметить, что картины очень левые, а во-вторых — нормальные, здравомыслящие люди могут понять неправильно, куда они попали — в психушку или учебное заведение. В дальнейшем это надо учесть».

Написав, безумовно, дуже «правильний» глядач, звичний до традиційної однозначності епохи розвинутого соціалізму, але вірити йому не варто. Краще подивіться самі, зробіть власний висновок і майте власну думку.

Картини виставлені в зал 0353 культурно - художнього центру.

На фото С. ЛІСОВОГО — в залі виставки.

Ялта здалеку і зблизька

ВРАЖЕННЯ ВІД ЕКСКУРСІЇ

МЕНІ, як і групі інших зарубіжних студентів, що навчаються у ВПІ, вдалося під час зимових канікул побувати на екскурсії в Ялті. За це, передусім, вдячні викладачам кафедри російської та української мов, які подбали про наш відпочинок і організували таку цікаву поїздку.

Впевнений, що багатьом нашим друзям — місцевим студентам, добре знайомий чорноморський курорт Ялта. Для мене ж це приємне відкриття, і я не можу не поділитися своїми враженнями. Коли повернуся в Судан, розкажу своїм землякам таке:

Є на півдні України чудовий півострів Крим — теплий, екзотичний край здоров'я. Багата і різноманітна його природа: білосніжні вершини гір чергуються з яскравою зеленню долин, а море — то синє, то свинцево сіре.

В готелі «Ялта», де ми проживали, все настроювало на відпочинок — басейн з морською водою, тенісний зал, численні бари, ресторани, дискотеки. А чудове обслуговування, смачні обіди доповнювали комфорт і затишок.

Цікавими і змістовними були екскурсії. Вразило своєю ажурністю знамените Ластівчине гніздо, з площадки якого далеко видно море. Побували ми і в палаці Воронцова, де збереглися обстановка, дорогі картини і Зимовий сад. Милують зір і стрункі білі колони Лівадійського палацу. В будинку-музеї А. П. Чехова мені вперше пощастило познайомитися з життям і літературною творчістю цього видатного російського письменника.

Одне слово, незабутні враження подарував мені Крим. Побільше б таких екскурсій! Для нас, студентів-іноземців, просто необхідне знайомство з країною, в якій належить вчитись і жити цілих п'ять років.

Зейн Абіддін УСАМА,
студент з Судану.

* * *

ЩО й казати, можна зрозуміти захоплення людини, яка вперше побачила Крим. Він і справді чудовий. Але це, так би мовити, погляд здалеку, враження екскурсанта, який констатує тільки те, що бачить. Тим часом, в Криму стались негативні зміни. Перлина півдня України тепер ласкава тільки до тих, хто приїжджає з товстим гаманцем. Одна з організаторів подорожі — викладач кафедри Ірина Григорівна Василькова прямо каже, що у зв'язку з зростанням цін, туризм з повсякденної реальності життя перетворився в сферу фантастики. Нічого було навіть говорити про послуги туристських організацій — ці послуги взагалі недоступні звичайним людям. Тому, організовуючи поїздку, працівники кафедри самі турбувалися про залізничні квитки, місця в готелі, екскурсійні послуги. І зустрілися з неймовірними труднощами. Приміром, за проїзд до Симферополя спочатку на вокзалі заправили по 130 карбованців на кожного члена групи, потім схаменулись і змінили ціну на 150—170 карбованців. Вартість екскурсійного обслуговування подорожчала від 5-ти до 70-ти карбованців. Ну, а про готель і говорити не варто. Отже, за тиждень перебування на Сонячному березі любитель туризму мав виділити зі свого бюджету більше 3-х тисяч карбованців, а це далеко не всім під силу. Слід, правда, віддати належне адміністрації — великі гроші були компенсовані достатнім харчуванням і належним сервісом.

Таким чином, бізнес підминає під себе навіть природний потяг людини до мандрів.

ДО ЗУСТРІЧІ З РОМАНОМ ІВАНИЧУКОМ

БО ОРДА—ОРДОЮ

Принятие имперской идеи соблазнительно тем, что структурирует мышление человека, вносит легкость, простоту и кажущуюся — одномерную, плоскостную, черно - белую ясность в представления об истории, о ее этапах и направлении движения... Культурный, а то и физический геноцид населения окраин имперское сознание считает естественной и не столь уж дорогой платой за «прогресс», а право определять уровень «цивилизованности» оставляет исключительно за собой».

Ю. Б. Березкин. ИНКИ.. Исторический опыт империи. Ленинград, «Наука», 1991, С. 200.

«Опусти мене, кате, на вогонь , —попросив гетьман Полуботок. — Приходить моя смертна хвилина... Дозволь помучитися так, щоб тих мук ніколи не забула Україна, щоб нинішні мої муки кликали до помсти український народ повсякчас. Отак.... — сказав, стоячи босими ногами на жару».

Роман Іваничук. Орда. «Дзвін», 1992, № 1 — 2, С. 81.

Коли у січні ц. р. під час першої зустрічі студентів ВПІ з Романом Іваничуком першокурсник РТФ Андрій Литвинюк поцікавився в уславленого романіста, яким тому уявляється співвідношення жанрів історичного роману й наукової фантастики, письменник, сприйнявши запитання без особливого ентузіазму, теоретизувати у літературознавстві не став. Але ось надійшов, нарешті, журнальний текст нового Іваничукового роману «Орда», й ми маємо змогу переконатись, наскільки точною була інтуїція майбутнього радіоконструктора. Справді-бо, фантастика й реальність дивовижно поєдналися, переплелись у цьому широкому і водночас лаконічному художньому полотні з літ епохи, традиційно називаної в російській історіографії Петровською, у вільній українській — Шведчиною. Врешті, то закономірно. Адже навряд чи є на світі речі більш фантасмагоричні, аніж імперська ідеологія, імперська пропаганда, імперська політика та породжувана ними психологія національної меншевартості, національного самоїдства — відступництва, Тим-то й з'являються на сторінках «Орди» поруч людей люди — вовкулаки, валькірії, волхви і характерники, карикатурні карлики, здатні зменшуватись до невидимості, щоб непомітно оселятися в людській душі; та й сама душа людська виявляє здатність відлучатися від нещасного тіла за гріхи його, прирікаючи індивіда на безпросвітні дні механічного існування... Відповідно і час романний стає вусебіч прозорим, так що на розпуттях оплюндрованої й загнузданої України XVIII ст. підручний карлик князя Меншикова цитує головному героєві-стражденцеві поета Маяковського, імені якого «не пам'ятає»; апокаліптичні видіння XX віку дані героєві так само в документальній точності історичного всезнання. Отже, як мовиться, **предмет художнього дослідження,** чітко і грізно заявлений у лаконічній назві роману, опиняється водночас, сказати б, і під мікроскопом, і у телескопі. Така особливість твору, можливо, дещо утруднить його сприймання тим із наших ревнителів реалізму, хто і в музеєві нашому ревно ганить «Червону Собаку» та «Зеленого Кота» Федора Панчука, щоб тут же без розбору вихваляти перший-ліпший лакований пейзажик, але принесе справжню естетичну й інтелектуальну насолоду тим, кого вабить інтелектуалізм, протескове загострення теми, цілеспрямована деформація зображення в ім'я наближення до істини.

Роман відкривається картиною кривавої каральної експедиції князя Меншикова в козацькому Батурині — картиною настільки яскраво-реалістичною в своїй острашливості, що всі наступні фантасмагоричні яви і видива, покладені на цю основу та удостовірені фактом психологічного надлому отця Єпіфанія як мимовільного співучасника зради, сприймаються підготовленим читачем адекватно авторському задумові. Особливо вражаючими є епізоди перших Єпіфанієвих мандрів по Україні, коли ченець, гнаний власним напівбожевіллям та наказом зрадника Носа знайти і вбити Мазепу, несе у світ зло, кожному стрічному мимо власної волі приносить нещастя або смерть.

Не менш переконливо відтворено й процес поступового духовного зцілення Єпіфанія —через поневіряння, аскезу, самозосередження духу та спроби допомогти іншим, спроби — намагання по-новому — перестраждавши й передумавши багато— вмістити в серці Бога і Україну.

Мотиви богошукацькі, проблеми Віри чужої (здатної затягти в рабство, в орду) і рідної (що надихає до волі) займають відтак чільне місце в романі. Діалоги з Богом і про Бога, що їх веде новонавернений Єпіфаній на широких просторах своєї занапащеної Вітчизни, своєю проблематикою і навіть формою багато в чім нагадують діалоги Григорія Сковороди, ба навіть пізнішу проблематику Т. Г. Шевченка з його богошукацтвом-богоборчеством.

Справжньою художньою перлиною роману є сторінки присвячені зображенню петербурзької карлицької колонії, в гротесковому зма люванні якої маємо карикатурний образ «найсправедливішого» ладу, що в перервах між політзаняттями забезпечує своїм громадянам найвищий душовий показник видобутку річкового піску.

Можна, звісно, сперечатися, чи не послаблює ця умовність осмислення соціально - психологічної природи реальних носіїв імперського - люмпенського світогляду, одначе письменник волів вибрати саме цей, алегоричний шлях, створивши притчу про те, як завезені для царської розваги карлики зуміли «осідлати» Самого. Одвічна закономірність: що дурніші забаганки, то легше стати рабом тих забаганок.

«Раби рабів»— так назвав Тосійську імперію Маркіз Астольф де Кюстін у своїй знаменитій книзі «Росія 1839 року». Новий роман Р. Іваничука краще розуміємо у контексті таких книг, як ця праця Кюстіна, монографія Ю. Берьозкіна «Инки. Исторический опыт империи», виданий минулого року однотомник публіцистичних та художніх писань Катерини II та... сьогоднішня проімперська телепублїцистика студії Останкіно. Кажу це для тих, кого нині дратує слово «Імперський», хто притьмом спішить на те слово ображатися...

Втім, не спішімо знову збиватись на політику. Бо ж, казано: література — то передовсім художнє людинознавство. Бо орда — ордою...

М. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ.

САМОВДОСКОНАЛЕННЯ

Єва завжди молода

...Бо щоранку вживає французький салат краси, рецептом якого щедро ділиться з вами. Сніданок: дві повні ложки вівсяних пластівців чи крупи залити гарячою водою (6 ст. л.). Через 20—30 хвилин додати 3 ст. л. холодного молока, 1 ч. л. меду, потерти яблуко; якщо є — 2—3 ст. л. будь-якого соку, подрібнити два горіхи. Запити настоєм шипшини — звечора ложку подрібнених плодів залити крутим окропом (добре б у термосі).

Бажано провести паралельно ще один курс, щоб зняти «мішки» під очима. На 20 хвилин уранці і ввечері прилаштуйте потерту картоплю, загорнуту в марлю, після чого злегка змащуйте навколо очей кремом або теплою олією. На закінчення процедури «промокніть» серветкою повіки.

Свого часу батько Єви навчав доньок: «Будьте розумними — якщо можете, будьте добрими — якщо хочете, але красивими будьте завжди». Тому в домашній енциклопедії Єви представлені не тільки французький салат краси, рецепти омолодження, ванна Клеопатри, лозунг англійців: «Чим тонша талія, тим довше життя», римська маска вроди, поради, чародія Росії Юрія Тарасова та болгарської цілительки Іванки, а й таємниці жінки, доглянутої з ніг до голови з допомогою натуральних засобів - продуктів, що є на вашій кухні.

А коли врахувати, що домашню міні - енциклопедію краси «Єва завжди молода» (російською мовою) авторка уклала для своєї доньки, то чи не варто і вам зробити її настільною?

Якщо так, замовте за адресою: 286018, м. Вінниця—18, а/я 4924. Для цього треба переслати 3 крб. (входить і пересилка) або написати лист - замовлення, вкласти у нього конверт зі своєю адресою — за «Єву» заплатите при отриманні бандеролі.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.
Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1500. Зам. 2285.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 14—15 (470—471) | П'ятниця, 10 квітня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Деканом факультету технології машинобудування 19 березня призначено Валерія Івановича Савуляка, кандидата технічних наук, доцента, 1948 року народження.

Українець. Народився в селі Михайлівці Мурованокурилов е ц ького району. 1966 року вступив до нашого інституту. Закінчив його з червоним дипломом і був залишений тут для подальшої роботи. Асистент кафедри технології машинобудування, старший викладач, доцент, заступник декана.

Деканом факультету радіоелектронного апаратобудування 19 березня призначено Геннадія Михайловича Полторака, кандидата технічних наук, доцента, 1946 року народження.

Росіянин. Одесит. 1969 року закінчив з відзнакою Одеський політехнічний інститут за спеціальністю «Радіотехніка». Працював на викладацькій і науковій роботі в Рязанському радіотехнічному, Омському і Одеському політехнічних інститутах. У ВПІ з 1979 року.

ДВА ПОГЛЯДИ НА ПРОБЛЕМУ

РВАЧОВ—МОКІНУ

В октябре прошлого года я выступил с инициативой организовать в нашем институте группу фундаментальной подготовки будущих инженеров-исследователей. Речь шла о том, что, примерно, 1 процент наших студентов составляют высокоодаренные дети, которые впоследствии действительно могли бы стать носителями высокой научно-технической культуры. Однако в настоящее время из-за общей ориентации преподавания на средний уровень, они получают значительно меньше, чем могли бы, не реализуют свой интелектуальный потенциал. От этого страдают они сами, но, в конечном счете и в наибольшей степени, страдает все общество, так как только интеллектуалы высокого класса способны вывести Украину на уровень современной цивилизации.

То преобразование системы обучения, которое проводится в нашем институте (переход к разделению на бакалавров, инженеров и магистров, акценты на индивидуальные формы обучения) дифференциирует студентов по способностям, и, поэтому, есть движение вперед. Но оно не решает проблемы того контингента, о котором идет речь, в силу следующих обстоятельств.

Во-первых, эта дифференциация все же массовая, а сейчас речь идет о студентах, которых на весь институт может набраться от силы одна-две группы.

Во-вторых, очень важно начать фундаментально готовить этих ребят по математике пораньше, пока их мышление еще достаточно гибко, чтобы они воспринимали приложения уже сквозь призму современных математических моделей.

В-третьих, индивидуальное обучение в том виде, как оно реализовано сегодня, не может полностью решить этот вопрос, поскольку оно проводится при преподавателях - прикладниках, которые не в состоянии уделять много внимания фундаментальной подготовке, так как перед ними стоят другие задачи.

Суть предложения состояла в том, чтобы с наиболее одаренными студентами после второго курса (или даже раньше) начинать усиленное изучение фундаментальных дисциплин (в виде обязательных спецкурсов, спецсеминаров и т. д.). Занятия эти можно проводить вечером, чтобы не возникало пересечений с расписанием остальных занятий.

Таким образом, студент учился бы сразу в двух группах: по-прежнему, в своей старой группе с товарищами по специализации; и в группе фундаментальной подготовки вместе с наиболее сильными студентами других специальностей.

Можно надеяться также, что раннее знакомство и общение сильных представителей различных технических специальностей со временем непременно даст плоды в виде разработок на стыке технических наук, новых технологий и т. д. Создание такой группы или групп повысило бы престиж института, привлекало бы к нам одаренных выпускников школ.

Это предложение было поддержано ректором института академиком Б. И. Мокиным, который поручил проректору Ю. А. Буренникову курировать этот вопрос от ректората. Профессор А. А. Панков и я разработали программу по математике, рассчитанную на 2,5 года обучения (510 часов). Был согласован с Борисом Ивановичем также вопрос о том, что ВПИ даст возможность своим лучшим студентам получать дополнительную подготовку по иностранному языку. Естественно, что речь во всех случаях шла о бесплатной дополнительной подготовке.

В январе я доложил Ю. А. Буренникову результаты проведенной подготовительной работы и в феврале в газете института ректорат дал объявление для студентов о наборе в группу фундаментальной подготовки. Мы получили 49 заявлений: 21 с первого курса, 25 — со второго (из них один заочник), 3 — с третьего и одно заявление от студента-вечерника четвертого курса. Из подавших заявления 12 — круглые отличники, а средний балл по всем заявлениям — 4,8.

В начале марта я сообщил эти результаты Ю. А. Буренникову и после консультаций с Б. И. Мокиным Юрий Анатольевич сказал мне, что вопрос о создании группы, в принципе, решен, однако с той поправкой, что индивидуальный график будет предоставляться только тем студентам, которые проучатся в группе один год, продемонстрировав тем самым серьезность намерений. По согласованию с Ю. А. Буренниковым 11 марта на общем собрании группы я сообщил студентам, что все они зачислены на оговоренных условиях.

Однако, 20 марта на ректорате Борис Иванович объявил, что группа фундаментальной подготовки будет для студентов платной, а преподаватели будут вести в ней занятия по контракту (ранее предполагалось, что эта работа будет включена в учебную нагрузку, так как это очень серьезная работа, связанная, по сути, с разработкой новых учебных курсов, и качественно ее делать в условиях перегрузки невозможно). Сделано это было со ссылкой на финансовые трудности, однако различные, заслуживающие доверия, источники, указывают, что Б. И. Мокин не захотел идти навстречу Рвачеву, который не принял новую присягу.

Ну, хорошо, предположим, что Б. И. Мокин — борец за интересы Украины, а М. А. Рвачев — нет (хотя у меня существует своя, почти противоположная точка зрения).

Но при чем тут студенты? И куда подевалась забота об интересах Украины, которой нужны высококвалифицированные кадры? Даже если предположить, что Рвачев — «чужеродный человек, не разделяющий наши идеи» (а это уже было, было! — вспомните, кого еще не так давно склоняли на ректорате за неугодные оценки?), то ведь даже нацисты не чурались использовать «идеологических противников», если им это было выгодно.

Кроме того, почему бы не организовать эту группу без Рвачева — ведь есть же прекрасные математики: доктор физико - математических наук А. А. Панков и Ю. И. Волков (хотя, не сочтите за нескромность, я уверен, что в какой-то мере дело от этого проиграет). Но зачем же губить само дело?

Ну, и наконец, есть же обещание студентам (а вы бы посмотрели на этих ребят и их желание работать!), есть понятия ЧЕСТЬ, ДАННОЕ СЛОВО, или все это новой Украине не нужно?

В этой заметке я обращаюсь прежде всего к ученым института, академикам, профессорам, всем членам ученого совета. Мне кажется, что вопрос создания такой группы — не личное дело Рвачева, что вы также непосредственно заинтересованы в ней, как будущие научные руководители этих студентов, не говоря уже о тех общенациональных интересах, о которых говорилось выше.

Расчет показывает, что для организации такой группы требуется 1544 часа годовой учебной нагрузки (на математику и иностранный язык). Это около 0,1 процента годовой общеинститутской нагрузки — мизерь, не найти который было бы просто неумно. Во всем мире самых способных учат бесплатно, а деньги берут только с ленивых и бесталанных.

Обращаюсь к членам ученого совета института с большой просьбой рассмотреть этот вопрос на заседании совета.

М. РВАЧЕВ,
доктор физико-математических наук, профессор кафедры ПМ и СМ.
25 марта 1992 года.

Постскриптум: Из публикаций в нашей газете, сообщений о заседаниях ученого совета и ректората видно, что сейчас снова, как и во времена не столь отдаленные, идеологию и политику пытаются сделать основным фактором, определяющим жизнедеятельность нашего института. Поэтому приходится напоминать широко известную нынче истину, что в цивилизованных странах, на которые сейчас ориентируются демократически настроенные слои Украины, идеологией и политикой можно заниматься сколько угодно — но за проходной. В стенах любого предприятия господствует технологическая целесообразность, ограниченная законом. Видимо, именно благодаря такому подходу эти страны и стали примером для подражания как по жизненному уровню, так и по степени социальной защищенности человека.

МОКІН—РВАЧОВУ

Шановний Михайле Олексійовичу!

Як ви і підтверджуєте, вашу пропозицію прочитати додаткові спецкурси з математики кращим нашим студентам я підтримав одразу і підтримую сьогодні. Незалежно від того, приймете чи ні ви присягу на вірність народові України і будете працювати як син цього народу чи іноземний спеціаліст.

Але я ніколи вам не обіцяв, що ці спецкурси будуть введені, як обов'язкові, в навчальні плани спеціальностей. Не обіцяв я вам також і того, що лекції із цих спецкурсів будуть входити у ваше обов'язкове учбове навантаження. Поясню коротенько, чому я не міг цього обіцяти. Якщо вводити якийсь спецкурс, як обов'язкову дисципліну, в навчальний план спеціальності, то його треба вводити для всіх студентів цієї спеціальності рішенням вченої Ради, викинувши якийсь інший спецкурс, який уже є в цьому плані, тому що кількість годин, що відводиться для теоретичної підготовки спеціаліста, є величина стала і збільшувати її самочинно вуз права не має.

Якби ми ввели, в обов'язкові, запропоновані вами математичні спецкурси лише частині студентів, котрі об'єднались би цими спецкурсами у якісь збірні групи, то в разі отримання «двійки» кимсь із цих студентів на екзамені із вашого спецкурсу, деканат, згідно з Положенням про стипендії, змушений був би не виплачувати йому увесь семестр стипендії. І якби цей студент звернувся до суду з цього приводу, то суд змусив би нас відмінити незаконно введені лише для частини студентів додаткові дисципліни та виплатити студентові стипендію.

Оскільки мені відома ваша досить висока принциповість при оцінюванні знань студентів на екзамені, я більш ніж впевнений, що «двійки» будуть, а це означає, що будуть і скарги до суду — і як наслідок — ліквідація всієї затії.

Тому із самого початку я орієнтував проректора Буренікова Ю. А. на те, щоб ці спецкурси були факультативними — хто прослухає, тому впишемо їх в додаток до диплому; у кого духу не вистачить — диплом теж отримає, але без цих спецкурсів в додатку і без ускладнень при нарахуванні стипендії.

Підтримуючи вашу ідею, я вважав, що ви будете викладати запропоновані спецкурси за рахунок другої половини дня. Адже відпрацювати за професорську зарплату вам у рік треба 1550 годин. Обов'язкове учбове навантаження складає у вас лише третину цієї кількості. Тому для ентузіаста нічого страшного в тому не буде, якщо він якусь сотню годин в рік прочитає додатково до основного учбового навантаження.

Але ж коли проректор Буренніков Ю. А. мені сказав про те, що ви хочете викладати ці додаткові спецкурси за рахунок основного учбового навантаження, тобто, хочете, щоб вони були додатково оплачені, я змушений був заявити, що в таких обставинах можливе запровадження цих спецкурсів лише на умовах надання платних послуг, тому що фонд зарплати на них нам не виділяється.

Таким чином, якщо ви, шановний Михайле Олексійовичу, та ваші колеги згодні вести запропоновані вами математичні спецкурси на умовах їх факультативного характеру за рахунок другої половини свого робочого дня без вимог включення часу, який ви витратите, в основне учбове навантаження, то ректорат із цих студентів не буде вимагати жодного карбованця плати за те, що вони прослухають ваші спецкурси. Адже плата з них потрібна вузу лише для того, щоб оплатити ваші послуги.

Так що доля вашого починання у ваших власних руках, шановний Михайле Олексійовичу!

З повагою!
Ректор Б. МОКІН.

Перша ластівка факультету

Питання з питань, або, іншими словами — вічний двигун навчального процесу у вищому учбовому закладі: що зробити, який такий винайти чарівний ключик, щоб він допоміг підготувати для практичної роботи найкращого, найосвіченішого молодого спеціаліста?

Тисячі голів посивіли, розв'язуючи цю проблему, тисячі списів поламано в палких суперечках і дискусіях, а проблем не меншає, якість фахівця і далі бажає бути кращою, ніж є. Так що наш інститут, створюючи факультет інтеграції навчання з виробництвом, вирішив теж продовжити інтенсивний пошук свого напрямку.

На рахунку факультету ще нема здобутків, бо він зовсім молодий. Говорити поки-що доводиться про наміри і пошуки.

Першою ластівкою, якою хочемо заявити про новий факультет, буде науково-навчальний семінар «Проблеми і перспективи інтеграції вищої освіти з виробництвом», що організовується інститутом і учбовим науково - виробничим підприємством ДІАР з 23 по 25 квітня. Семінар працюватиме в білому залі головного корпусу (аудиторія 222).

Сподіваємось, що на це цікаве зібрання, крім запрошених гостей, прийдуть також наші професори, викладачі, студенти. Тема розмови не залишить вас байдужими, адже тут схрестяться найоригінальніші думки що до якості підготовки спеціалістів, зійдуться у полеміці, щоб виробити спільну платформу, дві точки зору — вищої школи і виробництва.

З боку ВПІ виступатимуть академік, ректор Б. І. Мокін, проректор Ю. А. Буренніков, професор Ю. С. Данилюк, декан факультету електротехніки і енергетики доцент М. П. Свиридов, завкафедрою історії культури Т. Б. Буяльська і з боку виробничників слово триматимуть заступник генерального директора виробничого об'єднання «Маяк» П. П. Пахолюк («Вимоги виробництва до змісту практичної підготовки спеціалістів»), директор малого підприємства «Інтенком» Е. В. Кравець («Шляхи становлення і розвитку молодого спеціаліста, як інженера»), головний інженер виробничого об'єднання «Термінал» В. Г. Ноженко («Роль і місце інженерних служб підприємства в умовах ринку»).

Одне слово, запрошуємо на семінар, Ще раз нагадую, що початок його роботи о 10-й годині ранку 23 квітня в аудиторії 222 головного учбового корпусу.

А. ХРАБАН,
декан факультету інтеграції навчання з виробництвом ВПІ.

Чого не помічає ректорат

Відбулось засідання кафедри хімії, на якому серед інших розглядалось питання про впровадження української мови в учбовий процес. Воно викликало гострий диспут серед викладачів, з якого видно, що вони ясно усвідомлюють значення цієї проблеми у справі виховання національних інженерних кадрів у побудові незалежної держави. Адже тепер, в цей скрутний час, український народ витрачає великі кошти на розвиток національної науки і культури, чекає сумлінних дій у цьому напрямку

Відрадно відзначити, що минуле засідання вченої ради інституту повністю велося українською мовою. Це — значний інтелектуальний поштовх в напрямку відродження національної мови і культури в нашому Інституті. Однак, на жаль, реальне впровадження в учбовий процес української мови ще гальмується певними силами. Так, комісія по впровадженню української мови, яку очолює доцент М. М. Данильчук, зовсім не працює. На факультетах машинобудівному і автоматики навіть скоротили два українські потоки. Між тим, опитування студентів І курсу показало, що багато із них виявляють бажання навчатись українською мовою. Ректорат немов би цього не помічає.

Хоч кафедра хімії і підготувалась до переходу з нового навчального року на викладання державною мовою, але поки-що не бачить реальних можливостей для реалізації цього наміру. Вважаємо, що в оголошенні про прийом на 1-й курс повинно бути чітко записано: «Викладання у Вінницькому політехнічному інституті ведеться переважно українською мовою...» Це було б правовим актом у справі реалізації Закону про державну мову України.

Г. КОРЧИНСЬКИЙ,
доктор хімічних наук, професор,
В. ПЕТРУК,
кандидат технічних наук, старший викладач.

Син вождя

МОЖЛИВО, ПРИЇДЕ ДО НАС

Наш музей поповнився новим художнім полотном.. Це — портрет. З картини дивиться мужня людина в убранні індійського вождя. Сат-окх! Цей образ викликає в уяві далекий чарівний світ романів Фенімора Купера, але людина, яка на портреті, живе сьогодні в Польщі.

І це не туристський шрих, ні! Послухайте цікаву коротеньку розповідь.

На початку нашого століття з сибірського заслання втікає польська революціонерка і через Аляску добирається до Канади. Там потрапляє до племені індійців, де стає дружиною вождя.

Через багато років вона з сином поїхала на Батьківщину погостювати. Обставини не дозволили вернутися назад — почалась друга світова війна. Син знайшов притулок в католицькому монастирі, по тому — в партизанському загоні, а відтак — в страхітливих казематах Освенціма. Йому повезло — залишився живим.

Після війни Сат-окх стає письменником. Можливо, хтось з вас читав його повісті «Земля Солоних Скель» або «Таємничі сліди»?

Гостював письменник і на Україні. Дуже припала йому до серця волелюбна лірика Тараса Шевченка — переклав її на рідну мову. В один з приїздів вінницький художник А. Г. Пацюк намалював його портрет.

Культурно - художній центр має бажання запросити письменника Станислава Суплатовича Сат-окха до нас у гості.

С. ЛІСОВИЙ.

До вас і про вас, вечірники!

ШАНОВНІ СТУДЕНТИ!

Ви вибрали для себе нелегку дорогу в життя. Всім зрозуміло, ,що працювати і навчатися в інституті — справа досить складна і ваш вибір можна кваліфікувати, як дуже відповідальний вчинок. Проте у вас є перевага перед заочниками, які не мають можливості вислухати впродовж семестру лекційний курс в повному обсязі. То ж, мова і піде про цю перевагу, якої частина з вас не використовує.

Йдеться про вашу участь в лекційній роботі. Мої спостереження і перевірки учбового відділу показали, що 25—30 відсотків студентів - вечірників не відвідують або погано відвідують заняття. Та особливо турбує інше: з тих, хто ходить на лекції, майже 30 процентів запізнюються щоразу на 5, 10, 15 хвилин. Годі й доводити, що це теж збитки для учбового процесу: викладач не має можливості сконцентрувати вашу увагу, а вам важко збагнути про що мова, оскільки основна ідея лекції викладається на її початку, а тим більше, коли мова йде про розрахункові дисципліни.

Це призводить до того, що на сесію ви виходите непідготовленими, одержуєте двійки, не встигаєте перездати у відповідні строки (дивись статтю начальника учбового відділу) і вас відраховують.

Скажімо, за минулий семестр колишніми студентами стали 23 вечірники, а поновитись зараз набагато складніше (дивись статтю відповідального секретаря приймальної комісії). З іншого боку — якщо ви навіть і витягнете на трійку, то з таким рівнем знань в умовах ринкових відносин дуже важко вписатися в складний виробничий процес.

Можна, правда, сказати: «Хто як дбає, так і має». Це було б правильним, якби студенти платили за своє навчання самі, а позаяк це робить держава, то для неї важливо одержати добрих фахівців. Іншими словами, вона не може тратитись, не маючи гарантій, що вкладені кошти не принесуть віддачі.

Хочу висловити деякі претензії й до викладачів, хоч і не назву їхніх прізвищ, бо пишу цю статтю для студентів. Були у мене прикрі хвилини очікування викладача під дверима, коли я проходив на лекції увечері. Є зауваження й по якості лекцій. За 35 хвилин досить непросто викласти матеріал дохідливо. Потрібні тут і плакати, і наочні прилади, і телебачення, і й інші технічні засоби, Та лекторську майстерність слід вдосконалювати постійно.

Радує все-таки, що останнім часом випадки запізнень і зривів занять викладачами різко зменшились. Лекції теж стають змістовнішими і цікавішими.

Основна мета мого звернення, шановні вечірники, викликана рішенням ректорату, де сказано щоб у разі продовження запізнень переходити знову на 45-хвилинні лекції з початком їх о 18.15. Тому звертаюся до студентів, котрі не запізнюються — зверніть увагу своїх колег, що з їхньої вини і ви втратите можливість своєчасно добиратися до інституту з інших кінців міста, одержувати консультації до початку лекцій чи перекусити в буфеті. До того ж і викладачі вже перебудувались на 35-хвилинні лекції і запізнення заважають, збивають з ритму.

Завершую своє звернення знову ж таки добрими словами про тих студентів, які, працюючи на виробництві, сумлінно вчаться і стають хорошими фахівцями. Приємні спогади залишились у мене про П. В. Мельника, А. І. Шкарапуту, О. Д. Коломійця, І. О. Мальованого та багатьох інших. Прізвища найкращих вечірників нинішніх наборів ми теж опублікуємо в газеті разом з аналізом учбового процесу наприкінці навчального року.

З повагою
В. СВЕРДЛОВ,
проректор.

...Може бути відчислений

Під час осіннього семестру поточного року Міністерство освіти планує провести атестацію нашого інституту, в ході якої буде здійснена перевірка знань та практичних навиків студентів усіх форм навчання. Як свідчать попередні перевірки ректорату і учбового відділу, окремі студенти вечірньої форми навчання погано відвідують заняття і не виконують в повному обсязі навчальний план, деякі на екзаменаційну сесію приходять непідготовленими.

Шоб підвищити відповідальність студентів за виконання навчального плану і викладачів за якість підготовки фахівців, вчена рада інституту прийняла рішення:

— якщо студент отримав три незадовільних оцінки, то декан подає ректору документи на його відчислення в день одержання третьої (незалік або недопуск до заліку в зв'язку з невиконанням навчального плану — це теж незадовільна оцінка).

В разі отримання двох незадовільних оцінок:

— в зимовій екзаменаційній сесії (на курсі)— студент повинен ліквідувати одну академічну заборгованість до початку наступного семестру, а другу — не пізніше десяти днів від початку семестру;

— у літній екзаменаційній сесії (між курсами) — студент повинен ліквідувати одну академічну заборгованість через 10 днів після закінчення сесії, а другу — до 30 серпня поточного року.

За невиконання цих умов студент відчисляється з інституту.

Студенту надається право, як і раніше, на три можливості складання заліку або екзамена:

Перша — складання здійснюється разом з групою, згідно графіку навчального процесу;

Друга — тому ж викладачеві в термін, установлений деканом;

Третя — комісії, до складу якої входять викладач, обов'язково — завідуючий кафедрою та один з керівників факультету. Якщо і в цьому разі студент отримав незадовільну оцінку, то відчисляється з вузу.

В. ОМЕЛЯНЧУК,
начальник учбового відділу..

* * *

Останнім часом, на жаль, через приймальну комісію збільшився потік тих студентів - вечірників, що отримали на сесії двійки, не склали вчасно заліків і були відраховані з правом відновлення.

1992 року відновлення проводились і взимку, але вимоги зросли і тому не всі бажаючі могли відновитись. Тепер вони змушені чекати літа, щоб визначитись, де навчатися далі — на вечірній чи заочній формі і на якому курсі?

Треба зазначити, що можливості наших вечірників для відновлення весь час звужуються. По-перше, з осені 1992 року вечірня форма навчання залишиться тільки на IV, V, VI курсах. Для нижчих курсів є тільки заочні відділення факультетів.

По-друге, для відновлення тепер необхідно проходити бесіду на спеціальній комісії з предметів, що складають академрізницю, тобто, з тих, які треба доздати. Це фактично — залік з метою визначити рівень знань того, хто відновлюється.

По-третє, на відновлення претендують ті, хто відрахований минулими роками. На одне вільне місце претендує кілька чоловік — створюється конкурс, тобто, виникає загроза втратити ще один рік. Отже, планка піднята досить високо. Співчуваючи вечірникам, заодно й застерігаємо їх від легковажності й недбалості в навчанні.

С. БЕЗВЕРХИЙ,
відповідальний секретар приймальної комісії.

В РЕКТОРАТІ

ЖДЕМО НОВОСІЛЬ

Як повідомив на останньому ректораті Б. І. Мокін, в новому житловому будинку, який ми споруджували спільно з інститутом кормів, Вінницький політех одержить 45 квартир. Є сподівання, що новосели переїдуть в нові помешкання напередодні Великодного свята.

Проте поліпшать побутові умови на 45, а десь близько 80 сімей (частина переселиться в ті квартири, що звільняються в зв'язку з одержанням нових). Зокрема, запропоновано кооперативні квартири, що обмінюються на державні, теж реалізувати працівникам інституту, встановивши на них ціни, відповідно з нормами нинішньої індексації.

ЩЕ РАЗ ПРО ГОРОДИ

Нарешті інституту виділено 15 гектарів землі під приватні городи. Ділянка розташована в селі Микулинцях, Літинського району (їхати через Некрасове).

Можна за бажанням брати 15 сотих. Вартість — до одного карбованця за сотку, оранка кожної сотки коштуватиме в межах п'яти карбованців. Земля виділяється поки-що на п'ять років. На ній можна розводити городину та кущі ягіднилів. Будувати приміщення і саджати дерева не дозволяється.

НЕ В МАКУЛАТУРУ, А НА ПРИЛАВОК

Щойно з нашої бібліотеки знову списано 20 тисяч книг. Робиться це діло за спеціальною інструкцією, але не все те, що списується, повністю непридатне для подальшого використання. Деякі підручники могли б ще знадобитись і викладачам і студентам. А тому після списання їх було б бажано не здавати в макулатуру, а продавати за номінальною вартістю, тобто, за тими цінами, що вказані на палітурках.

Ректорат визнав ці міркування досить резонними. Отже, після наступного списання (очевидно, у вересні) книги будуть реалізовуватися через інститутський магазин. І дешево, і практично.

Міст „Дружба“

ПОЕЗІЯ РОЗПАЧУ

Кость Балаканов, вчорашній наш студент, народився і виріс в Могилеві-Подільському. Його батько виготовив і прикріпив свого часу на мосту через Дністер до молдавського селища Атаки металеву табличку двома мовами: ,Міст Дружби Подул приєтеній».

Недавно Кость знову побував на тому мосту, де зараз уже кордон.

У моста колишня назва
«Дружба».
Спільним було небо
і Дністер,
А тепер — застава,
митна служба,
Тут кордон поставлений
тепер.
На кордоні не втрачають
пильність,
Хто іде — документ
пред'являй!
По обидва баки—
самостійність,
І роботи є, хоч відбавляй.
Прикордонники стоять
чомусь не в дусі,
Труть машини шини об
цемент.
У якоїсь літньої бабусі
Прикордонник просить
документ.
Та несла з Атак на продаж
шинку
І йому на це відповіла:
«Та який там паспорт,
в мене, синку,
Я його ніколи не брала».
Не стерпів бабусине
зухвальство,
Підозріле погранець знайшов,
Щось гукнув — із вищого
начальства
Старший прикордонник
підійшов.
На цей раз бабусю відпустили
(Серед шинки зброї не було).
Та-за речі і тікать щосили,
Мовлячи про себе:
«пронеслоі»
«Дружба» — у моста колишня
назва,
Спільною для нас ріка була.
Назва ця тепер, немов би
язва,
«Неприязнь» би краще
підійшла.
Став я мовчки біля парапету,
Дощ весняний з неба
моросив.
Вийняв пачку, витяг сигарету
І ще двох військових
пригостив.
З личками на пом'ятих
погонах,
Дивлячись угору і назад,
Щось про стан на зовнішніх
кордонах.
Говорив мені якийсь сержант.
Я спитав:
«Якщо навколо друзі,
То кордон не треба все
ж таки,
І чому в Радянському Союзі
Було трохи краще, навпаки?»
Сороковий, дев'яносто
другий —
В цей період і в часи війни—
В нашім місті прикордонні
смуги
На велике щастя, не були.
Але, як часи минулі свідчать,
Вчора ще, як і в минулий
рік,
Ми без перепусток
і посвідчень
Йшли на правий,
бесарабський бік.
Сигарети блоками носили,
У каністрах — пиво і вино,
І про прикордонні збройні
сили
Ще тоді і гадки не було.
Хто як розуміє незалежність?
Є кордон, а далі що буде?
Тут законом—воля
і безмежність
І куди нас уряд приведе?
Мабуть, буде хтось украй
веселий,
Буде задоволений; якби
У містах, на хуторах, у селах
Були б смуги, вишки і стовпи.
Я стою: машини, клуби диму,
Сонце поглядає з висоти,
Погранець з байдужими
очима
У людей дивився паспорти.

К. БАЛАКАНОВ.

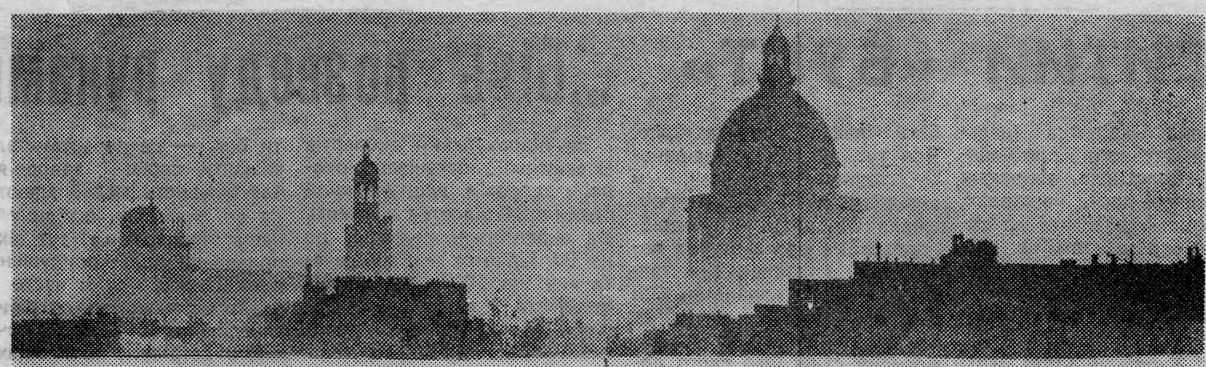

ЗНОВУ-ФРАНЦІЯ

Вперше я відвідав Францію в 1971 році, перебуваючи в світі двох міністрів СРСР на міжнародній виставці текстильного машинобудування. Відтоді, не зважаючи на серію драматичних подій у моєму житті, зв'язки з Францією не припинялися — в журналі «Фондері Фондьор д«Ожурдюі» вийшли три моїх науково - технічні статті.

В жовтні 1990 року я опинився в ФРН. В місті Аахені мене чекав телефакс з проханням продовжити турне з лекціями і по Франції. Я зателефонував у французький Технічний Центр Ливарної Промисловості і сказав, що запрошення прийняти не можу, оскільки державні кордони Західної Європи відкриті не для мене — у мене віза тільки в ФРН. Тоді мене запросили у Францію спеціально. Я висунув умову: «Запрошуйте також мою дружину в якості індивідуального туриста».

Підготовка зайняла більше року. Потрібними виявились навіть такі документи, як гарантія мера передмістя Парижа про те, що мадам Жукова буде забезпечена харчуванням і медичним обслуговуванням на весь час перебування в Франції.

І ось 23 листопада 1991 року на запрошення двох організацій (ТЦЛП і фірми «Партіот») ми приземлилися в аеропорту Руассі «Шарль де Голль». Поселилися спершу в готелі робітничого передмістя Біянкур поряд з головним заводом фірми «Рено», який я відвідав ще 1971 року, і недалеко від міста-супутника Севр (знаменитого виробництвом севрського фарфору), де тепер розташована адміністрація ТЦЛП, його лабораторії, курси підвищення кваліфікації ливарників і дослідний завод.

Наступного дня в неділю— відвідини Версальського палацу і парку. Я їх бачив, а для Валентини Василівни це було потрясінням.

В понеділок почалась моя інтенсивна робота, а дружина мала єдиний за всі два тижні день, яким розпоряджалась сама і одна поїхала на метро в центр Парижа «відкривати» цю перлину світу. В усі інші дні дружині професора надали машину для таких поїздок і перекладача, а в Нансі — навіть двох перекладачів.

В ТЦЛП на зустріч зі мною і керівниками ряду відділів Центру приїхав спеціаліст сталеливарної фірми «Плоермель» (Бретанія), який побажав випробувати мою і мого колишнього аспіранта А. Н. Семенова технологію локального вуглецювання відливок внутрі ливарної форми. В переговорах проминув увесь перший день. По тому були колоквіуми, відвідини лабораторії і дослідного заводу.

Після ТЦЛП я опинився в розпорядженні фірми «Партіот». Показали завод з найсучаснішим термічним обладнанням. Потім — поїздка до Ліону в лабораторії фірми «Інноватик», що вкупі з фірмою «Партіот» входять до концертну «Група Хі». Їхав я туди і назад в надшвидкісному поїзді без зупинок, який іде спеціальною колією, минаючи міста, станції і звичайні залізниці. Швидкість 300 і більше кілометрів на годину. Величезна інерція створює ілюзію нерухомості, повного комфорту, відсутності будь-яких поштовхів і вібрації. За зручними відкидними столиками можна вільно писати, читати. За вікном — шалений калейдоскоп світу, а у вагоні — спокій, зосереджена робота пасажирів, заглиблених у свої папери, газети, журнали, книги....

День у фірмі «Інноватик» був присвячений короткому колоквіуму, обговоренню методів поверхневого зміцнення сталеи з допомогою вуглецевих волокон, металографічному аналізу зразків, складанню плану подальших спільних робіт з використанням вакуумних печей.

29 листопада я взяв участь в засіданні науково-технічного товариства АГІЧ, що об'єднує металознавців і термістів Франції. Прямо з цього засідання я і дружина відправились на уікенд, влаштований для нас паном Крістіаном Гайі (з ним я знайомий з 1970 року по Брайтону) та його дружиною в суботу, неділю і понеділок на берегах Луари. Того ж дня у п'ятницю ми прибули в Менг - сюр - Луар у двадцяти кілометрах від Орлеана, де опинились на вечірньому концерті тріо імені Шостаковича (талановиті молоді радянські музиканти — скрипаль, піаніст та віолончеліст, що гастролювали по Франції).

Можна було підбивати підсумки першого тижня перебування у Франції.

Ще більше поглибились зв'язки з моїм другом Жаном - Клодом Маржері, з яким я 1970 року познайомився в Англії на 37-му Міжнародному конгресі ливарників, що проходив у Брайтоні. Відтоді він двічі бував у мене в Москві,а я у нього дома — в Парижі. Багато років він очолював у ТЦЛП зразу два відділи — металургії чавунного литва та інформаційний. Основою нашої дружби було те, що в п'ятдесятих роках Жан-Клод в Парижі, я — в Москві, Я. Н. Малиночка та А. І. Яценко — в Дніпропетровську практично водночас відкрили явище зворотньої мікроліквідації кремнію в чавунах, що, почасти, склало предмет моєї кандидатської і першої докторської дисертацій.

Ж. - К. Маржері всі ці роки підтримував і продовжує підтримувати мене в наукових суперечках щодо доцільності легірування деяких спеціальних чавунів і графітизованої сталі сіркою (нині це тема дисертації мого аспіранта О. Б. Янченка). В інших областях Ж. - К. Маржері часто підтримував мене, витративши за минулі роки масу паперу і поштових марок на листування.

Потім — це перспектива на подальше співробітництво з ТЦЛП.. В протоколі зафіксовано понад десяток питань, суто технічний характер яких не дозволяє описати їх у цій кореспонденції.

Нарешті — це початок налагодження нових зв'язків з фірмою «Партіот» в галузі використання вуглецевих волокон для поверхневого зміцнення сталі. Мені пообіцяли, що після встановлення прямих двосторонніх стосунків Франції з Україною і при наявності гарантій стабільності в нашому регіоні співробітництво міцнітиме.

Надовго запам'ятаються вечори, проведені в Парижі. Два музикальні відбулися на квартирі Ж.-К. Маржері. Валентина Василівна співала романси, я акомпанував. Один вечір провели на квартирі колишнього директора ТЦЛП пана Клода Маскре, який свого часу був моїм гостем у Москві. Як і я, К. Маскре займається питаннями рідкого стану металів і сплавів. На жаль, світський характер зустрічі не дозволив нам заглибитися в наукові суперечки.

І ще один вечір запам'ятався. На цей раз з трагічною нотою, бо в житті завжди чаїться драма. Тоді ми були гостями Діани де Маржері (однофамілиці Жана-Клода, але з аристократичною приставкою «де») — моєї однокласниці по французькому коледжу в Шанхаї Як і її старший брат Эманюель де Маржері, я після коледжу навчався в франкомовному університеті «Аврора» в Шанхаї, але на різних факультетах і я з ним був мало знайомим.

Діана — відома французька письменниця, автор 8 книг і ессе, член жюрі літературної премії «Феміна» За 46 років, впродовж яких ми не бачились, вона мало змінилась і зберегла майже дівочий силует. І з дому вона вийшла разом з нами, сказавши, що йде в сімейних справах, а, виявляється, що спішила до узголів'я брата — через три дні він помер, про що ми дізналися з газет. Эманюель був послом Франції в Мадріді, Лондоні і Вашінгтоні. В асоціації колишніх «авророівців» (до якої входжу і я) зі штаб-квартирою у Сан-Франціско, він був найпомітнішим членом, зробивши після від'їзду з Шанхаю запаморочливу дипломатичну кар'єру.

Отже, ми попрощались з Парижем на уікенд. Здрастуй, Луара...

А. ЖУКОВ,

(Закінчення буде).

НОВІ КНИГИ В БІБЛІОТЕЦІ

Костомаров М. І., **Російська історія в життеописах її найголовніших діячів.** — М. Книга, 1991 р.,

Тіт Лівій. **Історія Риму від заснування міста** — М. Наука, 1991 р.,

Допоміжні історичні дисципліни. — Л. Наука, 1991 р.,

Жухрай В. М.. **Таємниці царської охранки: авантюристи і провокатори.** — М. Політвидав, 1991 р.,

Історія і сталінізм — М. Політвидав, 1991 р.,

Ключевський В. О. **Історичні портрети. Діячі історичної думки.** — М. Правда, 1991 р.,

Аверх А. У., П. А. **Столипін і долі реформ в Росії.** — М. Політвидав, 1991 р.,

Проблеми історії України; факти, судження, пошуки. Л. Наукова думка, 1991 р.,

Міжнародні зв'язки і знахідки. Вип. І. - К. Наукова думка, 1991 р.,

Мартишенко Н. М. **Гнучкі форми управління орендними підприємствами.** — К. Техніка, 1991 р.,

Економічні протиріччя і їх розв'язання. — К. Наукова думка. 1991 р

ЛИСТИ З «СУПУТНИКА»

СИТИЙ «БУНТ»

Молода офіціантка їдальні інститутського профілакторію «Супутник», збираючи після вечері посуд на столах, з прикрістю дивилась на залишені страви: там не доїли кашу, в іншому місці недоторканою залишилася свіженька булочка, порція масла...

— Це ж неподобство, бунт! — сердилася жінка. — Так стараємось, а вони...

Звісно, ніхто з відвідувачів їдальні, пацієнтів профілакторію бунтувати не збирався і не збирається, просто, не кожен спроможний спожити стільки їжі, як тут дають на сніданок, обід, вечерю.

У нинішній час повального дефіциту продуктів і карколомних цін на них, цей факт, м'яко кажучи, здається з області очевидного і неймовірного, але це справді так. Як один з власників путівки в санаторій-профілакторій, можу проілюструвати меню, приміром, на 1-е квітня.

ОБІД.

На десерт — свіжий огірок з цибулею і кілька скибок голландського сиру;

перша страва — суп картопляний;

друга страва — три скибки язика і гречана каша;

третя страва — кисіль;

Хліб білий і чорний без обмежень. Окремо — вітаміни.

Ще більше страв було подано на вечерю: м'ясна страва (зрази) з гарніром і буряковим салатом, солодкий сир, запіканка, склянка сметани, чай з молоком, свіжа булочка з повидлом, масло, хліб.

Подібний асортимент страв на сніданок, причому, щодня.

Не кожен здатний стільки з'їсти, навіть серед студентів, які ніколи не страждають відсутністю апетиту. Ну, а про людей похилого віку з числа викладачів і співробітників й говорити не варто.

Не буду заглиблюватись в проблеми, які доводиться розв'язувати колективу їдальні, керівництву інституту і обкому галузевої профспілки, щоб у цей скрутний час забезпечувати таке харчування відвідувачам профілакторію. Їх вистачає — фінансових, господарських, постачальницьких. Хочу наголосити на іншому. Багатьом людям, які виходять з того, що їм впадає в очі, здається, що все наше життя потонуло в морі безладдя, що всюди панує хаос і злий фатум. Спростовую це прикладом організації роботи їдальні профілакторію. Все тут діє, як у вивіреному, точному механізмі: у визначені дні і години вирушає за продуктами до дрібнооптової і овочевої баз досвідчений заготувач Констянтин Артемович Карапетян. Він знає всі входи і виходи, як кажуть, видряпається на прямовисну стіну, але свого доб'ється. Тому на обідньому столі побачиш і цитруси, і яблука, навіть печені, і огірки, і компоти з сухофруктів.

У свою чергу з винятковою пунктуальністю подаються з інститутського автогаража машини для доставки продуктів.

А в самій їдальні, як належить, трудяться зміни кухарів і офіціанток, очолювані кухарями високих розрядів Ярославою Іванівною Сиваковою і Галиною Василівною Дуліною. І завжди на своєму посту дієт-сестра Тамара Василівна Козак, котра також виконує обов'язки завідуючої.

Особливо сподобалась мені обстановка, доброзичлива атмосфера в їдальні, лагідність, люб'язність в обслуговуванні.

Цього добилась саме Тамара Василівна, яка раз і назавжди домовилась з офіціантами, іншими колегами: ні в якому разі не вступати в суперечку з відвідувачами: «все беру на себе, до мене посилайте, а я вже уладнаю».

За три тижні відвідування цього закладу громадського харчування не можу згадати, щоб хтось був чимось невдоволеним і виникали якісь непорозуміння. За столами тиша і делікатність, наче в колі найщиріших друзів.

Не знаю, хто більше доклав зусиль, щоб тут заснувався такий порядок — адміністрація інституту чи профспілка, але відчувається, що хтось упевнено тримає в своїх руках нитки управління колективом. І, мабуть, не остання роль належить і ректору інституту Б. І. Мокіну, і головам наших профкомів В. І. Ковальчуку, В. С. Боднару і особливо головному лікарю профілакторію П. П. Кобі — людині високого обов'язку і організаційного таланту.

Ось і виходить, що навіть в таку соціальну і економічну негоду люди невтомні, чесні і підприємливі можуть добитись змін на краще.

Більше б їх, то були б в нашій державі не голодні, а ось такі, «ситі бунти».

Л. НОВІНСЬКИЙ.

САМОВДОСКОНАЛЕННЯ

...Біль розведу руками

За підрахунками експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я, наш фізичний стан на 21 відсоток залежить від екологічних чинників, ще на 21 відсоток — від генетичних, на 50 — від способу життя і лише на 8 відсотків — від медичної допомоги.

У зв'язку з цим хочеться повести мову про те, як більшість з нас чомусь дуже квапиться перекласти турботу про своє здоров'я та самопочуття на чужі плечі, скажімо, на медицину, нехтуючи простими, ефективними засобами, зокрема, фізичними вправами, загартуванням, чистим повітрям, здоровою їжею, вмінням використовувати прийоми психічного врівноваження. Замість цього стараємося при поганому самопочутті, чи появі болю швиденько скористатися ліками.

Чому це так? Тому що більшість людей впадають в паніку від найменшого відчуття болю. Бо роками нам тлумачать в пресі, по радіо, телебаченню, в постійних розмовах, що будь-який навіть натяк на біль необхідно тут же знешкодити, ніби це найстрашніше зло на світі. Внаслідок цього ми перетворилися в націю пожирачів таблеток та всіляких мікстур.

Що ж є причиною болю і як подолати його без паніки? Майже кожен з нас зможе, не разодумуючи, назвати не менше десятка ліків, здатних убити біль. Куди менше відомо, що у 90 відсотках випадків біль скороминущий і що він не завжди є показником поганого здоров'я, чи хвороби, а найчастіше—результат перенапруження, стресу,, бентежності, нудьги, гніву, недостатнього сну, обжерливості, паління цигарок, вживання алкоголю, затхлого повітря в приміщенні тощо.

Мало сприймається той факт, що найкращий і найефективніший засіб припинити біль — це перестати зловживати своїм здоров'ям. Але більшість людей вдаються до анальгіну, аспірину та інших препаратів. І тут ліки, призначені для придушення виявів болю, дуже часто не тільки не знаходять потрібної адреси, а, як кажуть, починають «стріляти по площах», зосереджуючись в здорових тканинах і органах..

Тим то і страшні ліки, — висловив думку відомий медичний спеціаліст В. К. Дурманов, — що лікуєш простуду, а з'являються головні болі, приймаєш таблетки від головного болю — починає непокоїти шлунок, вжив ліки від шлункових болів — страждає печінка.

Кабінети в поліклініках переповнені пацієнтами, які до смерті налякані незначними поколюваннями в боку чи ногах. Стало очевидним те, що поради лікарів звертатись до лікарні при перших симптомах появи болю, обернулися бумерангом проти них самих. Внаслідок великого напливу таких пацієнтів, медикам дуже важко приділити достатню увагу тим, хто дійсно потребує кваліфікованого встановлення діагнозу і лікування.

Зрозуміло, що було б великою помилкою ігнорувати симптоми, які можуть бути сигналом серйозної хвороби, але багато людей настільки бояться почути від лікаря погані вісті, що можуть довести свій стан справді до невтішного. Єдина відповідь повинна бути в поширенні знань про те, як працює людський організм, щоб людина сама могла визначити розумний курс поведінки, протиставивши безпорадному поглинанню таблеток без всякого контролю розумне використання можливостей організму.

В. ОЛІЙНИК,
голова комісії профкому по оздоровчій роботі.

ВАГУ ВЗЯТО

Завершилися змагання з атлетичної гімнастики, які провадились під егідою спартакіади першокурсників.

Спортсмени змагалися в одній з вправ силового триборства, — жим штанги, лежачи. Силою мірялось 135 учасників, які виступали в 9 вагових категоріях.

Чемпіонами, відповідно, стали: Михайло Сорочан (4 РТ-91), Олександр Шетяков (2АТ-91), Сергій Байдаков (4АТ-91), Володимир Підгорний (2Е-91), Сергій Мудрик (2М-91), Володимир Кулик (3Е-91), Сергій Стасюк (ІМ-91), Радіон Монченко (ІАТ-91).

Не обійшлось і без інтригуючої боротьби за абсолютно кращий результат — його показали відразу два учасники — Олександр Кисельов (6РТ-91) та Юрій Клаков (2Е-91), які підкорили 140 кг і, маючи однакову особисту вагу, поділили перше місце.

Змагання показали, що атлетична гімнастика набула великої популярності серед студентів.

В. КРИВИЙ,
викладач кафедри фізвиховання.

В спортивний зал прийшов глядач — провадились змагання з аеробіки. Запропоновані вам газетні фотознімки не дають змоги сповна уявити це свято пластики, краси і фізичної досконалості. Хто був там — той бачив. І я душею відпочив.

Фото **С. Лісового.**

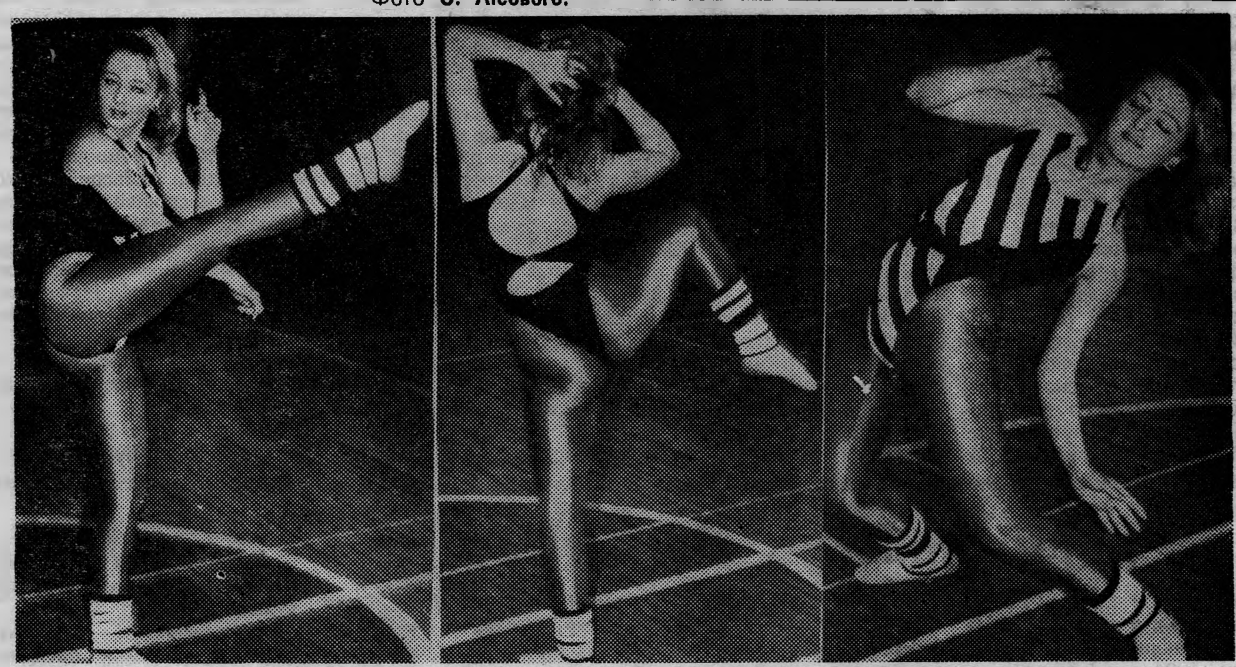

СЛУЖБА ДІЛОВИХ КОНТАКТІВ

НДЧ інформує

Міжгалузевий територіальний центр науково-технічної інформації і пропаганди пропонує свої послуги:

— в виданні інформаційного листка про науково-технічне досягнення;

— допоможе знайти замовника на запропоновану вами розробку науково-технічної продукції;

— запропонує ваші перспективні розробки для впровадження підприємствами і організаціями міст України і СНД.

Для цього вам необхідно оформити інформаційний листок.

При оформленні змісту інформаційного листка пропонується описати науково-технічне досягнення, вказавши при цьому: призначення і опис розробки науково-технічної продукції; режим роботи; технічну характеристику; перевагу перед аналогами; номери патентів; номери авторських свідоцтв; область застосування; форми і умови передачі.

Після видання інформаційного листка вас чекає авторський гонорар з розрахунку 400 крб. за 1 авторський аркуш.

Міжгалузевий територіальний центр науково-технічної інформації і пропаганди забезпечить рекламу вашого товару в 252 містах України і СНД.

В науково-дослідній частині інституту вам допоможуть оформити необхідні матеріали.

За довідками і пропозиціями звертайтесь по телефону в ВПІ 4-04-36 (внутр. 24-36) ПОЛІЩУК М. В.

Вниманию разработчиков

Благотворительный фонд развития и поддержки одаренных детей молодежи «ДАР» в целях развития самостоятельной практической деятельности способных студентов поддерживает на конкурсной основе реализацию конкретных деловых предложений (проектов), выдвинутых студентами и преподавателями, а также любыми другими коллективами, в составе которых не менее 70—80 процентов студентов. Отобранные независимыми экспертами, работы будут обеспечены на контрактной основе материальными и финансовыми ресурсами, необходимыми для их практической реализации. Сроки конкурса и тематика не ограничены. Коммерческая и научно-техническая информация охраняется.

Для участия в конкурсе следует направить краткое технико-экономическое обоснование проекта с указанием автора, его адреса и возможных исполнителей по адресу:

113833, Москва, ул. Люсиновская, 51, Фонд «ДАР», конкурс «Надежда», тел. 237-70-84.

Президент Фонда «ДАР»
С. П. АЛПАТКИН.

ДО УВАГИ МЕЛОМАНІВ!

Клуб Вінницького політехнічного інституту разом з національною аудіокампанією України пропонують

ФОНОГРАМИ ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАКОРДОННИХ ВИКОНАВЦІВ.

Гарантуємо мінімальні строки виконання замовлень і максимальну якість.

Працюємо лише з новинками естради.

Ціни у нас невисокі, а інформація — найоперативніша.

Чекаємо вас в клубі інституту з 10-ї до 14-ї.

Телефон для довідок 4-63-27.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

Тираж 1500. Зам. 2285.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 16 (472) | П'ятниця, 17 квітня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Рекламний випуск

ВПІ ЗАПРОШУЄ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
оголошують прийом студентів
на перший курс 1992-93 навчального року

Спеціальності бакалаврської підготовки	Прийом на 1-й курс (чоловік): стаціонар	заочне	Спеціальності інженерної підготовки
Факультет електроніки та енергетики			
Електротехніка	100	50	Електричні станції Електроенергетичні системи та мережі Електропостачання
Теплотехніка	25	—	Енергетика теплотехнології
Факультет радіоелектроніки			
Радіотехніка та зв'язок	75	25	Радіотехніка
Електроніка	50	25	Мікроелектроніка та напівпровідникові прилади
Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії			
Комп'ютерні інформаційні технології	75	—	Програмне забезпечення обчислювальної техніки та автоматизованих систем
Комп'ютерна інженерія	50	—	Обчислювальні ма ини, комплекси, системи та мережі
Факультет автоматики			
Автоматика	100	25	Автоматика та управління в технічних системах
Факультет будівництва			
Будівництво	100	50	Промислове та цивільне будівництво
Факультет радіоелектронного апаратобудування			
Радіоелектронне апаратобудування	150	25	Конструювання та технологія електронних та обчислювальних засобів. Конструювання та технологія радіоелектронних засобів
Факультет технології машинобудування			
Машинобудування	100	25	Технологія машинобудування. Металорізальні верстати та інструменти
Факультет транспортного машинобудування та триботехніки			
Транспортне машинобудування	50	25	Автомобілі та автомобільне господарство
Технологія обладнання	50	—	Обладнання та технологія, підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин та апаратів.
Факультет фундаментальної та економічної підготовки			
Менеджмент	50	—	Економіка та управління в машинобудуванні. Економіка та управління в будівництві

Головний корпус ВПІ

Абітурієнт-92

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ

ДО ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ НА 1992 РІК.

1. До Вінницького політехнічного інституту (ВПІ) приймаються громадяни України, що мають середню освіту. Підготовка громадян зарубіжних країн здійснюється за міжнародними угодами, урядовими угодами з міжнародними й громадськими організаціями, а також на основі договорів та контрактів, які укладаються між вищими учбовими закладами, фірмами, організаціями, приватними особами зарубіжних країн.

2. Всі вступники користуються рівними правами. Обмеження допускаються тільки за медичними показниками.

3. Прийом документів на денну форму навчання проводиться з 25 червня по 15 липня, вступні іспити — з 16 липня. Зарахування на денну форму навчання проводиться не пізніше 5 серпня, а на заочну форму — не пізніше 10 днів після закінчення вступних іспитів. Особи, які вступають на заочну форму навчання, подають заяви і документи до вступу, складають іспити в ті ж терміни, що і вступники на денне відділення.

Прийом на вечірнє відділення не проводиться.

4. До заяви про прийом до вузу вступники додають документ про середню освіту в оригіналі, медичну довідку за формою 086-У, виписку з трудової книжки (для осіб, які мають стаж роботи), 6 фотокарток розміром 3х4 та особисто пред'являють паспорт. Громадяни зарубіжних країн додають договір (контракт) на підготовку з гарантією повної компенсації затрат на підготовку.

5. Випускникам технікумів та середніх професійно - технічних училищ надається право вступу до вузу безпосередньо після закінчення цих закладів.

6. Вступні іспити до ВПІ в 1992 році складаються з фізики, математики та російської або української мови. Іспит на знання мови проводиться у формі диктанту.

7. Білети письмових іспитів з фізики та математики включають два теоретичні питання і три задачі (приклади). Теоретичні питання мають складність 1,5 бала та 1 бал. задачі: одна—1,5 та дві — по 0,5 бала. Оцінки за диктант також виставляються з половинами бала.

8. Мінімальною задовільною оцінкою вважається три бали. У разі набрання від нуля до 2,5 балів виставляється оцінка «незадовільно».

9. Особи, які закінчили середню школу з медаллю, технікум з відзнакою або середнє профтехучилище на базі 8 класів з відзнакою, зараховуються до ВПІ за умови складання першого іспиту з фізики з оцінкою 5 («відмінно»).

10. Випускники математичних класів фізико-математичної середньої школи № 17 м. Вінниці та математичних класів аналогічних шкіл обласних центрів областей, суміжних з Вінницькою, тобто, Черкас, Кіровограда, Одеси, Чернівців, Києва, Житомира, Хмельницького, які провчились у цих класах перед випуском не менше трьох років, що стверджується довідкою школи, та не мають трійок в атестаті, зараховуються до вузу за результатами співбесіди без вступних іспитів.

Для зарахування випускників математичних шкіл по кожній спеціальності виділяється до 50% загальної кількості наявних місць.

Вступники цієї категорії, що подадуть заяви після заповнення вакансій з даної спеціальності і відмовляться від зарахування на спеціальності, на яких ще будуть вакансії, складають вступні іспити на загальних засадах.

Прийом заяв і документів від випускників математичних шкіл та співбесіди провадяться за затвердженим графіком до 1 липня включно, після 1 липня пільгові умови для них не діють.

11. Випускники технікуму електронних приладів м. Вінниці спеціальності 2301 зараховуються на спеціальність ВПІ 2303, а спеціальність 2002 на спеціальність ВПІ 2003 на тих же умовах, що і випускники фізико - математичної школи № 17.

12. Для випускників 1992 року м. Вінниці, які навчаються на «добре» та «відмінно» і бажають вступити до ВПІ, проводиться експеримент в базових середніх школах, а також ПТУ № 4 та ПТУ № 11 по прийому випускних іспитів з математики (письмово) та диктанту в присутності представників ВПІ з подальшим затвердженням цих оцінок предметними комісіями ВПІ та зарахуванням їх як вступних іспитів до ВПІ.

Результат експерименту зараховується за умови, що абітурієнт набере 8 балів і більше без «трійок», а також матиме атестат (диплом) без «трійок».

Третій іспит — з фізики (письмово) абітурієнти, яким зараховано результат експерименту, складають у ВПІ.

Абітурієнти — учасники експерименту повинні здати заяви про вступ до ВПІ й документи не пізніше 5 липня.

Абітурієнти, яким оцінки по експерименту не затверджені, або ті з них, що здадуть документи після 5 липня, складають вступні іспити до ВПІ на загальних засадах.

Перелік базових шкіл затверджується рішенням приймальної комісії ВПІ, а порядок складання іспитів — спільним наказом ректора ВПІ та заступника голови міськвиконкому.

13. Відповідно до закону України про пріоритетний розвиток села здійснюється цільовий прийом випускників сільських шкіл України за індивідуальними договорами за направленням колгоспів, радгоспів, інших організацій, розташованих у сільській місцевості, що обслуговують агропромисловий комплекс, у тому числі, цукрові заводи, на спеціальності: 1206 — 25 чол.; 1002— 12 чол.; 1004— 25 чол.; 2101 — 25 чол.; 2903 — 50 чол.; 1505 — 25 чол.

Вступні іспити в цільові групи складаються з усіх предметів українською мовою. Мова навчання в інституті для студентів цільових груп — українська.

Вступники, які не пройдуть за конкурсом до цільових груп, мають право брати участь у загальному конкурсі на ті ж спеціальності.

14. Особи, які без поважних причин не з'явились на вступні іспити або одержали незадовільну оцінку, до наступних іспитів не допускаються.

15. Особи, які успішно склали вступні іспити, зараховуються до вузу за конкурсом відповідно до кількості набраних балів.

Прохідні бали встановлюються двох рівнів: 1) на спеціальність; 2) на групу спеціальностей. Групи спеціальностей визначаються приймальною комісією.

16. Поза конкурсом при умові успішної здачі вступних іспитів зараховуються:

—діти - сироти, діти, які залишилися без опіки батьків, інваліди I та II груп, яким не протипоказано навчання в ВПІ, військовослужбовці, звільнені в запас, які користуються урядовими пільгами, особи, що користуються пільгами, встановленими Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали від Чорнобильської катастрофи» (I та II категорії).

17. Випускники підготовчого відділення беруть участь у загальному конкурсі з оцінками, які вони одержали на випускних іспитах. Ті з них, що проходять підготовку за контрактами з організаціями агропромислового комплексу, зараховуються на обрані спеціальності за умови отримання позитивних оцінок на випускних іспитах.

18. Серед осіб, що успішно склали іспити на заочну форму навчання, в першу чергу зараховуються ті, що працюють за обраною спеціальністю не менше двох років, і випускнені в запас із збройних сил, що прослужили не менше двох років і випускники середніх спеціальних навчальних закладів та профтехучилищ, що мають дипломи за профілем обраної спеціальності. Абітурієнти, що не мають виробничого стажу, зараховуються останніми при наявності вільних місць.

19. Серед абітурієнтів що наберуть напівпрохідні бали, перевага при зарахуванні надається особам: 1) які мають пільги III та IV категорії відповідно до закону: «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», 2) які мають середню освіту з обраної спеціальності, професійну орієнтацію та кращі оцінки в атестаті, 3) враховується стаж роботи до вступу в Інститут.

20. Апеляції абітурієнтів розглядаються в день оголошення результатів відповідного іспиту апеляційними комісіями.

ПРИМІТКИ

1. Співбесіди на факультетах з випускниками фізматшкіл проводяться 26, 27 і 29 червня, зарахування — 30, червня.

2. Групи спеціальностей (до п. 15 Правил прийому):
а) радіоелектронне апаратобудування, радіотехніка, електроніка.
б) машинобудування, транспортне машинобудування, технологічне обладнання, будівництво, теплоенергетика, менеджмент.
в) комп'ютерна інженерія, комп'ютерні інформаційні технології, електротехніка, автоматика.

3. Документи, що додаються до заяви (крім документа про освіту), повинні бути датовані 1992-м роком.

4. На заочне відділення приймаються особи, для яких Вінницький політехнічний інститут є найближчим з обраної спеціальності і до місця проживання.

5. Для абітурієнтів будуть організовані платні підготовчі курси:
— шеститижневі (вечірні) з 1 червня до 15липня;
— двотижневі (денні) з 2 липня до 15 липня.

Довідки про роботу підготовчих курсів можна отримати по телефону 4-63--44.

Адреса інституту: 286021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, ВПІ.

Телефон для довідок 4-74-87.

Приймальна комісія.

НАШІ ФАКУЛЬТЕТИ

ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ ТА ЕНЕРГЕТИКИ

Заснований у 1969 році. За цей час факультет підготував понад 2500 кваліфікованих спеціалістів для народного господарства, а також спеціалістів для іноземних країн. Тут сформувався висококваліфікований професорсько - викладацький колектив, у складі якого понад 60 викладачів, академік, три доктори, понад 50 кандидатів наук, в тому числі 15 випускників нашого факультету, які по закінченні ВПІ захистили дисертації.

На протязі року факультет вже працює за триступеневою системою навчання: бакалавр — інженер - магістр.

По закінченню чотирирічного навчання студенти отримають диплом бакалавра. Далі бажаючі можуть продовжувати навчання на п'ятому курсі, закінчивши який, одержать диплом інженера по одній з чотирьох спеціальностей факультету. В майбутньому, після здобуття вищої інженерної освіти, найобдарованіші студенти зможуть продовжити навчання (6 та 7 курси) та після успішного захисту випускної роботи одержати диплом другого ступеня — магістра.

Факультет готує фахівців з слідуючих спеціальностей; електричні станції, електроенергетичні системи та мережі, електропостачання по галузях, та, починаючи з цього року, — з нової спеціальності енергетика теплотехнології.

В складі факультету працюють 5 кафедр, які розташовані у новому корпусі загальною площею понад 12 тисяч квадратних метрів. Особлива увага приділяється комп'ютерній грамотності студентів, самостійній роботі над учбовим матеріалом, впровадженню в навчальний процес передових методів, тісній єдності з наукою. На протязі навчання студенти набувають робочу професію відповідного профілю.

Велика увага приділяється побуту студентів. Всі іногородні забезпечуються гуртожитком, в якому розташовані студентський клуб-кафе «Прометей», санаторій профілакторій, де студенти можуть підправити здоров'я. Студентське життя — це не тільки навчання і наука. Важливе місце належить спорту, художній самодіяльності та цікавому дозвіллю, з яких факультет займає в інституті провідні позиції.

РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

На факультеті ведеться підготовка фахівців за спеціальностями 23.01 — «Радіотехніка та зв'язок» і 20.03 — «Мікроелектроніка та напівпровідникові прилади».

Бакалаври та інженери спеціальності «Радіотехніка та зв'язок» готуються за експериментальними навчальними планами, як розробники схем радіоелектронної апаратури на основі мікромініатюрної елементної бази. Радіоінженери та бакалаври можуть працювати на підприємствах радіоелектронного профілю, науково-дослідних інститутах, а також інженерами з виробництва РЕА, в організаціях «Ремпобуттехніка», в системах зв'язку та радіомовлення.

Підготовкою спеціалістів керують кафедри радіотехнічних пристроїв та теоретичних основ радіотехніки. Базовими дисциплінами спеціальності є «Вища математика», «Основи теорії кіл», «Радіотехнічні кола та сигнали», «Аналогові та цифрові пристрої», «Мікропоцесори та мікро-ЕОМ».

Кафедра мікроелектроніки готує спеціалістів мікроелектроніки для підприємств електронної промисловості, науково - дослідних інститутів. Це — конструктори-технологи по створенню мікроелектронних напівпровідникових приладів.

Навчально - лабораторну базу факультету складають; лабораторія фізики напівпровідникових приладів, лабораторія мікроелектроніки та мікросхемотехніки, лабораторія мікропроцесорів та мікро-ЕОМ, філіал кафедри мікроелектроніки на в/о «Жовтень», філіал кафедри радіотехнічних пристроїв на в/о «Маяк», лабораторія основ телевізії та звукотехніки. На факультеті працює свій обчислювальний центр, оснащений сучасною технікою. Студенти мають змогу успішно поєднувати навчання з науково - дослідною роботою. Значна увага приділяється винахідницькій діяльності студентів.

ІНОФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Готує фахівців з обчислювальної техніки. Випускники працюють в науково-дослідних інститутах, на підприємствах по розробці і виготовленню засобів обчислювальної техніки, програмістами.

Вчитися на цьому факультеті легко тим, хто добре працює над собою, і важко тим, хто має забагато амбіцій і думає, що його «вивезе» природній хист.

Факультет готує інженерів двох спеціальностей:

перша Б. 46 — «Комп'ютерні інформаційні технології» і друга Б. 47 — «Комп'ютерна інженерія». Через 4 роки ви отримуєте вищу освіту і відповідне звання бакалавра, після 5 курсу стаєте або інжнером-програмістом, або інженером - схемотехніком. Крім того, після першого курсу бакалаврату маєте робочу професію монтажника або регулювальника радіоелектронної апаратури.

Отримавши інженерний диплом, найздібніші за направленням підприємств можуть продовжити навчання в магістратурі, через два роки по тому захищають дисертацію і здобувають вчений ступінь магістра з спеціальностей «Комп'ютерна інженерія» або «Комп'ютерні інформаційні технології».

Іншими словами, факультет запрошує до себе тих, хто на «ти» з фізикою і математикою.

АВТОМАТИКИ

Факультет автоматики — один з найстаріших в інституті, на якому підготовлено більше 2 тисяч висококваліфікованих спеціалістів для різних галузей промисловості. Підготовку спеціалістів здійснюють кафедра автоматизованих систем управління і кафедра автоматики і інформаційно - вимірювальної техніки. На факультеті працюють досвідчені фахівці: 5 професорів, 42 доценти і кандидати наук.

За час навчання студенти факультету беруть активну участь у виконанні різних науково - дослідних та дослідно-конструкторських робіт в галузі розробки засобів автоматики і інформаційно-вимірювальної техніки для контролю і управління технологічними процесами, комп'ютерних систем і технологій проектування та обробки інформації, автоматизованих систем для управління і наукових досліджень, діагностики радіоелектронної апаратури. Багато розробок відзначені нагородами конкурсів різного рівня, ефективно використовуються в багатьох галузях промисловості.

Випускники факультету працюють в науково - дослідних і проектно - конструкторських організаціях практично усіх галузей промисловості.

Студентам факультету забезпечений найвищий рівень викладання, широкий вибір спеціалізації з конкретних напрямків науково - технічної діяльності.

БУДІВНИЦТВА

З початку заснування в 1975 році на факультеті підготовлено понад 1800 інженерів-будівельників, які працюють в науково-дослідних та проектних інститутах, на будівництві та експлуатації цивільних та промислових споруд. Підготовкою фахівців займаються 5 професорів та 30 доцентів, що працюють на кафедрах: архітектури та інженерного забезпечення будівництва; технології, організації, управління та економіки будівництва; будівельних конструкцій, підвалин та фундаментів; теоретичної та будівельної механіки; інформатики та психології. Серед викладачів — значний прошарок випускників факультету.

Лабораторії кафедр обладнані сучасними приладами та обчислювальною технікою, устаткуванням для дослідження будівельних матеріалів та конструкцій. Ведеться значна робота з участю студентів по впровадженню наукових досліджень в будівельне виробництво.

На факультеті навчальний процес організований за програмою технічного університету, що передбачає триступеневу систему підготовки. Після чотирьох років навчання студенти отримують кваліфікацію бакалавра будівництва, а тим, що проявили нахил до наукової праці, присвоюється вчений ступінь бакалавра. Провчившись ще один рік, випускник отримує кваліфікацію інженера - будівельника. Найбільш здібні інженери-будівельники, провчившись ще два роки, отримують кваліфікацію магістра будівництва, а також при захисті наукової роботи — другий вчений ступінь магістра. Випускник факультету отримує також одну або дві робочі професії за профілем своєї спеціальності.

Бакалавр будівництва одержує вищу фундаментальну підготовку на базі природничих, загальнотехнічних, загальногалузевих та гуманітарних дисциплін, яка достатня для займання посади низового інженерно-технічного персоналу, а саме — майстра в будівельно-монтажних організаціях та молодшого інженера в науково-дослідних та проектних установах.

Інженер-будівельник набуває вищу освіту у галузі будівництва і зможе працювати виконробом в будівельно-монтажних організаціях, інженером-технологом по підготовці виробництва, інженером - конструктором в проектних організаціях, інженером та науковим співробітником в науково-дослідних організаціях.

Магістр будівництва зможе працювати провідним фахівцем в науково-дослідних та проектних установах, а також викладачем в вищих учбових закладах.

На факультеті ведеться підготовка аспірантів за спеціальностями: технологія та організація виробництва; проектування будівельних конструкцій; будівельні матеріали та вироби; будівельні та дорожні машини.

РАДІОЕЛЕКТРОННОГО АПАРАТОБУДУВАННЯ

Радіоелектронне апаратобудування є стимулятором прискорення темпів науково-технічного прогресу України. Радіоелектронні, мікроелектронні і мікропроцесорні пристрої являють собою «автоматизований розум» сучасних роботів (від ракети до автомата для газованої води), обладнання для автоматизації виробничих процесів і контролю за якістю продукції найрізноманітніших радіоелектронних засобів (від телевізійного чи обчислювального центру до приладів побутової електроніки та іграшок).

Конструктори - технологи, підготовлені в ВПІ, успішно працюють у науково-виробничих і проектно-конструкторських організаціях, спільних і малих підприємствах, кооперативах та інженерних центрах, як правило, у Вінниці або великих містах України.

Робота конструктора-технолога радіоелектронних засобів престижна, цікава, але відповідальна, і вимагає наявності й розвитку не тільки професійної майстерності, а й якостей творчої особистості: розвинутої просторової уяви, дизайнерського смаку, здібності і винахідницької діяльності, вміння працювати в колективі, приймати ефективні професіональні рішення з врахуванням їх соціальних, економічних, екологічних та інших наслідків, вимог етики і права.

Спеціаліст повинен вільно володіти письмовою і усною мовою, вміти грамотно розмовляти, використовувати в своїй професіональній діяльності хоча б одну іноземну мову, мати потребу в постійному духовному і фізичному самовдосконаленні.

Підготовка бакалаврів та інженерів на ФРА ведеться в чотирьох основних напрямках:

1. Загальнонаукова і гуманітарна (філософська, соціологічна, історична, психологічна, лінгвістична, екологічна, економічна, правова і юридична).
2. Системотехнологічна і схемотехнічна.
3. Конструкторсько-технологічна.
4. По застосуванню ЕОМ і САПР.

На першому курсі бакалаври радіоелектронного апаратобудування одержують робітничу професію (оператор ЕОМ, слюсар-складач, або монтажник радіоапаратури).

Після завершення підготовки бакалавра студенти мають можливість пройти навчання на другому (інженерному) і третьому (магістерському) рівнях за спеціальностями: конструювання і технологія електронно-обчислювальної, радіоелектронної, іонто-електронної або медико-електронної апаратури.

Факультет має власний обчислювальний центр з новітньою технікою, учбові та науково-дослідні лабораторії, де працюють кваліфіковані спеціалісти і студенти.

За участю студентів виконані оригінальні розробки пристроїв відображення інформації, медичних, оптоелектронних, рідинокристалічних і лазерних пристроїв, розроблені програми і алгоритми для застосування персональних ЕОМ в конструюванні і оптимізації технологічних процесів радіоелектронної апаратури.

Наважтесь. Ні пуху, ні пера!

ТЕХНОЛОГІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ

Найстаріший у вузі. Перший випуск факультету був і першим випуском інституту (тоді ще філіалу КПІ). В цьому році з факультету виділився факультет транспортного машинобудування і триботехніки. На трьох відділеннях факультету (денному, вечірньому і заочному) навчається відповідно 600, 70, 250 студентів.

З минулого року перейшли на підготовку спеціалістів за триступеневою формою по університетських навчальних програмах. Після чотирьох років студенти здобудуть не тільки базову вищу освіту та вчений ступінь бакалавра машинобудування, а й робітничу професію. Всі бакалаври матимуть змогу після закінчення другого ступеня впродовж одного року одержати диплом інженера з спеціальностей «Технологія машинобудування», «Технологія автоматизованого машинобудування», «Проектування засобів технологічного оснащення автоматизованого виробництва», «Металорізальні верстати та інструменти».

В складі факультету — 4 кафедри, серед 44 викладачів кафедр — 5 професорів, 27 кандидатів наук. Практично всі дисципліни викладаються з широким використанням інтенсивних методів, технічних засобів та комп'ютерів, всі студенти оволодівають програмуванням, машинною графікою та САПР, залучаються до наукової роботи. Кращі випускники інженерії продовжать навчання в магістратурі, де після двох років захищатимуть дисертації і здобуватимуть вчений ступінь магістра машинобудування.

Добрі умови створені і в факультетському гуртожитку. Є змога відпочивати в дискоклубі, займатися спортом.

ТРАНСПОРТНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ТРИБОТЕХНІКИ

Здійснює підготовку інженерів за спеціальностями 12.06 — «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин та апаратів» і 15.02— «Автомобіле- і тракторобудування».

Підготовку інженерів спеціальності 12.06 веде кафедра технології конструкційних матеріалів і триботехніки. Студенти одержують фундаментальну підготовку з загальноінженерних дисциплін і на її базі — спеціальну з сучасних технологій відновлення і підвищення зносостійкості деталей, необхідного технологічного обладнання, в тому числі на основі плазмових, лазерних, іонно - вакуумних та інших процесів. Випускники цієї спеціальності стають інженерами-механіками і працюють в цехах та відділах машинобудівних підприємств, на ремонтно - відновлювальних базах, в проектно - конструкторських та науково-дослідних організаціях.

Випускники спеціальності 15.02 на базі загально - інженерної підготовки здобувають спеціальну з технології загального машинобудування, основ конструювання автомобілів і окремих їхніх вузлів, діагностики обладнання і засобів автоматизованого проектування. Вони також набувають кваліфікації інженера - механіка і можуть працювати в цехах і відділах автомобілебудівних і автомобілеремонтних заводів, в проектно - конструкторських і науково - дослідних організаціях з автотранспорту в великих автогосподарствах.

В складі факультету ще дві кафедри: прикладної механіки і опору матеріалів, охорони праці і навколишнього середовища, які ведуть учбовий процес практично зі всіма студентами вузу.

На всіх кафедрах провадиться серйозна науково-дослідна робота, до якої залучаються і студенти, що виявляють схильність до наукової роботи.

Чекаємо поповнення факультету з початком нового навчального року і дуже сподіваємось, що до нас прийдуть майбутні доктори і кандидати наук, як з загального, так і спеціального машинобудування.

ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Наймолодший факультет інституту, який цього року вперше набирає студентів. На факультеті п'ять кафедр, де працюють понад 120 викладачів. Функціонує три класи ЕОМ, а також обчислювальний центр. Як структурний підрозділ до складу факультету входить підготовче відділення.

Факультет готуватиме спеціалістів за триступеневою системою навчання: бакалавр —інженер—магістр. Після чотирьох років навчання студенти отримають вчений ступінь бакалавра менеджменту. Після цього бажаючі можуть продовжити навчання на п'ятому курсі і отримати диплом інженера-економіста. Найобдарованіші, провчившись ще два роки, можуть здобути вчений ступінь магістра менеджменту.

Велика увага приділяється побуту студентів. Всі іногородні студенти забезпечуються місцями в комфортабельному гуртожитку. Важливе місце в житті студентів належить спорту. До складу факультету входить кафедра фізичного виховання, яка має сучасні спортивні зали та один з кращих серед вузів України стадіон.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 3000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 2285.

За інженерні кадри

Виходить раз на тиждень

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 17 (473) | П'ятниця, 24 квітня 1992 року. | Виходить раз на тиждень. | Ціна 2 коп.

Хроніка культурного життя

Минулого тижня в нашому інституті відбулася ціла низка приємних подій, організованих працівниками культурно-художнього центру: зустріч з лауреатом Шевченківської премії Р. Іваничуком — обговорювалась журнальна публікація його нового роману «Орда»; круглий стіл про шляхи відродження національної культури за участю представників творчої інтелігенції міста; і нарешті — чудовий концерт знаменитої хорової капели «Думка», що пройшов з тріумфальним успіхом.

На знімку С. Лісового — виступає хорова капела «Думка».

11 квітня наш факультет святкував своє 15-річчя. Хоч недавно він розділився на ФІТКІ і ФРА, всі студенти і викладачі відзначали ювілей нашого старого ФОТ-факультету обчислювальної техніки.

І не тільки вони. Свою допомогу в організації святкового вечора запропонували актори Вінницького муздрамтеатру ім. Садовського, з яким давно встановлено дружні стосунки. Підключились також культурно- художній центр, учасники художньої самодіяльності інститутського клубу.

В переповненому залі театру були присутні студенти і викладачі майже всіх факультетів і кафедр інституту. прийшли і випускники, які не забувають рідний факультет. Із задоволенням сприйняли учасники свята виступи дотепників з КВВ, фольклорного і танцювального ансамблів інституту, а також вихованців Вінницького музичного училища.

А потім була вистава «Звірі в клітці» в постановці театру. Друзі-актори нагадали нам, що у своїх справах і розвагах не слід забувати про наших батьків, рідних. Відбулась також дискотека.

... Закінчився вечір. Кожен йшов з нього зі своєю особистою думкою і настроєм. Я запитую студентів: чи сподобалось, чи потрібні нам такі вечори?

Відповіді:

«Загалом вечір сподобався, а ось дискотеку краще проводити в стінах Інституту...».

«Дуже сподобалось усе і я хотіла б, щоб на цьому не припинялось наше спілкування з театром»,—була інша відповідь.

Отже, думки різні. Студенти старших курсів вважають, що театр повинен лишитися храмом високого театрального мистецтва, а ось молодшим студентам така форма проведення вечорів сподобалась.

Моя ж особиста думка така: театр не повинен практикувати у себе танцювальні вечори, але концерти і диспути мають стати невід'ємною частиною роботи цього закладу!

А. Ярощук,
студентка IV курсу ФІТКІ

На знімку самодіяльні артисти з ВПІ на сцені театру.
Фото С. Лісового.

НАШ ПЕРШОКУРСНИК

Соціологічний аспект

ВПІ широко реалізує свою програму радикальної перебудови навчально - виховного процесу, спрямовану на докорінне поліпшення підготовки спеціалістів. Так, з 1991-92 учбового року інститут перейшов на триступеневу підготовку спеціалістів: бакалавр - інженер-магістр. Першокурсники навчаються за планами рівня технічного університету, де 26 процентів учбового часу відводиться на освоєнння гуманітарних дисциплін. На всіх факультетах формуються нові моделі фахівців, вводяться нові гостродефіцитні професії, докорінно змінюються всі види виробничої практики, деканатом факультету інтеграції навчання з виробництвом вирішується цілий комплекс завдань, спрямованих на встановлення широких зв'язків з виробництвом. За новими умовами й правилами працювала комісія інституту з прийому абітурієнтів на 1991—92-й навчальний рік. Такий значний прогресивний рух можна порівняти з початком нового дихання вузу і його багатотисячного колективу.

Щоб мати реальнішу інформацію з цього приводу, наша лабораторія вирішила провести спеціальне дослідження серед першокурсників усіх факультетів. Адже вони стали першопрохідцями нового життя інституту.

В анкетному опиті взяли участь 784 чоловіка, тобто, 80 процентів першокурсників.

Отже, кого ми прийняли на перший курс, якими мотивами керувались абітурієнти при виборі того чи іншого факультету?

59 відсотків зв'язали свою долю з навчанням в ВПІ цілком свідомо. З них 31 процент бачать велику престижність обраної спеціальності, 18 процентів прийшли до нас в звязку з новизною підготовки кадрів у вузі, 6 відсотків, зважаючи на авторитет ВПІ, 4 проценти — продовжуючи сімейну традицію. Тим часом, ще зовсім недавно переважна більшість молоді вступала до ВПІ, орієнтуючись, в основному, на невисокий, порівняно з іншими вузами, конкурс. Нині за цим мотивом вступав тільши один процент першокурсників.

Правда, і зараз досить значний прошарок (35%) тих, хто вступав до вузу лише для того, щоб здобути вищу освіту. І все-таки загальна підготовка сьогоднішнього першокурсника краща, ніж у попередньому наборі. Про це свідчать наслідки зимової сесії — абсолютна успішність склала 34 відсотки, що на чотири проценти більше, ніж було у першокурсників торік. З іншого боку в поточному році після першого семестру відчислено 28 студентів першого курсу, а торік—38.

Ми цікавились, що заважає молоді навчатись. На перше місце поставлена відповідь — висока вимогливість до навчання (30%). Другою причиною (22%) студенти самокритично називають лінощі, непосидливість, неувагу. Серед інших причин 16 відсотків займає слабка шкільна підготовка і відсутність необхідної навчальної літератури; 15 відсотків — недостатній рівень підготовки окремих викладачів, 1 процент — поганий морально - психологічний клімат у групі. Третина першокурсників незадоволена організацією міжсесійного контролю поточних знань.

Цілком природньо, що новобранці вузу зустрічаються на початку студентського життя з багатьма труднощами і особливостями. Скажімо, як конспектувати і чи конспектувати взагалі, як користуватись учбовою літературою, послугами бібліотеки, розподіляти бюджет свого часу. Чи не тому близько 60 відсотків першокурсників скаржаться на те, що їм бракує часу на добру підготовку до занять?

Нема сумніву, що першокурсник має знати, що таке триступенева підготовка спеціалістів, зміст навчального плану своєї спеціальності, графік учбового процесу, права і обовязки студента.

Тим часом, більше половини опитаних мають про це дуже туманну уяву. Що ж стосується учбової літератури, то не вистачає, як правило, книг з історії України, культури України, соціології, а також з програмування й обчислювальної техніки.

Цікавими є відповіді на запитання: «Ким би ви хотіли стати по закінченні інституту?»

Одержати диплом інженера бажають 60 процентів першокурсників, вчений ступінь магістра — 37, стати бакалаврами — лише 3 відсотки. Звідси випливає, що у нас ще недостатньо ведеться пропаганда нового життя і нової діяльності інституту. Про це, до речі, ми дізналися і в процесі опиту. Виявляється, що головним джерелом інформації на цю тему є зустрічі ректора ВПІ Б. І. Мокіна з студентами і його публікації в газеті «За інженерні кадри». Це добре, але цього, звичайно, недостатньо. Пропаганду інститутських новинок повинні займатися всі керівники підрозділів, служб, лабораторій.

Студентська молодь має жити повнокровно — і вчитися добре, і відпочивати красиво, і думати про своє здоров'я. Але 64 проценти опитаних говорять, що їм ніколи займатись фізкультурою і спортом, а 68 відсотків відзначили, що нема часу для відпочинку і розваг. Ці відповіді теж підказують нам, де потрібно зосереджувати організаторські і виховні зусилля. Сподіваємось, що переважна більшість студентських турбот буде почута адміністрацією і професорсько - викладацьким складом, а самим студентам ми бажаємо наполегливості, здоров'я і успіхів, які так потрібні незалежній Україні.

М. СИНЕЛЬНИК,
Ж. ХЛИСТОВА,
співробітники лабораторії соціологічних досліджень.

ЛИСТИ З «СУПУТНИКА»

ЗОЛОТІ РИБКИ І ВРАЖА РУКА

Коли заходиш в приміщення санаторію - профілакторію «Супутник», що міститься в гуртожитку № 3, мимоволі звертаєш увагу на виняткову чистоту в коридорах, холлах, кабінетах. Підлоги, наче дзеркала, блищать, на стінах — картини. Білосніжні халати медичного і обслуговуючого персоналу, килими, гардини — все слугує одній меті — створити найблаготворніший мікроклімат для людей. Можна годинами сидіти біля великого акваріума з екзотичними рибками, , зручно вмостившись в затишному кріслі, заглибитися в газети, які тут розкладені, подивитись телепередачу або послухати музику — все є.

Звісно, профілакторій — не кімната відпочинку, а оздоровчий заклад і газетами та рибками, щедрим дієтичним харчуванням (про що писалось в передостанньому номері газети) гіпертонію, чи остеохондроз не вгомониш. Тому на першому місці в «Супутнику» стоять саме профілактика і лікування. Ось тільки невеликий перелік процедур, якими можуть скористатись пацієнти: гідромасаж, хвойно - перлинні, хвойно - морські, сірчано-водневі ванни, лазерна, терапія, фізіотерапія, фітотерапія, інгаляція, парафінолікування, різні форми психічного розвантаження — цей список можна продовжити.

Читаючи таке, можна подумати, що в цьому закладі трудиться значний за кількістю медперсонал. Та ні. Всього три штатних лікарі і медсестри, але в тому і заслуга працівників «Супутника», що невеликими силами вони спромагаються обслужити, провести цикл лікувально - профілактичних заходів, оздоровлення для ста і більше пацієнтів щозміни.

У книзі відгуків чимало записів: «Спасибі за лікування», «У мене нормалізувався артеріальний тиск», «Зникли болі,...».

Було б перебільшенням сказати, що тут чаклують над здоров'ям людей медичні світила. Працюють звичайні лікарі. Зате у них є те, чого часто бракує і найтитулованішим спеціалістам, до котрих важко доступитись у великих клініках, а саме — почуття сердечності, співпереживання, прагнення обов'язково допомогти.

Наталія Йосипівна Велика — молодий терапевт, але, побувавши на прийомі у неї, здається, що зустрівся з рідною сестрою чи мамою. В її лексиконі тільки ласкаві слова: «дорогенький», «миленький», «молодець»....

Автор цих рядків поряд з іншими недугами страждає очною хворобою, до якої Наталія Йосипівна, як терапевт, звісно, не має відношення. Але вона не відіслала до окуліста, згадала, що колись бачила в шафі старшої медсестри дуже дефіцитний, імпортний препарат. Знайшла його і з радістю подарувала, чим дуже виручила.

Таке ж можна сказати і про її старшу колегу, відмінника охорони здоров'я, Олену Миколаївну Чорній, сестру ванного відділення Ольгу Софронівну Дем'янчук, масажисток Галину Яківну Гульчак і Ядвігу Йосипівну Присяжнюк, процедурну сестру Марію Денисівну Савінську, Одне слово, майже про кожного працівника.

Взяти, приміром, з числа обслуги завгоспа Семена Івановича Гадзиру і столяра Миколу Олександровича Нічука — основну чоловічу силу колективу. Кажуть,, що справжній мужчина — на всі руки майстер. Саме такими вони і зарекомендували себе. Удвох роблять все — ремонтують меблі і сантехніку, електрообладнання, склять вікна і лакують підлоги, лагодять навіть радіо і доглядають за акваріумом, біля якого турбот вистачає, а столяр Микола Олександрович ще й малює — прикрасив своїми роботами весь профілакторій.

Тому тут завжди чисто, затишно, все в справному вигляді. Бо колектив однодумців, очолюваний головлікарем П. П. Кобою, не тільки вміє, а дуже прагне зробити людям добро. І робить його.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЗОЛОТІ РИБКИ І ВРАЖА РУКА

Початок на 1-й стор.

І тут ми підходимо до явища, яке не вкладається в голові — виявляється це добро, цей прекрасний санаторій - профілакторій далеко не всім потрібний. Йому завдають великих збитків, руйнують і розкрадають ті, для кого він створений. Нема такого дня, щоб в якійсь кімнаті щось не зламали: ліжко чи тумбочку, чи шифон'єр, щоб не вирвали розетку чи не викрутили лампочку. Безчесні люди крадуть квіти, що прикрашають місця відпочинку, а недавно викрали навіть рибок з акваріуму....

Постає запитання до керівників студентського профкому (а завдають шкоди профілакторію переважно студенти 2—3-х курсів) чи не занадто вони щедрі і довірливі, видаючи путівки кожному бажаючому? А може є такі, котрі шукають лише місця для своїх розваг і пустощів. У минулій зміні було надано можливість оздоровитись 110 студентам, причому 20% безкоштовно, решта — на пільгових умовах (10%). Неважко підрахувати, у скільки це обійшлося платникам профвнесків, якщо кожна путівка коштує 1100 карбованців.

Дорого, але не всі, хто отримав путівку, робили те, що слід було робити в оздоровчому закладі. Дехто навіть не з'явився на прийом до лікаря, не використав жодної процедури. Замість цього — порушення режиму: випивки, сумнівні розваги у нічний час, крадіжки. Хіба що в їдальню не запізнювалися, ще й претензії виставляли. Як розповів головлікар, один студент нарікав на відсутність чорної ікри, мовляв, удома щоранку йому дають на сніданок. Другий відмовився від алюмінієвої ложки — подавай тільки срібну.

То хай такі сидять дома і не займають місця тих, хто був би тільки вдячний інституту за надану можливість зміцнити своє здоров'я в санаторії - профілакторії.

Л. НОВІНСЬКИЙ.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНА ФІЛОСОФІЯ?

ДЛЯ чого потрібна філософія у вузі? Яка практична в ній потреба? Яким повинен бути зміст курсу філософії і якими повинні бути форми її викладання, щоб вона могла принести користь суспільству?

Ці питання задають нам студенти, задаємо ми їх і самі собі. І нині, коли кардинально перетворюються політична і духовна сфери, посилюється хвиля прагматичного ставлення до життя, відповісти на ці питання не так просто. Відповіді ускладнюються ще й тим, що філософія перебуває на переході від одного предмета до іншого, від предмета з одним змістом і функціями до предмета з іншим змістом і іншими функціями.

Аналізуючи зміст того предмета, якого навчали нас і який по тому ми викладали студентам, можна з гіркотою констатувати, що за великим рахунком ми філософією не займались, а сумлінно втокмачували в молоді голови сталінську інтерпретацію марксистської філософії, зміст якої зводився до апологетичних функцій. Філософія стала теоретизованою ідеологією. Основні її особливості — зв'язок з владою,, постійна готовність і здатність раціонально обгрунтувати «безсумнівно вірні» рішення вождів, партійних документів і діянь. «Єдино наукова філософія» не допускала проявів найістотнішого, чим була характерна філософія впродовж багатьох віків — критичності, самостійності, свободи мислення.

Вузівський предмет філософії, що визначався як наука про найбільш загальні закони розвитку природи, суспільства і людського мислення, вбирав у себе абстрактні теми, що виключали людину, її суттєві характеристики, потреби й інтереси. Людина трактувалась в діалектичному матеріалізмі тільки як абстрактний пізнаючий суб'єкт, а в історичному матеріалізмі, як елемент суспільства. Таким чином, людина з її внутрішнім світом, устремліннями, проблемами, творчістю була поставлена поза філософією.

Все це, звичайно, зумовлювалося тоталітарною державою. Нам, викладачам, відводилась роль пропагандистів і коментаторів класичних праць марксизму, партійних і радянських документів. Ми мали «правильно» тлумачити їх студентам. Відступ від прийнятого трактування ідеологічного канону суворо заборонявся. За «неправильне розуміння» і тлумачення «ідей партії» страждали і викладачі і студенти.

На кафедрах, так званих, суспільно - політичних дисциплін давно ведуться суперечки про статус викладача нашого профілю. Донедавна деякі товариші вказували нам, що ми є функціонери партії і повинні знати своє місце. Тепер же філософам іноді вказують, що ми повинні пильнувати інтереси держави, бути не дуже свавільними, пропагувати державну політику й ідеологію.

Я завше виступав проти прив'язування філософії до інтересів влади і зараз вважаю, що єдиним замовленням держави нам може бути випуск спеціалістів з вільним, критичним, творчим інтелектом, з високою філософською культурою мислення. Не можна й далі формувати людину з випрямленими звивинами мозку в строго потрібному для держави напрямку. З мого погляду, філософія не повинна давати ніякої політичної орієнтації. Хай це буде прерогативою політичних партій. Єдина ідеологія філософії — пропаганда загальнолюдських духовних цінностей, до чого ми й зобов'язані прилучити студента.

Поділяю позицію тих учених, які вважають, що епіцентром філософської проблематики, основою предмету філософії у вузі має стати людина. Філософія повинна бути вченням про місце людини в світі, про форми її взаємин з природою, суспільством і між собою, тобто, філософія повинна розглядати сутність функціонування і розвитку єдиної органічної системи, в котрій тільки і може з необхідністю існувати людина. Це система Людина — Світ.

Програма курсу філософії, на мій погляд, повинна представляти систему концепцій, логічно об'єднаних завдяки системотворчій волі вчення про людину, як центру світотворення, що зводить воєдино природу, суспільство, культуру. Тоді філософія для студента стане потрібною і зрозумілою, він знайде тут теоретичне осмислення своїх життєвих проблем, а не систему абстрактних теоретичних конструкцій, не нав'язаний йому предмет, який треба визубрити, здати екзаменатору і зразу ж забути. Вона стане для нього цікавою, коли він знайде тут систему відповідей на питання, які його цікавлять і хвилюють: про смисл життя; про смерть і безсмертя; про умови свободи особи; про місце людини в природі і суспільстві; про закономірності духовного світу людини; про можливості і здатність впливати на хід історії; про духовне і естетичне ставлення людини до світу; про пізнавальні здібності людини; про шляхи майбутнього розвитку людства тощо.

Така гуманітарна проблематика не тільки дасть студенту уяву про те, якою є людина, а й допоможе самовизначитись, чим повинен бути він сам, формуючи життєву позицію. Крім того, акцент на гуманітарній проблематиці в програмі філософії технічного вузу виправданий тим, що вона служить противагою надмірній технократизації свідомості майбутнього інженера, вкрай небажаній в сучасній екологічній ситуації.

Філософія концентрує в собі особливий спосіб мислення і певну логіку, водночас пояснюючи її тому, хто думає. Прилучення студентів до філософського мислення в процесі викладання може слугувати лабораторією формування інтелекту,. Зіткнення різних точок зору на семінарах, постійний процес створення і розв'язання філософських проблем виробляє у студента здатність подивитись на предмет суперечки очима опонента, поступово звикаючи до того, що ця думка має таке ж право на існування, як і його власна.

Формування філософського мислення передбачає постійну включеність студента в процес філософського спілкування з викладачем та іншими студентами, Тобто, потрібна обов'язкова присутність і участь його на всіх заняттях з філософії. В іншому випадку предмет філософії залишиться для студента непотрібним.

Вважаю, що вдалою для вивчення філософії є розповсюджувана зараз в інституті модульно-рейтингова система навчання, яка стимулює студента до систематичних занять під час навчального року.

Навчити студента діалектично мислити — одна з найвищих і наскладніших функцій викладання філософії.

Реалізація цієї функції може здійснюватись по-різному, в залежності від індивідуальних здібностей викладача. Тому вважаю, що кожен досвідчений викладач може вчити студентів за власною авторською програмою курсу філософії, яка, маючи спільну гуманітарну спрямованість з програмами інших викладачів, будується з врахуванням методичних нахилів і наукових інтересів викладача. На кафедрі, до речі, вже є чотири таких авторських програми.

В той же час практика підказала, що студенти виявляють різні філософські інтереси. Хтось цікавиться марксизмом, хтось — екзистенціалізмом, хтось — релігією. Це природно в умовах інтелектуальної свободи. В цьому зв'язку ми повинні знайомити студентів з найбільшою кількістю різних філософій і світоглядів, даючи їм змогу прилучатись до світової культури. Для цього у нашому інституті повинна бути хороша бібліотека філософської літератури, в тому числі й світової. Останніми роками така література систематично з'являється в магазинах Вінниці. Це книги Хайдегера, Ніцше, Фрейда, Камю, Ясперса, Фромма, Шопенгауера та інших класиків. На жаль, наша бібліотека так і не зуміла придбати їх, хоча я не раз звертався туди по допомогу.

На закінчення хочу сказати, що вирішення реальних актуальних проблем, що стоять перед Україною — демократизація суспільства, розвиток особи, подолання догматизму, піднесення культури і відродження духовності, розкриття творчого потенціалу людей, виховання екологічної свідомості і т. ін. багато в чому залежить від філософської освіченості суспільства, основні ази якої ми і повинні дати студенту.

О. КОЛОС,
завкафедрою філософії.

Нові книги в бібліотеці

С. В. Брагинський, Я. О. Повзнер. **Політична економія: дискусійні проблеми, шляхи оновлення.** — М.: «Мысль», 1991.

Ноздрева Р. Б., Цинічко Л. І. **Маркетінг: як перемагати на ринку.** — М.: Фінанси і статистика, 1991.

Посунько Н. С., Вальтер С. В. **Азбука ринкової економіки: запитання і відповіді.** — М.: Агропромвидав, 1991.

Політологічний словник: укладач Григорян Р. Г. та ін.. — К. Іноцентр, 1991.

Людина в системі економічних відносин. — К.: Либідь, 1991.

Мокін Б. І. **Щоб не було соромно перед дітьми, або рік у політиці.** — К.: РОВО «Укрвузполіграф», 1991.

Мокичев С. В. **Структура суспільної власності.** — Казань: видавництво Каз. університету, 1991.

Автомобіль в нашому житті; збірка нормативних актів. — М.: Юрид. лі., 1991.

САМОВДОСКОНАЛЕННЯ

10 ЗАПОВІДЕЙ ЗДОРОВ'Я

Мене часто вражає те, що в таких країнах,, як Франція, Німеччина, США, або, скажімо, Великобританія та інші, яким би складним не було захворювання,, коли заходить мова про лікування в їхніх клініках, не говорять про те, допоможуть, чи ні, домовляються лиш про вартість лікування. Тобто, схоже на те, що вилікувати можуть будь-яку недугу, успіх залежить від масованості застосування лікувальних засобів. Справа в тому, що там медицина базується на міцному матеріально - технічному забезпеченні, суперхарчуванні, незрівнянній фармакології, інших — неймовірних для нас — засобах,

Наші ж чудодійні можливості — це крижана вода, голодування, затримка дихання, самонавіювання та інші. подібні речі, які нічого не коштують. Я й сам проповідую їх протягом багатьох років, бо здорово допомагають, про що свідчать приклади з практики роботи нашого клубу любиселів бігу «Ювентус».

У нашому центрі природних методів оздоровлення і профілактики захворювань доводиться використовувати системи багатьох народних цілителів, які в застійні часи не одержали офіційного визнання.

Нині ставлення змінилось і досить багато людей звертаються до них за допомогою і що характерно — видужують і вірять в їхню силу.

А що накажете робити? Згідно статистики по забезпеченню ліками і медичним інструментом ми посідаємо 142 місце в світі. І наша медична наука стоїть не ближче.

Тим часом, секрет виживання, як в минулому, так і тепер — один: зробіть собі сильне, енергійне тіло і ви зможете протистояти всім впливам ззовні. Наш сьогоднішній світ жорстокий, гнівний і черствий, і горе слабким — вони гинуть.

Самозбереження — перший закон життя.. Ось про це наша сьогоднішня розмова. Ви повинні знайти в собі сили для боротьби за життя. І нема іншого шляху, незалежно від того багаті чи бідні ви. Все зводиться до здорового способу буття. Відомий пропагандист цієї істини Поль Брегг говорив: «Людина, в силу звички, полюбляє важкоперетравну їжу, запиваючи її отруйними напоями. І після цього ще нарікає на те, чому люди не живуть до ста років. В теорії ми всі хочемо тривалого життя, а на практиці робимо все, щоб його вкоротити. Природне харчування, очищення організму голодуванням, фізичні вправи — ось, що веде до довголіття».

В дитинстві Брегг не відзначався особливим здоров'ям. Більше того, в 16 років він захворів на туберкульоз, американські лікарі знайшли його безнадійним. Батьки відправили сина в Батьки відправили сина в Швейцарію до лікаря А. Ролье, який лікував своїх пацієнтів сонячним світлом, дієтою і фізичними вправами. За два роки Брегг повністю поправився і став гарячим прихильником природних методів лікування. «Людина сама повинна заробити своє здоров'я, — казав він. — продати його ніхто не може. Щоб бути здоровим, треба трудитись. Я повністю здоровий 365 днів у році. У мене нічого не болить. Я це заробив своїм способом життя. І ви змозі так зробити!».

Поль Брегг довів це своїм тривалим повноцінним творчим життям — загинув в 95 років під час одного з тренувань на узбережжі Флориди (він захоплювався серфінгом).

Пропонуємо вам, дорогі читачі, десять заповідей здоров'я з системи П. Брегга:

шанувати своє тіло, як прояв Життя,

утримуватися від всіх неприродних. ненатуральних видів їжі і стимулюючих напоїв,

живити свій організм тільки натуральною «живою» їжею,

прожити свої роки здоровим, слугуючи любові і милосердю,

оновлювати свій організм, завдяки збалансованості праці і відпочинку,

очищати свої клітини, тканини і кров за допомогою свіжого повітря і сонця.

утримуватись від їжі повністю, якщо відчуваєш себе погано,

прагнути, щоб твої думки, слова і почуття були чистими, спокійними і зваженими,

примножувати свої знання про закони природи, твердо їх дотримуватися і радіти плодам своєї праці.

Ти повинен піднести себе і брата свого особистою покорою всім законам Природи!

Отже, за роботу! Починайте сьогодні-

В. ОЛІЙНИК,
голова оздоровчої комісії профкому.

ВІРШІ СТЕПАНА ЛІСОВОГО

ПОСЛАНИЕ

Лаской могуч
Ручья журчанье—
Стихотворение
Спускаю у круч:
Беги ты в лес
К колдуньям-феям,
Любви нежнее,
Дитя небес.

ПРЕДЧУВСТВИЕ

Сердце вещует:
Мне обещалась
Муза строга,
Что заночует...
И смерть прошу я,
Чтоб задержалась
У порога,
К ней не ревнуя.

* * *

Ты — мой до утреней
зари...
Будь мудр, как бог...
Ну, говори...
Из боли солнце
сотвори...
О, я—твоя... Любовь,
гори!

НЕУДАЧНИК

Счастья немножко —
дорогу кошка
перебежала: «Брысь!
Надоело...»
Бросить тело
И подняться ввысь?

МУЖЧИНА

Сердце — стук да стук,
И жизнь короче,
Но любовь — пастух
Меня стережет
днем и ночью.
Как больно!? — звук
все громче
И конь в тревоге —
ржет.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.
Тираж 3000.
Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 2285.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

21 (481) | П'ятниця, 29 травня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

ДОКТОРСЬКА ВИСОТА

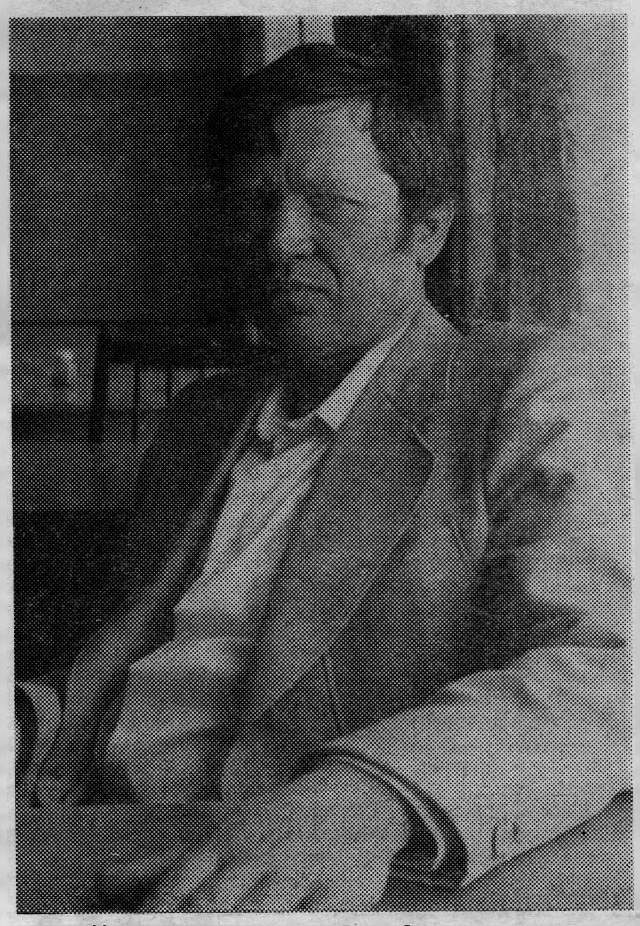

Якось він запропонував: «Давай підемо куди-небудь на природу, сядемо на пеньках, походимо стежками дитинства. Напишеш нариса «Садок вишневий коло хати...».

Я відбувся жартом: «Ну, це аж тоді, коли ти станеш доктором фізико - математичних наук».

«О-о-о, цього ждати довго. У мене спеціальність 01-01-01, тобто, математичний аналіз. Класика! А в класику трудно увійти хоча з одним рядком Так що можна й не дочекатися».

Але ми дочекались і сталося це досить скоро після тієї розмови.

Сидимо, як ото було задумано, правда, не на пеньках, а в його кабінеті і розмірковуємо над фактом. Доктор наук, безумовно, висота, що скоряється далеко не кожному. Волков до неї ішов довго, а на останній дистанції було особливо важко.

— В математиці — свої закони. Щоб у професійних колах ти набув належного рейтингу, треба кілька разів виступити на престижних наукових семінарах, бо ти ж з Вінниці, а Вінниця, як відомо, не математична столиця. Тим часом, у столичних чергах цього виступу треба чекати рік-півтора або й довше. А позаяк одним виступом не відбудешся, то душа плавиться: ти вже немолодий, можливі всілякі випадковості, підкачає, скажімо, здоров'я, поїзд промчить мимо і ти залишишся на пероні. З піднятою рукою! В своєму минулому! У майбутнє втрапити не встиг і нема в цьому кого винувати — судьба!

В сумовито-жартівливому монолозі Волкова проступав властивий для нього м'який гумор, який, з мого погляду, засвідчує зичливість характеру, людяність і глибоке знання природи життя.

Не розуміюсь на тонкощах математики, для мене, гуманітарія, це недоступна іпостась, і, коли дивлюся на сторінки монографій чи підручників, всуціль змережені формулами, дужками, знаками, яких навіть нема серед звичних для мене друкарських кеглів, то з трудом вірю, що все це осяжне і написане людиною, а не богом. Щиро цікавлять витоки такого хисту: звідки воно, з якої води, якої трави, якого неба, якого виховання.

Пояснень нема. Дар божий мітить своїм перстом без усяких законів, за якоюсь незбагненно - свавільною логікою, а, по суті, без логіки. Упало обдарування на сина колгоспниці, босого й голодного, якому і зошитів нізащо було купити. Він, власне, й не знав, що має математичні здібності. До третього класу вчився абияк, а потім у його житті з'явився Вчитель. Федір Федорович Поляков, довоєнний друг його батька. Другові було неприємно, що син його друга зовсім не цікавиться школою, він побачив у ньому те, чого Юрко сам у собі побачити не міг.

Уже в п'ятому класі розв'язував будь-яку задачу зі збірника Березанської, а в сьомому, випускному, за годину до екзамену директор розпечатав заповідного конверта, що надійшов з райвно і вчителька потайки принесла його Юркові — він мав розв'язати складну задачу і виручити весь клас.

Як би ми не намагалися вдавати, що школа наша завше була непорочно - чистою і святою, вона від цього такою не стане: в кожній хитрували, щоб не зганьбитись, показати «марку фірми», і, звичайно ж, з найкращого боку. Побіг Юрко в трави недалекого берега, сховався на півгодини серед їхніх шепотів і приніс рішення. Розв'язувати задачі було для нього поетичним натхненням серця. В принципі, легко давалися всі предмети, бо дуже любив слухати на уроках. До закінчення середньої школи зовсім не читав підручників — обходився тим, що почує від учителя. Проте навіть у гадці не мав, що математика може стати змістом життя. Зростаючи в середовищі прагматиків, де щось важила тільки продукція рук і міцного фізичного здоров'я — хліб, молоко, м'ясо — він і майбутнє бачив у тій сфері, де щось виробляють.

Підбивав дружка свого Льоню Огиря:

— Давай поїдемо в Одесу до водного інституту, будемо кораблі будувати.

— Давай.

Не вийшло. Юркові було тільки 16 років. Треба було писати спеціального листа, їхати з ним до Мінвузу.

— Пішли в університет.

Пішли. А там — інша притичина. Нема форми № 386, себто, довідки про здоров'я.

— Біжіть, хлопці в університетський двір. Там — медпункт. Візьмете форму.

Вони були страх які нетерплячі — в черзі стояли, певне зо три сотні абітурієнтів.

— Ні, Це не для нас. Їдемо в Кіровоградський педінститут, на фізмат.

Він був справжнім дитям природи, розкріпаченим і вільним, як вітер, легковажним і обдарованим, і при тому не обтяженим ніякими думками про свої непересічні здібності. В педінституті Юрія Волкова навчили, нарешті сумлінно користуватись книгою, працювати системно і спрямовано. Був відмінним студентом, але сказали йому про його талант аж на IV курсі. Тоді він уперше почув і слово «аспірантура», тоді ж на його дорозі знову постав образ Учителя.

Треба підкреслити особливо, що й нині, цілком збагнувши і себе і міру свого хисту, Юрій Іванович Волков, ставить на перше місце не свою особу, не свій талант, а Вчителів, які допомогли цей талант виплекати і спрямувати. У середній школі був Григорій Федорович Пасічник.

— Давав для мене спеціальні завдання — це дуже морально піднімало. Потім— аналізував, вміло підкреслюючи кожну знахідку — після цього в тебе наче крила відростали. А в інституті мене помітила Неоніла Гаврилівна Мальцева, педагог від бога, залучила до математичного гуртка, давала задачі посиленої трудності, переконувала йти в науку. Тоді я, мабуть, уперше збагнув, що математика може стати єдиною довічною любов'ю.

Соціальне походження не дозволяло розраховувати ні на яку підтримку, доводилось покладатися тільки і тільки на власні сили. Тому в аспірантуру Одеського університету він, природньо, не пройшов за конкурсом, хоча подався саме туди. Одеса, веселе безшабашне місто, дуже підходила йому за складом характеру, але не приймала. Після цієї неподоланої висоти став працювати в Улянівській школі робітничої молоді на Кіровоградщині. Зберігся знімок випускників, на якому наймолодшим є... вчитель фізики і креслення Ю. І. Волков. Потім було одруження, мала дитина, восьмирічна школа в глухому селі, де крім математики, фізики, хімії,, викладав ще й фізкультуру. Отже — непряма терниста дорога: 36-годинне навантаження на тиждень і такий ось «зебристий» спектр діяльності. Побут цілком міг засмоктати, але він зберіг характер і вже добре вірив у своє призначення. Тому наступна висота, хоча брав її з глухого села, скорилася — став аспірантом Київського університету.

Це було тяжко — вчитися у столиці, утримувати сім'ю, але ж виріс у тому середовищі, де труднощі сприймалися, як звичайне повсякдення, побутова норма. Без труднощів по життю ідуть хіба-що народжені в генеральських лампасах, себто, вітчизняні буржуї з великими грішми і широкими нивами впливових знайомств. Втім, у них — свої труднощі — ходити під дощами косих поглядів і прихованої зневаги. За умови, звичайно, якщо збереглась бодай крихітка совісті. Ну, а якщо совісті нема, то нема проблеми — про них не можна говорити, як про людей.

...І ще двох Вчителів називає Ю. І. Волков — члена - кореспондента АН України В'ячеслава Кириловича Дзядика з Києва і академіка Сергія Мироновича Нікольського з Москви. Обидва видатні математики світового рівня, обидва теж ішли до своїх рівнів тернистими дорогами. Дзядик був керівником кандидатської дисертації, Нікольський представляв докторську.

З почуттям зворушливого захоплення Юрій Іванович говорить про своє щастя бути близько знайомим з цими людьми, сидіти з ними за товариською розмовою і навіть за чаркою. І бачиться мені в цьому глибока порядність доброго серця, що закарбовує вдячність,, як неодмінну складову людяності, і несе її в собі, як естафету, щоб передати далі — дітям, друзям, студентам.

Гадаю, саме ці риси характеру дозволили Юрію Волкову зробити кафедру вищої математики однією з найдружніших в політехнічному інституті. Не перестаю дивуватись духові якоїсь студентської бодьорості і розкутості, що панують тут, атмосфері виняткової товариськості, яка робить роботу на кафедрі магнетично-привабливою і навіть святковою.

— Усі вчителі мої,—говорить Юрій Іванович, — за винятком хіба - що Мальцевої, були людьми жорсткими, непоступливо — принциповими. Я ці якості поважаю, але маю натуру ліберала, більше користуюсь методом пряника, ніж батога. Ну, а завкафедрою в моїх очах — це рядовий викладач, що виконує роль «міністра» зовнішніх зв'язків з начальством і навколишнім оточенням. Я, як буфер, що приймає на себе головні удари, щоб вони були м'якшими для колективу.

— Докторське звання полегшує цю роль?

— Не знаю. Поживемо-побачимо. Тут багато важить, який з тебе самого педагог. З мене, мабуть, не найгірший. В усякому разі, згідно студентських опитів, я йду на нашій кафедрі десь за Бакуніним і Карпенком. Як що їм виставляють за викладацтво майже по круглій п'ятірці, то мені 4,78 — 4,85 бала.

Хай же щастить тобі, Докторе і Людино!

І. ВОЛОШЕНЮК.

Наука і... картопля

Не будемо наполягати на твердженні, що й у развитку науки і техніки не останнє місце належить такій банальній реальності, як наявність повноцінного харчування для творців науково - технічного прогресу. У нинішні часи ринкової шаленості це кожному зрозуміло.

Мабуть, тому керівництво інституту вирішило збудувати біля їдальні власне овочесховище і вже розгорнуло роботи.

Об'єкт, скажемо, не такий вже й грандіозний, проте матиме відсіки для зберігання достатньої на зиму кількості картоплі і овочів, а також засолених працівниками їдальні капусти, огірків, помідор тощо.

Колонка актуальної інформації

Яким буде ВАК?

Як повідомив на засіданні ректорату Б. І. Мокін, комісія Верховної Ради України з питань науки і освіти вкупі з керівниками компетентних державних служб дійшли нарешті принципової згоди щодо концепції діяльності атестаційної комісії по затвердженню вчених звань. Цим будуть займатись спеціалізовані ради вузів.

Яка в такому разі роль атестаційної комісії?

Раз на три роки вона атестуватиме спецради і якість їхньої роботи. Якщо до цієї якості будуть серйозні претензії, то рада розпускається, а її голова і секретар позбавляються назавжди права коли-небудь знову очолити її.

До речі, в Міністерстві освіти вже сформовано атестаційний відділ. Всі справи на доцентів і професорів українських вузів відкликані з Москви до Києва і будуть розглянуті найближчим часом. Отже, система запрацювала.

Приціл на кінцевий результат

Ще одна новина з Києва. Віднині все бюджетне фінансування наукових розробок націлюється на кінцевий результат. Іншими словами, на фініші роботи вимагається подавати не звіт, як було раніше, а технологію, яку можна продавати,, запроваджувати у виробництво, щоб повернути державі затрачені кошти.

Внаслідок цього усі нинішні держбюджетні теми будуть чинними тільки до кінця року. Якщо ж ви хочете продовжити їх, то мусите писати зобов'язання, що повернете гроші.

За таких умов нависає загроза над гуманітарними і фундаментальними дослідженнями. Чи не припиняться вони взагалі?

Ні. Для цього закладаються спеціальні асигнування.

Зарплата підвищується

Нарешті уряд прийняв остаточне рішення — заробітна плата працівникам освіти підвищується. Зокрема, викладацькому складу її піднімають у 2,85 раза від існуючих ставок, починаючи з 1 січня; решті працівників— у 2,25 раза, починаючи з 1 травня.

ЛІТО КЛИЧЕ НА СТАДІОН

З англійською — туго

У травні - червні - липні в нашому інституті мали діяти платні курси прискореного вивчення англійської мови.

Було оголошено, що курси вестимуть спеціально підготовлені американські викладачі. Організацію цієї справи взяло на себе просвітницьке Товариство ім Шевченка. А позаяк Вінниця в цьому Товаристві користується популярністю заповідника волохатого застою, то викладачів на травень для нашого міста не знайшлося. Отже, хто ще не забрав грошей, наперед сплачених за навчання, можете забрати їх в культурно-художньому центрі.

Обіцяють, правда, що курси функціонуватимуть з червня, але в розмірі не чотирьох, як було обіцяно, а тільки двох груп. Таким чином, можуть забирати гроші й ті, хто не з нашого інституту.

Одна істотна деталь. Наші представники їздили в ті міста, де американці ведуть курси. Заокеанські викладачі дивуються з дивовижної поведінки слухачів, які списують один в одного домашні завдання.

От уже в'їлася в кров звичка до показухи: головне полягає не в тому, щоб знати, а в тому, щоб здаватися не гіршим від сусіда. Самі себе обманюють за власні ж гроші.

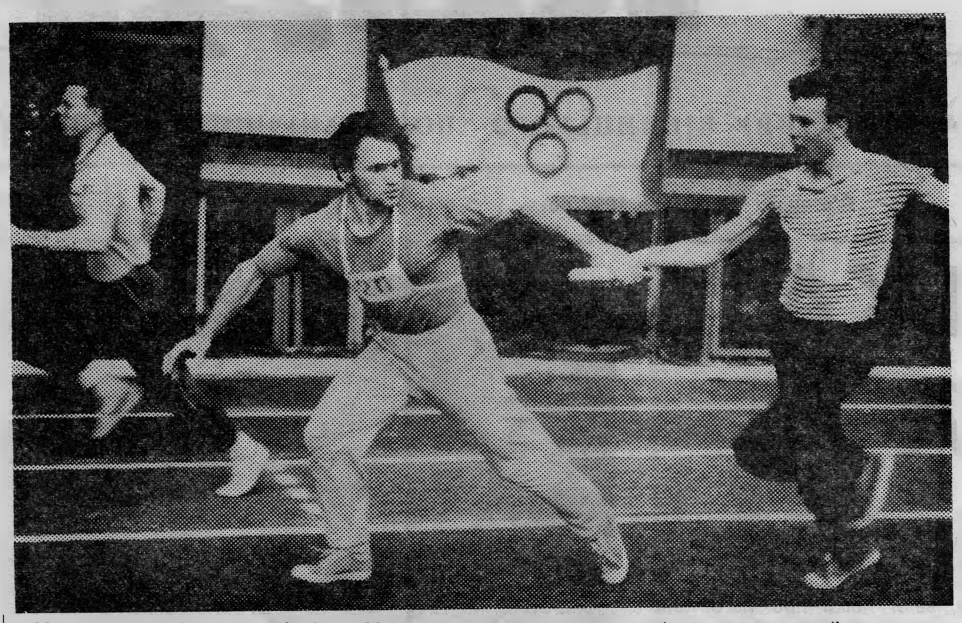

На студентській спартакіаді. Напружений момент передачі легкоатлетичної естафети. Фото С. Лісового.

Є СРІБНІ МЕДАЛІ

У місті над Бугом не вперше збираються кращі студентські чоловічі гандбольні команди колишнього Союзу, але тільки цього разу Вінницькому політехнічному інституту довірили проведення фінального турніру, підкресливши цим неабиякі успіхи наших гандболістів.

Інтрига ігор була зумовлена ще й тим, що внаслідок організаційних прорахунків на фінал Спартакіади не приїхала команда - метр студентського гандболу, багаторазовий переможець Всесвітніх універсіад — Запорізький «Університет». Відсутність явного фаворита значно вирівняла шанси команд в боротьбі за звання чемпіонів або один з комплектів медалей.

Чомусь всі дружно відвели роль аутсайдера вінничанам, оскільки команда ВПІ два останніх роки не виступала на змаганнях елітного класу, задовольняючись другою групою. Правда, тренер команди Тернопільського інституту народного господарства Я. Б. Павленко не без підстав попереджав своїх колег про силу політехніків. Він, певне, мав на увазі одну з спартакіад України, в якій політехніки в складі збірної Вінницької області обійшли 10 команд з інших регіонів і увійшли в групу сильніших.

Нині, завдяки тому, що команда Київського інституту фізкультури не з'явилась на студентську Спартакіаду, її місце автоматично зайняли гандболісти ВПІ. і ось — фінал.

Після перших ігор важко було визначити, хто з п'яти претендентів стане чемпіоном, а хто призером, настільки рівна за силами і можливостями зібралась «компанія», в яку увійшли Харківська «Фармація» — старожил вищої ліги, лідери першої ліги тернопільчани, відомий клуб ЗІІ, технічна команда з Луцька і, нарешті, вінничани.

Найбільш цікавим і драматичним виявився поєдинок старих друзів - суперників — ВПІ проти тернопільців. Цього разу при підтримці своїх вболівальників, вінничани прагнули будь-що перемогти. Правда, і помилок було вдосталь. Не забиває підряд чотири семиметрових штрафних кидків лінійний Олег Грищук, не йде гра у головного бомбардира Івана Белікова, досвідченого Сергія Саматося.

Але знайшовся в колективі гравець, який зламав «хребет» невдало початого поєдинку. На останньому рубежі у політехніків стояв воротар Олег Іваник, двометровий гігант. У плечах—косий сажень. Здавалось, що цими плечима він цільно закрив ворота. потужні кидки з шостиметрової лінії або й просто в упор, коли суперники буквально влітали в його зону. Олег встигав відбивати.

Затративши багато зусиль для взяття воріт, тернопільчани у другій половині гри зів'яли, чим не проминули скористатися господарі майданчика.

Отже, є медалі! Але якого гатунку?

Все вирішилось в останньому матчі між командами Харківської «Фармації» і Луцького педагогічного інституту. Перемігши у важкому поєдинку, кращою студентською гандбольною командою України стали лучани. Всього на один м'яч забили вони більше, ніж вінницькі політехніки, які стали другими призерами.

Тренери ВПІ Микола Іванович Петренко і Валерій Юхимович Ходирев не назвали після ігор кращих: мабуть, тому, що вся команда грала з натхненням. Тож, вважаю доречним назвати весь «срібний» склад колективу: Іван Беліков, Сергій Койка, Олег Іваник, Олег Грищук, Олексій Рюхов з інженерно - будівельного факультету, Анатолій Кучер, Сергій Саматося, Вадим Гончарук — з ФРЕ, Ігор Барбенков — з ФРА, Олександр Бальдуєв — ЕФ, Андрій Кунцов — ФІТКі,

Говорять, «щасливий той тренер, який створив команду своєї мрії». Гадаю, що мрії тренерів з гандболу ВПІ цілком можуть бути реалізовані, звісно, при спільній підтримці всього колективу вузу.

В. КУДИНА,
суддя національної категорії, член Ради Федерації гандболу України.

На знімку: момент гри наших спортсменів з тернопільцями.

Фото С. Лісового.

ЛІДЕР

Нарис

У 1984 році в залі спортивного комплексу «Авангард» відбулися відбіркові змагання з акробатики серед дівчаток 4-х класів. В куточку на лавочці, не соромлячись, гірко плакала маленька дівчинка.

— Що з нею? — запитав Заслужений тренер України Леонід Давидович Голяк.

Йому відповіли:

— Дуже засмучена. Хотіла бути першою, а посіла третє місце...

Завжди суворий тренер, розчулився, по-батьківськи погладив русяву голівку дівчинки:

— Це добре, Наталочко, що бажаєш бути тільки першою, але шлях до перемоги пролягає не через сльози, а через вперті, наполегливі тренування.

Важко сказати, чи зрозуміла тоді маленька Наталочка слова свого тренера. Мабуть, ні, бо продовжувала плакати, витираючи сльози тендітними кулачками. Але саме тоді Леонід Давидович зрозумів, що в їхній групі з'явилась ще одна майбутня завзята спортсменка. І не помилився.

Вже в сьомому класі Наталка Заболотна стала першорозрядницею з акробатики, а ще через рік — кандидатом у майстри спорту, Але найпам'ятнішим для неї виявився рік 1991-й. Збулись відразу всі найзаповітніші мрії: Наталка успішно закінчила десятий математичний клас СШ № 9 і стала студенткою Вінницького політехнічного інституту на факультеті обчислювальної техніки. І в тому ж таки році разом з своєю молодшою подругою Людою Вітвіцькою виграє спочатку звання чемпонів України, а потім у напруженій боротьбі — медалі першості СНД, виконавши при цьому норматив майстра спорту.

Лідер в спортивній секції, скромна, майже непомітна серед подруг — така вона студентка політеху. Той, хто з нею спілкується, ніколи не подумає, що вона входить до спортивної еліти нашої держави, що після занять, щодня, у визначений час, вона прямує до спортивного залу, де її чекають тригодинні тренування — наполегливі, виснажливі.

Поставила вона перед собою і завдання успішно закінчити інститут, стати досвідченим інженером.

— А з акробатикою як? — поцікавився. — Покинеш великий спорт?

— Ні, це назавжди!

«Чи не переоцінює вона себе?» — спало на думку, адже в нашому вузі вчитись нелегко, вимоги високі і не кожний може поєднувати заняття спортом з навчанням.

Наталка Заболотна спростовує такі песимістичні думки, про що свідчать досить успішні результати її першої екзаменаційної сесії.

І в той же час вона не пропустила жодного тренування, бере на себе високі навантаження. Тренер Л. Д. Голяк дуже задоволений.

А після всього — робота вдома по господарству, де вона — перша помічниця матері. Коли ж випадає хвилинка для дозвілля, то є улюблена вівчарка Нікі,, бібліотечка пригодницької і фантастичної літератури.

Ось така вона студентка першого курсу ВПІ, Наташа Заболотна, якій нині виповнилося лише вісімнадцять років. З чим колектив кафедри фізвиховання сердечно її вітає і бажає нових успіхів у навчанні і спорті.

Я. КУЛИК,

Без вождів

Ви бували в екзотичній країні тропіків Сінгапурі? Не бували? Я теж по своїй бідності там не бував і, напевно, ніколи не буду. Але син - моряк привіз мені монети з того дивосвіту, де на них можна будь-що придбати. Придививсь до монет і дивно мені стало. Захотілося поділитися з вами, дорогі читачі, своїми враженнями.

На монетах немає ні вождів, ні президентів, ні гербів, ні прапорів — зображені тільки рослини. ,Що з них взяти «нещасних» малагашців, поленізійців?! Відстали від нас... Їх не цікавить ні політика, ні плюралізм думок, ні партійні канони. Не мають вони атомних станцій і бомб, ні ракетних комплексів, а живуть як? Нам і не присниться.

С. ЛІСОВИЙ.

НЕВЕСЕЛІ РОЗДУМИ

Торік на стадіоні «Олімп» було укладено нове сучасне покриття «Регупол». Слід відзначити, що зроблено це досить своєчасно, бо сьогодні таке покриття коштувало б 2,5 мільйони карбованців, що не по кишені інституту.

Тепер про якість «Регуполу», Були різні думки фахівців. Відповідь дали студентські спортивні ігри, які провадились 14—16 травня. Вже в першому забігу студент факультету фізичного виховання педінституту Віктор Яцюк подолав стометрівку за 10,9 сек. як, кажуть, доріжки швидкі. Це підтвердили і наступні старти. Отже, якщо відповідь на питання про якість доріжок і секторів була отримана вже на перших офіційних змаганнях, то відповідь на запитання: «яка команда найсильніша», — визначилась тільки після дводенної напруженої боротьби в кожному виді програми.

Впевнену перемогу в потрійному стрибку здобув студент V курсу будівельного факультету Анатолій Бухтій Він же став другим в стрибках в довжину.

В секторах для метання боротьба точилася тільки серед вихованців старшого викладача ВПІ О. М. Потапової. Подвійну перемогу в метанні диску та штовханні ядра святкував студент медичного інституту Геннадій Власюк (який, до речі, був рекордсменом ВПІ, коли вчився на енергетичному факультеті). Друге і третє місця посіли наші спортсмени Богдан Яворський та Олександр Ставнійчук. Добре виступили в різних видах програми майбутні інженери Віктор Нагожук, Іван Фесенко, Віталій Яроцький, Олександр Афонін.

І все ж в командному заліку наша команда була лише третьою.

Поступитись переможцю — колективу факультету фізвиховання педінституту не соромно, бо він був поза конкуренцією, але у медиків ми завжди вигравали. І ось — осічка. І це виявилось не випадковістю. Аналізуючи виступ нашої команди, слід відзначити досить посередні результати в усіх видах бігової програми у юнаків та відсутність дівчат. Всього в забігах взяли участь тільки два представники ВПІ — Ф. Фідерман і Т. Подзігун. Звісно, що з такими малими силами команда була неспроможна взяти верх над суперниками.

Отже, кафедрі фізвиховання нашого інституту є над чим подумати.

М. ЯНКОВСЬКИЙ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 2872.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 22 (482) | П'ятниця, 5 червня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

Роздум після сесії

Зосереджусь, власне, на кількох важливих для себе враженнях і висновках від заліку з історії української культури, який приймав оце, у своїх першокурсників.

Враження перше, можливо, комусь із ветеранів ВПІ здасться банальним, але для мене, колишнього університетського викладача - філфаківця, приємно було зайвий раз переконатись в існуванні закономірності: студенти, які на «4» і «5» встигають з математики, фізики та спеціальних предметів, як правило, й питання культури опановують глибше, відчувають тонкіше. І навпаки — «круглого трійочника», не розкриваючи його залікової, вгадуєш по кострубатому мовленню, дрімучому антиісторизмові, прямолінійному, по-«совковому» примітивному «технократизмові».

Хоча, правду кажучи, на згадані різновиди антиісторизму й «технократизму» слабують і деякі хорошисти-відмінники — хоч скільки ти їм розказуй про супертехнічну Японію, де школярі мають до 12 годин малювання щотижнево, а вступники до такого вузу, як наш, на вступній співбесіді, повинні між іншим, засвідчити знання 300 (трьохсот) народних японських пісень. Важливо отож, аби подібні нагадування студенти чули не лише з вуст викладачів - гуманітаріїв, аби відповідну політику проводили деканати (до речі, робоче моє спілкування з деканами В. М. Кичаком, М. Є. Івановим, В. І. Савуляком, заступником декана ФРЕ Ю. В. Крушевським додало мені щодо цього питання оптимізму: усвідомлення потреби гуманізації та гуманітаризації технічної освіти на факультетах є).

Не найгірше враження полишили і деякі залікові творчі дослідження та реферати. Шкода, звісно, що число тих, хто писати такі роботи зголосився, було порівняно невеликим, а шкільну звичку до механічного списування долати ой як нелегко. Тим приємніше нині віднаходити зернини самостійної першокурсницької мислі. Зокрема, вигідно вирізняються праці з елементом краєзнавства — про культурні пам'ятки або діячів мистецтва — вихідців з міста, села чи району, звідки приїхав студент. Оснащені відповідним фотографічним матеріалом, замішані на земляцькому патріотизмі, такі дослідження мають певне самостійне значення і в перспективі, накопичуючись, могли б скласти своєрідний культуро - краєзнавчий атлас України (для початку хоч би Поділля, Вінниччини), написаний студентами. З числа цьогорічних, за своїм рівнем здатних покласти початок творенню такого атласу, хочеться назвати «Культурно - історичні пам'ятки міста Летичева» В. Злочевського (гр. 4М), «Український художник Федір Коновалюк — мій односелець» С. Ільчука (гр. ІЕТ), «Слідами «розкуркулених» українців в Сибіру» Д. Гончаренка (4М).

Найбільше порадував с. Ільчук. Цей неговіркий, в усьому сумлінний студент (і староста групи), як виявилось, володіє живим писемним словом: «Федір Коновалюк — це мій земляк: мої батьки родом з Калівки, і я виріс в цьому селі. Але до недавнього часу я мало знав про мого знаменитого односельця. Та ось тепер я намагаюсь написати про своє особисте ставлення до художника, до його картин», — так розпочинає свій «Роздум» С. Ільчук. Не можна не процитувати й наступний абзац цього симпатичного тексту: «Село Калівка виникло близько XVII сторіччя (точних відомостей, на жаль, немає). Була в селі до революції своя церква, але її розвалили. Була до 70-х років XX ст. початкова школа, але її закрили. Молоді в селі залишається усе менше, так що важко сказати про майбутнє села. Найстарішою в селі є моя прабабуся Ільчук Настасія. Їй в цьому році виповниться 100 років (народилася вона в 1892 році). До речі, її чоловіка Григорія малював Федір Коновалюк, коли приїздив на батьківщину. Портрет було виконано на фанері, та він з часом загубився».

До речі, повідомлення про портрет на фанері стало маленькою сенсацією: вдова художника Тамара Іванівна, з якою зав. кафедрою і директор КХЦ Т. Б. Буяльська про роботу С. Ільчука мала мову, говорить, що взагалі використовувати фанеру Фефір Зотікович звичаю не мав. Отже, був то випадок крайньої скрути? мистецького експерименту? диктату замовника - земляка? У будь-якому разі маємо приклад того, як, виконуючи залікове завдання з історії рідної культури, майбутній інженер відкриває цікаві факти, замислюється над питаннями, над якими ще вчора не замислювався, одне слово — зростає культурно, починає працювати на культуру в широкому розумінні цього слова.

При тому не можу не виконати прохання мого колеги — старшого викладача Л. В. Філонова — називаю імена авторів кращих залікових творів, виконаних під його керівництвом: Е. Кашулкіної (гр. КТ6) — «Забуті імена»: Ю. Батюк (КТ6) — «Ліна Костенко»; І. Стороженко (ЗЕ) — «Українська музика кінця XVIII ст.»; І. Котенко (2Е) — «Кам'янець-Подільський — історико-архітектурна пам'ятка України». Ну, й, звісно ж, окремо треба відзначити найактивніших учасників читацької конференції за романом Р. Іваничука «Орда» першокурсників В. Мокіна (ФА) та О. Дунаєвського (ФРА).

Отже, результати заліку дають певні підстави для оптимізму щодо майбутнього такого навчального предмету, як «історія української культури», й усього інтегрального курсу світової культури, у стінах ВПІ.

Звичайно, предмет це такий, що наслідком його викладання хотілося б бачити не лише певну суму знань, поінформованості, але й відчутне удосконалення внутрішньої культури студента, розвиток його естетичних почуттів. Бо коли, приміром, вчорашній тріумфатор на заліку виходить кривлятися в дуже низькопробному факультетському КаВееНі» (і не розуміє, не відчуває, що кривляння — жалюгідне, а сценарій — від тексту й аж до «режисури» — провінційне, колоніальне мавпування не кращих останківських стандартів), настає хвилина твоєї викладацької скорботи. Втім, не будемо перебільшувати значення 42 академічних годин у житті сформованої молодої людини — представника телевізійного покоління....

Взагалі — незважаючи на певні успіхи й навіть доволі широкий розголос діяльності кафедри та КХЦ — питань сьогодні маємо більше, ніж відповідей: на який рівень духовно - емоційного досвіду й інтелекту орієнтуватися у викладанні? чи всі форми активного навчання використовуємо? яке співвідношення емоційної й раціональної інформації найоптимальніше? якому варіантові побудови навчальної програми — історико - інформативному чи теоретико - історичному — віддавати перевагу? як домогтися реальних, а не декларованих міжпредметних зв'язків на рівні світоглядних концепцій і опорних сигналів? чи можливо хоча б якоюсь мірою підвищити рівень вербалізації студентських знань? як формувати культурні потреби у тих, в кого коло цих потреб звужене або викривлене? як поєднати навчання з вихованням і при тому не бути нав'язливим?... Ці й інші питання вивчатиме наукова група, що формується нині на кафедрі під керівництвом Т. Б. Буяльської. Така робота саме на часі. Адже за рішенням ректорату, починаючи з наступного року, залік маємо виставляти диференційовано: «5», «4», «3»... Тим самим підвищуються вимоги і до викладання, й до контролю знань.

М. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ,
ст. викл. КТІК.

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ

КАБІНЕТ Міністрів України оголошував конкурс пропозицій на розробку державних науково-технічних програм з пріоритетних напрямків науково - технічного прогресу. Вчені нашого інституту теж взяли участь у цьому конкурсі.

І ось — приємне повідомлення. Переможцями конкурсу стали проекти, що розроблялися під керівництвом Б. І. Мокіна, С. Й. Ткаченка, О. П. Стахова, В. П. Кожем'яко, В. Г. Красиленка, А. В. Силагіна, М. М. Семеренка. На подальше фінансування цих розробок Кабінет Міністрів виділяє понад два мільйони карбованців.

ПОГОВОРИМО ПРО МОВУ

Питання впровадження Закону про мови розглядалося 27 травня на засіданні науково - методичної ради, а наступного дня — вченої ради ВПІ. Мета цього розгляду, як відзначалось, активізувати цей процес, бо наш вуз, який у числі перших в Україні активно взявся за справу, почав збавляти темпи. Не в усіх приведено у відповідність з вимогами Закону оформлення табличок, інформаційних стендів, оголошень; не скрізь перейшли на державну мову в службовому спілкуванні, веденні засідань, протоколів, Далеке від належного забезпечення навчально - методичною літературою. І хоча було суворо вказано керівникам восьми кафедр, у яких цей парамерт на нульовому рівні, до цього можна було б долучити ще, принаймні, стільки ж кафедр, які видали по одній - дві одиниці навчальної літератури, що замало для 10—15 видів занять, які проводитимуться в україномовних потоках вже наступного навчального року.

Не варто втішатись і тим, кого похвалили, оскільки 6—10 видань також далеко не задовольняють потреб. Як виняток, слід усе ж відзначити плідну роботу у справі поширення української мови, культури, традицій, прилучення студентства і співробітників та численних гостей вузу і міста до скарбів духовності, яку проводять кафедра історії і теорії культури та культурно - художній центр, які очолює пані Т. Б. Буяльська.

Отже, ми ще на початку шляху. Зважаючи на об'єктивні труднощі, слід одначе зазначити, що не все робиться належним чином. Так, із 120 видань лише близько 50 стосуються безпосередньо тих дисциплін, які вже читаються зараз чи будуть читатись у наступному році. Решта - то (в кращому разі) робота на перспективу, в гіршому — у зв'язку зі зміною програм, може виявитись зайвою тратою паперу та творчої енергії.

Потребують оптимізації і тиражі видань. Нічого не робиться в плані налагодження зв'язків з іншими вузами та з методкабінетом Міністерства освіти з метою придбання та обміну навчальною літературою. Мало видається навчальних посібників, конспектів лекцій, зовсім немає підручників.

Хибною здається тенденція до розмежування україномовних потоків з російськомовними, щоб останні, боронь боже, були забезпечені лише російськомовними навчальними посібниками і навпаки. Це змушує деякі кафедри витрачати зусилля на паралельну підготовку методичних матеріалів двома мовами. Робиться це з добрих міркувань, бо виключає необхідність адаптації до мови при вивченні матеріалу. Однак, враховуючи те, що всі випускники працюватимуть в Україні, ми тим самим відкладаємо адаптацію на більш пізній час.

Доцільним було б практикувати ширше прилучення російськомовних студентів до української мови при читанні курсів «Історія України», «Історія культури України» та інших, заохочуючи здавання заліків та іспитів також українською мовою.

Не зайвим було б запровадити написання анотацій українською мовою до курсових та дипломних проектів і робіт. Це полегшувало б мовну адаптацію в майбутньому. Повністю забезпечити україномовною літературою весь комплекс дисциплін найближчим часом ми неспроможні і це не повинно стати на перешкоді впровадженню української мови в навчальний процес, а тим паче — служити виправданням бездіяльності.

Ми повинні орієнтуватись на те, щоб наші випускники однаково добре володіли російською, українською, бажано, ще й англійською чи іншою, бо мовна обмеженість неодмінно зумовить обмеженість фахову.

Україномовні потоки існують на всіх факультетах та не на всіх спеціальностях. І потік у 18 студентів на першому курсі — це надто слабка ниточка, яка може обірватися десь на третьому. Втішає впевненість, висловлена ректором Б. І. Мокіним, що набір в україномовні потоки буде розширюватись.

Впровадження мови в навчальний процес невідривне від загального комплексу заходів по виконанню Закону про мови. Воно неможливе без створення відповідного мовного середовища.

На жаль, не на всіх використовується для набуття мовної практики службове і просто спілкування, проведення засідань. Хай не все добре виходить, але це — єдиний шлях до активного володіння мовою.

Хотілось би сказати кілька слів про мову службових документів. Вона рясніє кальками з російської на зразок «слідуючий», «виконуєму», «штатний розпис», «наукові робітники», замість «наступний», «виконувану», «розклад», «працівники». «На українській (російській) мові» — також калька. Треба писати й говорити «українською мовою», «по-українськи».

Не виправдане ні з яких позицій вживання слова «учбовий» замість «навчальний». Абревіатура «вуз», до якої входить слово «учбовий», вже сама є усталеним терміном, але при її розкритті слід вживати «вищий навчальний заклад». До речі, тритомний російсько - український словник слова. «учбовий» не подає.

З огляду на це, варто звернути увагу на навчальні посібники, котрі готуються і видаються «самвидавом» та не проходять кваліфікованого редагування, як, наприклад, ті, що виходять через «Укрвузполіграф».

Було б, на мій погляд, доцільно створити консультаційний пункт з мовних проблем, де були б зосереджені словники, довідники та інші матеріали, включаючи й ті, які створені викладачами інституту, де можна було б отримати кваліфіковану допомогу фахівця. Це могло б бути в методкабінеті, на кафедрі української та російської мов, або в бібліотеці — важливо, щоб під рукою були зосереджені всі матеріали.

Пропоную відкрити в нашій газеті рубрику «Поговоримо про мову», де можна було б обмінюватись своїми міркуваннями, досвідом, пропонувати шляхи вирішення мовних проблем, яких ще немало.

...Восени цього року у Львові проводиться міжнародна конференція з проблем української науково-технічної термінології, у якій беруть участь викладачі та співробітники ВПІ, а Б. І. Мокін є членом оргкомітету. Доцільно, щоб інститут отримав якнайповнішу інформацію — і друковану, і записи окремих виступів на плівці.

На завершення хочу звернутись до шановних колег росіян, представників інших народів — допоможіть нам підняти українську мову на належний рівень і тоді, я переконаний, питання мови викладання відпаде саме собою. Бо важко уявити цивілізовану державу, скажімо, Францію, у якій професору з Кембріджа, запрошеному читати лекції англійською мовою, студенти влаштували б обструкцію і звернулись би до ректорату, щоб забезпечив читання лекцій «на общепонятном языке». А той,, досить м'який, тиск, який чиниться в напрямку української мови, виправданий з огляду на стан нашої мови, нашої, вистражданої впродовж віків, культури. І як швидко ми спільними зусиллями створимо цивілізовану державу, державу високої культури, так швидко ми прийдемо до цивілізованих відносин. Від нас тут багато залежить.

М. ДАНИЛЬЧУК,
доцент кафедри АІВТ,

КУЛЬТУРНО • ХУДОЖНІЙ ЦЕНТР ВПІ • КУЦ

НОВА ЕКСПОЗИЦІЯ

Відразу й не повіриш, що ці картини намалював не художник - професіонал, а представник науки — вчений -енергетик. Але це справді так — автор живописних робіт, виставлених в художньому музеї нашого інституту, є професор, доктор технічних наук Володимир Васильович Назаров.

Такого професора начебто нема у ВПІ?

Справді, це ім'я невідоме нинішнім студентам і багатьом новим працівникам політеху. Тим часом, Володимир Васильович Назаров, як кажуть, весь наш — він працював у ВПІ, здобував наукові ступені, очолював одну з кафедр енергетичного факультету. Потім з різних причин поміняв місце проживання, переїхав працювати в місто Хмельницький.

Одного не поміняв — любові до образотворчого мистецтва, зокрема, живопису, рік-у-рік оволодіваючи все більшою майстерністю.

Недавно В. В. Назаров виставився зі своїми роботами у Києві, і, повертаючись додому, виявив бажання показати їх і в рідному інституті.

Із захопленням, і це не перебільшення, оглядаєш його пейзажі, етюди, які вражають несподіваністю сюжетів, соковитістю барв, своєрідністю бачення. А під кожним твором — віршовані підписи.

У книзі відгуків — десятки вдячних записів, теплі враження, роздуми.

Ця експозиція — вияв зрослого авторитету інститутського музею з боку і митців, і відвідувачів.

Л. НОВІЦЬКИЙ.

ЕТЮД З МИТЦЯ

И возвратишь ты время вспять —
Толпе желание распять.
И дашь испить устам моим
Из этой чаши, Элоим.

Коли дивишся на Михайла Чорного, то виникає відчуття, що йому довелося все життя терпляче йти об'їзною дорогою, де від вибоїн, багна, каміння нема перепочинку, вихідних, свят. В розмові це відчуття ще більше посилюється. Тільки в розмові, правда, й починаєш розуміти, звідки воно — людина народилась художником настільки, що в житті кимось іншим стати не могла. З дитячих літ очі спрагло вбирали красу, а слух ловив, як та краса бринить.

Але найглибший слід у серці полишили людські страждання і закарбувались там, як древні письмена про подвиги Дарія на високій скелі.

Втім, мандрівник, що йде дном ущелини, може бути не освіченим, або не мати бажання дивитися вгору, а тут душа сама прокручує в пам'яті уривки баченого, не потьм'янілого з часом, людського горя і нікуди від цього не заховатись.

Рука малює на полотні портрети, від котрих повіває чимсь біблійно-християнським. Гама кольорів підсилює ефект і тільки здається, що фарби плачуть, намарне силкуючись згладити, применшити людські страждання.

Пиши, рука, працюй — відпочити ще встигнеш!

Степан ЛІСОВИЙ,
На фото: художник Михайло Чорний.

НОВИНИ

ВИДАВНИЧІ

Шевченко на Поділлі

Так називається спеціальний випуск газети «Південний Буг», виданий окремою брошурою. Присвячується він міжнародному шевченківському святу «В сім'ї вольній, новій», центральні події якого відбувалися минулого року у Вінниці.

Хто був учасником свята, а таких досить багато, мовби заново зануриться у вир цієї незабутньої події, зустрінеться з її високими гостями, побачить в ілюстраціях те, що бачив власними очима.

Брошюру, до речі, можна замовити або придбати в редакції газети «Південний Буг» по вулиці Гоголя, 19.

Просто вірші

Це назва ще однієї книжкової новинки. Видав її молодий журналіст Віктор Мельник. А ми про неї повідомляємо тому, що автор свого часу був студентом радіотехнічного факультету ВПІ. Вірші його, скажемо принагідно, писалися і на студентських парах, і в будзагонах, і в геологічних маршрутах на Колимі, і в заводському цеху. Сподіваємось, що поезії прийдуться до серця і студентській молоді.

Книга робітника

Називається «Жарини пам'яті моєї». Автор — Петро Головатюк працює фрезерувальником заводу тракторних агрегатів. Поети жартують, що вірші вигострені на совість, адже Петро — фрезерувальник — ас. Лірика у нього милосердна, чесна, переконлива. Випустило збірку Вінницьке управління пресою.

Пост здоров'я

Перестаньте всього боятися

ЩО МИ знаємо про вплив страху на стан нашого здоров'я? Можна упевнено сказати — нічого. Більшість людей, якщо їх запитати, чого вони найбільше бояться, найчастіше скажуть — «Багато чого». Це, напевно, тому, що в якийсь період життя кожна людина стає жертвою одного з шести страхів: страху бідності, хвороби, старості, втрати кохання, страху перед людським судом і страху смерті. Не всі знають, що страх охоплює і матеріальний, і духовний бік життя, знищує ініціативу, ентузіазм, підриває впевненість в собі і душить уяву.

Страх породжує пожадливість, безпечність, підлість, злобу і роздратування по відношенню до інших.

Почуття страху страшне, бо воно постійно знаходиться в підсвідомості. Страх навідується, як злодій, вночі і отруює мозок.

Але кожний з нас може контролювати стан свого розуму за умови, що він створить достатній запас нервової енергії. Жахливі думки минають, коли є могутня нервова сила. А це не може бути куплено ні за які гроші, це може бути створено тільки вами.

Як це зробити, радить американський медик, визначний спеціаліст з природніх методів оздоровлення Поль Брег у книзі «Нервова сила», уривки з якої пропонуємо читачам.

Страх бідності. Не може бути компромісу між бідністю і багатством. Якщо ви хочете бути багатим, значить, повинні відкинути все, що веде до бідності. Слово «багатий» використовується тут в найширшому виразі, що означає не тільки фінансовий стан але й здоров'я і постійну життєздатність, енергію впродовж тривалого, повноцінного життя. Для мене найбільшим багатством є здоров'я.

Страх бідності — це стан розуму, що викликаний нервовим виснаженням. Створюючи постійну могутню нервову силу, ви неодмінно підете шляхом здоров'я і багатства.

По-перше, нема такої матеріальної субстанції, як старість, оскільки нема клітин в нашому тілі старіших одинадцяти місяців, крім кісток і зубів. Кожного дня ми втрачаємо багато клітин і кожного дня. відтворюємо мільйони нових.

Пам'ятайте, що є два види віку — ваші календарні роки і біологічні. Календарні роки нічого не значать, якщо ви живете за законами природи.

Страх хвороби. Ви створюєте ваші хвороби щоденними нездоровими звичками. Коли ви споживаєте «мерву» їжу без вітамінів і мінеральних речовин, ви страждатимете від нестачі корисних компонентів. Якщо ви ліниві і відмовляєтесь створити хорошу циркуляцію крові відповідними фізичними вправами, ви йдете на те, щоб отримати в тому чи іншому місці організму якісь порушення.

У вас ніколи не буде страху хвороби, якщо житимете за законами природи.

Страх старості. Коли нервова сила падає до низького рівня, великий страх бере владу над мозгом. Людина бачить себе старою і кволою, сліпою, глухою, тремтячою і бридкою. З таким страхом треба боротися, дотримуючись здорового способу життя, використовуючи позитивні емоції.

Страх втратити любов. Є тільки один шлях подолати цей дошкульний страх — подвоїти, потроїти нервову силу, за рахунок природного життя піднятись так високо, що будь-яке почуття неповноцінності покине вас назавжди. Ревнощі — це почуття, з яким всі повинні боротися. Ми можемо когось кохати, але це не означає, що людина — ваша власність.

Любов — найбільша сила на світі. Кохайте — і ви будете коханими. Пам'ятайте, що ви не зможете ніколи втратити того, кого ви кохаєте і хто кохає вас. Якщо ви віддаєте вашого улюбленого, можете бути впевненим, що він (вона) не був насправді вашим коханим.

Страх смерті. Деякі люди живуть в постійному страху перед смертю. Думки про невиліковані болі, здається, замінюють їм всі духовні інтереси. Цей страх марний, бо смерть настане незалежно від того, думають про неї чи ні. Прийміть смерть, як необхідність, і викиньте вічний страх з голови., Молодість — це готування до старості життя — це підготовка до смерті. Якщо ви сумлінно трудилися, виконували свій обов'язок перед людьми і привели справи до порядку, чому ви не можете зустріти смерть достойно? Говоріть про неї без здригання. Живіть достойно, щоб достойно вмерти.

Для мене особисто думка про смерть дуже далека. Я вірю, що кожної ночі, коли ми засинаємо, ми вмираємо, а прокинувшись вранці, починаємо нове життя. Так я роблю щодня, наскільки це можливо.

В цій публікації використані матеріали газети «Советский спорт».

Оголошення

Якщо Ви хочете ознайомитись з останніми досягненнями і розробками спеціалістів і вчених країн СНД в області вимірювальної, інформаційної і комп'ютерної техніки, автоматизованих систем контролю і управління, діагностичної апаратури, а також зацікавлені в налагодженні ділових контактів з метою укладення договорів на спільну розробку і виготовлення конкурентноспроможної продукції, рекламно - комерційна група НДЧ ВІІІ пропонує Вам взяти участь в **науково-технічній конференції «Контроль і управління в технічних системах»**, яка відбудеться у Вінницькому політехнічному інституті з 8 по 10 вересня 1992 року.

На конференції Ви зможете одержати вичерпну інформацію з питань, що цікавлять Вас, а при необхідності виступити з повідомленням чи доповіддю.

Конференція проводиться на комерційній основі. Сума реєстраційного внеску 350 карбованців. Для участі в конференції необхідно подати заявку, вказавши дані про учасників, за адресою: **286031, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 95. ВПІ, НДЧ. Оргкомітет конференції «Контроль і управління в технічних системах».**

Реєстраційний внесок перераховується до 10 серпня 1992 року на розрахунковий рахунок **№ 001-609057/2 Укрсоцбанку м. Вінниця, МФО 302010, на конференцію «Контроль і управління в енергетиці».**

Контактні телефони в м. Вінниці: **(0-43-22—код), 4-63-64, 4-04-06, 4-04-36. Відповідальні Яблочников С. Л. Безносюк С. М., Поліщук М. В.**

Нові книги в бібліотеці

Григор'єва В. В. та ін. Загальна хімія: Підруч. В. В. Григор'єва, В. М. Самійленко, А. М. Сич. — 2-е вид., перероб. і допов. — К.: Вища шк., 1991. — 431 с., Іл.

Тужилін А. А., Фоменко А. Т. Елементи геометрії і топології мінімальних поверхонь. — М.; Наука, -1991. — 176 с.

Дроздов М. М. Макеєв А. К. В світі тварин. Вип. 4. — М.: Агропромвидав, 1991. — 271 с., Іл.

Спиридонов О. П. Фундаментальні фізичні постійні: Навч. посібн. — М.: Вища школа, 1991. — 238 с., Іл.

Ільчишина Д. Г. Шальда Л. М. Теоретична механіка: Навч. посібн. ЦМК ВО, 1991. — 252 с.

Корбетт Джім. Храмовий тигр. — М.: Видавн. «Тропа», 1991. — 157 с.

Гомонова А. І. Посібник з фізики: підруч. — М.: Видво МДУ, 1991. — 336 с., Іл.

Прасолов В. В., Задачі з планіметрії. Ч. І. 2-е вид., перероб. і доп. — М.: Наука, 1991. — 320 с.

Техніка і технологія сипучих матеріалів: Міжвуз. зб. наук. пр. (Іванов. хіміко-технол. Ін-т., Іваново, 1991. — 164 с.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 2872.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 23 (483) | П'ятниця, 12 червня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

Пропонує профспілка

Літо кличе на відпочинок, а ціни відлякують, як отой камінь, яким держава відганяє свій народ від курортів, санаторіїв, будинків відпочинку. Якщо оплатити повну вартість, скажімо, сімейної путівки до якоїсь здравниці, то можна класти зуби на полицю, або залізати в такі борги, що очі—рогом.

Втім, не кожен тобі й позичить, бо — майже стопроцентова гарантія, що сьогоднішні гроші стануть завтра набагато дешевшими і якщо візьмеш тисячу, то треба буде віддавати з десять або й більше.

За цих умов вам дуже можуть підсобити профспілки. В профкомі ВПІ ми поцікавились, на що можна розраховувати. Уявіть собі, що пропонують досить широкий «асортимент» і на досить вигідних умовах.

Путівки санаторно - курортного лікування, залежно від вашого матеріального стану і рішення профбюро підрозділу, будуть оплачуватись за рахунок коштів соцстраху в розмірі 90, 80, 70 процентів вартості. Так само і путівки в будинки відпочинку й пансіонати.

Вартість туристичних подорожей що тривають більше трьох днів, , оплачуються з профбюджету в розмірі 50 відсотків, а тривалістю до трьох днів в розмірі 70 відсотків.

Крім того, в інституті для співробітників впродовж року організоване дієтичне триразове харчування. Коштує воно за 24 доби всього-навсього 33,6 карбованця.

Цілорічно функціонує санаторій - профілакторій «Супутник». Амбулаторне лікування тут безкоштовне. Для одержання путівки на стаціонар досить звернутись до голови профкому ВПІ чи керівника свого профбюро, подати заяву і довідку про потребу в лікуванні. Путівка з прекрасним харчуванням на 24 дні коштує 130 карбованців. Кожна п'ята, залежно від матеріального стану, видається безкоштовно.

Ну, і нарешті, не дуже дорого, як на нинішні гроші, обійдеться цього літа і відпочинок на нашій базі в Степашках. Якщо путівка на 12 днів коштує 1560 карбованців, то співробітник чи член його сім'ї заплатить за неї 600, а студент — 150 карбованців.

Отже, вибирати є з чого навіть у сучасній скруті.

То ж, хай вам добре відпочивається.

В РЕКТОРАТІ

На засіданні 8 квітня Б. І. Мокін повідомив, що Міністерство освіти зібрало в Києві 120 досвідчених викладачів вищих навчальних закладів, які виробляють 120 назв основоположних підзаконних актів вищої школи. Наш інститут представлений в цій робочій групі колишнім ректором інституту Р. Ю. Кігелем.

Ректорат постановив, що віднині викладач, який працює на чверть ставки, мусить відробити учбову норму в 225 академічних годин.

Б. І. Мокін оголосив, що з 22 червня не підписуватиме жодного документа, виконаного не українською мовою. Наказано перевести на українську мову всю інститутську наочність. Щодо офіційних вивісок, то вони мусять писатися на синьому склі жовтими літерами.

Ректоратом високо оцінено статтю доцента М. Данильчука «Поговоримо про мову», вміщену в попередньому номері нашої газети, як таку, що глибоко висвітлює тему. Рекомендовано детальніше ознайомитись з нею на всіх факультетах і кафедрах.

ПОСАДОВІ ОКЛАДИ

професорсько - викладацького складу вузів.

Завкафедрою — професор — 9120 крб.

без вченого звання — 8410;

Професор — доктор — 8410

без вченого звання — 7410

Доцент — канд наук — 6270

без вченого звання — 5560

Ст. викладач — канд. наук — 5560

без вченого звання — 4845

Викладач, асистент:

кандидат наук — 4420

без вченого звання — 3705.

Викладач - стажист — 3135

Особам з числа професорсько - викладацького складу, призначеним на посади професорів чи доцентів, які не мають відповідного вченого звання, строком до двох років оклади встановлюються в таких розмірах:

Професорам — 6980.

Доцентам — 5560

ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ СКАРЖИТЬСЯ

Директор студентського містечка Володимир Іванович Слободянюк запросив нас з фотокореспондентом Степаном Лісовим до гуртожитку № 4. Подивитися, що там діється, які там порядки.

Порядки, треба сказати відверто, не найкращі. Гнітюче враження справляють насамперед місця загального користування — сходові марші, холи, кухні, туалети. В холах — жодного світильника — вирвані, як то мовиться, з м'ясом. На сходових маршах з першого по дев'ятий поверх у подвійних вікнах вибито якщо не одну, то обидві шибки.

Зразу видно, що студенти почуваються тут не господарями, не постійними мешканцями, а чимсь на зразок пасажирів поїзда, які не відповідають у ньому ні за чистоту, ні за збереження майна.

Володимир Іванович наводить цілу низку неприємних фактів, що підтверджують це міркування.

Вирішили, було, поставити електроплити. Поставили, а через тиждень забрали назад — вуз у нас технічний, народ у ньому вчиться майстровитий—почали розкурочувати прискорювачі для якихось своїх потреб. Є окремі особи (директор називає їх каратистами), котрі заради секундної втіхи висаджують ногами двері, розламують умивальники. Є елементарні хулігани — один, перебуваючи під чаркою, навіть малу нужду справляв не в туалеті, а ходячи коридором. Його, здається, подали на відчислення.

Столяр четвертого гуртожитку Павло Іванович Панасюк говорить, що за 12 років роботи вставив у ремонтовані вікна, либонь, добрий гектар скла, а надто ж останнім часом.

— Уже й не міряю ні довжини, ні ширини шибок. Пам'ятаю всі розміри й так. Збитки від цього дуже великі. Знаєте, яке зараз скло дороге?

...Сумна, безрадісна розмова. Володимир Іванович Слободянюк розповідає, що свого часу теж немало пожив у гуртожитках політеху, але тоді енергійніше діяли студентські ради, сумлінніше працювали чергові з самих студентів... Одне слово, демократія не пішла на користь.

— А ви кудись їздили? Може в інших вузах можна запозичити якийсь досвід?

— Не їздив нікуди.

Можна, звичайно, поспівчувати директору. Студенти — публіка справді не найслухняніша. Але ж Володимир Іванович поставлений на службу не тільки для того, щоб реєструвати негативні факти і недоліки. У нього, звичайно, ширше коло повноважень, які полягають і в тому, щоб залучати собі на поміч студентський актив, профспілку, гнучкіше використовувати такий дорогоцінний інструмент впливу, як розподіл житла, зрештою — вживати жорсткіших адміністративних заходів. Між іншим, вивчати чужий досвід — теж далеко не найгірший спосіб рухати справу.

Ми бачили справді багато неподобств, слідів шкоди, слухали гнівні звинувачення техперсоналу. Але, на жаль, ніде не було видно жодної листівочки, яка б свідчила про те, що з варварством ведеться активна боротьба, що хтось з хуліганів покараний, хтось попереджений, хтось виселений, хтось оштрафований, хтось відчислений з інституту. Можливо, це не найкраща наочна агітація, але і не зовсім зайва. Хто хоче щось робити, той шукає.

Тим часом, склалося враження, що директор студентського містечка просто-напросто опустив руки і чекає доброго дядька, який прийде сюди одного дня та й наведе належний порядок.

В.ІВЧЕНКО

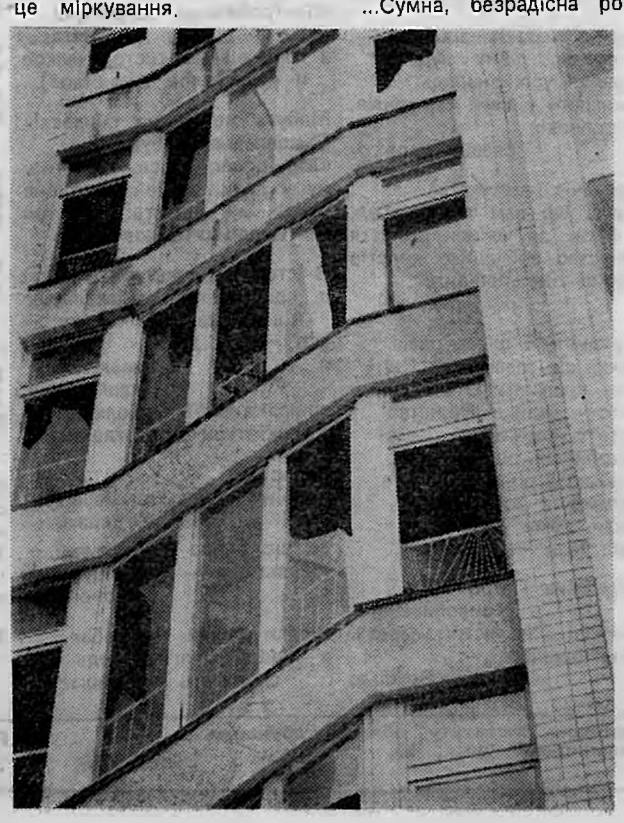

На фото: вигляд фасаду гуртожитку № 4;

Те, що залишилось від телефона біля входу до гуртожитку № 2.

Вітаємо!

«КАНЦЛЕР»

Герман Гордеєв завше зустрічає людей з такою приязною і доброю усмішкою, наче цілісінький день чекав саме тебе, не міг дочекатися і дуже радий, що ти нарешті з явився.

Це — приємно — кожному хочеться, щоб його десь ждали, любили, щоб він був дуже потрібним. Така властивість людського серця. Про це багато пише американський психолог Дейл Карнегі і Герман Опанасович, безперечно, читав його книги, але вчився не у нього: можна навчитися бути хитрим, зате не навчишся бути добрим. Добрими не стають, добрими народжуються.

Світло добра — магнетичне, біля нього всім тепло, але якщо люди й стомлюють Германа Опанасовича, то цього нікому не видно — витримка у нього справді армійська.

Правда, з першої зустрічі і не подумаєш, що цей чоловік все життя був військовим командиром, де — суворий порядок, субординація, наказова форма ділових повсякденних стосунків. Військового в ньому видає хіба-що струнка спортивна постава й економна обмеженість в жестах. Та ще, може, неодмінна присутність карти в кабінеті за спиною. Але карта потрібна й для роботи — начальнику інститутської канцелярії доводиться користуватись нею частенько.

До речі, ніхто не говорить «начальник канцелярії». Називають «канцлером», віддаючи належне його винятковому почуттю гумору і симпатизуючи невтомній працьовитості.

Ну і ще його відверто люблять. І друзі, і підлеглі. За чудовий характер, звичайно. І за вроду теж — голубоокий, білозубий, з неповторною усмішкою. Аж дивно — як він свого часу не втрапив до Кремлівської караульної роти, адже хотіли взяти і перевіряли за всіма «параметрами». Може очі не підійшли? — в них нема холоду і сталі.

— За 32 з половиною роки служби я жодного разу нікого не посадив на гауптвахту, хоч підлягало мені більше тисячі чоловік. Мені дуже допомагала добра пам'ять — майже всіх підлеглих я знав по імені й по-батькові. Уявіть собі, коли підполковник, начальник відділу ракетної армії, звертається до сержанта на ім'я й по-батькові, просить його щось зробити. Та він розіб'ється, щоб зробити найкраще.

— Вам везло на службі?

— Я любив свою роботу. Мене шанували, а у відставку пішов підполковником. Кажуть, що мені бракувало нахабства. Може й так, Коли людина рветься до високих посад, вона перестає зважати на друзів. А це не для мене.

— Головне кредо вашого життя?

— Бути людиною. Це перше. І працювати постійно, в тому числі й над собою. Якщо не працюєш — людини з тебе не вийде. Тут ще багато від батьків залежить і від командирів Батько в мене був ветеринаром — вночі люди прийдуть: «Гордеєв! Дуже треба помогти!» — він без слів одягався і йшов у ніч. Хороший приклад для дітей. А в армії з першого дня мені повезло на командирів— вони були і порядними і талановитими.

... Таке враження, що знаєш Германа Гордеєва все життя, або, принаймні, давно-давно. Тим часом, він у нашому інституті лише три роки. Отже, для пам'яті і для душі вагу має не тривалість знайомства, а щось інше.

Втім, усе небо в зорях, а найпомітніші сліди залишають метеорити. Вони — горять!

15 червня Герману Опанасовичу Гордеєву — 55.

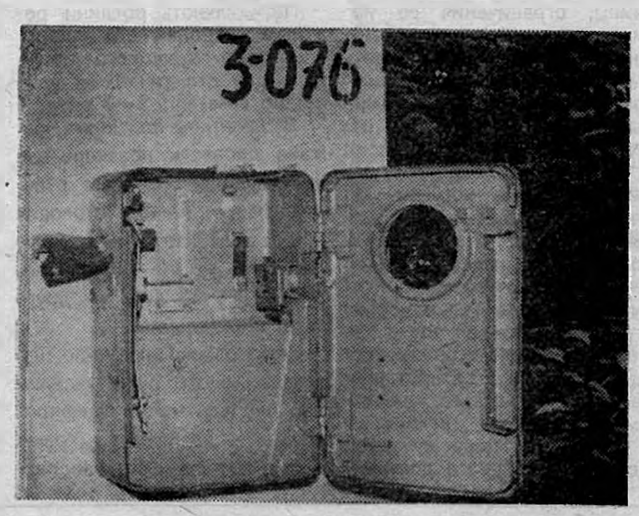

Понад 1200 молодих інженерів випустить цього року наш інститут. До фінішу — недалеко. Випуск відбудеться 27 червня. Зараз на всіх факультетах йде захист дипломних проектів.

Фотокореспондент С. Лісовий зробив цей знімок на факультеті радіоелектронного апаратобудування. Захищається студент заочного відділення Володимир Колосов. Він, до речі, три роки навчався на стаціонарі, по тому за власним бажанням перейшов у заочники, став працювати технологом малого підприємства «Лотос» при виробничому об'єднанні «Хімпром».

Захист у В. Колосова пройшов успішно.

Сторінками обласних видань

ЗАМІСТЬ КОМСОМОЛУ

Комсомолу, як відомо, вже давненько нема. Зійшов зі сцени. Однак його майно, на відміну від майна КПРС, не передавалося державі. Спадкоємцями комсомолу стали нові молодіжні організації. На Вінниччині — це СМОВ (Спілка молодіжних організацій Вінниччини).

В 1991—1992 роках відбулась перереєстрація членів ВЛКСМ. Хто виявив бажання увійти до спілки, написали відповідні заяви в нові органи.

Перереєстрація йшла на добровільній основі, розпочиналася з первинних організацій, завдяки чому виникли різноманітні організації — від Спілки Бершадщини до Молодіжної Республіки Томашпільщини. Зараз СМОВ нараховує 11 тисяч членів. Організації деполітизовані, єдина мета кожної — соціальний захист молодих. Комсомольські квитки замінили на інші, обкладинки яких двох кольорів — голубого і жовтого, що символізує прапор української держави. Значок теж поміняв і форму і малиновий колір на голубий. Замість Леніна на ньому — символи української державності.

«Панорама», 2 червня.

УКРАЇНУ — НА КОЛІНА?

Київський кореспондент обласної вечірньої газети «Подолія» Григорій Вартанов повідомляє в номері за 4 червня, що міська газета «Вечірній Київ» опублікувала уривки з документа «Чотири варіанти російської політики щодо України», розповсюдженого в лічених примірниках серед керівництва Росії, що невідомо яким чином потрапив до редакції. «Подолія» цитує уривки з цього документа мовою оригіналу.

«Политика России может быть нацелена на ограничение экономического роста и экономической независимости Украины там, где это можно сделать без особого ущерба российским интересам. В политико - дипломатической области стоит осторожно добиваться максимально возможной изоляции Украины, ограничения ее политического влияния, возможностей получения помощи... На конкретных же переговорах позиция России может быть и жесткой, твердо отстаивающей интересы России и россиян, понимая, что административные уступки не способны в ближайшее время создавать необходимый политический колорит... При открывающихся возможностях нужно подставлять наиболее оголтелых деятелей под огонь международной критики, создавая образ авторитарно-националистического, неокоммунистического режима...» І так далі у тому ж дусі, Достовірність цього документа ще належить перевірити, але навряд чи викладене вигадане — і з якою метою?

В усякому разі процитоване свідчить, про те, що саме у політичних колах дружньої Росії, а не в народі формується ставлення до України та її незалежності, що, м'яко кажучи, не робить їм честі. Публікація такого документа при його ймовірності зриває маску з обличчя керівних російських політиканів на чолі з «непредсказуемым Ельциным», який сьогодні говорить одне, а завтра інше, або робить вигляд, що це його не стосується.

ХОЧЕТЕ МАТИ ОГІРКИ?

Огірки останніми роками все більше стають могіканами наших городів — виводяться, не родять, всихають, тільки-но почавши давати плід. Газета «Вінниччина» за 3 червня вміщує поради, як домогтися врожаю і в нинішніх кліматичних умовах.

«Досвід переконує, що огірки краще ростуть, коли огуд розміщують на шпалері висотою до 1—1,5 метра або по стеблах кукурудзи, висадженої поряд у рядки.

У нашій місцевості найбільш стійкі від шкідників і хвороб сорти Далекосхідний, Конкурент. Хімічну обробку обов'язково проведіть, коли виросло дві пари листків однопроцентною бордоською рідиною (1 столова ложка мідного купоросу в одне відро на 5 літрів води і 1,5—2 ложки свіжопогашеного вапна на 5 літрів води в друге відро, добре розмішавши ці суміші). Після цього розчин мідного купоросу перелити в розчин вапна. Рідина має бути блакитного кольору. За всю вегетацію цю операцію повторюють два—три рази.

Через 20—30 днів після появи сходів рослини обробляють рожевим розчином марганцівки з додаванням 2—3 крапель йоду та 500 грамів сироватки на 10 літрів води. Обробляти потрібно через 10 — 15 днів і бажано у період між 16 та 18 годинами дня. Цю ж процедуру проводять після кожного дощу.

Підживлюють рослини розчином збродженого коров'яку або пташиного посліду через два тижні, за весь період вегетації 2—3 рази.

З початком цвітіння бажано провести позакореневе підживлення розчином суперфосфату (2—3 столових ложки на 10 літрів води, якого досить на 80—90 рослин). Через 20—30 днів — друге таке підживлення.

Само собою зрозуміло, що грядки мають бути чистими від бур'яну, при дефіциті вологи — поливають (краще надвечір і підігрітою водою).

ЕПІЛОГ ЛЕНІНІАНИ

А може, ніхто його і
не демонтовував,
не зсаджував, га?

Може, він просто пішов,
як прийшов,
зліз, як виліз, — під шумок,
темненької, глупої ночі,
самотою сам собі сам,
без «группы товарищей» —

рекомендованих
та перепровірених
позерів р революційної
ікебани,
по-щурячому вічно голодних
на людське м'ясо?

Їй-бо;
надивився до щему в очах
на оце синьо-жовте знамено,
синьо-синьо — жовте-жовте,

підсинене петлюрівськими
небесами,
а піджовтяне місцевими
компартійцями,
що принагідно
перефарбувались —
переназвались;
зустрівся зі співчутливими
поглядами шоферів
Карла Каутського
та Фрідріха Шайзенгаузена,
які пригнали свій запахущий
рефрижиратор

на запомогу гнаним і голодним
Красної Чорноземії;

ще раз підрахував,
большевицькі голоси
на виборах в Учредітельное
Собраніе
«(Д-двадцять ч-четыге
пгацента...
Ч-чегт падеги!

Да это ж как раз столько,
сколько у Черновола
супротиву Кравчука!

Но ведь сей лютый
бандеравец не объявляет
гевалюционную ситуацию, не
штурмует Мариинский шалаш

и не требует всю полноту
власти вплоть до чрезвычайки в руки Гевалюционного
Комитета...») —

та й совість немов заїла,
та й плюнув на власне
стовбичення,
та й, бронзово
матюкнувшись,

зіскочив із п'єдесталу
(таким його хвацьким знала
хіба що Іннеса Арманд),
дарма що благословляти
такого його відходу
ніяк не хотів і не хоче
владика Симбірський
і Жмеринський
митрополит- полковник
Атуєговотон'яангел.

2.

Тітуню, не лайтеся чорно,
бандери тут ні до чого.
Та й що про бандер тих
ми знаєм?

(Буковський їх хвалить,
ще й як!)
А чий той Буковський?
А руський,

А з прадіда-діда
московський.
Щоправда — співкамерник
цього,

Лук'яненка, значить, Левка).
Тітуню, не плюйтеся марно:
я ленінцем був так само —
про зірочку жовтенятську,
про галстук, про комсзначок
я мріяв кожного разу,
як про етап життєвий
(от тільки у черзі в партійці
вистоювати не став),
Банальна історійка: вчився
по книгах, які «розрішались»,
та й вчили мене,
звичайно ж,

дозволені вчителі.
(Так само, як вас, тітуню?
Одно тільки гірше — довше.
Учився я дуже довго,
учився — «як Ленін велів»).
І вивчився. Себто довчився:
що є об'єктивні закони,
й відкрив нам їх Вождь
Великий,

а «втілює в дійсність»
Москва.
Те «втілення» брався хвалити,
але заважало тіло

мого ж таки діда-конюха,
забитого в НКВД.
Тим «втіленням»
мусив пишатись,

аж якось заїжджі поляки
на мене так сумно глянули,
що очі я опустив.
З тим «втіленням» мав
би змиритись,
якби не сержант Потапов,
що в стрій мене ставлячи
братський,

поставив клеймо: «хохол!»
Те «втілення»!...
Але й закони,
як казано, об'єктивні,
коли їх докупи зібрати
та вивчити оком тверезим...
невинною кров'ю смердять!

3.

Річ, зрештою, дядьку,
не в ньому:
він, «вождь», —
лиш емблема, кличка,
стихійна вершина стихії
під назвою Дика Орда.
Чом дика? Бо вічно голодна.
Чом сильна? Бо вічно,
ледача.

Чом хитра?
Бо дурнів плодила.
Чом вічна?

А це ще — як знать...
Байстрюччя тридцятого хана
(«Загадка характеру!
Тайна!»),
мурзи тридесяте замурзя

(«Натури яка широчінь!»),
вони побіждали... словом,
не смійтеся, дядечку, —
словом!
Бо винайти не забарились.
аж троє чарівних слів.

«ОТЄЧЕСТВО» — перше
слово,

«ШИНЕЛКА»—другеє слово.
А третє... — ні, навіть
не «ВІРА»,
І навіть не «РИЗИ»,
не «МИТРА»,
достоту третє — «ХОХОЛ»!

«ОТЄЧЕСТВО» —
слово магічне:
дострелив куди
чи доплюнув,
онучі де посушив

чи дівку заскочив гвалтом,
чи просто так напаскудив,
то вже Отєчеством певно
ту землю собі зови.
«Шинелка»—слово веселе.
Ординець в шинелці —
легенький,

немовби насіння кульбабки,
такий леткий і сівкий.
«Хохол» — незамінне слово.

Воно з козаків зробило
підтирачів, дійну худобу,
знаряддя усіх знарядь:
найкращих у світі сержантів,
колгоспників
безвідмовних,

наглядачів (вертухаїв)
І «все, що вам тільки тра».
Та й так за чотири століття
Отєчество збільшило простір
(прецінь, не повірите,
дядьку!)

у тридцять і шість разів.
В яких ще галактиках Світу
Таких пошукати Отєчеств?!
Достоту велике Єдінство!
Достоту зложилось само!
А щоби не розповзлося,
шинеллю і ризами вкрите,
закутане з головою,
міняли йому імена:
почав Іван — сифілітик.

Продовжив Петро —
кривопивець.
Столипін... не встиг, сарака.
Отут і приспів
«наш Вождь»:

Начорта нам здалася
власть,
Нам дайте пити й їсти!
А вже з повстанцями
ідуть,
Співають комуністи.
Павло Тичина...
«Псалом залізу».
Ленін—антихрист явився,
мій сину, а ти
проти мене.
Треба боротись: ворог
явився.
Павло Тичина.
«Чистила мати картоплю».

«В опасності, — каже, —
дивіться —
ОТЄЧЕСТВО — але какоє?!—
ОТЄЧЕСТВО СОЦИАЛИЗЬМА,
СТОЛІЦА НАДЄЖД
МІРОВИХ!»

І дав зрозуміти люду,
що жертв ніяких не жалько
за це перейменування
(«І, как адін, умрьом!..»).
Така ото правда, тітуню,
така-то історія, дядьку,
хохлацька наша наївносте,
хохлацький наш з вами
синдром.

4.

А може, йому і в страшному
сні не снилося,
що вся справа його життя,
справа безоглядних
р революційних жертв
і терору об'єктивно
зведеться
до чергового перейменування
брутального Отєчества,
пузатого Гулагами,
Афганами, Чорнобилями
І терміном «культурное
пространство»
(«Ах, культурное
пространство
будем, будем сохранять,
каб в культурном том
пространстве

говорить «Едрена мать!» —
частушка, перекладена
мною з чергової
останкінської реляції,
про те, що сьогоднішні
«центробежные тенденции
сойдут на нет»,
а гору візьме «историческое
и культурное единство»)...

Мабуть же — не снилося!
Самовпевнений був.
«Міг довести все, що йому у даний момент потрібне було», — (цитата: все той же Владімір Буковський).

В історії, в культурі, в житті
з пристрастю маніакальною
відбирав кон'юктуру:
все — на доказ
загниваючого
капіталізму,
соціалістичної революції,
диктатури пролетаріату.

Отож:
останню стадію загниваючого
описував в державі
де ще вчора кріпосники
(культурні — з французьким
прононсом)

міняли людей на собак,
а підприємництво ледь
спиналось на ноги;

оголосив пролетарську
революцію
в поголовно селянській
країні;

у Маркса, в якого
як свідчать новітні
марксознавці,
вираз «диктатура
пролетаріату»
вживається усього чотири
рази та й то в приватних(!)

листах, вивудив цілу
«теорію»
з таким суто
«отечественным» —

ШИНЕЛКОВИМ! —
змістом;
у нібито любого серцю
Герцена-будителя
не захотів сприйняти
вбивчої і
для майбутнього

«СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
ОТЕЧЕСТВА».
правди про порабування
колись вільної України,
а накриваючи Україну
смердючою муравйовською

ШИНЕЛКОЮ,
припечатав:

«Только в единстве!..»
І без труда назбирав хохлів
супроти українців.
І була тут

жорстокість особливо
велика, бо:
знекровлене, одурене,
розсварене,
українство все одно
ще несло в собі

оту ПРАВОВУ СВІДОМІСТЬ
(з її апеляцією до

Березневих статтей, Угод,
Універсалів,
підписаних зобов'язань),
їх же — Леніна
і Отєчества —
право

було, є і буде ПРАВОМ
СИЛИ,

НАХАЛОВКИ ПРАВОМ
(для екзальтованих
любителів
писати слова СПУТНИК

ГЛАСНОСТЬ І
ПЕРЕСТРОЙКА
латинською транскрипцією
можна й тут зробити
приємність:
NachaloVka —
плюс — за бажанням —
Schinelka або Sahog.

5.

NachaloVka нині святкує
четверте перейменування:
епітет Демократична

з усіх боків приміря.
Та гудить своїх комуністів,
та славить свою ШИНЕЛКУ...
Ачей, не обмане світу.
Хоч світ обманутись охоч.
Крім згаданих тітоньки
й дядька,

я все це пишу для студента
(майбутній радіотехнік —
скажімо, на прізвище К.).
Мене перебив він сердито:

«Між іншим, якби не Ленін,
то ви би отут не стояли,
а ми не сиділи б тут!»
(Мов, вийшли ми всі
із народу,

а хто відчинив нам двері?).
О мила, свята наївність!
Можливо — не дуже
й свята...
Ні, я відповів не найгірше:
«Стояв би мудріший
хтось, може...

Та як би ми світло світили
без лампочки Ілліча?!»
Такі «інженерні кадри»,
При тому, однак,
відкрив я —

спішу запатентувати —
цей поділ стосовно ламп:
частині тамтешній людства
Іще Едісонова світить,
частині (значній) тутешній
горить Іллічева — і квит!

Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ,
письменник.
Вінниця, травень 1992.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 3308.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 25 (485). | П'ятниця, 4 вересня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

З новим навчальним роком, друзі!

31 СЕРПНЯ в клубі ВПІ відбулось засідання великої вченої ради інституту, на якій народний депутат України, академік, ректор Б. І. Мокін виступив з широким звітом про підсумки роботи за минулий рік і про завдання колективу в наступному навчальному році і в перспективі.

Загалом визнаний успішним перехід на триступеневу систему навчання,, яка цілком себе виправдовує і тому Б. І. Мокін зосереджував увагу на таких її елементах, які подальше поглиблення комп'ютеризації навчального процесу, поліпшення зв'язків з підприємствами і виробництвами для вдосконалення практичних навиків майбутнього інженера, щоб забезпечити виживання системи освіти в жорстких умовах ринку.

Йшлося про те, що розподіляти, а вірніше, «продавати» спеціалістів буде нелегко, адже кожен тепер рахує гроші, намагається зекономити, на чому тільки можна. Радує те, що розумний на спеціалістові економити не буде, але, звичайно, тоді, коли й спеціаліст буде не тільки розумним, а й підготовленим. А це вже — прерогатива вищої освіти. Яка освіта, такий і її продукт.

А щоб цей продукт був найвищої якості, треба всіляко дбати про його конкурентноспроможність. Сьогодні в нашому інституті працює 36 докторів і професорів, 336 кандидатів і доцентів. Таким чином, 54 проценти викладачів з ученими званнями. Для регіонального вузу це непогано, але завдання стоїть так, щоб цих викладачів було не менше двох третин. Тільки тоді може йти мова про високий міжнародний престиж, про можливості боротися і конкурувати з найсильнішими. По-іншому ставити проблему сьогодні не можна. Це безперспективно.

Значну питому вагу в звіті зайняла розмова про рівень інститутської науки. Є у нас досить цікаві розробки. Кілька проектів здобули перемогу в конкурсі і право на бюджетне фінансування. Попереду конкурс розробок. Тривожить ректора той факт, що різко впали показники по винаходах — нема куди посилати їх на експертизу.

Слабко ведеться робота по залученню в сферу науки студентів, а це, зрештою, її майбутнє, її молода кров.

Критикувалася робота спецрад по докторських і кандидатських дисертаціях, як така, що не задовольняє потреб часу і виконання наших же власних планів. Нема чіткого контролю за підготовкою дисертацій.

Чимало було сказано про розстановку кадрів, виховання, умови і охорону праці, моральний клімат в колективі, про наші побут, дозвілля.

Звіт здобув розуміння і схвальну підтримку великої вченої ради. Подаємо деякі характерні деталі з нього і з самого ходу вченої ради.

ОСЬ ТАК ЖИВЕМО

ФІНАНСИ І ЗАРПЛАТИ

Пораховано, що середня зарплата викладача ВПІ складає сьогодні 5285 купонів, співробітника — 3265, працівника «Модуля» — 3818. Йдемо, як бачите, в руслі тих незбагненно-ринкових чи ринково-незбагненних процесів, котрі характерні для всієї держави. Платня, як відомо, була піднята усім з 1 листопада минулого року в 2,31 раза. В 2,16 раза виросла вона з 1 січня 1992 року, в 2,25 з 1 травня (від рівня мінімальної співробітникам) і в 2,85 з 1 січня — викладачам.

Втім, викладачі знову можуть радіти й сідати за рахівниці для приємних арифметичних дійств — з 1 липня їхня платня піднімається ще в 1,78 раза. Ну, а решта персоналу одержить тільки індексацію в розмірі 26,5 процента за липень і 54,4 процента за серпень. Як повідомив ректор, є уже такий документ, підписаний прем'єр-міністром.

Владою ж нашої вченої ради 31 серпня затверджений розмір поквартальних надбавок за впровадження триступеневої форми навчання. Вони й далі будуть трьох категорій. Тобто, 600, 1200, 1800 купонів на місяць для викладачів і 300, 600, 900 купонів для лаборантів.

І ще одне. В зв'язку з тим, що з студентами-іноземцями, котрі навчатимуться у нас на контрактній основі, доведеться займатися значно інтенсивніше, викладачам, які працюватимуть з ними, платня збільшується на 20 відсотків.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ

150 карбованців коштувала для студента цього року путівка до оздоровчого табору «Супутник».

Багато це чи мало?

Виявляється, що дешевше, ніж добиратись туди автобусом з Вінниці.

Повна вартість путівки 1560 карбованців. У Степашках поправили здоров'я 305 студентів. Ще 25 відпочивали біля моря на базі Дніпропетровського політеху, 30 лікувались за санаторно-курортними путівками профспілок. 50 були на зимовому відпочинку в Карпатах, 754 проходили курс лікування в санаторії-профілакторії ВПІ.

75 процентів студентства користуються гуртожитком. Всі, хто хоче, харчуються в їдальні, яку інститут повністю взяв під свою «юрисдикцію» і тому вартість обідів тут вдвічі дешевша, ніж в інших вузах Вінниці.

Рішенням вченої ради для студентів встановлено 9 іменних стипендій і 28 стипендій вченої ради.

КОМУ БУТИ ПЕРШИМ

Як відомо, першим проректором у нашому інституті був Ю. А. Буренніков, але в зв'язку з тим, що йому бракувало досвіду, ці функції став виконувати В. Д. Свердлов. Він успішно справлявся і справляється з цими обов'язками, однак на його плечах величезний об'єм навчальної роботи і турбот по капітальному будівництву вузу, які стають все складнішими й складнішими, а здоров'я Володимира Діонисовича, на жаль, не найкраще.

В той же час ректор Б. І. Мокін багато часу тратить на роботу у Верховній Раді, новостворених Академіях наук. То ж питання з першим проректором стає все гострішим. Кого призначити на цей відповідальний пост?

Кого б і ви, шановні наші читачі, хотіли б бачити на цьому місці?

Якщо у вас є пропозиції, будь ласка, подавайте їх у письмовому вигляді до приймальні ректорату, канцелярії інституту, газети «За інженерні кадри».

На «Олімпі» — море сонця і радісних облич. Ключ до знань одержують новачки-першокурсники.

Незабутня подія

ФОТОРЕПОРТАЖ

ОСТАННІЙ день серпня видався таким же сонячним, як і у попередні дні цього незвичайно спекотного і сухого літа. Але на стадіоні «Олімп» — тисячі людей. Посвята в студенти завжди перетворюється в подію урочисту і незабутню. Привітати новачків прийшли керівники інституту, професори і викладачі, службовці, старшокурсники, батьки, а зелений квадрат стадіону заповнили юнаки і дівчата, які цього року вперше сядуть за парти і столи учбових аудиторій лабораторій.

Не дивлячись на складності економічного, соціального, політичного характеру, котрі переживає нині молода українська держава, потяг до знань, бажання стати бакалаврами, інженерами, магістрами наук не знизилися. Про це свідчить кількість тих, хто заповнив стадіон — як і в минулі роки їх понад 1200.

Хвилюючим було знайомство першокурсників зі своїми викладачами, старшими товаришами, сам ритуал посвяти. Перед присутніми з щирими напученнями виступили ректор ВПІ академік Б. І. Мокін, професор Ю. С. Данилюк, першокурсниця Ольга Кушнір.

Потім, як в калейдоскопі, на біговій доріжці, на зеленому газоні стадіону одні групи учасників святкових сцен змінювали інші: танцюристи, співаки, міфічні персонажі. За традицією Б. І. Мокін вручив першокурсникам символічного ключа від інституту і величезного студентського квитка, після чого справжні студентські документи їм вручили прямо біля столів керівники факультетів.

Свято було добре підготовлено: майоріли державні прапори, з динаміків лунали українські мелодії, твори світової музичної класики, навіть працював буфет з широким вибором солодощів, охолоджувальних напоїв, що в нинішні часи, погодьтесь, не так часто трапляється під час масових заходів.

На знімках: фрагменти свята.

Фото **С. Лісового.**

Редакція газети «За інженерні кадри» вітає студентів, викладачів всіх працівників інституту з початком нового навчального року!

ХТО ДО НАС ПРИЙШОВ?

Цього року до інституту прийнято 975 студентів на стаціонар і 250 на заочне навчання. На стаціонар було подано 1350 заяв, на заочне навчання — 215. Отже, на місце відповідно 1,39 і 0,86.

Найбільший конкурс за спеціальностями: 2,80 — на економіку будівництва; 1,92 — на економіку машинобудування; 1,76 — на електричні системи; 1,64 — на промислове й цивільне будівництво; 1,54 — на автомобілі й автомобільне господарство.

Характерною ознакою цьогорічного прийому була повна гласність. Оцінки виставлялися і обнародувались в той же день, коли приймалися екзамени. В міністерство не надійшло жодної скарги на порушення правил прийому до нашого інституту. І що цікаво — письмові екзамени з фізики й математики приймали філологи, а професіонали перевіряли роботу вступників, як то мовиться, не знаючи їх у лице, в умовах абсолютної об'єктивності. Тому й не було ніяких зловживань.

Не зменшилась кількість медалістів, не порушилась якість набору.

Спрацювало також те, що вуз першим перейшов на бакалаврсько-магістерську систему навчання. Це привабило іноземців. 260 студентів і 15 аспірантів з-за кордону подали до нас заяви для навчання на контрактній основі, тобто, за валюту. Отже, є надія що ВПІ матиме досить значні доларові надходження.

РЕЙТИНГ ДОВІРИ

Як ви оцінюєте діяльність членів ректорату в минулому році?

Анкета з таким запитанням була пущена по руках учасників засідання великої вченої ради. Іншими словами, з'ясовувалось не тільки те—позитивно чи негативно оцінюється робота ректора, проректорів і головного бухгалтера, а й визначався рейтинг довіри до їхньої діяльності і творчого почерку.

Як і треба було сподіватись, найвищим виявився цей показник у Б. І. Мокіна — 83,4 процента. 80 відсотків голосів зібрав на свою підтримку О. І. Тарануха — помічено його невтомну діяльність і господарську винахідливість в умовах нинішніх тотальних дефіцитів. Майже однаковий рейтинг довіри (75 і 74 проценти) у проректорів В. Д. Свердлова і С. Й. Ткаченка.

Зовсім недавно став проректором В. О. Леонтьєв, одначе його сумління і організаторський хист уже оцінені — 62 відсотки присутніх на вченій раді визнали його роботу позитивною. 60 процентів становить рейтинг у проректора Ю. А. Буреннікова.

Не зовсім справедливою (з погляду редакції) була вчена рада до Зинаїди Мефодіївни Знатнової. Бухгалтерія з тих пір, як держава робить спроби перейти на рейки ринкової економіки, стала гарячим цехом — хоч видавай молоко за шкідливість робочих умов, навантаження зросли неймовірно, а у нас нема перебоїв з заробітною платою — якщо, звичайно, не лихоманить банківської служби.

Тим часом, вчена рада виставила головному бухгалтеру всього-навсього 47 балів. Гадаємо, що це наслідок тривкого упередження до системи бухгалтерського обліку взагалі: всі ми хочемо взяти і випросити більше, якщо нам відмовляють навіть на законних підставах, все одно винними визнаємо не себе, а бухгалтерію.

То ж хай ці резони полегшать гіркоту анкетного опиту для такої великої трудівниці, як Зинаїда Мефодіївна Знатнова і нехай вона не бере їх близько до серця.

НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

В нашому інституті викладається 336 дисциплін, а маємо лише 117 найменувань методичних і 20 навчальних посібників українською мовою. Решта 200 поки-що російські. Навіть з одного цього прикладу видно, якою була «рівноправність» народів-братів у Радянському Союзі.

Незалежність вимагає, щоб Україна розмовляла і навчалась не чужою, а власною мовою. По-іншому робити просто нелогічно.

Скажімо, нинішнього року з 975 осіб, прийнятих на стаціонар, 850 українців, 100 росіян і 25 — інших національностей. Отже, питома вага рідної мови не може викликати ніяких заперечень. Тому українська переважатиме цього року в навчальному процесі уже з 1 курсу.

В поті чола доведеться потрудитися кафедрам, щоб написати нові посібники, монографії, підручники. До речі, є угода з Кабінетом вищої освіти Міністерства про те, що ми можемо видавати їх самостійно на поліграфічній базі «Модуля» та інших друкарень області.

Тільки українським буде з нового року все інститутське діловодство. Російськомовні потоки старших курсів будуть завершувати навчання російською, але якщо хтось з викладачів перейде на українську, то це не забороняється — згідно з Законом про державність мови таке право йому надане. Б. І. Мокін, наприклад, оголосив, що свою дисципліну «Автоматичне керування об'єктами електричних мереж» для четвертокурсників він у другому семестрі читатиме українською. Отже, українська мова стає дедалі рідднішою і поширеною не тільки в спілкуванні, літературному процесі культурі і діловодстві, а й в науковій діяльності, викладанні технічних наук. А це іноді і ломка усталених термінів і специфічних фразеологічних конструкцій.

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Була „найдемократичнішою", а тепер?

ЗА РІШЕННЯМ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В ПРЕСІ ОПУБЛІКОВАНО ПРОЕКТ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ВСЕНАРОДНОГО ОБГОВОРЕННЯ, ПРОПОЗИЦІЇ, ПОБАЖАННЯ, ЗАУВАЖЕННЯ БУДУТЬ ВИВЧЕНІ, УЗАГАЛЬНЕНІ У ВІДПОВІДНИХ КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ І ПЕРЕДАНІ В РОБОЧУ КОМІСІЮ ПО РОЗРОБЦІ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ.

ЦЯ КОМІСІЯ ЗВЕРНУЛАСЬ З ПРОХАННЯМ ДО ВСІХ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ В ОБГОВОРЕННІ ПРОЕКТУ, ЗОКРЕМА, ЧЕРЕЗ ОРГАНИ ПРЕСИ.

Можна чекати, що знайдуться люди, які навіть не прочитають цей проект, мовляв, скільки уже було різних конституцій, які гарантували чудові права і обов'язки, але мало хто, а може й ніхто, не звертав на них уваги і робив те, що заманеться, обходячи всякі закони. І виходило, що всі, раніше прийняті конституції, які називалися то найдемократичнішою у світі, то сталінською, гарантували чимало свобод і можливостей тільки на папері, а в дійсності... поступити у вуз могли діти переважно високопоставлених чинів, за хабар або за рознарядкою (стільки-то з числа сімей робітників, стільки-то колгоспників, інтелігенції). Одержати роботу за покликанням, ордер на квартиру, путівку в здравницю — найчастіше після дзвінка згори, або ж по блату, кумівству, з особистої симпатії начальства.

Так у нас повелося майже з перших років радянської влади. І винні ми самі, бо щоб там не виголошували з трибун вожді, — ми робили «одобрямс», стрімголов бігли на виборчі дільниці, щоб, навіть не прочитавши написи на бюлетенях, одностайно кинути їх в урну, демонструючи «всенародну» підтримку блоку комуністів і безпартійних.

І доголосувалися, що країною почали керувати кухарки і нездари, а майбутні ломоносови і менделєєви, які не потрапили до вузів і академій за національною чи іншою ознакою, ставали чорноробами чи двірниками, і навпаки, потенціальні за своїми розумовими можливостями і здібностями сажотруси пробивалися в керівники, воєначальники, дійсні академіки, привівши врешті-решт нашу велику і неосяжну в компанію малорозвинутих країн світу.

І все ж конституція потрібна кожній державі, тим паче молодій, суверенній, яка тільки-но спинається на ноги. Бо країна, в якій не главенствує закон, вироджується, стає полігоном для братовбивства і загального хаосу.

Проект Конституції України, який нині розроблено, не повинен пройти поза увагою громадян нашої незалежної держави, оскільки вона має служити не тільки нам — сучасникам, а й прийдешнім поколінням вільної демократичної країни. І це вже має бути не декоративна оздоба на фасаді імперської альтанки, а робоча книга прав і обов'язків, якими повинні керуватися в житті і праці кожен, починаючи з президента і кінчаючи рядовим громадянином.

Познайомтесь, дорогі читачі, в центральних газетах з цим проектом (він опублікований у липні), і випобачите, що є над чим подумати, внести корективи, схвалити або й заперечити окремі положення. Ну, хоча б стаття 9 першого розділу, в якій говориться, що громадяни України мають право протидіяти будь-кому, хто намагатиметься проти-правно ліквідувати демократичний конституційний устрій України. Як собі уявляють це укладачі проекту? Поїхати, приміром, до Сімферополя та затіяти бійку,— з членами, так званого, РДК чи новоствореного Союзу комуністів Криму, які будь-що прагнуть відірвати півострів від України, створити там комуністичний заповідник?

Чи не краще, щоб таку протидію чинили державні правоохоронні органи, прокуратура?

Або стаття 25 третього розділу, в якій йдеться про таємницю листування. Про яку можна говорити таємницю, коли в поштових відділеннях, під час перревезень на транспорті стало модою потрошити листи, бандеролі в пошуках цінностей?

А ось стаття 46 про охорону здоров'я дуже декларативна, нічим не відрізняється від подібних положень колишніх конституцій.

Одне слово, в проекті є багато і привабливих, і спірних статей. Отже, є над чим поміркувати, висловити «так» чи «ні», виконавши свій громадянський обов'язок, і не у вигляді вірнопідданської запопадливості, а доцільності, конструктивності на користь народу.

Обіцяємо, що кожна ваша пропозиція, зауваження буде доведена до укладачів Конституції.

Прохання надсилати листи з поміткою «Обговорюємо проект Конституції України» на адресу: Хмельницьке шосе, 91, політехнічний інститут, редакція газети «За інженерні кадри», або принести листа в редакцію особисто.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

23 — 30 СЕРПНЯ

Останній тиждень серпня позначений двома важливими внутріполітичними подіями — річницею провалу путчу ДКНС і річницею проголошення незалежності України. Ми назвали саме ці події тому, що вони тісно пов'язані між собою не тільки в часі, а й у взаємозалежності і послідовності, мають доленосне значення для українського народу, який став нарешті вільним, одержав можливість будувати свою незалежну, суверенну, демократичну державу.

Слід сказати, що підготовка до відзначення цих дат почалася давно і досить активно, але, на жаль, не з однаковими цілями у різних прошарках нашого суспільства. Виявилось, що далеко не всі засудили антиконституційність дій купки путчистів і не всім до вподоби утвердження державності України. Приходить в голову думка, що десь навіть діє центр по нагнітанню внутріполітичної напруги, об'єднанню непримиренних антиукраїнців з одного боку і посткомуністичних сил з другого.

Хіба не про це свідчать розгнуздані шабаші екстремістів з червоними прапорами біля державних установ, створення цілого ряду неокомуністичних партій і груп, у тому числі Союзу комуністів Криму, осередків, так званої, соціалістичної партії? А з якою лютою, ненавистю до всього нового, перебудовного виступають перед своїми прибічниками такі трубадури вчорашнього дня, як Жириновський, Анпілов, Стерлігов, Макашов та їм подібні.

Вистачає їх у Москві і Санкт-Петербурзі, Києві і Сімферополі, Душанбе і Тирасполі. Є вони і в нас на Вінниччині.

24 серпня, у день річниці проголошення незалежності України, в один з тролейбусів увійшов літній чоловік і відразу почав виступати проти проведення свята, назвавши його бандерівським. Не діставши підтримки пасажирів, він брудно вилявся, запевнивши, що в парк культури, де мали відбутися масові гуляння, концерти, ніхто не прийде, бо народ хоче їсти, а не славити незалежність.

Знайомий почерк: користуючись економічними труднощами, створеними, до речі, не без допомоги ось таких «колишніх» і «нинішніх», робиться спроба внести розлад, нестабільність, злобу.

І це не один такий горепропагандист появився у ці дні на вулицях, площах, в транспорті.

У Калинівці святкування річниці незалежності України було затьмарене відкритою ворожим до України актом: вранці 24 серпня близько 3-х десятків національних жовто-блакитних прапорів, якими прикрасили центральну вулицю міста, були розірвані і запоганені, а на стадіоні, де відбулися масові заходи, колишні компартійці виставили на видному місці столи з червоними серпасто-молоткастими прапорами, листівками, газетками деструктивного змісту, тягнули людей, щоб підписували різні відозви.

Та як би не шаленіли недруги України свято відбулося. І дарма просторікував у тролейбусі сивоголовий яструб з партквитком біля серця і антиукраїнським оскалом на фізіономії — стількох людей, які прийшли 24 серпня у Вінницький парк культури, на майдани міст і сіл області вже давно не пам'ятають люди.

І мене в сім'ї вольній...

У цих рядках славнозвісного шевченкового Заповіту якнайкраще відзеркалився геній великого Кобзаря. Майже півстоліття тому Тарас Григорович Шевченко вірив у прийдешній зоряний час для України і в те, що й його не забудуть пом'янути в сім'ї вольній, новій.

Саме ці слова поставлені в центрі книжкової виставки інститутської бібліотеки, влаштованої з нагоди річниці проголошення незалежності України.

Крім шевченківського розділу, озаглавленого «Ти в серці моєму, Україно», виставлені твори ряду інших видатних українських письменників-патріотів, які оспівують рідну землю — Михайла Старицького, Марка Вовчка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, Івана Нечуя-Левицького.

Привертають увагу газетні публікації, присвячені ювілею, зокрема стаття Державного радника України Миколи Жулинського —«Україна: боротьба і надія». Представлено проект нової Конституції незалежної України.

Напередодні та трохи згодом

Книжка під такою назвою вийшла влітку. Автор — Б. І. Мокін. Тут вміщено тексти деяких виступів народного депутата в парламенті та найхарактерніші для його політичних позицій публікації в різних виданнях. Іншими словами, це своєрідний звіт народного обранця перед своїми виборцями за рік роботи в Верховній Раді.

Книга не тільки дозволяє познайомитись з поглядами автора на головні політичні, економічні та військові проблеми утвердження статусу державної незалежності України, а й оцінити фактичний стан справ у молодій державі на день завершення другого року роботи парламенту у його нинішньому складі.

Вивчали англійську

Впродовж червня і липня в Інституті тривали заняття в спеціальних платних групах по вивченню розмовної англійської мови за участю викладачів з Америки й Канади. Втім, плата була чисто символічною. Викладачі (до речі, вихідці з нашого краю) на знак солідарності з народом, який будує незалежну державу, вели заняття безкоштовно — оплачували їм тільки вартість житла і харчування.

Приємний спомин про себе полишило подружжя Мацюків — щирих прихильників відродження України які працювали з завидним ентузіазмом і невтомністю. На їхні лекції ходили навіть викладачі кафедри іноземних мов, щоб перейняти деякі елементи методики.

Є сподівання, що вивчення англійської триватиме й далі — слухачі курсів вирішили об'єднатися в спеціальний клуб. Тим паче, що заокеанські шефи залишили у вузі понад сто спеціальних розмовників і записи навчальних текстів на магнітних стрічках.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000. Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 26 (486) | П'ятниця, 11 вересня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

Призначено першим проректором

Претендентів було аж 18. В списку, зачитаному Б. І. Мокіним на засіданні ректорату 4 вересня, значились прізвища **В. Д. Свердлова, М. А. Клименка, Р. Д. Ісковича-Лотоцького, В. О. Леонтьєва, М. Є. Іванова, Ю. С. Данилюка, Ю. А. Карпова, В. М. Кутіна, В. А. Огородникова, Ю. А. Буренникова, С. Й. Ткаченка, М. Ф. Друкованого, М. А. Філинюка, О. П. Стахова, І. Г. Мельника, М. М. Шкодіна, А. С. Васюри, Т. Б. Буяльської.** Ректор виставив кожному рейтинг, в якому бралися до уваги такі об'єктивні фактори, як вік, стан здоров'я, ученість, ступені росту і суб'єктивні (з точки зору Б. І. Мокіна) — організаторські здібності, відданість справі, витримка. За цією шкалою найвищий рейтинг — 18 балів — здобули М. Є. Іванов, В. О. Леонтьєв, Т. Б. Буяльська.

Б. І. Мокін вирішив призначити першим проректором Василя Олександровича Леонтьєва, який до останнього часу був проректором з виховної роботи і міжнародних зв'язків.

Біографія В. О. Леонтьєва.

Вона коротка. Народився 1 листопада 1949 року, в селі Жуківцях під Жмеринкою в сім'ї робітника.

Росіянин. 1966 року закінчив Жмеринську середню школу № 3, потім — залізничне профтехучилище. До армії працював залізничником. Відслуживши, у 1970 році поступив до нашого інституту, скінчив його з відзнакою і був залишений тут асистентом кафедри електричних мереж і систем. 1984-го року захистив кандидатську дисертацію. Старший викладач, доцент, заступник декана по роботі з іноземними студентами, декан факультету заочного навчання, з лютого нинішнього року — проректор з виховної роботи та міжнародних зв'язків. Ось такий послужний список ученого і педагога, який стає віднині другою особою в нашому інституті.

Бажаємо вам, Василю Олександровичу, талановитої наснаги і творчих удач.

ОСЬ ТАК ЖИВЕМО

БУДУЄМОСЬ

Літо було позначене приємною подією — інститут одержав 42 квартири в новоспорудженому будинку. А будуватися зараз трудно. «Навіть такий геній постачання як Володимир Миколайович Матвійчук, — пожартував Б. І. Мокін, — не все сьогодні може знайти і дістати».

Але фронт будівництва при тому всьому не згортається, від намічених планів інститут не відступає.

В четвертому кварталі розпочнеться забудова 7-го гуртожитку на 448 місць з студентською поліклінікою. Розробляється проект житлового будинку на 98 квартир, споруджуватись він буде на території нашого містечка і це дає підставу сподіватись, що всі квартири перепадуть інститутові без відчислень в рахунок міськради.

А на 1 жовтня намічається новосілля — в новий учбовий корпус переходить факультет радіопаратобудування.

Паралельно з сьомим гуртожитком почнеться спорудження прекрасного спортивного комплексу з басейном і плавальними доріжками. Ведеться монтаж великого ангара для потреб кафедри ААГ. З наступного року реконструюватиметься спортивно-оздоровчий табір «Супутник» поблизу Степашок. Вкладатимуться кошти в базу відпочинку під Саками (Крим), щоб забезпечити оздоровлення тут людей у 4 зміни (по 50 душ кожна) і доставку їх до місця й назад.

З УСІХ КРАЇВ ДО НАС

В головному навчальному корпусі почала роботу науково - технічна конференція країн Співдружності Незалежних Держав, скликана Вінницьким політехнічним інститутом, інститутом кібернетики ім. В. М. Глушкова АН України і Вінницькою обласною Радою спілки НДТ.

Протягом трьох днів учасники обговорюватимуть питання контролю і управління в технічних системах.

Характерною ознакою цього наукового форуму є його представницький характер. Бажання взяти участь в засіданнях виявили науковці вузів колишніх республік Союзу — України і Росії, Білорусії, Туркменистану, Киргизстану та інших.

Крім пленарних, відбудуться секційні засідання, на яких намічено заслухати понад 170 доповідей, більше половини яких зроблять вчені ВПІ. Вступним словом конференцію відкрив голова оргкомітету академік Б. І. Мокін.

ВИСТАВКА РЕРІХА

Вона відкрита в обласному краєзнавчому музеї. Видатний художник, учений і громадський діяч М. К. Реріх написав понад 7000 картин. Значна частина їх перебуває в музеях Москви, Санкт-Петербурга, Новосибірська, Нижнього Новгорода, Нью-Йорку та інших міст, а також у приватних колекціях.

На виставці, про яку мова, представлено 34 картини серії «Гімалаї» з колекції Міжнародного центру Реріхів. Картини створені в період з 1937 по 1947 рік, коли художник жив в Індії біля підніжжя величних гір в долині Кулу. В гімалайських етюдах Миколи Костянтиновича гори і небо виступають рівноправно, а найчастіше — доповнюють одне одного. Коли небосхил в усій своїй красі висить над землею, коли зорі, як очі Всесвіту, дивляться донизу, людський дух завмирає в німому захопленні перед величчю космосу.

Переходячи від картини до картини, ми відчуваємо внутрішню силу гір, їх єдність з вічністю. Гори не дозволяють людям дивитися на себе спогорда, вони змушують випрямитись і підняти голову, постаратися стати кращими і чистішими. Картини Реріха порівнюють з веселкою і самоцвітами. «Прекрасне веде нас через усі мости..., тче світосносні крила і об'єднує людські душі в прагненні до єдиного Світу», — писав художник. Пам'ятаймо ж його великий заповіт: «усвідомлення краси врятує світ».

Відвідайте цю виставку і ви не пошкодуєте.

М. БАЙДА,
професор.

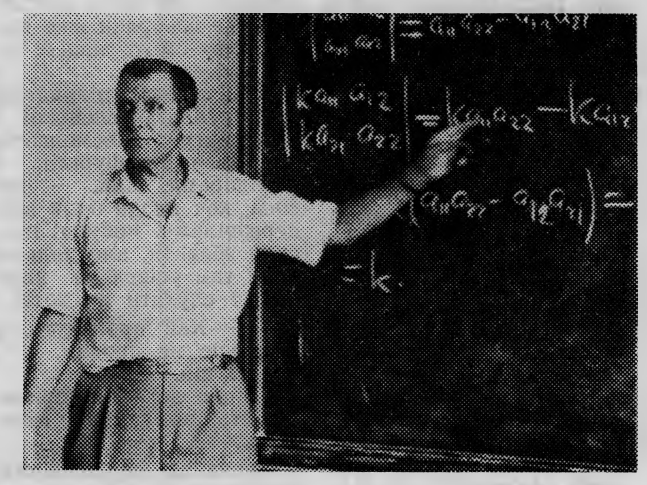

Перше заняття на I курсі новоствореного факультету фундаментальної та економічної підготовки.

Лекцію з вищої математики читає один з кращих викладачів інституту **В. Л. Карпенко.**

Фот С. Лісового.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

31. 08—6. 09

Час йде, а легше не стає на нашій благословенній, уже суверенній, Україні. Що б там не говорив на прес-конференціях прем'єр Вітольд Фокін, які б він не виставляв причини для виправдання промахів, від цього змін на краще не видно, зубожіння народу триває, бо прірва між вартістю життя і розмірами заробітків все поглиблюється і ціни на продукти, товари й послуги для багатьох стали недосяжними. Так, кілограм м'яса на ринках вже коштує 220 — 250 карбованців, десяток яєць — 40—50. Каністра бензину коштує 400 карбованців. При цьому в розряд дефіциту потрапляють все нові і нові види продукції: круп'яні і макаронні вироби, борошно, олія, цукор, навіть сірники.

Правда, зажевріли ледь помітні проблиски поки-що в намірах вищої влади. Так, заступник голови Верховної Ради Василь Дурдинець в в одному з останніх виступів запевнив, що на черговій сесії українського парламенту будуть обов'язково прийняті законодавчі акти, які покладуть край нестримному зростанню цін, розв'яжуть тугий вузол проблем демонополізації виробництва. Дай-то бог!

Тим часом, поки влада шукає виходу з кризи, засоби зміцнення держави, поверхом нижче, де засіли вкупі з профспілковим лобі колишні партійні вельможі, робиться все, щоб розвалити цю державу. Ганебним проявом ворожості стали страйки авіадиспетчерів і залізничників, організовані на початку вересня керівниками, так званих, «вільних» профспілок, Вони призвели до непоправних моральних і матеріальних втрат молодої незалежної України.

Принагідно з цього приводу згадати опубліковану в нашій газеті за 22 листопада 1991 року статтю ректора інституту Б. І. Мокіна «Профспілковий більшовик знов поліз на броньовик». Його політичний прогноз, передбачення, що колишні партійні верховоди, оговтавшись від торішнього антипутчового нокауту, пролізуть у керівні профкабінети і, використовуючи економічні труднощі, почнуть кликати довірливих людей на нову революцію, виправдались. Але броньовик сьогодні — не той аргумент, який може надихнути на «последний и решительный бой...».

Головне — у постатях незговірливих «профі» досить чітко проглядаються звичайні картяри, які роблять ставку на поточний момент, щоб в черговий раз обманути народ і знову зробитись партійними напівбогами, які свого часу уже загнали Україну в колоніальне гето.

З цими недругами тісно змикаються і зовнішні вороги нашої молодої держави. Рецидивом їхньої нетерпимості до України став зокрема інцидент під час атестації в Севастопольському вищому військово-морському училищі, де знову нагадали про себе вороже настроєні до всього українського пани Касатонов, Чернавін, Грачов і їхні однодумці.

Найдивніше те, що президенти Росії і України ніби про все домовились, а протиправні, недружелюбні дії військових Росії тривають, Як у тій байці: «А кіт ковбасу уминає, наче не до нього річ».

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ, ВІННИЦЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ, В/О «НОВАТОР», В/О «КАТІОН», НДІ «БУКОН», В/О «ТЕМП» З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

проводять в м. Хмельницькому в листопаді-грудні 1992 р. науково-технічну конференцію і виставку

«Вимірювальна техніка в технологічних процесах і конверсії виробництв».

Конференція буде здійснюватись за такими напрямками:

1. Конверсія виробництв в приладобудуванні і випуску товарів народного споживання.

2. Фазочастотні виміри в приладобудуванні і в технологічних процесах різних галузей промисловості.

3. Прилади і методи контролю параметрів природного середовища, речовин, матеріалів та виробів.

4. Застосування техніки СВЧ в промисловості, приладобудуванні та технологічних процесах.

Контактні телефони: в м. Хмельницькому 2-22-43, 2-88-74, 2-51-08; у Вінниці — 4-04-36, 4-72-22.

Чому нам погано

ГОМО УНІКУМУС

НЕ вірте гостям з далекого зарубіжжя, які в публічних виступах по радіо чи телебаченню розсипаються в компліментах на адресу наших людей, мовляв — трудолюбиві, веселі, гарні, добрі, одне слово, золото, а не народ. Це вони від чемності внутрішньої культури так кажуть, а, повернувшись у свої фатерланди, розповідають про нас одні жахи, називають загадковими, унікальними.

І знаєте, вони мають рацію — ми далеко не такі, як належить бути найблискучішому витвору природи під назвою Людина.

Звісно, і в людській масі, поряд з золотоносними пластами, скільки завгодно пустої породи. Вчений, який відкриває таємниці Всесвіту, зовні може нічим не відрізнятися від рекетира чи фальшифомонетника; хірург, що здійснює унікальні операції, рятуючи життя людей — від маньяка, для якого найбільша втіха — віднімати життя у інших. Одні приходять на цей світ, щоб зробити якесь добре земне чудо, другі з'являються усім на горе і відходять, прокляті самим небом.

І найбільше людського шлаку чомусь у нас, на одній шостій. Тисячі дослідників, соціологів, психологів не одне десятиліття намагаються знайти відповідь: чому на казково прекрасних і багатих просторах колишнього Союзу розвинулось таке суперечливе у взаєминах, недружелюбне суспільство, як наше, хоч на кожному кроці компартійні ідеологи кричали про нерозривну дружбу народів - братів?

Тепер модно усі гріхи звалювати на суспільний лад, створений більшовиками в 17-му. Безсумнівно, так зване, розкріпачення від усталених порядків, у тому числі й від моралі, права, чесної праці і інших загальнолюдських цінностей не додало благородних рис будівникам нового суспільства, а вічний страх перед «чорним вороном» енкаведе, перед касими поглядами сусідів чи колег по роботі зробили їх хитрими, підступними, зрадливими. І що найстрашніше, ці риси не вмирають з вимиранням отруєного покоління, а передаються наступним, входять в їхню плоть і кров.

Не стало кремлівських владик, соцкомуністична ідея відтиснута новими, так званими, прогресивми силами в тінь, а ми — все такі ж унікальні і нелогічні.

Факти? Було б їх менше!...

Ідеалізуючи ринкові відносини, їхні прихильники запевняли, що вільні ціни дозволять наситити країну продуктами і товарами, започаткувати взаємовигідні, ділові стосунки між виробниками і споживачами. Так воно і є... тільки за «бугром», а не у нас. Знайомий турист, який побував у Швеції, розповідає, що вранці у міських магазинах ціна на овочі — одна, опівдні — значно нижча, а увері — ще нижча. Бо тамтешній виробник ніколи не залишить продовольчу продукцію на другий день — вона втратить товарний вигляд. Тверезий розрахунок диктує: краще продати дешевше, ніж викинути.

Такої діалектики в країнах цивілізованого ринку дотримується кожний власник від капіталіста з мільйонними прибутками до рядового фермера. А в нас з відпущенням цін ніби випустили ненажерливого джина з закоркованої пляшки. Кожен, хто хоч щось може продати, кинувся змагатися в створенні неймовірної дорожнечі, часто зовсім недоступної для громадян з середнім достатком, не говорячи вже про тих, хто стоїть нижче цієї межі.

Кілька днів підряд на розі вулиці Келецької і Проспекту Космонавтів з'являвся автофургон з помідорами. Ціна — висока, хоч плоди були вже перезрілими. Покупці просили збавити, але дядько, який там усівся на ящиках, і слухати не хотів.

— Хай пропадуть, а дешевше не продам, — вперся він.

То що це — підприємливість, комерційна гнучкість?

Звичайна твердолобість, відсутність гальм в гонитві за наживою.

За своє некоротке життя не пам'ятаю, щоб десь в державних, кооперативних чи навіть приватних магазинах були по-справжньому зацікавлені продати мені той чи інший товар. «Хочете — купуйте, не хочете — не треба...» а щоб, як в Швеції, чи Данії, Франції мені ще й подарували усмішку, щиросердно запросили прийти ще раз — може тільки приснитися.

Кілька днів тому по Україні прокотилися страйки авіадиспетчерів, залізничників. Не буду заперечувати чи схвалювати їхні дії по відношенню до уряду, але найбільше тут постраждала безневинна сторона — тисячі і тисячі пасажирів, серед яких були діти, хворі і старики. Без їжі, води, під спекотним сонцем десь на перегонах вони змушені були чекати, поки дві протиборствуючі сторони діячів поступляться в своїх амбіційних домаганнях.

Усюди були і, напевне, завжди будуть конфлікти між державою і окремими групами населення, але ж є якісь загальноприйнятні норми і принципи страйкової боротьби, Такі ж авіадиспетчери страйкували, наприклад, в США, але вони про свій намір попередили пасажирів, по-людському поставились до них в екстремальних випадках, коли від них залежало чиєсь життя, благополуччя. А у нас — зневага, байдужість, вчинки, які стали національною рисою гомо-советікум.

Навіть у третьому рейху, де правив біснуватий Гітлер, існував такий порядок: після реєстрації шлюбу молодим відразу надавалась квартира з усією обстановкою, щоб нова сім'я не мала ніяких клопотів, міцніла, народжувала дітей. Тільки через десять років на пільгових умовах держава починала розрахунки за надану позичку.

Гадаю, що такий фашизм з готовністю прийняла б коректор однієї з вінницьких газет Надія К, яка народила четверо дітей і не має де жити. Під щоденним страхом бути викинутою на вулицю тулиться вона з чоловіком і малими дітьми в тісній кімнатці гуртожитку НВО «Еліта» в Агрономічному. До кого тільки не зверталася у Вінниці — ніякої уваги. А якийсь бюрократ в колишньому міськвиконкомі навіть дорікнув їй: «Менше було б плодити дітей...»

Ось така турбота про розквіт нації в той час, коли смертність перевищує народжуваність.

Не берусь критикувати нові міські власті, але коли б доля ось таких «гвинтиків», з яких і складається народ, по-справжньому непокоїла їх, то мер Вінниці вручив би спортсмену, що відзначився на Барселонській олімпіаді не 100 тисяч, карбованців, а, припустімо, половину (спортсмен і такому подарунку був би радий). За другу половину вистачило б допомогти хоча б згаданій багатодітній сім'ї.

Здається, все в нас робиться, аби кожному ставало все важче і важче: карколомні ціни, розвал економіки, зростання злочинності. Ну, а податки, для яких уже нема ніяких перепон! Ясно, що кожній державі потрібно поповнювати бюджет, але ж оббирають уже народ до нитки. Виходить, як у того батька, який нещадно лупцює сина і тут же кладе примочки на розбити голову. Наче монголи Хана Батия накинулась наша держава на свій же народ і давай обкладати його різними податками. Вже є і касові збори в державних установах і організаціях, грабіжницькі, так звані, станційні збори на залізничних і автовокзалах. Так можна докотитись до податків на дим, вікно, паркан, на що завгодно, коли нема гальм совісті.

То, в чому ж унікальність наших гомо-советікум? Загадка розгадується просто — під сонцем Сталінської Конституції ми просто виродилися. І, щоб вирватись з цього ганебного стану байдужості, злоби і черствості, треба насамперед кожному стати Людиною від Бога, а не від диявола.

Л. НОВІНСЬКИЙ.

ДВА ТИЖНІ В АВСТРІЇ

Наприкінці серпня один з молодих учених нашого інституту перебував на спеціальних курсах в університеті імені Йоганса Кеплера (Австрія). Що це за курси, як вони виникли, хто і для чого їх влаштовував?

На запитання відповідає сам учений, який, на жаль, не погодився підписати це інтерв'ю, позаяк воно написане не тією мовою, що йому подобається. Вважаючи такий підхід непринциповим, а матеріал цікавим для читача, газета друкує його, не називаючи прізвища ученого.

ЯКЩО коротко, то це наслідок доброї волі з боку Австрії до молодих учених тих країн, в яких розвалилась соціалістична система і поки-що не утвердилась нова. Щоб ми вивчали досвід передових, високорозвинених країн, уряд Австрії заснував при університеті імені Йоганса Кеплера в Лінці спеціальний курс «Менеджмент та інформаційна технологія» і виділив півтори тисячі доларів стипендії на кожного слухача. Я потрапив на п'яте скликання цієї школи. Навчалися в ній цього разу 6 чехів, 2 угорці, одна болгарка, 4 поляки, 5 українців. два хорвати. Вивчали останні досягнення менеджменту, економічну кібернетику і німецьку розмовну мову, адже лекції читалися німецькою. Керував школою відомий фахівець з економічної кібернетики професор Герхардт Хруст, для читання лекцій запрошувались учені з Австрії і Європи.

Звичайно, два тижні — дуже короткий термін. За цей час можна хіба-що зав'язати дружні стосунки з представниками інших країн та створити якусь уяву про те, що відбувається в їхніх економіках. Власне, цей курс австрійці і запровадили саме задля тіснішого спілкування і налагодження зв'язків між ученими Європи. Як на мене, то вони цілком справляються з поставленою метою.

Ну, а тепер щодо деяких вражень поза курсом лекцій.

Впадає в очі висока організованість, працьовитість і, сказати б, охайність західної цивілізації. Наочно втілений у життя принцип: щоб добре жити, треба добре й працювати. Вражає якесь майже побожне ставлення до природи і порядку. Ніде й смітинки. Вулиці виметені і вимиті, як квартири, на зелених газонах і лужках міст не дивина побачити зайця чи косулю, в ставах водиться навіть форель. Не можна й припустити, щоб у тому ставу хтось посмів мити свого автомобіля — це була б, очевидно, надзвичайна подія на всю Австрію, про таке святотатство писали б усі газети. В Австрії такі порядки, що коли з твоєї машини на тротуар, боронь боже, проллється масло, то машини буде мало, щоб заплатити за це штраф. Порядок тут винятковий, за його дотриманням стежить вся нація.

У мене склалося враження, що вся нація так само ретельно дбає і про своє здоров'я. Встають тут рано. Робочий день починається о шостій годині, закінчується опів на п'яту, а в п'ятницю — о дванадцятій годині. Після цього мало не вся Австрія сідає на велосипеди і з рюкзаком за плечима рушає на вихідні в ліси і гори. До речі, не тільки в Лінці, де ми перебували, а в усіх без винятку містах, лісах і горах прокладені велосипедні доріжки.

Австрія — країна туристів, а тому життя тут дороге. Відень за рейтингом дороговизни, приміром, посідає друге місце в Європі після Осло. Це й природньо — є на що дивитись, історія на кожному кроці, пильно оберігаються пам'ятники старовини. Нові будинки, щоб не порушувати загального антуражу, теж стилізуються під старовину. Вражає любов до класичної музики. Вона звучить скрізь — приємна і легка. Нема засилля тяжкого року. Зразу відчуваєш, що ти на Батьківщині Моцарта і Штрауса.

І ще одне — Австрія дуже поліцейська країна. Поліції ніби й не видно, але якщо тільки щось сталося, то вона тут уже за півтора — дві хвилини.

Як відомо, при владі в Австрії — соціалісти. Тому навчання в школах і вузах безкоштовне, пенсіонери в міському транспорті їздять теж безкоштовно. Тим часом, квиток у трамваї коштує близько двох доларів.

Система освіти спрямована на високий рівень знань. Скажімо, в гімназіях обов'язково вивчаються чотири іноземних мови (англійська, французька, італійська, латина) і ще одна — факультативно, за власним бажанням. Ми мешкали в студентському гуртожитку університету. Він — шестиповерховий. На першому розташовано їдальню, зал, басейн, в підвалі — сауну, пральню, спортивні кімнати. На кожному поверсі для житла — 16 приміщень. Вони невеликі, метрів 9—10, але цілком достатні для однієї людини. З м'яким покриттям долівок. оздоблені деревом, з обов'язковим телефоном, умивальником, але коштують недешево. Якщо студентська стипендія 7000 шилінгів (700 доларів) на місяць, то за житло треба віддати 3000 шилінгів. Правда, кожен мешканець має ключі не тільки від своєї кімнати, але й від вхідних дверей і може вертатися на ніч тоді, коли йому заманеться.

До речі, такий же порядок і в університеті. Аспірант, якщо хоче, може працювати і в вихідний — у нього є ключі від входу. В університеті на кожному кроці — ксерокси. Треба тобі зняти з чогось копію — вкинув монетку і зняв. У великому закуті на поверхах зосереджено з півсотні персональних комп'ютерів. Хочеш попрацювати — будь ласка, сідай і працюй. Але акуратно. За тобою ніхто не пильнує, але, якщо займешся не тим, що слід — телекамера все побачить і страж порядку вже тут.

Ми навчалися з 9 до 16 години щодня, крім суботи й неділі. Приємна поведінка професорів. Вони розкуті, одягаються дуже демократично, без традиційних смокінгів, приділяють незвично багато уваги студентам: може розмовляти з одним-однісіньким півтора-дві години і це в порядку речей. Професор — людина зайнята. Ніякого сумісництва він не практикує. Якщо є потреба в сумісництві, то це означає, що він або мало завантажений на основній роботі, або свідомо недопрацьовує. Система навчання спрямовується на максимальний розвиток ініціативи. Скільки ми там були в Австрії — два тижні, 10 робочих днів, а побували і в редакціях газет, і на телебаченні, і в банках. Це були не просто візити знайомств, а ділові зустрічі — організувати в газеті інтерв'ю з собою, підготувати телепередачу, оформити в банку кредит. І ми це робили. Іншими словами, темп життя зовсім не наш, діловитість незрівнянна, а звідси, звичайно, і рівень життя.

СПОМИН ПРО СТЕПАШКИ

Влітку наш фотокореспондент Степан Лісовий відпочивав в інститутському спортивно - оздоровчому таборі «Супутник» поблизу села Степашок у Гайсинському районі. Приємність відпочинку він корисно поєднував з професійним журналістським інтересом. Про це свідчать його нотатки і фотознімки.

* * *

Річка Буг. На ній — човен. Тим човном веслую я. Вгору від річки — горби з кам'яними ранами на боках. Подекуди горби, — посмуговані притоками Бугу, мов нагаями кочівників — Соб, Дохно, Кіблич, Тьма, Сура, Удич... Де-не-де видніються, загублені запаморочливою давниною, кургани. Тихо. Під днищем човна — глибока темінь води. Зорі на небі, зблякнувши, щезли і сірий вранішній холод заповзає в душу....

Невиразні, задимлені туманом, береги. Здається, що невидимі вершники повставали з могил, напувають своїх коней і дивляться-вдивляються в мене вицвілими очима.

— Ей! Що ви можете мені заподіяти кеського, мої незбагненні предки?

Ні гу-гу.

Підсвідомий холодок страху потом прилипає до спини: моя уява мене ж лякає. Закидаю весла назад, занурюю їх у воду, всім тілом тягну на себе, — ривок, ще раз-ривок і підхлюпотіння води човен несе мене на схід, на зустріч з сонцем.

* * *

Як полює молода жабка?

Пасивно. Облюбує купку водоростей, ляже на них скраєчку, і, виставивши з води голову, жде коли якась комаха сяде тут спочити. Мені захотілось побачити фінал життя якоїсь дрібної істоти в жаб'ячій губі з іншої причини — чи вистачить терпіння дочекатись? Отже, чекаю. І ось політала-політала, нічого підозрілого не примітивши, бабка і сіла на «полігон». Жаба, не зводячи з жертви погляду, сторожко простягнула під водою лапку вперед потім підтягла все тіло, а вже потім з надзвичайною обережністю, другу лапку, Коли відстань до здобичі дорівнювала довжині язика, жабка «вистрілила» ним, язик вмить приклеївся до цілі і тієї ж миті вона сама, вистрибнувши з води, навалилась на бабку всією тушкою. Секунд зо три по тому вони бабрались у воді і нарешті жабка випливла — між губами в неї стримітили вуса й крильця.

Доросла жаба полює інакше. Сильні задні плавники рухають велике темнозелене тіло живої субмарини вздовж берега. Треба гадати, що це йде патрулювання. Ось щось упало жабі в око. Вона спинилась, розвернулася, навела свої перископи на об'єкт. Точно. Помилки нема. Це може бути здобиччю. Субмарина занурюється, йде під водою і виставляє свої перископи саме там, де треба. Приціл! І муха, збита довжелезним язиком, щезає в широкому мисливському роті.

На фото: острів кохання серед Бугу.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 27 (487) | П'ятниця, 18 вересня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

КАФЕДРІ ОТ—20

ТРИ доктори наук, вісімнадцять кандидатів наук, 2400—3000 фахівців з обчислювальної техніки — такий вклад в науку і технічний прогрес внесла кафедра обчислювальної техніки, яка 12 вересня відзначила своє 20-ти річчя.

З цієї нагоди відбулося урочисте засідання ученої ради факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, на якому виступили керівники інституту, факультету і кафедри.

Відзначався великий потяг молоді до оволодіння професією. Щороку при вступі на цей факультет відбуваються найбільші конкурси.

Кафедра і факультет гордяться такими своїми випускниками, як доктори технічних наук В. П. Кожемяко, М. П. Байда, Б. Я. Ліхтціндер, професор Ю. С. Данилюк, доцент А. М. Петух та інші. Силами кафедри було організовано і проведено чотири всесоюзних науково-технічних конференції.

Ювілярів привітали колишні випускники, колективи інших факультетів і підрозділів інституту. З цікавістю слухали виступи перших викладачів, керівників кафедри, а також гостей з інших наукових закладів.

Напередодні в клубі відбулась прес-конференція, в якій на запитання студентів відповідали викладачі. Вона пройшла невимушено і цікаво.

Л. ВЕРХОВСЬКА,
асистент кафедри ОТ.

НА ВЕЛИКІЙ УЧЕНІЙ РАДІ

11 листопада на своєму черговому засіданні учена рада обговорила доповідь проректора Ю. А. Буренникова «Про стан дипломного проектування і підсумки роботи державних екзаменаційних комісій по випуску молодих спеціалістів у 1992 році». Відзначено, що в порівнянні з попереднім навчальним роком організація дипломного проектування, якість проектів і робота ДЕК в цілому поліпшились. 1992-го року випущено 1178 молодих спеціалістів. 71 отримали дипломи з відзнакою, 80,1 процента дипломних проектів виконані з реальними рішеннями і конструкторсько - технологічними розробками, 93 проценти — з застосуванням ЕОМ. Більше уваги приділяють питанням організації дипломного проектування і роботі ДЕК випускаючі кафедри. Теми дипломних проектів, наприклад, були видані студентам в основному своєчасно, всі випускаючі кафедри за винятком АП, РТП вчасно представили в учбовий відділ документи на голів ДЕК, теми дипломних проектів вивішувались для ознайомлення з ними студентів, попередній захист вже практикувався на всіх кафедрах, крім ЕС, ЕСМ, МЕ,ЕППГ та СГ, на яких попередній захист провадився відбірково. Не зафіксовано зривів роботи ДЕК.

Добре була поставлена робота по організації дипломного проектування на кафедрі МРВ і ВК, ЕСМ, ААГ.

Відзначено також цілий ряд недоліків. Так затримали закріплення тем дипломних кафедри АІВТ, ЕППГ і СГ, АІЗБ, ФКП. Не скрізь регулярно велися екрани ДП, а на кафедрах ПМ і ОС, ОТ вони були відсутні взагалі. Мала місце невідповідність назв дипломних проектів у наказі ректора і протоколах ДЕК. Траплялись недоліки у веденні протоколів, виконанні проектів.

Обговоривши і підсумувавши всі зауваження, учена рада прийняла розгорнуту постанову

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

7.09 — 14.09

Під кінець року, а особливо, мабуть, наступної весни ми гостро відчуємо, що хліб — теж найдорожчий харч політики. Власне, відчуваємо це уже й сьогодні. Мало не щодня статистика звітує про те, скільки треба заготувати зерна на зиму і скільки його заготовлено. Переможних інтонацій при цьому не чути. Чути, здебільшого, тривогу,інколи —громи, якщо з коментарями виступають громовержці з найвищих ешелонів влади. Навіть президент Кравчук підрігся до цієї артилерійської роботи на самому старті хлібозаготівель, щоб, як тепер видно, задати кампанії бадьорий темп першої заповіді, як ця робота свого часу помпезно називалась в компартійних кабінетах і була елементарним грабунком села, з якого, часом, вимітало все до зернини і по тому втричі дорожчим поверталося до того ж колгоспу, але вже манною соціалістичної держави.

Нинішнє літо виразно показало, що наша, так звана, нова і незалежна держава, зовсім не нова — це той же заіржавілий механізм, що скрипів на просторах від Сахаліна до Карпат 70 з лишком років і продовжує скрипіти й далі. Врочисте проголошення людинолюбних декларацій в незалежній Україні — не що інше, як стара компартійна пропаганда і найпомітніше це виграло на проблемі хлібозаготівель. Всім підприємствам держава дозволяє визначати ціни на свою продукцію. Ми з вами це відчуваємо на власній шкірі і набагато сильніше, ніж хотілося б. Згідно державної логіки, ціни на власну продукцію повинні б самі визначати також колгоспники і фермери, адже куфайку, чоботи, спецівки, знаряддя праці вони одержують за параметрами без соромного ринкового здирництва. Зерновий комбайн коштує понад мільйон карбованців. Щоб вижити, село мало б оборонити себе відповідною ціною на хліб. Але тут держава сказала своє компартійне: «Село розпоряджатися власною працею не буде. Воно виконає обов'язкове замовлення держави за тими цінами, які йому продиктують!»

Іншими словами, селу пропонують товар за тими цінами, які встановлюють колективи промислових підприємств, заготівельники, торгівці, а селянам зробити цілком логічний зустрічний крок не дозволяють. «Продавай тільки так, як тобі сказано!»

Може, при цьому той, хто поспішить оддати зерно за командою чиновників, одержить від держави якісь стимули за своє старання?

Ні. Не одержить нічого. Для слухняних держава тримає в кишені дулю, а неслухів обіцяє скарати, якщо не на горло, то добряче — печений хліб погрожує таким селам продавати по 25 карбованців за буханку.

Отже, компартійна дурастика стає нормою поведінки незалежної державності. Селу хочуть оголосити революційну продрозверстку. Його збираються обдерти, як липку, нічого не даючи навзамін.

То ж нема чого дивуватись, що «опупея» хлібоздачі з літа перекочувала на осінь. На 14 вересня обов'язковий план продажу хліба Вінницька область виконала тільки на 67 відсотків. Селянин не хоче залишитися в дурнях, тримається за хліб, як за останню надію нормального існування. І правильно робить. Якщо залишиться без хліба той, хто хоче продати комбайна за мільйон, то скінчиться врешті-решт тим, що він поїде на поклін у село до хлібороба і скаже: «Чоловіче! Я буду робити дешевшим комбайна, але ти, будь ласкавий, збав ціну на хліб». І це вже буде ринок справедливості. Якщо ж держава й далі душитиме селянина, то скінчиться тим, що вона знову пошле на село збройні продзагони, почне там витрясати все до зернини і шукати куркулів. А село візьметься за зброю, щоб оборонятись.

Але в історії нашій така сторінка вже була. Правда, ми знаємо, якою сліпотою і глухістю відзначаються компартійні верхи. Історія ніколи не могла ще навчити їх розуму і мудрості.

ОСЬ ТАК ЖИВЕМО

Тамара Іванівна Коновалюк, вдова видатного українського художника Федора Зотиковича Коновалюка, не пориває зв'язків з нашим інститутом, де діє меморіальний музей митця. Днями вона передала для поповнення експозиції велику кількість нових його маловідомих творів — 33 картини і 57 мініатюр.

Благородний вчинок жінки дуже збагатив художній фонд Культурно-художнього центру ВПІ.

Н. КРАВЧЕНКО,
лаборант КХЦ.

* * *

Завдяки плодотворній роботі відомого вченого — доктора технічних і доктора хімічних наук Андрія Олександровича Жукова Вінницький політехнічний інститут став своєрідним центром вивчення властивостей чавуну і ливарної справи, обміну науковим досвідом та ідеями. Свідчення цього — міжнародна науково - технічна конференція «Антифрикційні зносостійкі чавуни», яка днями відбулася в інституті.

Взяти участь в ній виявили багато науково-дослідних закладів, вузів, виробничих об'єднань держав колишнього Союзу, у тому числі: інститут литва Академії наук України, Ташкентський державний університет, Білоруська державна політехнічна Академія, Курганський машинобудівний інститут та інші. А місто Брянськ делегувало у Вінницю представників трьох вузів.

* * *

Реалізовується давній задум доцента, завідуючого кафедрою фізики І. Г. Мельника, який хотів створити при нашому інституті заочну школу фізики для старшокласників. 11 вересня учена рада дала дозвіл на реалізацію цієї ініціативи. Передбачається, що випускний екзамен заочної школи буде зараховуватись, як вступний до Вінницького політеху.

ЗА КОРДОН

З початком нового навчального року редакція відчула деякі труднощі з доставкою газети. Наш постійний експедитор, дуже сумлінний і акуратний чоловік Олександр Станіславенко влітку розрахувався.

— Чого?

— Поїхав, — кажуть, — у Польщу валюту заробляти. Знайшов там якусь роботу.

Ну, що ж — добрі часи настали. Наша країна стає схожою на людей — можна, виявляється, поїхати на роботу в сусідню державу, а потім вернутись.

Це наштовхнуло на думку: «А як же наш учений світ? Чи їдуть туди науковці, педагоги?».

До розряду приємних належить та новина, що їдуть до нас. З запровадженням у вузі канадської, триступеневої бакалаврсько - магістерської системи навчання до ВПІ подали заяви 260 осіб з різних країн, які хочуть стати студентами на контрактній основі, тобто, вчитимуться у нас за долари. Крім того, здобуватимуть вчені звання за контрактом і 15 аспірантів.

Їхали б вчитися за рубіж і наші студенти, аби їм знання мов і гроші. Безмовність робить людей німими, малоосвіченими. Знання кількох мов по закінченні вузу в усьому цивілізованому світі — норма, у нас же— виняток.

З недовірою, наприклад, сприймається той факт, що професор А. О. Жуков знає, як рідну, англійську, французьку, китайську, чеську. Тим часом, нічого дивного. Народився в емігрантській сім'ї росіян у Празі, котрі в пошуках роботи переїхали до Шанхаю. Ось вам уже знання двох мов, у середовищі яких жив і зростав, а навчатися пішов до Шанхайського технічного університету «Аврора», де викладання велося французькою, а вивчення англійської було правилом.

До речі, на ім'я професора Жукова нещодавно надійшов виклик з далекого Шанхаю. Його рідного університету там уже нема. Запрошує читати лекції науково - дослідний інститут «Технологія машинобудування», в якому Андрія Олександровича знають як видатного спеціаліста з проблем ливарної галузі, зокрема, чавуну.

— Вилітаю з Москви 5 жовтня, — розповідає А. О. Жуков. — Читатиму лекції не тільки в науково - дослідному інституті, але і в університеті «Чаотонг». Заодно маю стати учасником третього зльоту випускників нашої рідної «Аврори», який відбудеться 17 жовтня. Попередні два скликалися в Гонконгу і Сан-Франціско. На них, я, природньо, втрапити не міг — не пускали. Тепер же, через 43 роки після закінчення, сподіваюсь на цікаві зустрічі і нові знайомства.

— Ви будете в Шанхаї днів 35—40. Це коштує великих грошей...

— Що правда, то правда. Хотів їхати з дружиною, але за один тільки квиток з Москви до Шанхаю треба платити сто тисяч карбованців, про що професор, навіть двічі доктор наук і мріяти не може. Я одержую гроші тільки на дорогу до Москви, а всю решту бере на себе сторона, яка запрошує.

Спасибі ж тим людям, які хочуть почути слово нашого ученого і не шкодують на це коштів.

...В Берлін виступати з доповіддю на міжнародній конференції «Робота з дисплейними пристроями» поїхав професор Олександр Петрович Ротштейн. Дорога та різні дрібні витрати — за рахунок інституту і командированого. Житло забезпечують організатори конференції, 39 марок добових — теж вони. Для безкоштовного проїзду в громадському транспорті Берліна придбано шестиденний квиток.

...З німецького університету Карслаутена надійшов лист від професора фон Путткамера. «З 01. 10. 90 р. по 30. 09. 91 р. Ігор Тютюнников працював у складі моєї робочої групи в якості стипендіата від ДААД (академічна служба обмінів). Я дуже задоволений його роботою і хотів би підтримувати контакти з вашим вузом у Вінниці, уклавши певну угоду.

Для розширення наукових зв'язків між ВПІ і університетом Карслаутена прошу дозволити Тютюнникову І. Є. службове відрядження з 01.01. 1992 р. в наш університет на факультет інформатики. Там він повинен продовжити розпочату наукову роботу в складі робочої групи, будучи стипендіатом ДААД. Буду здячним за підтримку».

Ігор Тютюнников поїхав за викликом. Але дивує не це, дивує те, що вони нам ще й дякують за те, що ми відпускаємо нашого співробітника навчатися у них за їхні ж гроші. Хочеться сподіватись, що скоро настануть часи, коли ми будемо в світі не на правах бідних родичів, хоча й не зобиджених розумом, зате з порожніми кишенями. А поки-що, спасибі й за це. Як не як, а інтегруємося в палітру світової науки.

Ось ще один факт. Доцент кафедри фізики В. В. Черниш з 84-го по 88-й рік працював викладачем університету «Едуардо Мондлане» в Мопуту.Добре працював. З Мозамбіку знов надійшло запрошення приїхати на міжнародну наукову конференцію з природничих і технічних наук. Це таки далеченько і дорого. Але їде. Колеги виручать. Тим паче, що в офіційному виклику з сухими канцелярськими фразами сусідить цілком сімейна, українська: «Обов'язково привези сала!».

ДЕ Ж ВИ, РУХІВЦІ!

(Відкритий лист вінницькому Руху)

Ще й досі перед очима — багатолюдні мітинги на площі біля міської Ради, жовтоблакитні прапори, намети з голодуючими рухівцями. Вчитувався, вслухався у ваші полум'яні промови, заклики і вимоги до властей і думав: ось і прокинулися сили, які зможуть захистити народ від сваволі можновладців, корупції, зловживань, нарешті справедливість восторжествує.

І справді, у ваших програмах на чільному місці стояли пункти про боротьбу з беззаконням, розгулом відомств, торговою мафією. Чув навіть, що провадили рейди перевірок магазинів, баз, організували свою торгівельну інспекцію. А головне, — ви наполегливо добивалися демократизації суспільного ладу, стали одними з головних ініціаторів і діючими особами по демонтажу компартійної структури у місті, чимало ваших представників увійшли до складу законодавчих і виконавчих органів....

І все! І славненько! Стало тихо і мирно, ніби всі цілі і наміри Руху (первісна його назва — Народний фронт сприяння Перебудові) досягнуті.

Що й казати, багато хто з вас таки досяг свого, зайняв солідний пост, має велику зарплату, забезпечив свою сім'ю і... став цілком толерантним, зговірливим по відношенню до властей, де верховодять ті ж компартійні функціонери, перефарбовані в демократи. А про народ, від імені якого діяли, ви вже забули, перестали не тільки щось для нього вимагати, а навіть зустрічатись з ним...

І нема вже захисту від душителів і вимогателів.

Гадаю, не сліпі і не глухі, бачите, як щодня дряпаються вгору ціни на все і вся, як плачуть малоімущі прошарки населення. Чи не одягаєте часом темні окуляри, щоб не бачили ваших очей ті, хто стоїть в довжелезних чергах за хлібом, молоком, жебраки і безробітні, яким нема за що купити той хліб чи молоко? Страх бере від передчуття ще страшнішого, адже ціновому безмежжю не видно кінця. Де ж ви, рухівці?! Чому не виходите на площі, не виставляєте пікетів проти тих, хто грабує і знущається над народом!

А що роблять міські служби? Обклали населення непосильними податками і поборами. Щоб надіслати дитині, яка вчиться в іншому місті, листа чи посилку, треба викласти на пошті значну частину заробітку чи пенсії. Вартість користування телефоном зросла в десятки разів, за виклик працівника служби побуту треба заплатити майже сто карбованців, за оформлення приватизаційного документа — більше півтисячі.

Де ж ви, рухівці? Чому не ганьбите керівників служб звязку, побутових і інших послуг за здирство!

І з торговельною мафією нічого не сталося, навпаки, вона стала ще нахабнішою. Обважування, обрахування, грубощі, антисанітарія — то вже дрібниці. Тоннами пливуть за межі міста, області, України цукор, масло, олія, інші продукти, звісно, з великою вигодою для торгівельників. Вони вже не криються, плювати їм на покупця, який змушений повертатись додому до голодних дітей з пустими руками, бо безсовісні базовики, продавці магазинів за спекулятивними цінами віддають все і оптом, і вроздріб приїжджим маклерам.

Де ж ви, рухівці?! Чому стали байдужими до долі простих людей?! Хто ж нас захистить? Офіційній владі, як видно, це до лампочки, так само і вам, на кого покладалось стільки надій.

Лист ніким не підписано. Певно автор, чи автори побажали залишитися невідомими.

ТАМ— ТАМИ ДУШІ

Схилом ярка тихо в'ється вуличка, ніби стікає річкою до Бугу. Приватні будинки хвалькувато тиснуться до тротуарів, а двори застережливо дотримуються правил ідеальної чистоти. Можна подумати, що опинився в старому провінційному містечку, аби з протилежного боку яру не насувалось бульдозерами кубічне громаддя нових будівель.

Знаходжу потрібний дім. Дзвоню. Відчиняються двері і я стаю гостем художниці Т. В. Козирської. Розмовляємо. Вибачаюсь перед господинею. що кручусь, розглядаючи картини, котрі займають в кімнаті велику стіну. Вони нагадують давно забуте дитинство — в ті роки подобалось читати книги про казковий світ Африки і в уяві вимальовувалися саме такі картини. Тому до Тетяни Василівни було два запитання: чому і звідки?

— Можливо, моє малярство має не дуже поважний вигляд, але сама не збагну, чому на схилі років маю насолоду малювати той дивосвіт? В Африці ніколи не була і знайомих там не маю, — відповідає художниця. — Хочеться, щоб люди побачили мою працю.

Дорога Тетяно Василівно, мені теж хочеться, щоб якомога більше людей побачили ось цю чарівну фантазію, але як їх заохотити до цього, як їх навчити бачити такі таланти, як ваш?

На фото: художниця Т. В. Козирська і її картини.

Степан ЛІСОВИЙ.

ЯК РОЗВИНУТИ СИЛЬНУ ПАМ'ЯТЬ?

Гаррі Лорейн

Цю, невеличку за розміром, але дуже багату змістом і винятково корисними порадами працю мудрого американця, принесли нам працівники культурно-художнього центру: «Надрукуйте, будь ласка, в декількох номерах. Не сумніваємось, що ця розвідка дуже прислужиться нашим студентам і допоможе багатьом стати пам'ятливішими і уважнішими».

Цілком поділяємо цю думку і починаємо друкувати поради спеціаліста.

Марк Твен сказав: «Всі тлумачать про погоду, але ніхто ніяких заходів з цього приводу не вживає»... Те саме говорять, а інколи й похваляються слабкою пам'яттю, але мало хто воює з цією бідою.

Знадобиться небагато часу і зусиль, щоб змусити мозок працювати, Але, розпочавши заняття за моїми пропозиціями, ви, очевидно, здивуєтесь, які вони прості і природні. Я пропоную тільки ті способи і методи, якими користуюся сам, оскільки почуваюся в цьому досить кваліфікованим, щоб учити інших.

НА СКІЛЬКИ ГОСТРА ВАША СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ?

Якого кольору верхній ліхтар світлофора? Червоного чи зеленого? Можливо, перша ваша думка — що це легке запитання? І все ж уявіть, що ви на телеконкурсі і повинні відповісти правильно, щоб приз випав вам. Ну, так якого кольору верхній ліхтар світлофора, червоного чи зеленого?

Взагалі-то червоний завжди зверху, зелений — внизу. Якщо вжито третій колір, як правило, жовтий — за конрастом - то він завжди в центрі. Якщо ви зразу впевнено і правильно відповіли: «червоний», то дозвольте мені вколоти ваше самолюбство іншим тестом на спостережливість. Не дивіться на свій наручний годинник і скажіть: як позначена на його циферблаті цифра шість — арабською 6 чи римською VI? Обдумайте це раніше, ніж зиркнете на годинника. Вирішуйте, вважаючи, що від вашої відповіді залежить щось дуже важливе.

Вирішили? А тепер дивіться на годинника. Ну як? Може, на вашому годиннику взагалі нема цієї цифри? Маленький секундний циферблат займає її місце на багатьох марках сучасних годинників.

Правильно ви відповіли? Так чи інакше, вам для перевірки довелося подивитись на годинник. А тепер скажіть, котру годину він показував? Не пам'ятаєте? А ви ж подивилися на нього секунду тому. Отже, знову бачили, але не спостерігали.

Запропонуйте ці ж запитання вашим друзям. Хоч люди бачать свої власні годинники багато-багато разів на день, мало хто дасть вам правильну відповідь.

Я приділив час розмові про спостережливість тому, що це важливо для розвитку пам'яті. Інший, не менш важливий фактор - тренування асоціативного мислення. Ми не можемо запам'ятати нічого, що майнуло перед очима, але після спостерігання (шляхом розглядання чи на слух) запам'ятовування можливе, якщо тільки об'єкт асоціюється в нашій свідомості з чимсь, що ми вже знаємо або пам'ятаємо.

Чи можете ви намалювати напам'ять що-небудь, що нагадувало б карту Англії? А як щодо Китаю, Японії або Чехословаччини? Найочевидніше, що у вас нічого не вийде. Але якщо я згадаю Італію, то 90 процентів зразу ж подумки зобразять чобіт. Правда ж? А якщо ви його намалюєте, то вийде приблизний контур Італії».

Системи і методи, описані в моїй праці, покажуть вам, як принцип свідомої асоціації може вживатись для запам'ятовування чого завгодно. Саме так — чого завгодно, включаючи імена й фізіономії, переліки, предмети, факти, цифри, промови і т. д., тобто, всього, що може знадобитися вам в громадському і діловому житті.

ЖИТТЯ — ЦЕ ПАМ'ЯТЬ

Мнемоніка, як основна складова тренованої пам'яті,далеко не нова. Саме слово походить від імені древньо-грецької богині Мнемозини і мнемонічні засоби вживалися уже в ті далекі часи. Дивно лиш те, що ці прийоми й досі багатьом невідомі, Володарі мнемонічних секретів викликають цікавість не тільки завдяки своїм незвичайним здатностям запам'ятовувати, але й завдяки захопленню родичів і друзів.

Дехто думає, що мнемоніка надто цінна річ, щоб ділитися нею з іншими. Чому б не бути єдиним в установі, хто може запам'ятати будь-який телефон, ціну, чому не бути єдиним в колективі, хто має такі блискучі якості?

Гадаю, тренування пам'яті треба поставити на міцну основу — цьому й присвячена моя праця, Я, звичайно, не збираюся вчити вас самому акту запам'ятовування, але мені хотілося б передати вам багато власних знахідок, які можна застосувати на практиці.

(Далі буде).

ПОСТ ЗДОРОВ'Я

ДОПОМОЖИ СОБІ

У нашому клубі любителів бігу нараховується близько 50 чоловік. Створений при ньому центр природних методів оздоровлення, широко використовує в своїй роботі багато положень системи Іванова, як її називають в народі. Так, набув поширення метод загартування бігом. Члени клубу Рем Кутьков, Павло Білокур, Володимир Орлов, Марлен Безродний, Олександр Ковтанюк та інші круглий рік захоплюються оздоровчим бігом, роздягнуті до пояса. Це дає помітний оздоровчий ефект — ось уже більше десяти років вони не хворіють простудними захворюваннями або переносять їх швидко і в легкій формі.

Заняття за системою Іванова допомагають також розвитку багатьох позитивних рис характеру, таких, як доброта, спокій, урівноваженість тощо.

Сьогодні пропонуємо читачам плід роздумів, спостережень і 50-річного досвіду згаданого Іванова. Його поради, сподіваємося, допоможуть нашим читачам в поліпшенні здоров'я, профілактиці багатьох захворювань.

Ось вони:

1. Двічі на день купайтеся в холодній воді і вам буде добре. Купайтеся, де можете: в озері, річці, ванні, приймайте душ або обливайтеся. Гаряче купання завершуйте холодним.

2. Перед купанням або після нього вийдіть на природу, станьте босими ногами на землю, а взимку — на сніг, хоча б на 1-2 хвилини. Вдихніть через рот декілька разів свіжого повітря і подумки попросіть собі і всім людям здоров'я.

3. Не вживайте алкоголю і не паліть.

4. Намагайтеся хоч раз на тиждень обійтися без їжі і води—з п'ятниці о 18-20.00 до неділі — 12.00. Якщо важко, то тримайтесь хоч добу.

5. О 12.00 в неділю вийдіть на природу босоніж і кілька разів вдихніть повітря. Після цього можете їсти все, що вам подобається.

6. Любіть навколишню природу, не засмічуйте її.

7. Вітайтеся з усіма всюди і завжди, особливо з людьми похилого віку.

8. Допомагайте людям, чим можете, особливо бідним, хворим, скривдженим, нужденим. Робіть це з радістю. Відгукніться на їхню нужду душею і серцем і ви придбаєте собі багато друзів.

9. Подолайте в себе жадобу, лінощі, самовдоволення, страх, лицемірство, гордість, користолюбство. Вірте людям і любіть їх. Не говоріть про них погано, несправедливо і не слухайте таке про них від інших.

10. Звільніть свою голову від думок про хвороби, смерть. Це — ваша перемога.

11. Думку не відділяйте від діла. Прочитали—добре та найголовніше — працюйте.

12. Розповідайте і передавайте досвід цієї справи, але не вихваляйтесь. Будьте скромними.

Я прошу, благаю всіх людей: займіть своє місце в природі, воно ніким не зайняте, але ніким не може бути куплене ні за які гроші, а тільки власною працею.

Члени КЛБ «Ювентус» інституту використовують систему П. Іванова ось уже 15 років. Це були роки спроб і помилок. Тільки тепер ми остаточно зрозуміли, що в кожному з нас щось-таки змінилось. Хочеться творити добро, йти до людей з відкритими серцями і любов'ю. Звертаюсь до всіх: не бійтеся бути добрими і довірливими, прийміть всім серцем і душею систему Учителя Іванова. Ваше життя стане щасливішим. Звертайтесь до центру природних методів оздоровлення — одержите відповіді на всі питання. які виникли.

В. Олійник,
голова оздоровчої комісії профкому ВПІ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного Інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000. Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 28 (488) | П'ятниця, 25 вересня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

ОСЬ ТАК ЖИВЕМО

Запитай у комп'ютера

Чи скоро в інституті настане той час, коли за потрібною інформацією про якусь справу тобі не треба буде бігти чи дзвонити, приміром, у бухгалтерію, канцелярію, бібліотеку, відділ постачання, коли ти зможеш про все це запитати в комп'ютера?

Не скоро, але настане. В ВПІ йде активна розробка комп'ютерної мережі, яка має з'єднати в один своєрідний інформаційний організм всі служби. Розпочалася вона, природно, з науково - дослідної частини і обчислювального центру. Вже «закільцьовано» сюди 9 комп'ютерів. Роботи тривають. Головним координатором і ідеологом комп'ютеризації вузу призначено заступника проректора з науково-дослідної роботи С. Л. Яблочникова, а його замом — керівника обчислювального центру В. І. Шолохова.

Буде своя друкарня

В умовах ринку все дорожчає. Найелементарніший приклад. В 1990 році випуск нашої газети «За інженерні кадри» обходився інститутові в 1880 карбованців за рік, в 1991-му — в 4098 карбованців, а сьогодні не газета, а один - єдиний її номер обходиться уже в 5600 карбованців. І це — не межа. Обласна друкарня диктує ціни, виходячи з власних інтересів і зневажаючи інтереси тих, хто користується її послугами. Інших слів, ніж «обурлива сваволя монополіста» до цього факту ми підібрати не можемо.

Тим часом, інститутові доводиться видавати не одну лиш газету — бланки, довідники, рекламні оголошення і т. д. і т. п. Одне, слово, широка палітра інтересів. В цьому зв'язку ректорат вирішив, що треба запровадити власну видавничу справу. Буде придбана своя друкарня, яка обійдеться нам у півтора мільйона карбованців. Треба сподіватись, що ці гроші швидко повернуться до нашої каси. Ну, а якість роботи нової друкарні ви невдовзі оцініте самі — першим її виданням буде газета «За інженерні кадри».

Хочеш стати дипломатом?

Будь ласка! Допоможе в цьому інженерний диплом, а ще — знання іноземної мови — будь-якої європейської, китайської, японської, хінді.

Молодій українській державі для роботи в посольствах та іноземних представництвах потрібні інженери. Отже, хто знає мову, звертайтеся в ректорат. Нема сумніву, пальма першості тут за тими, хто уже працював на викладацькій та інженерній роботі за рубежем.

Наші інтереси в банку

Вінницький політех — не найбідніший клієнт банку. Гроші (і немаленькі) у нього є. Правда, інколи вони лежать, чекаючи своєї черги. А відомо що гроші тільки тоді працюють, коли вони в обороті. То ж банк і попрохав нашого ректора дозволити, щоб інститутські кошти не лежали, а трудилися — від цього йтимуть певні проценти.

Ректор погодився. І ось наслідок: «набігло» понад 300 тисяч карбованців.

Отже, сума. А що, коли придбати три акції по сто тисяч і вступити в акціонерне банківське товариство?

Ректорат підтримав цю ідею. Вона вигідна тим, що будемо мати пристойний «навар» на процентах. Ну, а в перспективі (не святі горшки ліплять) чого доброго, інститут стане ще й самостійним банкіром.

На харчі спортсменам

Що таке сьогодні 6 купонів?

Крихітна булочка на один зуб. Але саме стільки виділяється на додаткове харчування спортсменам в дні активних тренувань. Від такого «підхарчовування» до рекордів, звичайно, не один крок, а багато-багато миль.

Завкафедрою фізкультури ВПІ Я. І. Кулик запросив у ректорату допомоги: «Дайте хоча б по 40—50 купонів!»

Зважаючи на те, що спортсменів, котрі беруть участь в престижних змаганнях, у нас не дуже густо, вирішено виділяти по 75 купонів на кожного.

І ще цікавинка — цю суму запропонувала Зинаїда Мефодіївна Знатнова — наш головний бухгалтер, за посадою «найскупіша» в інституті жінка.

Про гвинти і гайки

В знаменитого чехівського «Зловмисника», який відкручував гайки на залізниці, щоб робити з них грузила для риболовлі, знайшлися послідовники в нашому інституті. Тільки недавно ми писали, що гуманітаризація технічної освіти в стінах культурно-художнього центру принесла добрі плоди — студенти не лишають на столах традиційних автографів зразка «Петя плюс Катя — Любов»». Столи тут чисті. Клопіт підповз з іншого боку — чистенькі столи незабаром можуть зовсім розвалитись; хтось з дивовижною наполегливістю і послідовністю відкручує гвинти і гайки, якими вони тримаються купи.

Хто цей «хтось» — нема двозначної думки — тільки той, хто за столом сидить. Після деякого, не дуже складного аналізу, вдалося з'ясувати, що гайки і гвинти йдуть не на грузила, як у чеховського героя, а на діло ще більш прозаїчне. Розкривати секрету поки-що не будемо, але ті, хто має цей гріх на совісті, можуть мати великі прикрощі — аж до виключення з інституту за свідоме й умисне псування інститутського майна.

БЕЗ РОМАНТИКИ, ЗАТЕ З ГРІШМИ

Ще минулого року такі заголовки, як «Літо в спецівці» рясніли на сторінках газет, особливо молодіжних. Рясніли тому, що на літо в колгоспи, радгоспи, на різні будови їхали тисячі студентських будівельних загонів. За великим рахунком, це були робочі об'єкти справжньої молодіжної романтики. Скажімо, наш інститут минулого року виряджав у дорогу 40 будівельних загонів, а нині їх було всього-навсього сім.

Від чого ж таке раптове і масове «вивітрювання» романтичних поривань з молодих сердець?

Намік Абдулаєв, коврий очолює центр студентського підприємництва під дахом нашого інституту, вважає, що це впливи тієї, на жаль, не найліпшої економічної ситуації, що створилася в країні. Замовлень на жилаві студентські руки знову було хоч відбавляй, але охочих їхати на будови і працювати зрання до смеркання, виявилось небагато. Вдалося сформувати сім загонів, а це загалом десь 90 чоловік. Нема вже чисто факультетських формувань. Об'єднувались, як виходило.

Сказав своє слово ринковий прагматизм.

— Нащо мені надриватися за 20 тисяч карбованців у місяць, — перепитували Абдуллєва, — якщо я поїду до Москви, наберу якихось дефіцитів, привезу на Україну, продам і днів за десять матиму стільки ж або й більше?

Резонно?

Може й так. Але ці аргументи дуже болісно колять душу. Ми до них ще не звикли. Легкі гроші, які дістаються не працею, а елементарною спекуляцією, випрацьовують споживацьку філософію, коли інженерна і, власне, будь-яка інша праця стає непрестижною і невигідною.

Тим приємніше називати сьогодні прізвища командира загону «Будівельник» Григорія Мазура та його товаришів Сергія Карпишина, Василя Черепахи, які спорудили за літо великий корівник у селі Гонораці Оратівського району і чули на свою адресу багато добрих слів. В Шаргородському районі славний слід по собі лишили роботящі студенти з загону «Скорпіон» під керівництвом Олександра Дідика. І трудились до пуття, і заробили, відповідно. 40—45, а то й 50 тисяч за літо. На одного це, погодьтесь, таки досить непогано.

Правда, нема тепер змагань кращих за професією, нема дзвону литавр і помпезних рапортів — ніщо не заважає, все — в ім'я роботи. Добре це чи погано?

Мабуть, не зовсім добре. Пісний борщ, в принципі, теж їжа, але приправлений, присмачений жиром і спеціями — не йде ні в яке порівняння. Не все у тих традиціях, що наживались багатьма роками студентської романтики, є неприйнятним для сьогодення. Треба сподіватись, що дещо з нього все-таки вернеться знову. Голий прагматизм — будинок без прикрас, а ми таке вже проходили, ми так уже будували. І знаємо, що з того вийшло. Не можна знову усе починати з нуля.

Чи буде в цьому плані щось міняти Намік Абдуллаєв і його центр студентського підприємства?

Він ще не знає. Штат — центру — лиш три особи. Отже, тільки-тільки зводяться на ноги, накопичують кошти, завойовують, так би мовити, економічний авторитет, щоб студент побачив, що вони можуть. В жовтні кращі будзагони будуть премійовані — домовляються про семиденні путівки для них у Польщу, Угорщину, Болгарію. В планах також — багато задумів щодо поліпшення побуту. Як керівник бізнесової справи, Намік Абдуллаєв не схильний розсекречувати своїх намірів передчасно, але йдеться про оренду тренажерних залів для занять спортом по 3—4 години двічі на тиждень в одній з нових фірм, Розраховують також впроваджувати у виробництво деякі студентські розробки — зроблено уже реальні кроки, є тверді домовленості щодо майбутнього.

— Таким чином, ніякої романтики?

— Не все зразу, — відповідає Намік. — Головне — утвердитись, набратися сили, а далі будемо виходити з наявних можливостей.

В. ІВЧЕНКО.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

14.09—21.09

МОЖНА без сумніву сказати, що держава взялася серйозно за здоров'я людей, особливо малоімущих, інвалідів і пенсіонерів, переклавши цю справу з плечей медиків на широкі плечі наших годувальників і торгівців. Приміром, скільки вже сказано, що ожиріння — це результат вживання жирної їжі! Тепер дійде. після фантастичного підвищення цін на масло, сало, інші жири. Прямо на очах наші громадяни почали збавляти у вазі і скоро стануть такими мініатюрними і елегентними, як балерини.

А проти гіпертонії — геть каву і гострі харчові продукти: проти салмонельозу — повна відмова від яєць, які стали справді дорожчі золота. І так в усьому.

Тепер наші «рятівники» взялися за цукровий діабет, який не терпить солодкого. Не встигли споживачі отоварити талони на цукор, видані на третій квартал, як з 17 вересня їхня ціна в магазинах зросла майже у вісім разів. Тепер є цукор, але нема покупців на нього, і діабет, хоче він цього чи не хоче, має відступити.

Але, дивна річ, людей «рятують», а вони пручаються, не раді цьому — ось уже кілька днів сотні вінничан шикуються в пікети, перекривають рух транспорту на головних магістралях. Тільки завдяки неймовірним зусиллям мера міста Дворкіса, працівників міліції вдається уникнути більш серйозних наслідків такої «турботи» про людину. Бо споживачі ніяк не можуть зрозуміти, чому в нашому «Цукровому Донбасі», де налічується 40 цукрозаводів і комбінатів, відтепер не вип'єш навіть склянки солодкого чаю чи компоту. А про морозиво, тістечка, карамельки вже й говорити не слід. Отож, наші дорогі власті уже впритул підійшли до дітей, взялись за їх здоров'я і настрій.

Усе це — відомі фокуси ще з імперської практики регулювання бюджету, так звана, цінова гойдалка: знизили на 10 відсотків ціну на залежану ковбасу — тут же на 800 відсотків підняли її на цукор. Хто від цього страждає — відомо: рядові громадяни. На особистий бюджет верхів таке подорожчання не вплине— зарплата не та.

Серед інших подій тижня слід відмітити початок роботи чергової сесії Верховної Ради України, яка триватиме до грудня.

Можна собі уявити, скільки буде витрачено словесної руди в ім'я поліпшення життя народу. Понад сто питань має розглянути парламент і найголовніше, до чого готувалась значна частина депутатів — це, насамперед, «викручування рук» президенту Кравчуку і прем'єру Фокіну, наче вони в усьому винні, а не ті, що, перебравшись з партійних комітетів у державні структури, продовжують насаджати «реальний соціалізм» з сльозами на очах.

Було б непереливки нинішнім керівникам України, якби вони не зробили те, що роблять в шахах хід конем — перенесли свої виступи - звіти на пізніше, остудивши запал опозиції і втопивши її в нескінчених дебатах про підприємництво, приватизацію державного майна та інше.

Далеко не радісніші події сталися цього тижня у наших колишніх друзів по Союзу. Так, в Росії різко підвищено ціни на енергоносії, що не може не зачепити і нас. З 18 вересня там уже у півтори раза подорожчали квитки на всі види транспорту та електроенергію.

Не видно кінця міжнаціональним війнам на Кавказі, в Таджикистані, інших регіонах, загострюється проблема навколо Курильських островів.

А що ж все-таки було заспокійливого?

Якщо виходити з повідомлень преси, радіо, телебачення, то маємо радіти з того, що в Південній Осетії, Придністров'ї замість сотень жертв, нині гинуть щодня лише десятки чи одиниці ні в чому не винних людей. Отже, є прогрес. Слава богу, в «бойових» зведеннях цієї божевільної вітчизняної війни нема згадки про Україну.

Ну, а найбільшу радісну подію маємо від того, що містам Глухову і Чернігову минула певна кількість літ від дня заснування — привід для святкування. Як кажуть, на безриб'ї і рак риба, або чим би дитя не тішилось, аби не плакало.

І. СТУПАК.

В пошуках студентської сонати

Мабуть, не тільки викладачам, а й студентам набрид мідний крик дзвінка, який сповіщав про початок і закінчення пар. Щось в ньому було справді тупе, бездушне і крикливо-тривожне, наче синал біди. Тож з'явились дзвінки з музичним начинням. На жаль, компартійні диригенти і їх поставили на службу пропаганди реального соціалізму і щасливого майбуття.

Пам'ятаєте, як вони вигравали: «Я другой такой страны не знаю, где так вольно дышит человек».. Навіть тоді, коли студенти на перерву прямували задовольнити свої природні потреби, їх не залишали в спокої ідеологічні наглядачі.

Нині, звісно, Лебедев-Кумач і Дунаєвський не втручаються в розклад занять. І все ж гарна мелодія приємніша металевого дзвону. Тому інститутська адміністрація шукає такий музичний твір для сигналів початку і закінчення пар, який би став приємним і для душі, і для слуху. Але справа ця не така проста. Спочатку були обрані мелодії відомих українських пісень «Думи мої, думи» і «Реве та стогне Дніпр широкий». Та щось не вийшло у технічних працівників, які мали вкласти ці музичні фрази в радіопередавальну систему, Виходило, що Дніпро не тільки ревів і стогнав, а кашляв і відверто фальшивив. Не краще з музичним фрагментом пісні «Червона калина», що нині звучить. — його записано в надто швидкому темпі.

Не знаю, хто як, а Тамара Болеславівна Буяльська— директор культурно - художнього центру — дуже ображалась, слухаючи такі музичні перли. На багатьох засіданнях і нарадах вона про це говорила і... договорилась, що їй особисто доручили знайти потрібну мелодію, таку, яка б стала справді студентською сонатою.

З тих пір Тамара Болеславівна не покидає рояль, прослуховує різні пісні, шукаючи ту, єдину. Навіть вдома награє різні музичні фрази. А коли хворіла — то по телефону передавала колегам на кафедрі ноти пісень, що сподобались.

— Хочеться знайти мелодію вільну від політики, нейтральну, спокійну і задушевну, — ділиться вона своїм задумом. — Найкраще підійшла б не заїжджена народна пісня. Пам'ятаю чимало таких і гадаю, що незабаром на одній з них зупинюсь. Це буде мелодія для сигналу закінчення пар, щоб слух студентів відпочив, а душа відгукнулась добром і любов'ю.

А для початку занять хочеться взяти іншу музику, маршевого характеру, наприклад, з Гімну міжнародної студентської організації. А, можливо, щось знайду інше.

* * *

До речі, колектив КХЦ за допомогою інститутських митців задумав створити Гімн Вінницького політехнічного інституту. Тож прохання до читачів газети висловити свої думки, ідеї. Свої пропозиції шліть на адресу КХЦ або редакції багатотиражки «За інженерні кадри».

Л. ЛЕОНІДОВ.

ДО ТЬОТІ ФЕНІ

НЕНАУКОВА ФАНТАСТИКА НЕ БЕЗ ГУМОРУ І САТИРИ

НАРЕШТІ на планеті зацарювали злагода і спокій: ніхто нікого не кривдить, не грабує, не гвалтує. Ні черг, ні багатих і бідних, ні мільйонерів, ні калік, взагалі — жодної живої душі. Замість них — комп'ютери залізні. Йдуть собі вулицями, поскрипують шарнірами, а в очах іскорки перебігають, як на електронних табло світлові сигнали. Йдуть і заходять в різні установи, організації: то в трест «Комп'ютердетальпостач», то в ательє по ремонту вузла тями, то в кабінет молодого Кібера і таке інше.

І підприємств тут до чорта: рудники, металургійні заводи, ливарні. В основі всього — метал — хліб і сіль Комп'ютерландії. З нього виліплено все населення країни, зроблені вулиці і будинки, заводи і фабрики.

Прекрасна країна Комп'ютерландія. Її громадяни ніколи не б'ються, не пнуться в начальники — там всього один керівник — Верховний комп'ютер п'ятої категорії складності.

А ще таке диво: ніхто нічого не їсть і не п'є, хіба що мастило перед початком роботи, тому і туалетів нема. Тютюну і сигарет не побачиш, бо ніхто не палить і перекурів не робить. Усі тільки працюють і працюють.

Одне слово, дуже вигідний народ. Коли б такий при Сталіні був, то побудували б не тільки соціалізм з людським обличчям, а й комунізм без будь-якого обличчя і навіть без тіл — одні скелети. І не треба ні їдалень, ні квартир, навіть нар, де комунізовані залізяки мали б вкриватись одною ковдрою. Бо сплять вони стоячки, дивляться на неподобства, не моргаючи, слухають крізь вуха, яких просто нема ні спереду, ні ззаду.

А працюють, як заведені, без примх, вимог, страйків, виготовляють самі для себе запчастини і вузли. Правда, коли з тих чи інших планетарно-космічних причин якийсь Кібер накладає головою, то комп'ютерландська промисловість одержує держзамовлення на виготовлення замінника, щоб компенсувати втрату — кількість залізного населення не повинна ні зменшуватись, ні збільшуватись.

А після трудового дня — стадіони, ринги, полігони, де твердолобі громадяни змагаються в міцності своїх щитів, шарнірів, патрубків. Дехто прямує в кабаре, щоб перепустити зайву чарку свіжого мастила. І дуже вчаться, гризуть граніт науки, позаяк зуби в них залізні. Скрізь інститути, університети, академії і половина комп'ютерландців мають вчені ступені — докторів, кандидатів, магістрів наук. Ось, наприклад, один з багатьох вузів, як стверджують архівні документи створений на базі колишнього Вінницького політехнічного інституту ще тисячі років тому. Тільки тепер він називається не ВПІ, а ІПВ — інститут пізнання Всесвіту.

Отож заглянемо в одну з аудиторій цього інституту, де починається лекція з історії Комп'ютерландії.

За столами — 30 металевих гавриків, як крапля води схожі один на одного. Ніхто нікому не шепоче на вухо про любов, не краде у сусіда, ніхто після занять не викручує в гуртожитку лампочок, не зриває в будці телефонних трубок. По-перше, усе це нікому не потрібне, а по-друге, коли на зорі створення цієї прекрасної країни якийсь недорозвинутий Кібер спробував нечесним шляхом розжитись запасним транзистором для вузла підслуховування, Верховний робот зробив йому коротке замикання і він згорів, як швед під Полтавою.

Про це всі знають і дуже бояться свого керівного залізяки, не так як колись люди президента чи прем'єра.

Але повернемось до аудиторії. Лекцію про загибель людської цивілізації читає комп'ютер з наклейкою «Викладач». Він розповідає:

... Все почалось тоді, коли люди на одній шостій стали дуже розумними і почали один одного обдурювати, назвавши це «лібералізацією цін».

— А що це таке лібералізація? — запитав комп'ютер з наклейкою «студент».

— Образно кажучи, це своєрідна гра в перегонки. Приміром, виробники машин для села несподівано підняли ціни на свої вироби у 10 разів. У відповідь селяни теж зробили корекцію вартості своєї продукції, і головка часнику стала дорожчою за коробку транзисторів. Тоді промисловець ще в сто разів закрутив свої ціни. Відповідно вчинили транспортники, зв'язківці, побутовці, комунальники і знову ж таки селяни. І завирувало, зашуміло. Дійшло до того, що все почало зупинятися — заводи, фабрики, транспорт, друкарні, телефон, культура, наука. Бо настав той момент, коли ніхто вже не міг нічого ні купити, ні продати.

— От дурні, — смикнув антеною-вусиками Кібер на задній парті. — А що ж було далі?

— А далі ті істоти почали шукати порятунок, бо вже їсти нічого не було. Залишившись без роботи на своїх заводах і фабриках, оскільки припинився збут продукції і видача зарплати, вони кинулися в спекуляцію, розбій, мафію, в міжнаціональну і міжпартійну різню. А тут ще ядерні катаклізми, озонові дірки, екологічні катастрофи, голод. У масовому порядку почали вимирати цілі народи, гинути держави. Через кілька років на землі залишились тільки Єльцин, Фокін і Жириновський зі своїми програмами будівництва щасливого життя. Залишився і депутатський корпус, а також Касатонов з флотом, але вже без корабельних екіпажів і частина бізнесменів-спекулянтів. Але невдовзі і вони відправились до тьоті Фені, оскільки ні народні депутати, ні адмірали, ні ті ж спекулянти не можуть вижити, коли нікого обманювати.

— Так їм і треба! — з металевим холодком в голосі вклинився інший Кібер і зацікавився, — хто ж все-таки зостався на цій грішній землі?

—Ми зосталися — комп'ютери. Зрозумівши, що людству настала клямка, група найдосконаліших роботів, можливо, з числа тих, що числились на балансі ВПІ, зібралися в одному з комп'ютерних класів і провели нараду — як вижити. Наймудріші винайшли спосіб обійтись без програмістів і одержувати енергію з атмосфери і випромінювань космічних тіл. Ось чому у нас на головах такі складні антени. А земля, що позбулась людей, остаточно запустіла, перетворилась в пустелю. Села і більшість міст зникли. Залишились тільки ми і те, що нами тепер споруджено.

—От паразити! — обурилися залізні студенти.

— Цими днями здійснимо екскурсії до музею недоречностей, і ви їх побачите заспиртованих у колбах. Серед експонатів є партократи і демократи, спекулянти і рекетири, націонал-патріоти і навіть парламентарії, які за твердолобістю не відрізняються від наших роботів найнижчої категорії.

...Незабаром пролунала мелодія національного Гімну Комп'ютерландії, що служила сигналом закінчення занять, і весела юрба молодих Кіберів, подзвонюючи металевими компонентами, викотилась з аудиторії. Це були вільні, безтурботні конструкції, які не знають ні хвороб, ні дефіцитів, ні спраги, ні голоду, ні навіть турбот про місце на кладовищі. Хабарі в Комп'ютерландії не практикуються.

Л. НОВІНСЬКИЙ.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОПОРИ ІМПЕРСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЇ

Новий навчальний рік — нові клопоти викладачів суспільних наук: концептуальна база, аргументація, фактографічний матеріал — все перебуває в стадії динамічного накопичення, оновлення Серед інших нових проблем, до яких сумлінному гуманітарієві — історикові і політологові, філософові і економістові, культурологові і мовникові — доведеться упродовж лекційного курсу звертатися не раз, особливе місце нині посідають проблеми імперської ідеології, експансіонізму, асиміляторських устремлінь та методологічних хитрощів, їх завуальовування, виправдання (й відповідно — критики, демістифікації). До обміну досвідом, викладацькими знахідками в цій найактуальнішій проблематиці я й закликаю колег-гуманітаріїв. Сьогодні ж— так би мовити, авансом — хочу поділитися одним із найцікавіших гостро сучасних документів соціальної психології, тієї соціальної психології, що служить живлющою основою й опорою зужитих ідеологічних імперських догм. Це — приватний, адресований родині, лист москвича, полковника у відставці, відважно опублікований його племінником, відомим харківським літературним критиком, у харківській просвітянській газеті «Слобожани» за серпень цього року (ім'я публікатора для широкого читацького загалу сховане за криптонімом, автор листа фігурує під домашнім «дядя Ваня»).

Документ наводжу повністю:

«Живемо, як у лихому сні. Радянський Союз розвалили три зрадники Батьківщини: Єльцин, Кравчук, Шушкевич. Народ їх покарає! Розвалюється й Росія. Люди стали злидарями, голодні, роздягнуті. Страждають діти: не бачать м'яса, фруктів. Економіка розвалена. Зростають корупція, спекуляція, злочинність, йде національна ворожнеча. Горбачова, Єльцина, Кравчука, Шушкевича, націонал-президентів треба судити й суворо покарати за зраду Батьківщині, соціалізму, партії. Це найпідліші й наймерзенніші перевертні й прислужники Буша і сіоністів. В уряді Росії немає російської людини. Єльцин—Єльцин — єврей! Бурбуліси, Гайдари, Шохіни, Попови, Станкевичі, Заславські, Собчаки, Арбатови — всі жиди! Народ готується їх повалити і взяти владу у свої руки. Створюються народні загони імені Олександра Невського, Дмитра Донського, Георгія Жукова. Йде запис до Червоної гвардії. На заводах створюються ради, народні дружини. Створено багато комуністичних партій. Відроджена ВЛКСМ, зростають партійні організації. Мітинги й маніфестації в Москві збирають сотні тисяч трудящих: море червоних прапорів і стягів, бойові пісні. Вони проходять під знаком вимоги відставки Єльцина і його злочинної кліки. Соціальний вибух назрів! Готується пленум ЦК КПРС і XXIX з'їзд КПРС (об'єднавчий). Жити стало неможливо.

Я вступив — до РКП — Російської комуністичної робітничої партії. Зберігається стаж і партквиток КПРС. Висилаю частину газети про криваву неділю 23 лютого 1992 р. — я був учасником подій тих, як і брав участь у пікетуванні Останкіно — цього розсадника жидо-масонської змови. Ми переможемо!

З компривітом дядя Ваня. 22. VII. 92 р.»

(«Слобожани», серпень. — Харьковский еженедельник «Панорама» — 1992, № 31, стор. 5).

Отакий компривіт, отакі дяді Вані!

Одним словом: нагнітання передпогромницького психозу.

Для психоаналітика — повний набір ключових понять сигнальних слів під рубрикою «Хомо советікус». Все на поверхні: стадність, іменована патріотизмом; витягування на перший план тіньових сторін життя, про які раніше і заїкатись не велено було; звірячий шовінізм і зоологічне маніакальне юдофобство; маніакальне вишукування каверз капіталістів; всепроникний більшовицький міфологізм аж до готовності за відомими кіно-зразками розіграти новий Октябрь — з червоною гвардією, бойовими піснями і т. д. А при тому — жодної тіні сумніву стосовно першої, 1917 року, червоногвардійської спроби нагодувати голодних та розчистити шлях «об'єктивним законам історії». Хоч, певне ж, полковникові за час служби не раз доводилось втокмачувати підлеглим про ті «об'єктивні закони», принаймні, стосовно Чехословаччини, Нікарагуа, Афганістану... То, бач, лиш таку градацію, як СРСР, зуміли розвалити й трійко некерованих «зрадників», зібравшись у Бєловезькій пущі. Розчерком пера!..

Втім, не позбавлятиму шанованих колег можливості самостійного прочитання документа, де промовистими є кожне слово, інтонація.

М. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ,
ст. викладач КТІК.

Чарівник

В пошуках знань про щастя у мене недавно на цілісінький тиждень з'явився поводир — молода, симпатична особа. Зайшли ми якось в майстерню художника А. С. Шевченка, людини обдарованої і душею нескупої.

Мене, фотографа, і методиста КХЦ Наталю Зорянівну Грозну було прийнято, як старих добрих знайомих. Летіла хвилина за хвилиною, дзигар непримітно міняв одну годину на іншу, а розмова все текла й текла, зрідка піднімаючись то на пагорб легкої суперечки, то на гору оплесків.

— В житті мені багато чого хотілось, але я маленька людина і тому судьба завше нашкребе для мене щось з самісінького дна торбини щастя, — посміюючись, говорив художник.— Головне — не зраджувати тому талантові, який тобі подарував бог.

Потім Анатолій Семенович зняв з цвяха гітару і під переливи струн зазвучав м'який щирий голос. Спершу непомітно розтанули - розчинились у цій мелодії меблі, потім стали зникати стіни, а затим — і місто з його нескінченною низкою людських суперечностей. Все змішалось, злилося з задумливим світом картин художника, картин надвечір'я. Ніби спокій старого цвинтаря на мить зупинив нас, змусив задуматись: чи не занадто багато претензій до білого світу в маленької двоногої істоти, якій треба вчитись радіти дрібницями буднів?

Степан ЛІСОВИЙ.

На фото: художник А. Шевченко, картини якого ви можете побачити у виставочних залах КХЦ.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Тираж 1000. Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 29 (489) | П'ятниця, 2 жовтня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

ХРЕСТИНИ

або презентація кабінету українознавства

Минулої п'ятниці в інституті відбулася приємна подія — презентація, себто, відкриття кабінету українознавства. Подія уже тому, що в нинішній час руйнації і хаосу створюють і відкривають дуже мало. То ж логічно, що одним з героїв свята, якому адресувалося багато добрих слів, був проректор Олександр Іванович Тарануха — і не розказати, скільки довелося йому потрудитися, аби втілити в життя задум, що виник на кафедрі теорії й історії культури. Автор задуму, його координатор і перший виконавець Юрій Костянтинович Савчук. За помічника в нього художник Григорій Іванович Мельник.

Чим же є цей кабінет? Для чого він, яке його призначення?

За високими вимірами — це одна з цеглинок у підмурок нової української державності. Вперше тут історія простежується не за принципами класових двобоїв, не за тим, хто за якою барикадою стояв, у який колір фарбував знамена у братовбивчих конфліктах і війнах, а за принципом поступового утвердження державності, себто, підвалиною — не ідеологія, а чесна історична правда, фактологічний матеріал — хрещення Русі, спорудження Храму Софії і т. д. і т. п.

На центральній стіні кабінету — зображення дерева, як символу життя і руху вгору, до сонця, світла, символ зв'язку минулого, нинішнього і майбутнього. Багато інформації, багато ілюстрацій, але вони не тиснуть. Все підібране з такою логічною доцільністю, що великий зал сприймається не як традиційний музей, а швидше, як храм, або церква. За задумом виконавців тут буде приємно посидіти, подумати, спочити душею, спокійно попрацювати.

Перший урок такого відпочинку був піднесений уже на презентації. Старший викладач кафедри В. М. Філонов у дотепному слові назвав презентацію хрестинами. А на хрестинах завше є батьки. Це — Т. Б. Буяльська і Б. І. Мокін. Є й бабця-повитуха: це заступник директора КХЦ Ю. М. Потєєв, на якого лягали всі найдрібніші клопоти і турботи. На хрестини приходять родичі і гості з подарунками. Новому кабінету піднесли ці подарунки директор обласного краєзнавчого музею Л. Кароєва, голова Спілки офіцерів Вінниччини О. Нижник, працівник обласного центру народної творчості Ф. Панчук, заввідділом краєзнавства обласної бібліотеки ім. Тімірязєва Н. Шпильова.

Були, як на хрестинах, також пісні і танці. Ну, а ще — частування: по скибці каравая кожному.

Ректорат, який повним складом прийшов на презентацію, прийняв рішення увічнити прізвища творців кабінету українознавства спеціальною табличкою.

Т. Б. Буяльська, проректор

Коли вона виходить на перерву, ще в трансі, з невичахлим вогнем натхнення в очах, то зразу видно, що перед тобою — Педагог, Педагог з божої милості, що трудиться за найвищими вимірами любові й відданості своєму прекрасному ділу. Гадаємо, що саме з цих двох якостей Тамари Болеславівни народилася й третя, не менш чудова, ім'я якій — горіння. А вогненні душі, як відомо, світяться. І ваблять. Розповідають, що коли Буяльська вела у Вінниці міську школу естетики, то там завше двері ломились від бажаючих слухати її лекції. Вона брала натхненням, високими знаннями і блискучою образністю.

Інститутові повезло, що така людина працює в його стінах. На довгі роки лишаться в студентській пам'яті заняття в культурно-художньому центрі — цьому дітищі Т. Б. Буяльської, яка створила його буквально на голому місці за якихось півроку і згуртувала на кафедрі теорії й історії культури колектив справжніх ітелектуалів, ентузіастів гуманітаризації технічної освіти. Кафедра і КХЦ стали гордістю ВПІ, хоч, по суті, ще тільки розгортаються для широкого поступу.

Тендітна, чарівна жінка керує всім цим з тією дивовижною легкістю, що притаманна тільки талантові, хоча ця легкість зумовлюється, без перебільшення, каторжною роботою. Ви тільки подивіться, коли Тамара Болеславівна приходить в інститут і коли з нього йде. Від рання до смеркання вона тут.

Хай же високі поривання, хай же цей талант прислужаться їй сповна і на посаді проректора з виховної роботи і міжнародних зв'язків, на яку вона призначена 18 вересня. Перша в нашому вузі жінка-проректор! Крім того, вона й далі керуватиме кафедрою, а на громадських засадах — ще й своїм улюбленим дітищем — КХЦ. Навантаження — колосальне. Певна річ, Тамара Болеславівна не дасть собі спуску і на новій роботі. Та для нас усіх одне побажання—будьмо все-таки милосердними, допомагаймо їй, чим зможемо, не забуваймо, що вона ще ж — дружина і мати.

Зміни в підготовчому

ПІШОВ дев'ятнадцятий навчальний рік функціювання підготовчого відділення при нашому інституті. За цей час більше двох тисяч колишніх слухачів уже одержали дипломи інженерів.

Останніми роками відбулося ряд суттєвих змін в учбовому процесі, в правилах прийому, в умовах випуску і зарахування в число студентів.

Так, уже два роки слухачі відділення брали участь в загальному конкурсі. Проте, згідно рішення уряду України про пріоритетний розвиток села, встановлено пільги для сільської молоді, зокрема, допускаються до співбесіди на підготовче відділення молоді люди в рік закінчення школи без дворічного стажу за умови, що вони вчилися в сільській школі і мешкають в оселі.

Міністерством освіти України дозволено за рішенням вузу прийом на вечірнє відділення осіб з одним роком трудового стажу.

Починаючи з цього навчального року, на підготовчому відділенні розпочато підготовку іноземних громадян на контрактній основі.

В даний час триває прийом заяв на денну форму навчання до 1-го грудня, а на вечірню форму — до 10 жовтня 1992 року.

Запрошуємо вчитися на підготовчому відділенні!

Є. СТРАШЕВСЬКИЙ,
завідуючий підготовчим відділенням ВПІ, доцент.

ІНІЦІАТИВА

Стосується кожного

В гуртожитку № 4 відбулось засідання Круглого стола кафедри історії за участю доктора історичних наук В. Балицького, кандидатів історичних наук О. Воронцова, Б. Валенчука та інших, на якому обговорено проект Конституції України. Озброївшись додатковим матеріалом, висновками, зробленими на дискусії, викладачі кафедри пішли в колективи студентів, школярів. Побували вони і в підшефній СШ № 23, де провели бесіди про проект Конституції на виховних годинах у 8—11 класах.

В жовтні відбудеться конференція суспільствознавців з цього питання.

Н. ГУЩИНЕЦЬ,
кандидат історичних наук.

Чи допоможе допомога?

Чутки про чергове підвищення цін на продукти харчування уже ніхто в верхах не спростовує. До речі, вони завжди збуваються. Отже, маємо шанс ще більше затягнути паски, особливо ті, хто в зарплаті, м'яко кажучи, відстає від професорів і доцентів.

Але оскільки інститути тримаються не тільки на вчених, а й на службовцях та робітниках, то Міністерство праці України вирішило додати решті працівників, як кажуть, трохи кисню, тобто — грошей. У планово - фінансовому відділі інституту нашому кореспонденту роз'яснили, що всьому персоналу — учбово - допоміжному, адміністративно - управлінському та обслуговуючому 5-го жовтня буде виплачена зарплата плюс одноразова грошова допомога у розмірі різниці між старим і новим окладами за період від 1-го січня по 30 квітня цього року.

Для прикладу візьмемо лаборанта, старий оклад якого становив 745, а новий — 1675 купонів. Різниця між ними — 930 купонів. Значить, за 4 місяці він отримає додатково 3720 купонів. Мінус — податки.

Отже, допомога досить солідна, але чи допоможе вона, коли стабільним залишається тільки дефіцит, а ціни скачуть, як у лихоманці.

Л. НОВІЦЬКИЙ.

КРАХ «ФІРМИ» НЕ СПОСТЕРІГАЄТЬСЯ

Про приватну газету «Вірні друзі», яку заснував викладач нашого інституту Григорій Захарович Поливаний, знають не тільки у Вінниці, а й далеко за її межами, і, насамперед ті, хто любить чотириногих друзів — собак і кішок.

Не за просту справу — самотужки видавати спеціальну газету — взявся ентузіаст, адже це — дефіцитний папір, дорогі друкарські послуги і клопоти розповсюдження. Дехто прогнозував неодмінний і скорий крах «фірми Поливаного» тому, що його «собача правда» навряд чи знайде багатьох прихильників.

Ці передбачення спростувала дійсність — «Вірні друзі» живуть і в якійсь мірі, процвітають. Уже випущено п'ять номерів, шостий готується до друку.

А як з рентабельністю? З прибутком чи збитками її видавець?

Про те, як йдуть справи можна судити з того, що у засновника газети вже є рахунок у банку, що він забезпечив себе папером до кінця року, а недавно видання одержало поштовий індекс і занесено в каталог періодичної преси України. І з прихильниками проблем нема — їх стільки, що тираж довелось довести до десяти тисяч. З проханням вислати газету, оформити передплату звертаються читачі не тільки міст і сіл України, а й Росії, Білорусії, Молдови.

Все ж Григорій Захарович прагне розширити коло друзів «Вірних друзів». Тому він звертається з проханням до студентів допомогти в розповсюдженні видання. Звісно, не за так. За продаж одного примірника газети винагорода — один купон, за оформлення 100 передплат на 1993 рік — 1340 купонів. Отже, підключайтесь.

Звертатись до пана Поливаного Г. З. на кафедру теорії й історії культури (КХЦ).

О. РОТШТЕЙН,
ПРОФЕСОР

Поїздка в Берлін

ТРЕТЯ Міжнародна наукова конференція «Робота з дисплеями-92» проходила в Берліні 1—4 вересня. Попередні конференції на таку ж тему відбувалися 1986-го року в Стокгольмі і 1989-го — в Монреалі. Головним організатором Берлінської конференції був тамтешній технічний університет і Міністерство праці Німеччини, а спонсорами — фірма ТВМ, Міжнародна ергономічна асоціація, Берлінський банк, а також ряд Європейських і Японських дослідницьких товариств.

Програма конференції охоплювала практично всі аспекти людського фактора при проектуванні, виробництві і використанні дисплеїв. Доповіді були згруповані у восьми секціях. В конференції взяло участь триста представників практично з усіх країн світу. Колишній Радянський Союз представлявся дев'ятьма делегатами з Москви, Санкт-Петербурга, Талліна, Києва, Харкова і Вінниці. Реєстраційний внесок (400 доларів), готель, харчування і проїзд на всіх видах транспорту по Берліну — всі ці затрати для нашої делегації оплачувала Міжнародна Ергономічна Асоціація.

Оригінальним було відкриття конференції. Замість звичних для нас вступних слів «батьків міста», що сидять у президії в ролі весільних генералів, голова оргкомітету зразу зробив доповідь «по ділу» з класифікаціями, формалізмами і т п. Взагалі, всі доповіді, які мені вдалося прослухати, відначались дбайливою підготовкою, незалежно від того, хто доповідав — учений зі світовим іменем чи молодий дослідник. Втішала присутність великої кількості молоді — її участь заохочується істотним зменшенням реєстраційного внеску.

Особлива увага приділяється підготовці слайдів, якими ілюструються виступи. Як правило, перший слайд вміщає назву доповіді і дані з візитної картки автора. Цим відмітаються питання типу: «повторіть, будь ласка, адресу вашої організації...».

Слайди, що супроводжують внутрішню «начинку» доповіді, будуються так, щоб дуже доступно, без зайвих формул, прорекламувати свою наукову продукцію і зацікавити слухача у її використанні. останній слайд — це завжди квінтесенція того, що хотів сказати автор і основні публікації.

За регламентом виступів дуже жорстоко стежить головуючий, в руках у якого дві червоні картки: перша—«залишилось три хвилини»; друга—«час вичерпався». Після кожної доповіді прийнято аплодувати. Впадає в очі, що всі учені працюють сумлінно і зацікавлено, не спізнюються на засідання і не розтікаються по магазинах після обідньої перерви.

Я уже вдруге на подібній конференції. Рік тому виступав на III Конгресі Міжнародної Ергономічної Асоціації в Парижі. Тому для мене склались деякі стереотипи про стиль доповідей, які представляють провідні національні наукові школи. Європейські автори (французи, бельгійці, фінни та ін.), як правило, доповідають про конкретні прикладні розробки. Доповідям американських авторів значнішою мірою притаманні наукові узагальнення і координація міжнародних досліджень. Доповіді японців відзначаються, з мого погляду, глибиною проробки і найбільш високим рівнем теоретичних і експериментальних досліджень з застосуванням найсучаснішого інструментарію.

Як же ми виглядаємо на цьому фоні?

Відповім однозначно: відстаючи в експериментальній базі, ми цілком конкурентноздатні (якщо не сказати більше) в теоретичних розробках і культурі математичного моделювання. На конференції я робив дві доповіді: перша — про кваліметрію системи «оператор-дисплей»; друга — про теорії проектування людино-машинних технологій за матеріалами докторської дисертації. Найбільшу цікавість викликала друга доповідь. Було задано багато запитань, а, завершуючи дискусію, головуючий сказав, що в росіян (чомусь — ми всі там для них — росіяни) є чого повчитися.

Неодмінна частина конференції — вечірній прийом наприкінці першого дня роботи. Він проходить в ресторані того ж приміщення, що й конференція. По-нашому — це банкет, хоча спосіб проведення сильно відрізняється. По-перше, ніяких столів, за якими треба спішити зайняти місця; по-друге — ніякого томади і тостів. Біля входу до залу стоять хлопчики й дівчатка з робочої групи оргкомітету, які вранці допомагали демонструвати слайди, і тримають підноси з бокалами сухого вина і пива. На столах — легкі бутерброди. Стоячи, всі прослуховують вітальні слова голови оргкомітету, в яких коротко розповідається про Берлін і ті місця, які рекомендовано відвідати. За тим всі вільно ходять по залу, знайомляться, обмінюються візитками, фотографуються на згадку.

Серед культурних заходів, оплачених оргкомітетом, були відвідані виставка фірми ТВМ та Німецький автосалон. З одержаних там проспектів передбачається оформити стенди по ергономіці.

Самостійно вдалося побувати в музеї терору (колишнє гестапо). На місці зірваної наприкінці війни резиденції Гімлера, збереглись фрагменти катівень і дуже «прості» знаряддя катувань — цегельні ванни, в які занурювали голови допитуваних; на стінах — фотознімки, за якими можна простежити всю історію фашизму в Німеччині. Тут же історики можуть отримати копії документів з наказами про організацію депортацій, переслідувань і розстрілів.

А тепер — коротко про Берлін і берлінців. Не зважаючи на відсутність сумнозвісної стіни, котра розділяла місто, в архітектурі і свідомості людей поки-що залишається два Берліни: Західний — багатий і чистий, і Східний — який нагадує наші столиці своєю легкою обшарпаністю. Головні символи Берліна — рейхстаг і Бранденбурзькі ворота — у східній частині міста. Перед рейхстагом, з обох боків знаменитої вулиці Унтер ден Лінден (місця проведення гітлерівських парадів) — довгі ряди сувенірних лавок, де, поряд з уламками Берлінської стіни, по марці за штуку, можна придбати радянські ордени, червоні прапори, посвідчення ударників компраці та інші атрибути недавньої епохи.

Манерою одягатись берлінська молодь нічим не відрізняється від нашої. Одначе, люди похилого віку одягаються дуже охайно, і мають вигляд добре доглянутих.

ПОШТА НОМЕРА

ГІРКА ЖУЙКА

Сьогодні новими цінами вже нікого не здивуєш — вони кусаються, як навіжені хорти. Студентів і працівників вузу шокував виступ по обласному радіо мера міста Дворкіса. Суть цього виступу зводиться до попередження: не дурійте, не страйкуйте, а купляйте цукор по 70 купонів за кілограм, бо буде ще дорожче. Взялась заспокоювати вируючу, страйкуючу юрбу і газета «Подолія», згодом додаток «Вінниччини» «Хочу все знати» дав нам харч, щоб ми пережували ціни на цукор, мовляв, і в СНД, така ж картина. Спасибі цим газетам за моральні харчі, за хліб-сіль... Ще жуємо, а жуйка, проте гірка.

Що ж робити нашому брату-студенту?

Наших дідів і прадідів в 30—50- роках заживо ховали, коли вони працювали, вірніше, конали в таборах Гулагу. Нині — знову страхи: за прогнозами засобів масової інформації рік наступний буде ще сумніший, ніж 1992-й. Вимикаємо радіо, телебачення, бо стає моторошно від їх повідомлень. Нам обіцяють, що буханець хліба коштуватиме 30—40 купонів («Голос України»). Навіть наша, багата на пшеницї область, виконала план здачі (ні, не продажу, а здачі), на 68%. У минулому багаті Бершадський, Крижопільський та інші райони пасуть задніх. І цукрові буряки не поспішають транспортувати на цукрозаводи, бо вигідніше згодовувати оті 200—300-грамові хвостики худобі, ніж на виручені у держави гроші купляти бензин — «шкурка вичинки не варта», — казали наші діди.

А за м'ясні вироби починаємо забувати — подивіться в студентській їдальні: чи багато там м'ясних блюд? Одні благенькі котлети, які й не пахнуть м'ясом. Ходимо на екскурсії до універсамів, щоб не забулося, що то воно за птиця — ковбаса, котра коштує по 200—300 купонів за кілограм. І це тоді, коли радіо твердить, що в 9-ти областях України холодильники забиті м'ясом і м'ясокомбінати відмовляються приймати ВРХ. Тож на прилавках магазинів замість свинини, яловиччини, сала — солодка вата або цигарки іноземного гатунку за пів-стипендії.

Відомий легкоатлет Бубка здав позиції на всесвітній олімпіаді в Барселоні, однак вже по приїзді додому на Україну встановив два нових світових рекорди. Нашу ж українську планку грані бідності, як видно з усього, нам не здолати в цьому 1992-93 роках. Кажуть, тонка кишка.

С. ГОЛОВАЩЕНКО,
В. МІЩЕНКО,
студенти V курсу будівельного факультету.

ЗАДУМАЙМОСЯ

Хочу через нашу газету звернутися до всього «населення» Інституту з великим проханням звернути увагу на те, що ми залишаємо після себе в приміщеннях, на території, по якій проходимо. В цивілізованих країнах давно зрозуміли, що ніхто й ніщо нас не знищить на Землі, окрім нас самих. На жаль, дехто з колег по інституту, причому досить освічених, вважає, що земля все витримає і нещадно її забруднює.

Не стримався я сьогодні і кинув декілька критичних слів двом солідним інститутським керівникам (не хочеться конкретизувати, тому що багато з нас теж такі). Так ось наближаються вони до входу в головний корпус і обидва тут же кидають собі під ноги недопалки.

На них дивляться десятки студентів, а ми потім дивуємось, звідки у молоді таке ставлення до чистоти і порядку?

Якщо справді у Гонконгу чи Сингапурі за кожний кинутий недопалок штрафують на дві тисячі доларів, то видно, як нам далеко не тільки до Європи, а й до Азії.

Потрібно глибоко задуматись кожному над цим, починати з себе і спочатку з отих «дрібниць», доки не задушимо себе автомобільним чадом, радіацією та сміттям.

М. ПАВЛЕНКО,
інженер.

ПРИЖИВАЛКИ

Виявиляється, що в наших гуртожитках панує повна анархія. Так, в гуртожитку № 4, ще й досі живуть колишні іноземні студенти, які закінчили ВПІ або відчислені з нього (таких троє),

Коли ж бо добре потрусити в кімнатах, то виявляється, що й аспіранти живуть собі на широку ногу — займають кімнати, де можуть проживати три студенти.

Тим часом, першокурсники, яких ніде поселити, вже забирають потихеньку документи, бо 2800 купонів далеко не кожні батьки мають можливість присилати за проживання в приватних квартирах. Вже зібрались прощатись з інститутом п'ять вступників на ФРЕ, що приїхали з Хмельницького, Львова, Тернополя, Тирасполя. А декілька студентів змушені щодня їздити на заняття з Козятина, Крижополя. Вони, звісно, запізнюються, або й зовсім пропускають пари.

М. КУШНІР,
студент гр. 2РТ-92.

Пірати кабінетних акваріумів

ДОБРУ справу робить кафедра АП, влаштовуючи виставки технічної творчості студентів. Значний інтерес викликала і нині діюча експозиція, на якій представлено приймально-передавальну станцію, різні вироби побутового призначення. Однак, серед відвідувачів виявились такі, котрих більше зацікавили не витвори рук умільців, а речі, які не мають відношення до виставки, наприклад, акваріум, з живою декоративною рибою, який тут давно стоїть. Кілька днів тому, завітавши в приміщення, його господарі побачили розграбований акваріум і не побачили компресора до нього, — справжній акт піратства.

Принагідно сказати, що це не перший випадок нападу на Інститутські акваріуми. Зловмисники викрадають рибки в акваріумі медпрофілакторію, а торік — на згаданій кафедрі автоматичного проектування. І знову ж таки під час виставки технічної творчості студентів. Кабінетні пірати зуміли викрасти прекрасний акваріум, пронісши його через весь Інститут і прохідну.

Діяли вони вельми продумано і спокійно, як в кращих піратських фільмах: принесли з собою відра, якими вичерпали воду з скляного резервуару, виливаючи її в туалет.

Хтось, правда, звернув на них увагу і поцікавився, що вони роблять, але отримавши брехливу відповідь, що виконують розпорядження помити акваріум, заспокоївся і пішов далі.

Складається враження, що через наші інститутські «митниці»можна пронести не тільки акваріум, а й цілий учбовий клас з усім обладнанням і ніхто не зупинить, не перевірить.

І. СТУПАК.

Як розвинути сильну пам'ять?

Гаррі Лорейн

(Продовження Поч. в газеті № 27).

Думаю, що коли ви зможете запам'ятати або утримати в пам'яті з допомогою асоціації один предмет, то це можливе і з будь-яким іншим об'єктом. Я маю намір довести це вам з вашою ж допомогою. Кращий спосіб досягти цього — продемонструвати ваш власний прогрес. Для цього спершу переконайтесь, наскільки бідна ваша нетренована пам'ять. Отже, перевірте себе на наступних тестах, а потім пройдіть ті ж тести після завершення теми і порівняйте результати.

Тест № 1

ПРОЧИТАЙТЕ один раз перелік з п'ятнадцяти предметів — на це вам дається близько двох хвилин. Потім спробуйте записати їх, не зазираючи в текст, в тому ж порядку. Оцінюючи результат, врахуйте, що коли ви пропустили якийнебудь предмет, весь наступний ряд вважається помилковим, оскільки всі предмети, які входять до нього, не відповідатимуть своєму місцю, Прошу вас повторити цей тест після прочитання глави 5-ї. Дайте собі по п'ять очок за кожен правильно поставлений на місце предмет.

Книга, попільничка, корова, пальто, сірник, бритва, яблуко, гаманець, венеціанське дзеркало, сковорода, годинник, окуляри, дзвінок, пляшка, черв'як.

Запишіть ваш результат, а оцінку виставите після вивчення п'ятої глави.

Тест № 2.

Дайте собі три хвилини на запам'ятовування двадцяти перечислених нижче предметів по номерах. Тепер перерахуйте їх, не зазираючи в текст. Повернетесь до цього тесту після прочитання 6-ї глави. Одержуєте по п'ять очок за кожний предмет, який запишете з правильним номером

1. Радіо, 2. Літак. 3. Лампа. 4. Сигарета, 5. Картина. 6. Телефон. 7. Стілець, 8. Кінь. 9. Яйце. 10. Чашка. 11. Плаття. 12. Квітка, 13. Вікно. 14. Запах. 15. Книга. 16. Хліб. 17. Олівець. 18. Завіса. 19. Ваза. 20 Капелюх.

Запишіть результат. Оцінка — після вивчення шостої глави.

Тест № 3.

Вдивляйтеся в двадцять цифр впродовж приблизно двох з половиною хвилин, потім візьміть лист паперу і спробуйте записати їх по пам'яті. Зараховуйте по пять очок за кожну цифру, котру поставите на своє місце: **7, 2, 4, 4, 3, 2, 7, 8, 6, 2, 2, 1, 7, 3, 9; 8; 7; 6; 5; 1.**

Запишіть результат. Оцінка — після вивчення 10-ї **глави.**

Тест № 4.

Від 7 до 9 хвилин вивчайте перелік десяти чоловік з їхніми телефонними номерами. Потім перепишіть всі прізвища, або назви професій, закрийте текст і перевірте, чи зможете на пам'ять **записати біля** кожної людини відповідний телефонний номер. Пам'ятайте: якщо ви помилились хоча б в одній цифрі, не одержите за цей номер жодного очка. За кожну вірну відповідь 10 очок.

Булочник — 12-68-11
Кравець — 312-46-83
Швець — 331-37-52
Зубний лікар — 562-17-46.
М-р Брукмен — 412-82-95
Банкір — 721-81-74
М-р Карпел — 669-00-14
Лікар — 123-76-54
М-р Гольберн — 564-75-26
М-р Коріген — 850-36-22.

Запишіть результат. Оцінка — після вивчення глави 18.

Хай вас не лякають можливо погані результати. Ці тести даються з певною метою.

(Далі буде).

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного Інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний Інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 31 (491) | П'ятниця, 16 жовтня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

НЕОБХІДНІСТЬ, ЯКА ДИКТУЄТЬСЯ ЧАСОМ

Як відомо, з 1 вересня 1991-го року студенти ВПІ почали навчатись за триступеневою системою підготовки спеціалістів з вищою інженерною освітою. Нові навчальні плани і програми дисциплін, розроблені на факультетах кращими викладачами, передбачають підготовку бакалаврів — 4 роки, інженерів — ще рік, магістрів — 2 роки. На факультеті магістерської підготовки навчатимуться кращі випускники факультетів інженерії, котрі виявлять нахил до творчої роботи.

Одна з головних цілей нововведень і подальшого вдосконалення навчального процесу — підготовка спеціалістів такого рівня, яка дасть можливість нашим випускникам отримувати дипломи, еквівалентні дипломам спеціалістів з високорозвинутих країн. Але, звичайно, вийти на такий рівень можна тільки за наполегливої систематичної праці студентів і постійного творчого пошуку викладача, коли дисципліна вивчається студентом не за два-три дні перед екзаменом, щоб тільки отримати оцінку в заліковій книжці і через тиждень усе забути.

Необхідно, щоб знання і вміння, набуті при вивченні однієї дисципліни дозволили добре опанувати наступні і врешті-решт по закінченні вузу отримати цікаве, добре оплачуване місце роботи (вже зараз на деяких підприємствах починають приймати на роботу за конкурсом).

Одним з основних шляхів підготовки спеціалістів високого рівня є впровадження ефективної системи організації навчання і контролю знань студентів. Вже декілька років на окремих кафедрах інституту порушується питання про модульний підхід до процесу навчання студентів. Деякі позитивні кроки в цьому напрямку були зроблені раніше (скажімо, на факультеті будівництва), але розвитку не набули. Можливо тому, що підходили до такого навчання, в основному, як до контролю знань, а не як до системи організації навчального процесу загалом, причому не тільки на одному факультеті. Впровадження такої системи повинно передбачати новий підхід до викладання, вивчення студентом матеріалу, до організації роботи викладача і студента, кафедри і деканату.

Вітчизняний досвід і досвід розвинутих країн свідчить, що без систематичної, наполегливої роботи студента, систематичного, добре продуманого контролю його знань та умінь, без організації здорового змагання студентів у навчанні (визначення рейтингу) неможливо готувати спеціалістів високого рівня. Враховуючи це, в 91—92-му навчальному році на факультеті електротехніки та енергетах була проведена робота по створенню модульно-рейтингової системи організації навчального процесу. Найпомітніші здобутки на факультеті електротехніки та енергетики під керівництвом декана М. П. Свиридова. Підсумком цієї роботи стало затвердження ученою радою інституту рекомендацій з оцінки знань і контролю успішності студентів факультету, які представляють собою контрольну частину модульно-рейтингової системи. Запропоновано до 1 січня 1993-го року завершити розробку цієї системи на всіх факультетах, але з урахуванням основних положень прийнятих для всього інституту, що стосуються, переважно, правової сторони допуску студента до екзамену і відчислення його з вузу. Для студентів I і II курсів бакалаврату уже в першому семестрі 1992—1993-го навчального року запропоновано організувати навчальний процес і заліково-екзаменаційну сесію з урахуванням модульно-рейтингової системи. Це, до речі, дозволить студентам, які добре вчитимуться, отримати оцінки і заліки за набраними балами ще до сесії і приєднати два тижні сесії до своїх канікул.

Якщо ж говорити про рейтинг взагалі, то він буде впливати й на те, куди, на яке п-ідприємство поїде студент під час третього робітничого семестру, і на те, куди його запросять після закінчення бакалаврату або інженерії і на можливість вчитися на факультеті магістерської підготовки. Таким чином, студент уже з першого курсу може суттєво впливати на своє майбутнє.

Безумовно, повне впровадження модульно-рейтингової системи вимагає серйозного підходу і наполегливої роботи не тільки деканів і завкафедрами, а всіх без винятку працівників, зайнятих у навчальному процесі.

Ю. БУРЕННІКОВ,
проректор.

Якщо ти з-за кордону...

З 1 вересня 1993 року всі іноземці в наших вузах платитимуть за навчання. Це стосується також громадян ближнього зарубіжжя. Правда, з однією поправкою. Якщо ти, скажімо, приїхав з Росії і хочеш навчатися в ВПІ, то така радість може обійтися тобі в 162 з половиною тисячі карбованців. Але між державами СНД є угода — навчання буде безкоштовним, якщо маєш направлення від української діаспори в Росії.

Втім, ці новації не стосуються студентів з ближнього зарубіжжя, які вже навчаються на другому і старших курсах.

Каталог для менеджерів

Якщо ви людина підприємлива, намагаєтесь вписатися в складні і поки-що не зовсім збагненні ринкові стосунки, або й завести в них сторінку своєї діловитості, то вам дуже знадобиться «Комерційний Каталог бірж і підприємств, які пропонують свої товари і послуги ринкові». Тут систематизовано інформацію про найбільші біржі і ринкові структури України та інших суверенних держав СНД, а також розгорнуті дані про Вінницьку товарну універсальну біржу, її брокерські контори й підприємства, що пропонують свою продукцію і послуги на ринок.

Уклав каталог доцент кафедри економіки промисловості нашого інституту Л. М. Ігнатов. Так що зі всіма довідками про придбання каталогу й іншими супутніми питаннями можете звертатись безпосередньо до автора. Телефон 4-69-35.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

5.X—12.X

ЦЕЙ тиждень був насичений подіями. На жаль, чогось радісного, обнадійливого люди не відчули, бо спіраль зростання цін, а звідси й зниження життєвого рівня не вдається приборкати, приватизація, фермерство, антимонопольні заходи вперед не зрушились.

Навіть у величезній Росії, яка обтяжена численними регіональними конфліктами, спалахами націоналістичних зіткнень, гостроту економічної кризи подекуди вдалось пом'якшити. Побувавши там у відрядженні чи в гостях, наші громадяни свідчать про помірніші ціни на головні продукти харчування, менш грабіжницькі податки, а запровадження приватизаційних чеків, так званих ваучерів, дозволило зробити крок до повернення народу державного боргу, дати можливість людям, особливо малоімущим, вийти із злиденного матеріального становища.

Отже, в Росії хоч щось дають, а у нас тільки забирають, обдирають кому не лінь: мінфін, мінторг, митниці...

Таким чином, в цьому питанні наша суверена незалежна прикладом для наслідування в СНД не може служити. Зате на міжнародній арені ми, можна сказати, перші. Що не день президент, спікер парламенту, урядовці різних рангів приймають зарубіжні делегації, підписують численні угоди. Та й самі на своїх великих престижних літаках вилітають то на захід, то на схід.

І здається недарма — ось Леонід Макарович Кравчук «привіз» нам дешевий туркменський газ, Іван Степанович Плющ уклав у Швейцарії потрібні нам угоди. На жаль, занадто наполегливі намагання «прорубати вікно в Європу» іноді коштують дуже дорого. — в Югославії знову втрати в нашому миротворчому «корпусі» — на міні підірвався бронетранспортер, є поранені і вбиті.

В центрі уваги цього тижня знову опинився Крим. З приємних новин, що звідти надійшли, слід вважати «проводи» (далеко не урочисті) адмірала комфронтації, пробачте, адмірала комфлоту, відомого своїми антиукраїнськими діями Ігоря Касатонова, знятого нарешті з посади. Але, дивна річ, хто на українській землі зумів напаскудити, в Москві приймається як національний герой і навіть підвищується в посаді. З цього приводу варто згадати генарала з дивізії берегової охорони, угонщиків бойових літаків, «бунтівних» начальників ряду севастопольських військових училищ. Отож і Ігор Касатонов пішов вгору — став заступником великого військово - морського начальника Росії.

Все ж усунення недоброзичливого щодо України адмірала сприятиме очищенню важкої атмосфери на Чорноморському флоті, поліпшенню стосунків з Росією.

А неприємною, тривожною подією на півострові став кривавий інцидент під Алуштою між кримсько - татарським і місцевим населенням, що перекинувся до стін кримського парламенту і закінчився побиттям вікон, пораненням великої кількості міліціонерів та учасників акції.

Ось до чого призвела пасивність нинішніх керівників Криму у вирішенні національних проблем.

Неспокійно і біля Верховної Ради України. Якщо на площах ставлять свої намети студенти і в руках у них не підручники, а транспаранти з гострими політичними вимогами, значить справи у вищій владі зайшли в тупик і треба з нею щось робити. Був Масол, став Фокін з своєю командою, а змін на краще ніяких. Бо всі вони з одної бюрократичної обойми, яка дбає тільки про себе, а не про державу.

І парламент з своїм пустослів'ям уже добряче набрид усім. Недарма його розпуску і проведення нових виборів добиваються не тільки студенти, а й численна парламентська опозиція.

Поки цей номер газети прийде до читача, новий кабінет можливо буде сформований. Хочеться вірити, що він буде справді для народу.

Як розповів Іван Степанович Плющ після повернення з Швейцарії, там «кожен уряд за час перебування при владі, намагається зробити все, щоб увійти в життя чимось хорошим».

Побажаємо ж новому українському уряду увійти в наше життя, у нашу пам'ять, гарними звершеннями на благо рідної України, на благо народу.

Економічна хроніка

ЗАРПЛАТА І ДОПЛАТА

Минулого тижня працівники учбово - допоміжного, адміністративно - управлінського та обслуговуючого персоналу одержали різницю в заробітній платі за січень, лютий, березень і квітень. Зостався в накладі лиш персонал нашої бібліотеки. Річ у тому, що серед літа платня бібліотекарів, як і всієї системи культури, підвищувалася в 1,52 рази — видавалось перерахування з початку року. Та, позаяк зарплата всьому іншому персоналу вузу, крім викладачів, підвищувалась у 2,25 раза і минулого тижня всі одержали доплату вже й від початку року, то виявились у виграші з різницею в 0,73 раза.

Отже, перепад і досить помітний.

Ректорат знайшов можливість поставити всіх в одне становище. Рішенням від 9 жовтня бібліотекарі теж одержать цю різницю 20 числа, тобто, в аванс. Цього ж дня нарешті буде виплачуватись і оголошене урядом підвищення в 1,78 раза викладацькому складу вузу.

ДЛЯ ВАС, СТУДЕНТИ

10 червня Кабінет Міністрів затвердив положення про порядок призначення щомісячних грошових виплат малозабезпеченим громадянам на придбання продовольчих товарів. Право на отримання цих виплат мають студенти і учні вищих та професійно-технічних навчальних закладів. Сума виплати складає 370 карбованців. Для одержання її потрібно подати заяву, в кімнату 0108 (бухгалтерія), довідку про склад сім'ї за попередній квартал. Студенти й учні подають довідки про доходи і склад сім'ї батьків. Якщо ж студенти одружені, то батьки в сім'ю не входять.

Для визначення права на призначення щомісячної грошової виплати у червні враховується мінімальна зарплата в розмірі 400 карбованців, а для призначення на третій квартал — мінімальна зарплата 733 крб.; починаючи з четвертого кварталу — 900 карбованців.

НЕ ТАЛОНАМИ, А ГОТІВКОЮ

На одному з попередніх ректоратів було вирішено спортсменам, які займаються активним тренуванням, видавати на харчування не по 6 карбованців щодня, а по 75. Ці кошти вони одержували у вигляді талонів для отоварювання в інститутській їдальні.

Але такий варіант студентів не зовсім влаштовує —бракує калорійної їжі. Зважаючи на численні прохання, ректорат і цього разу пішов назустріч спортсменам — тепер їм на руки видаватимуться не талони, а гроші.

ЗА РУБЛЯМИ — НА БАЗАР

Багато було надій, коли переходили на купони. Авжеж, мало не власна валюта. Тепер голодний сусіда з голодного зарубіжжя не приїде покрадьки забирати мішками нашу дешеву ковбасу за дерев'яні рублі.

Правда, це були радощі кількох днів — українська ковбаса стала дорожчою за російську, та що там ковбаса?— бараболя, борошно, цукор, сало, матерія, залізо, цигарки — все дорожче.

Різко підупав і авторитет «батька» наших статків-купона. Міняли його спершу один до десяти, потім — один на один, нині уже — півтора купона за рубель.

Наш уряд мав стільки економічної «мудрості», що сплавив усі дерев'яні в ближнє зарубіжжя, а сам лишився на бобах — якщо вам треба їхати кудись на терени СНД, то мусите звертатися не в банк, а на ярмарок — там знайдуться ловкі хлопці, які торгують грішми і продадуть вам рублі за купони.

Про це з гіркотою говорилось минулої п'ятниці на засіданні ректорату — ніде взяти карбованців для відряджень за межі України. А робити щось треба.

Вирішили — перед тим, як відправитися в дорогу, їхати на базар, взнавати курс обміну, оформляти відповідні папери, одержувати в бухгалтерії купони і знову — на базар, до ловких хлопців — міняти гроші. І сміх, і гріх. Йшли до ринку — заїхали на ярмарок. Комедія?

Ага. Тільки сміємося на кутні.

ДОБАВКИ ЗА ЗВАННЯ

В нашому інституті є чотири професори, які носять почесні звання заслужених працівників: І. В. Кузьмін — науки і техніки, В. К. Шановський — культури, Ю. А. Карпов і Д. Б. Налбандян— освіти.

За тарифами доперебудовної доби за високий титул вони одержували щомісяця по 50 карбованців. Коли гроші були не зовсім дерев'яними, то ще куди не йшло, а нині така сума за особливі заслуги перед наукою й педагогікою сприймається, як знущання над званням і тверезим глуздом. Ректорат інституту вирішив виправити цю несправедливість — віднині кожному почесному працівникові доплачуватиметься щомісяця по 1300 купонокарбованців.

НАША ЗДРАВНИЦЯ

Виповнилося 10 років від дня відкриття санаторію-профілакторію „Супутник" при ВПІ

Турботи головного лікаря

Багато з того, що зв'язано зі створенням і початком роботи нашого оздоровчого закладу, вже забулося, адже минуло ціле десятиріччя. Можу тільки сказати, що кожен крок давався з неабиякими труднощами, бо починали як кажуть, з нуля. Тим більшу радість доставляли кожне звершення, удача. Починали ми роботу на невеликій площі 1-го поверху гуртожитку № 3: коридор і кілька невеликих кімнат. Що там можна було розмістити? Один-два кабінети для прийому відвідувачів, щось на зразок процедурної і куток для хазяйки-господарки. Сяк-так влаштувалися головлікар, старша сестра Але ми і цьому були раді, бо могли вже надавати відвідувачам, хоч і не в повній мірі, але певні послуги.

Звісно, тоді наш санаторій-профілакторій більше нагадував звичайний медпункт і дехто з маловірів мав привід для іронічних реплік щодо назви нашого закладу. Але маленький колектив профілакторію день-у-день трудився, вдосконалював роботу, дбав про розширення.

Турбот, звісно, вистачало. Кожний придбаний апарат, установка, медикамент діставались з великими труднощами і розцінювалися, як маленькі перемоги.

Тим часом, ми були не одні. Не довелось би сьогодні про щось говорити, коли б не постійна увага і допомога з боку керівників інституту, зокрема ректора Б. І. Мокіна і колишнього ректора І. В Кузьміна, проректора О. І. Таранухи, керівників служб В М. Матвійчука, Ю. Г. Нікітіна, З. М Знатнової та багатьох інших працівників інституту та профспілкових організацій.

Дуже потрібно було розширюватись Добивались ми цього день-у-день, і незабаром одержали ще один поверх, потім — ще. Стало легше, як кажуть, дихати.

Щороку на удосконалення матеріально - технічної бази витрачали від 30 до 100 тисяч карбованців (в старих цінах), а відтак закупили сучасне медичне обладнання, що дозволило розгорнути 15 лікувальних кабінетів.

Отже, наполеглива праця колективу, повсякденні наші клопоти не пропали марно — інститут одержав здравницю.

Гордість головного лікаря

Ризикуючи викликати нарікання читачів за зловживання цифрами, звернуся все ж до статистики. Для когось вона, може, й нецікава, а для нас кожна цифра — це фрагмент життя, радість і переживання.

За 10 років існування санаторій-профілакторій «Супутник» прийняв близько 10 тисяч студентів, 1800 викладачів і співробітників інституту, 300 дітей. З поліпшенням стану здоров'я виписано понад 99 процентів їх. Захворюваність серед студентів знижена у 4 рази.

Може виникнути сумнів щодо таких результатів, адже ми всього-навсього профілакторій, а не якась там сучасна лікарня з великими можливостями і визнаними спеціалістами. Мому сказати, що це аж ні в якій мірі не перешкоджає нашим лікарям і сестрам сповна віддаватись улюбленій справі і робити чудеса в боротьбі за здоров'я своїх підопічних.

Отож, у першу чергу хочеться від глибини душі подякувати з нагоди десятиріччя таким членам колективу, як Н. І. Велика, М. В Ладнюк, М К. Гладка, К. Я. Карапетян, М. С. Ніконова, А. В Ореховська, Г. А. Павлишина, З. І. Гончарук, Г П. Зелінська, Є. М. Черній. А. Г. Слепенчук, М. Д. Савінська, Я І. Присяжнюк, Т. М. Козак, Н А. Донченко — всіх перерахувати — місця не вистачить в газеті.

Це завдяки їм освоєно цілий ряд фізеотерапевтичних апаратів, лазерну терапію і рефлексотерапію, фітотерапію, підводний масаж. Всі лікарі і медсестри оволоділи 2—3 і більше суміжними професіями, 80% медсестер здобули першу кваліфікаційну категорію.

А як дбають про чистоту і порядок в приміщенні наші господарники і підсобні робітники С. І. Гадзира, Н. А. Нічик, В. Н. Клебан та інші! Милують зір просторі, добре умебльовані спальні на 2—3 місця Килимові доріжки, картини, привабливий інтер'єр холів, затишок і тиша — все це настроює на приємний відпочинок.

Якщо сюди додати добре організоване дієтичне харчування в їдальні, то стане зрозумілим, чому в книзі відгуків стільки схвальних записів і такий високий процент поліпшення стану здоров'я у наших пацієнтів.

Мрії головного лікаря

За десять років у нас побувало багато делегацій з інших вузів, а також профспілкові працівники, у тому числі з Англії, Канади, Німеччини, Польщі, Південної Кореї, В'єтнаму Усі з похвалою відгукуються про наш санаторій-профілакторій, маємо чимало відзнак, премій. Але мене, як головного лікаря, менше всього тішить уже здобуте, бо ще далеко не сповна використані можливості оздоровчого закладу. Тому не почиваємо на лаврах.

Про що ж мріємо? Насамперед, щоб в країні нормалізувалось економічне становище і ми могли забезпечити ще кращі умови для лікування і відпочинку пацієнтів. Особисто я, хай мені пробачать за сміливість, мрію про те, щоб інститут побудував для санаторію-профілакторію нове спеціалізоване приміщення, в якому були б зосереджені всі функціональні підрозділи: діагностичні і лікувальні кабінети, плавальний басейн, сауна, російська баня, а також їдальня з кухнею. Одне слово, мрію про кузню здоров'я високого класу в нашому інституті.

П. КОБА,
головний лікар санаторію профілакторію «Супутник».

З нагоди ювілею профілакторію в інститутському клубі відбулися скромні урочистості. Іменинників привітали представники адміністрації, студентства, громадськості. Учасники художньої самодіяльності присвятили концерт.

Будьмо милосердними!

Не кожна дитина має щастя жити з батьками. Не кожен батько має щастя жити на старість при дітях. Така гірка реальність. На полюсі цього нещастя — будинках дитини і престарілих — багато народу.

Чи добре їм там?

Питати не треба. Навіть в кращі для суспільства часи, коли кожен з нас не так заклопотаний проблемами власної хати і сім'ї, про інших ми думаємо не стільки, як про себе. А що вже казати про нинішні часи руйнації і розвалу?

В будинках дитини і престарілих нелегко, а надто тоді, коли ти інвалід чи каліка.

Спеціалізований центр фонду милосердя звернувся до керівництва нашого інституту з проханням надсилати в будинки дитини і престарілих групи судентів, які б допомагали прибирати в кімнатах, щось подали, когось доглянули, розрадили. Одне слово, хто має добру душу, співчуття до малих і недужих, будь ласка, звертайтеся в редакцію нашої газети, до проректорів Т. Б. Буяльської, Ю. А. Буренникова.

До речі, на цю акцію милосердя інститут виділятиме кошти і ви зможете навіть одержувати платню. Отже, просимо.

ЩЕ ОДНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Минулого року, а саме, 12 листопада, в нашому інституті відкрився меморіал художника - земляка Федора Зотиковича Коновалюка. В гості приїздили дружина покійного митця Тамара Іванівна, мистецтвознавець В. П. Підгора, народний депутат України, письменник В. О. Яворівський. Подію знімали на відеоплівку.

— Давайте станемо на рік молодшими, — сказала минулого тижня Т. Б. Буяльська, відкриваючи чергове засідання ректорату, яке відбувалося в культурно-художньому центрі ВПІ, — і згадаємо деякі миттєвості тієї події.

На екрані — зворушливі хвилини, коли перерізається стрічка, коли вдова художника говорить про те, що заповідає інститутові картини свого чоловіка: «Рідна Вінниччина бере під крило його працю і його талант».

Володимир Яворівський сказав тоді: «Подія, яку маємо, парадоксальна. Економічна розруха, Україна стоїть на колінах, рахітичний парламент, брак хліба, книжок, нема елементарної людської надії на кращий день, вінничани голодують під облвиконкомом, а в політехнічному інституті відкривається музей».

...Все це уже історія. За рік вдова художника переконалась, що вуз уміє дбайливо берегти пам'ять про талант земляка — його картини оновилися, лягли в красиві рамки, сюди пішли люди і вона привезла стільки нових творів, що з меморіалу стало можливим зробити справжній музей.

— Краса цих творів зробить і всіх нас трохи кращими, — сказав 9 жовтня на презентації музею студент другого курсу факультету радіоелектроніки Сергій Ільчук, односельчанин Ф. З. Коновалюка, який щиро перейнявся талантом свого земляка і зробив про нього широку розвідку. Це символічно: і з погляду продовження краси в людях, і з погляду гуманізації технічної освіти — майбутній інженер пише першу свою розвідку не про машину чи комп'ютер, а про художника.

Це, власне, і є метою створення культурно - художнього центру — щоб не тільки фізика, а й лірика ставала невід'ємною якістю душі майбутнього технічного спеціаліста нової доби.

Слово про художника виголосив письменник, старший викладач кафедри історії й теорії культури М. П. Стрельбицький, хорова група виконала найдорожчі серцю Ф. З. Коновалюка мелодії, Т. Б. Буяльська назвала імена тих, чиїм сумлінням і працею створено музей. Це Н. З. Грозна, Ю. М. Потєєв, Н. З. Кравченко І. Ю. Колтунов, В. М. Боровик.

У презентації нового музею взяв участь заступник голови облдержадміністрації з питань культури і охорони здоров'я С. І. Дровозюк.

На фото: виступає студент Сергій Ільчук.

Як розвинути сильну пам'ять?

Гаррі Лорейн

(Продовження. Початок в №№ 27,29).

Прочитайте, будь-ласка, наступний абзац дуже уважно.

Ви ведете автобус, в якому перебуває 50 пасажирів. Автобус зупиняється. Десять душ виходять, троє входять. На наступній зупинці виходять семеро, входять двоє. Ще на двох зупинках виходять по чотири чоловіка, причому — на першій сідають троє, на другій ніхто не входить. Далі через несправність автобус знову зупиняється. Ті, хто спішить, ідуть пішки. Таких виявляється вісім душ. Після усунення несправності автобус прямує на кінцеву зупинку, де виходять всі.

Тепер, не перечитуючи, перевірте, чи зумієте ви відповісти на два запитання. Я впевнений, що, коли запитаю, скільки всього душ з автобуса вийшло, чи, скажімо, скільки пасажирів доїхало до кінцевої зупинки, ви негайно відповісте. Але я запитую інше: скільки зупинок зробив автобус?

Можливо, помиляюсь, але мені все-таки здається, що відповідь на це запитання дасть мало хто. Річ у тому, що ви мимоволі думаєте, що я задам питання, зв'язане з кількістю людей. Тому ви уважно підраховували тих, що входять і виходять, тобто, вас цікавила кількість людей, ви хотіли запам'ятати, скільки пасажирів залишалося в автобусі після кожної зупинки. А, поскільки ви не передбачали важливості числа зупинок, то й не звертали на це уваги. Вас не цікавила кількість зупинок, а тому ваша свідомість й не реєструвала їх. Проте, коли б ви зрозуміли, що справа саме в кількості зупинок, то, безперечно, знали б відповідь.

Але, щоб ви не дуже гордували, давши правильну відповідь на перше питання, я задам вам ще одне. Не зазираючи в уже відомий вам абзац, назвіть ім'я водія автобуса.

Наводжу цей тест для того, щоб підкреслити важливість цікавості в процесі запам'ятовування. Якби я попередив вас, що мені знадобиться ім'я водія, ви б його не пропустили! Ви були б у ньому зацікавлені.

Називається цей принцип «лженапрямком» і полягає в тому, що крок, який насправді є способом дії, захований або прикритий іншим, нібито й важливим кроком, який насправді не має значення. Крок, який веде до правильної відповіді, залишається непоміченим.

Отже, хочете знати відповідь на друге запитання?

Прочитайте перше слово абзаца — «Ви». Отже, вірна відповідь — ваше власне ім'я. Ви ж ведете автобус.

Це, звичайно, тест більше на стостережливість, ніж на пам'ять. Ви не можете запам'ятати того, чого не спостерігали, а запам'ятовувати й стостерігати можна тільки те, що зацікавило.

Звідси — очевидне правило. **Якщо хочете поліпшити пам'ять, змушуйте себе хотіти запам'ятовувати. Намагайтеся цікавитись. На перших порах це вимагатиме певних зусиль, а незабаром все піде само собою.**

Крім наміру запам'ятати, дуже важлива впевненість в успіхові. Якщо ви починаєте з твердження: «Я запам'ятаю», то нема сумніву, що так воно й буде.

Часто запитують, чому їм трудно запам'ятати навіть те, що вони записують саме з такою метою. Це приблизно те ж, що запитати — чому вони погано плавають, навіть почепивши на шию важкий камінь. Сам факт записування схиляє до забування. Взагалі словам «я забув» не повинно бути місця. Кажіть краще: «Я не зразу можу запам'ятати». Якщо ж ви записуєте щонебудь з наміром допомогти пам'яті або з свідомою думкою про уточнення інформації — чудово! Не підміняйте пам'ять олівцем і папером. Ви поліпшите почерк або швидкість записування, а пам'ять погіршите, оскільки ви нехтуєте нею.

Пам'яті треба довіряти. Записувати без спроби запам'ятати — іти проти основних правил поліпшення пам'яті. Ви не довіряєте їй, у вас нема в ній упевненості, ви не тренуєте її і не зацікавлені в її міцності і сталості. Пам'ятайте, що записи втрачають частіше, ніж свідомість.

Багато жінок скаржаться на «жахливу, жахливу» пам'ять і водночас описують в деталях туалет подруги, з якою зустрічалися кілька тижнів тому.

В усьому цьому суттєве одне: якщо ви можете запам'ятати предмети з такими тонкими подробицями, то **пам'ять у вас чудова. А якщо ви ще звернетесь до прийомів асоціації, то одержите блискучу, міцну пам'ять.** Приступити до цього можна буде уже з наступної глави.

(Далі буде).

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000.
Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 32 (492) | П'ятниця, 23 жовтня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

Відкритий депутатський запит

НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ, РЕКТОРА ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ, АКАДЕМІКА МОКІНА Б. І. ГЛАВІ ВІННИЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТОВ. ДІДИКУ М. А.

Шановний Миколо Анатолійовичу!

Прошу дати мені відповідь — чи не прийшли Ви уже до висновку, що питаннями культури Ваш заступник пан Ільчук М. М. відати не може?

Якщо для такого висновку у Вас все ж таки не вистачає фактів, я Вам наведу ще один, на перший погляд, може, й незначний, але дуже характерний.

16 жовтня, не поставивши до відома ректора інституту, не зважаючи на те, що я був у вузі, і не отримавши дозволу або запрошення від інших членів вузівської адміністрації, на третій парі занять в нашому культурно-художньому центрі з'явився Ваш заступник пан Ільчук М. М. з командою і почав, в буквальному розумінні слова, вриватися в художні зали, які до 14.00 виконують виключно функції учбових лабораторій кафедри історії та теорії культури, і в яких у цей час проходили заняття із студентами за розкладом. Я Вам нагадаю, що згідно вузівського статуту, під час занять, крім викладача, навіть міністр має право заходити в студентську аудиторію лише з дозволу ректора. Пан Ільчук М. М. з командою, вриваючись без попередження у зали культурно-художнього центру, своєю ходаниною, запитаннями, розмовами і репліками відволікав викладачів від роботи із студентами, що фактично призвело до зриву занять.

Крім того, він примусив лаборантів центру відкрити йому ті зали, які не були задіяні в навчальному процесі на цій парі, чого теж без дозволу адміністрації вузу не мав права робити.

Така поведінка людини, якій Вами доручено відати питаннями культури і виховання людей, викликала обурення як викладачів кафедри історії й теорії культури, так і ректорату, який, до речі, зібрався на своє чергове засідання через 15 хвилин після від'їзду пана Ільчука М. М.

Нагадаю, Миколо Анатолійовичу, що наш інститут входить в сферу діяльності іншого Вашого заступника — інтелігентного, розумного пана Дровозюка С. І., а не пана Ільчука М. М. Останнього, до речі, у вузі ще пам'ятають як посереднього викладача наукового комунізму та апологета марксизму - ленінізму. Не будучи нашим прямим начальством, пан Ільчук М. М. взагалі повинен відвідувати зали нашого центру тільки в ролі екскурсанта після 14.00, оскільки, нагадаю, до 14.00 ці зали використовуються виключно, як навчальні лабораторії. Між іншим, інформацію про такий розклад роботи залів культурно-художнього центру, як засвідчив голова профкому студентів Бондар В. С., пан Ільчук М. М. мав, але зважити на це не захотів.

Хочу нагадати, що навіть всевладні секретарі обкому КПРС в недалекому минулому приходили у вузівські аудиторії лише після отримання дозволу або запрошення від адміністрації вузу, і цього не слід забувати вчорашньому директорові курсів марксизму-ленінізму при будинку політосвіти панові Ільчуку М. М.

Мені стало відомо, Миколо Анатолійовичу, що затвердження нагорі, запропонованих Вами заступників глави обласної державної адміністрації, залежало від того, візьмете чи ні Ви одним із них пана Ільчука М. М., якому ця посада надавалась як нагорода за заслуги в організації збору підписів на користь Леоніда Макаровича в президентській кампанії. І те, що під тиском адміністрації президента, Ви поставили його своїм заступником з питань культури, не дає панові Ільчуку М. М. права вести себе у непідпорядкованому йому вузі, як у власній вотчині.

Якщо Ви, шановний Миколо Анатолійовичу, вважаєте, що цього факту недостатньо, щоб зробити остаточний висновок про невідповідність пана Ільчука М. М. посаді, яку він обіймає, то, принаймні, порадьте цьому «діячеві культури» принести вибачення колективові культурно-художнього центру і адміністрації вузу за його, м'яко кажучи, нетактовну поведінку.

Закінчити свій запит до Вас я хочу ще одним запитанням: «А, може, краще, нехай пан Ільчук М. М. буде заступником без портфеля?» — зарплата йому йтиме, а шкоди він не завдасть ніякої.

З повагою Б. МОКІН.

«Хочу в Росію»

ОКИ-ЩО, правда, не назовсім, а на день-два-тиждень, щоб власними очима побачити, чи не брешуть люди про тамтешні ціни. Сусідка, наприклад, вернулася позаминулого тижня з Воркути, себто, з Заполяр'я, на вічних мерзлотах якого сіють хіба-що фіги з маком. То в тій Воркуті кожен магазин продає пшеничне борошно по 9 карбованців за кілограм, картоплю по двадцять, а м'ясо по 140. І це там, де не сіють, не жнуть, де місячна зарплата 25—30 тисяч. То що вже говорити про центральну Росію?

Газети б'ють тривогу, що в Орлі на ярмарку ціна картоплі досягла 12 карбованців за кіло. Караул! Рятуйте, бо грабують!

Нам би їхні клопоти, з їхніми зарплатами у дерев'яних, бо купон уже — солом'яний.

— Хочу в Росію! — відверто заявляють промисловики Донбасу, і, напротивагу кабінету міністрів Леоніда Кучми, створюють свій, тіньовий, який відверто вимагає державної двомовності, маючи на меті, що мова буде тільки однією; спільного рубльового і інформаційного простору: федералізації областей — щоб вільно «дрейфувати» з держави у державу.

В Харкові уже триває збір підписів на адресу Верховних Рад України і Росії про необхідність відокремлення області від України і приєднання її до Росії.

Всі засоби масової інформації Криму: «Хочу в Росію!», а кримський морський князь Касатонов пішов уже далі — ставши заступником військово - морського міністра Росії, забрав дев'ять кращих кораблів спільного флоту двох держав і погнав їх у Сухумі — наводити в Грузії російську демократію.

Треба сподіватись, що невдовзі за те, що обманув дурних хохлів, йому присвоять звання Героя Росії.

Та хіба треба, щоб нас дурили росіяни, якщо нас дурять свої?

40 цукрових заводів на область, а кілограм цукру 70 карбованців, 16 заводів спиртових — а ні горілки, ні спирту не видно: якщо ж і видно, то темно стає від «заполярних» цін. 40 мільйонів тонн хліба зібрала цього року Україна, а маємо: у Воркуті 9 крб. за кг, у нас — 75. Найурожайніший картопляний рік, а картопля у Вінниці дорожча, ніж у Заполяр'ї.

— Хочу в Росію! — кричить п'яненький дядько в трамваї. — Що я дурніший від кацапа, чи раб президента Кравчука?

— Авжеж, — вторять йому хто тихше, хто голосніше. — Голосували за самостійність. Скрізь писали, що все у нас є, що все маємо — все від нас тільки Москва забирає. Ось заживемо самі, тоді побачите, що у нас буде. Побачили, щоб їм повилазило! Хіба ми голосували за таке страхіття?

... Раніше було б сказано, що все це міщанство, ковбасна філософія. Тепер же добре видно, що ковбаса — далеко не найгірший показник суспільного настрою.

— Хочу в Росію! — і вже не тільки на ярмарок та в магазин, вже, як бачимо, і в тісні обійми. А ми ж там уже були. Невже опинимось знову?

В. ІВЧЕНКО.

Міцніють наукові зв'язки

ПРИЄМНО, що наш інститут користується чималим авторитетом в наукових колах України і за її межами. Інтерес до нього викликає плодотворна творча діяльність наших учених. Імена таких дослідників і спеціалістів, як академіки Б. І. Мокін, М. А. Філінюк, О. П. Стахов, доктори наук А. О. Жуков, М. Ф. Друкований, В. П. Кожем'яко, Ю. С. Данилюк, О. П. Ротштейн, та інші відомі в США, Канаді, Франції, Німеччині, Китаї. Тож почастішали візити до ВПІ гостей з ближнього і дальнього зарубіжжя.

У свою чергу і наші учені беруть участь в наукових форумах, що скликаються у вузах інших міст України і інших держав світу.

Представницьким був вінницький склад учасників на науково-технічній конференції «Приладобудування-92», яка відбулася в Керчі. В її програму були включені доповіді і інформації академіка, голови Міжнародного координаційного центру «Негатроніка» М. А. Філінюка, професорів В. П. Кожем'яко, Ю. С. Данилюка, О. П. Стахова, декана ФРЕ В. М. Кичака, кандидата технічних наук А. М. Мироненко та інших.

За активну участь в організації та проведенні форуму оргкомітет конференції оголосив подяку М. А. Філінюку та А. М. Мироненко.

Наш кореспондент попросив викладача кафедри автоматизації проектування кандидата технічних наук Аллу Миколаївну Мироненко відповісти на кілька запитань про керченську конференцію.

— Скажіть, будь ласка, яке враження залишилось у вас від цієї конференції?

— Насамперед вона була проведена на високому рівні при найширшій, як кажуть, географії. Приїхали науковці з Москви, Санкт-Петербурга, Вільнюса, Києва, Тули, Миколаєва, Владимира, але найбільше було, мабуть, вінничан — з політеху і медичного інституту, (останніх цікавили проблеми медичного приладобудування).

Конференція вдалась насамперед тому, що її організаторами був не тільки Керченський морський технологічний інститут, який надав приміщення, а й ряд промислових підприємств, зокрема, Камишбурунський залізорудний комбінат, судноремонтний завод «Залив» та інші. Об'єднались, так би мовити, наука і практика.

Працювало п'ять секцій. На двох і я виступила.

Це був зацікавлений обмін думками, на якому всі мали що слухати і що сказати.

— Крім пленарних і секційних засідань, які ще були заходи?

— Організатори конференції подбали і про вільний час учасників, розробили змістовну культурну програму. Ми взяли участь в екскурсії по місту-герою Керчі, їздили в Судак і Новий Світ, відвідали кінно-спортивну базу, тенісний корт, а перед відкриттям конференції за чашкою чаю мали дружні бесіди.

— Сподобалось місто?

— А я в Керчі не вперше. Вже давно маю тісні наукові зв'язки з науковцями Керченського морського технологічного інституту, зокрема, директором Юрієм Тимофійовичем Ілларіоновим, іншими колегами з цього вузу. Обмінюємося візитами, науковими розробками і планами.

Місто досить цікаве, по-своєму неповторне, так би мовити, багатопрофільне. Далеко за його межами відомі промислові підприємства, зокрема, суднобудівний завод «Залив». Значного розвитку набули рибопромислова і добувна галузі, є міцна науково - дослідна база, популярністю користується курортна зона.

— До речі, як ви оцінюєте громадсько - політичну обстановку в Керчі, адже деструктивні, сепаратитські сили в Криму будь-що намагаються підірвати автономну республіку від України, посіяти вороже ставлення до українців?

— Я не відчувала цього в Керчі. Можливо тому, що це промислове місто, яке зв'язане з іншими регіонами України багатьма економічними, науковими, культурними і просто дружніми узами, які розвивалися віками. Розірвати їх, чи переорієнтувати на якусь іншу державу — значить, собі ж нашкодити. Та й вплив РДК не знаходить тут ґрунту.

Звісно, економічна криза не обминула і керчан. Більше всього постраждали суднобудівна промисловість, рибні промисли. Зменшилась кількість замовлень на їхню продукцію, з'явились проблеми зайнятості. Але трудові колективи знаходять можливості утримуватись «на плаву». І в цьому теж важливу роль відіграють ділові зв'язки з сусідніми українськими областями. Наприклад, всупереч всьому, почав розквітати тамтешній залізорудний комбінат, який перепрофілював своє виробництво на виготовлення добавок для металургійних заводів Кривого Рогу і Запоріжжя.

Взаємовигідні стосунки налагодили ряд підприємств і науково - дослідних організацій Керчі з Миколаєвим, Херсоном, Донбасом, а також Вінницею.

І в особистих взаєминах керчан з іншими громадянами України не виникає непорозумінь. Хоч населення там змішане і в спілкуванні переважає російська мова, українську розуміють і сприймають доброзичливо. Її можна почути на вулицях, в транспорті. До речі, свій виступ на конференції завідуючий кафедрою хімії ВПІ професор Г. А. Корчинський провів на українській мові.

Коли виїжджали додому, працівники пансіонату, в якому ми проживали, організували нам теплі проводи і на змішаній російсько-українській мові запрошували: **«Друзья—украинцы, приезжайте к нам отдыхать, на відпочинок!».**

Три дні в нашому інституті тривала республіканська науково-методична конференція «Проблеми гуманізації технічної освіти».

На знімках: під час конференції. Виступає заступник начальника кабінету вищої освіти Мінвузу України К. М. Левківський.

Фото С. Лісового.

ЮВІЛЕЇ

Його мало хто знає

Цього року виповнилося сто років від дня народження видатного українського математика Михайла Пилиповича Кравчука. Дата внесена в календар ЮНЕСКО і вже одне це свідчить про те, як високо цінуються в світі ім'я і заслуги людини, про яку у нас майже зовсім не знають.

Пам'яті М. П. Кравчука — 22—28 вересня 1992 року була присвячена міжнародна конференція, влаштована інститутом математики АН України та Луцьким державним педінститутом. Участь у ній взяли кращі математики України, ближнього зарубіжжя та гості з Потсдаму, Антверпену, Риму, Йорданії, Сіднею, Єрусалиму. В Києві було відкрито меморіальну дошку, а в Луцьку — пам'ятник ювіляру.

Ще одна конференція відбулася в Київському політехнічному інституті і цінність її в тому, що вона була організована студентами.

Хто ж такий М. П. Кравчук, чиє ім'я так високо шанується в математичних колах? Чому його ім'я носить математична академія Львова? Чому з ним листувались такі видатні математики початку нашого століття, як Ж. Адашар, Д. Курант, Д. Гільберт?

М. П. Кравчук народився в с. Човниці, Ківерцівського району поблизу Луцька 27 вересня 1892 року в сім'ї землеміра. Початкову освіту здобував дома. 1901 року сім'я переїздить до Луцька, де майбутній математик через два'ять літ скінчив гімназію і став студентом фізико-математичного факультету в університеті імені святого Володимира. Лекції читали і вели семінари такі математичні світила, як В. П. Єрмаков, Д. О. Граве, Г. В. Пфейфер, В. Я. Букреєв.

Перші наукові праці М. Кравчука з'являються ще в студентські роки. Природньо, що його залишають професорським стипендіатом при університеті, але тут почалася війна і він переїздить до Москви, слухає лекції М. М. Лузіна, і, як тільки випадає нагода, знову вертає, щоб продовжити навчання і в 1917 році читає першу пробну лекцію, з чого й починається його велика викладацька дорога. А викладав він у найпрестижніших навчальних закладах — рідному університеті, I і II-й гімназіях Києва, в електротехнічній школі, архітектурному, політехнічному, народної освіти, ветеринарному, сільськогосподарському інститутах. Особливе значення в його житті мали 1919 — 1921 рр., коли був директором школи та вчителем математики в Саварці Богуславського району на Київщині. Тут з незвичайною силою розкрився його талант педагога, виявилась велика любов до дітей, яку він проніс через усе життя, багато працював для дитячої освіти, став у 1935 році організатором першої на Україні математичної олімпіади для школярів М. П. Кравчук створює українську математичну термінологію, проект якої вийшов у видавництві Товариства шкільної освіти. Інститут української наукової мови під його головуванням здійснив укладання тритомного математичного словника.

Тридцяти двох років, тобто, у 1924-му, М. П. Кравчук блискуче захищає докторську дисертацію «Про квадратичні форми та лінійні перетворення». Результати цих досліджень було викладено на VII міжнародному математичному конгресі в Торонто (доповідь Кравчука прочитав на конгресі сам академік М. М. Кримов).

Математичні ідеї Кравчука відзначались оригінальністю ідей і нестандартністю підходів, а тому викликали інтерес усієї Європи. 1928 року він їде на Міжнародний математичний конгрес до Італії і зразу стає членом кількох зарубіжних математичних товариств, загальновизнаним вченим і його обирають дійсним членом Української Академії Наук. Його лекції були такі блискучі, що їх приходили спеціально слухати, крім математиків і фізиків, філософи, історики, біологи, хіміки. Про найскладніше Кравчук умів говорити просто і зрозуміло.

М. П. Кравчук — автор понад 180 наукових робіт і 10 з лишком монографій з різних галузей математики. І в кожній він робив так багато, що інколи дивуються, як це могла одна людина. Він займався алгеброю, аналізом, матстатистикою, історією математики. Його ім'ям в міжнародній науковій літературі названо «многочлени Кравчука». Це дискретні ортогональні многочлени, які відіграють фундаментальну роль у математиці та фізиці і їх за кордоном називають завше многочленами Кравчука, як називають інші класи многочленів такими іменами, як Якобі, Лагранж, Ньютон...

Ні талант, ні академічне звання, ні світова слава не зупинили катів тоталітарної держави. Швидше, навпаки, викликали у них люту ненависть до великого таланту. У 1938-му його засудили на 20 років ув'язнення та п'ять — заслання. Позбавили звання академіка, завезли в скажені Колимські льоди, між якими він і зостався навіки.

20 березня нинішнього року М. П. Кравчука поновлено в складі дійсних членів АН. Хоча його й реабілітували ще в 1956 році, його математичні праці перебували у спецфондах, мало хто міг познайомитись з його математичною мовою, яка, за загальним визнанням, прекрасна.

На закінчення треба в сумом відзначити, що століття видатного математика в нашому інституті минуло непоміченим. Тим часом, століттю індійського математика Рашунджана кілька років тому були присвячені спеціальні студентські збори.

А. ДЕМ'ЯНЧУК,
докторант інституту.

ЩО НА ПЕРШІЙ ПАРІ?

ПРОПОЗИЦІЯ

Скільки неприємностей щоразу маємо на початку навчального року внаслідок невмілого складання розкладів занять на факультетах. А їх тепер лише на стаціонарі аж дев'ять. Погляньте на будь-який розклад, і ви побачите, що на першому плані красується фізвиховання. Цей предмет йде першою парою, зате історія або фізика — на четвертій парі (наприклад, на 1 курсі ФРЕ в групі 1-ЗРТ у середу перша пара — фізвиховання).

Хіба ж може студент після футболу відразу переключитися з 4-ої на першу швидкість і отримати позитивну оцінку з математики чи фізики?

На мою думку, слід відмовитися, як це зробили в КПІ, ХПІ ЛПІ, КТІ та інших вузах, від практики планування фізвиховання в першій половині дня, перенісши цей предмет на другу (після 16.00)?

О. СУП'ЯН,
студент гр. ЗРТ-92.

Нове в патентуванні

Якби можна було порахувати, скільки винаходів, раціоналізацій, всіляких технічних вдосконалень запатентовано службами й науковцями Інституту з тих пір, як він існує, то ця арифметика, либонь, вилилася б у п'ятизначну цифру. Патенти пеклися, як млинці, на кожній, навіть крихітній сковорідці технічного ентузіазму. В принципі, це наче й непогано, але річ у тому, що патентувалося все без розбору і автор одержував за свідоцтво кілька десяток — як не як, а копійка....

Тим часом, світова практика відрізняється від нашої дуже істотно. Патент розглядається, як власність, за його реєстрацію платять не автору, а навпаки — автор сам платить, а по тому розпоряджається ним, як товаром, котрий можна продати, якщо, звичайно, його куплять.

Віднині така практика запроваджується і в Україні. Отже, дерзайте, науковці! Все тепер залежить від вас. Якщо винайдете щось таке, що змусить діловий світ не рахуватися з грішми, то зразу станете багатими.

КАШПІРОВСЬКИЙ ХОЧЕ В КОСМОНАВТИ

Несправедливість, допущена щодо психотерапевта Анатолія Кашпіровського, стала предметом засідання тіньового кабінету Володимира Жириновського. Як з'ясувалось, Кашпіровський вирішив стати космонавтом, у зв'язку з чим попросив для себе непланового польоту на 1993-й рік, пропонуючи оплатити його валютою. Одначе одержав відмову від космонавта Рюміна, котрий є заступником гендиректора НВО «Енергія», на тій ,як вказується, підставі, що розклад стартів складено на три роки вперед.

«Це просто відписка, — так прокоментував відповідь Кашпіровський. — Вони навіть не зустрілися зі мною». І пообіцяв домагатися свого.

За підсумками засідання тіньовий кабінет Жириновського направив заяву протесту на адресу російського космічного агенства.

«Московский комсомолец».

Хто їде в Австрію, хто в Китай,, а мені захотілося туди, де тінь плутається під ногами — на екватор. От крокую, значить, по схилу вулкана Пічікча, вулицями міста Кіто — столиці Еквадора. Заходжу в лавку сувенірів, щоб щось своїм купити, а із-за прилавку до мене усміхається гарна дівчина, ще й російською мовою промовляє.

І ту ж мить розтанув мій корабель мрій і я побачив себе в вестибюлі нульового корпусу нашого інституту, де іноземні студенти розгорнули виставку-продаж сувенірів на честь 500-ліття відкриття Америки.

Дістаю фотоапарат і фотографую красуню-студентку ВПІ Марту Ампудію — дівчину з далекої екваторіальної країни Еквадор.

Це було минулого тижня 14 жовтня.

Фото і текст Степана ЛІСОВОГО.

Як розвинути сильну пам'ять?

Гаррі Лорейн

(Початок в номерах 27, 29, 31).

Ви можете негайно розпочати навчатися незвичайному запам'ятовуванню. Та навряд, маючи навіть треновану пам'ять, зможете запам'ятати список з двадцяти предметів, логічно не зв'язаних між собою. Але ви будете здатні на такий подвиг, прочитавши і вивчивши главу, яку пропонуємо вам зараз.

Перед тим, як перейти до справи, я повинен пояснити, що тренування вашої пам'яті буде базуватись на образах і картинах. Причому успіх залежатиме від того, чи вдасться вам зробити ці образи і картини забавними. Ось двадцять предметів, які ви повинні запам'ятати за короткий час: **килим, пляшка, ліжко, риба, крісло, вікно, телефон, сигарета, цвях, друкарська машинка, черевик,, мікрофон, ручка, телевізор, тарілка, горіх, автомобіль, кавоварка, цеглина.**

Одна людина сказала якось, що метод — це мати пам'яті. Отже, я буду навчати вас методів зв'язок. Постараємось подумки створити забавну картину з перерахованих двадцяти предметів. Не хвилюйтесь. Це всього лиш дитяча гра. Ви повинні намалювати про себе яскравий образ — не літери, не слова, а саме яскраву картину.

Тепер ви починаєте безпосередньо тренувати вашу пам'ять. Вам потрібно асоціювати **килим з папером.** Асоціація повинна бути якомога алогічнішою, навіть смішною. Наприклад, ви можете уявити ваш домашній килим паперовим. Уявіть, що ви гуляєте по цьому килиму, зробіть спробу почути шелест під ногами. Лист паперу, що лежить на килимі, не підійде — це надто логічно. Логічна асоціація не сприяє запам'ятовуванню.

Йдемо далі — зв'яжіть **папір з пляшкою.** Про килим поки-що забудьте. Конструюйте наступний образ: **папір + пляшка.** Уявіть собі, що ви з усіх боків читаєте велику пляшку, на якій, мов на папері, написано лист. Або, скажімо, пляшку, з якої, замість очікуваного лимонаду, виповзає жований папір. Не варто довго шукати більш вдалу зв'язку — перша, яка прийшла вам в голову — найкраща. Головне, щоб вона була досить нелогічна або смішна.

Далі йде **ліжко.** Можна уявити, що ви спите в пляшці або ковтаєте кефір, що ллється з ...ліжка. Добре роздивіться це подумки і перестаньте думати.

Наступний предмет — **риба.** Припустимо, ви збиралися лягти спати, а на вашому ліжку — гігантська риба.

Тепер — **риба і крісло.** Хай гігантська риба сидить в кріслі або крісло має форму риби.

Крісло і вікно — уявіть собі, що ставите крісло, замість підлоги, на вікно. Уявили? Йдемо далі.

Вікно і телефон. Це може були вікно у вигляді великого телефонного диска.

Телефон і сигарета. Ви курите телефонну трубку, або, узявши її в руки, піддаєтесь нападу мільйона запалених сигарет, що вилітають з неї.

Сигарета і цвях. Запалені сигарети, вилітаючи з телефонної трубки, на льоту перетворюються у великі цвяхи і впиваються в стіну.

Цвях і друкарська машинка. Пробиваєте машинку великим цвяхом або всі клавіші вашої машинки — цвяхи.

Друкарська машинка і черевик — хай ви взули ноги друкарської машинки або друкуємо не руками, а черевиками.

Черевик і мікрофон. — Ви — естрадний співак і волочите за собою на сцені великий порваний черевик, замість мікрофона.

Мікрофон і ручка. Ви пишете мікрофоном.

Ручка і телевізор. Ручки виконують рев'ю на великому телеекрані або ж вам підносять гігантську ручку, в яку вмонтовано телевізор.

Телевізор і тарілка. Ви дивитесь передачу на телеекрані в формі тарілки або ж вам подають обід на плоскому телевізорі.

Тарілка і горіх. Ви пробуєте розкусити горіха, але він розбивається, бо це — тарілка; або ж вам сервіровано обід в горіхових шкаралупках.

Горіх і автомобіль. Великий горіх за кермом, або ви ведете замість машини великого горіха.

Автомобіль і кавоварка. Велика кавоварка править автомобілем або кава вариться в автомобілі, що стоїть на конфорці.

Кавоварка і цеглина. У вашу кавоварку замість кави насипано цегли.

Ось і все. Якщо вам вдалося досить яскраво побачити подумки ці картини, не складе труднощів запам'ятати увесь перелік. Пояснити це важче і довше, ніж зробити.

А тепер спробуйте відновити весь ряд. Перше — килим; він негайно тягне за собою папір. За папером «витягається» пляшка і т. д. Ну як? Гадаю, що вам вдалося згадати все. Складіть новий перелік і перевірте себе.

Розумію, що ви звикли мислити логічно, а я змушую вас уявляти нелогічні образи. Ось 4 простих правила, які вам допоможуть.

1. Спотворюйте пропорції. Згадайте, я часто вживав слова—«гігантський», «великий».

2. Уявляйте предмети в активній дії. Саме тому сигарети не просто вилітають з телефонної трубки, а нападають на вас.

3. Збільшуйте кількість предметів. Тому на телеекрані ви бачите не одну, а багато ручок.

4. Міняйте функції предметів місцями. Цей прийом я пропонував вам особливо часто.

А тепер верніться до тесту № 1, який я пропонував на початку нашої розмови. Отже, який ваш результат зараз?

(Далі буде).

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000. Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 33 (493) | П'ятниця, 30 жовтня 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

На ученій Раді

Минулої п'ятниці відбулось чоргове засідання Ученої Ради, на якому заслухано низку питань, зокрема, про використання площ в навчальному процесі і науково-дослідній роботі, про наукову творчість студентів факультету інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, про роботу кафедри теоретичної механіки над поліпшенням якості викладання при підготовці бакалаврів та інженерів.

Учена Рада обрала за конкурсом завідувачем кафедри загальної фізики професора Івана Степановича Буду, доцентом кафедри історії та теорії культури Віктора Павловича Поливаного, Представлені до звання доцента В. П. Половинчук, В. О. Дрончак, О. П. Терещенко з кафедри охорони праці і навколишнього середовища та Т. М. Боровська з кафедри автоматизованих систем управління.

Розглянуто також ряд інших питань поточного характеру.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕТРОНОМ

19. X. — 26. X.

Несподівано вкрай загострилось внутріполітичне становище в Росії, що не може не хвилювати Україну. З повідомлень інформаційних агентств чітко визначилось, хто намагається зштовхнути росіян в братовбивчу громадянську війну і знову, як сімдесят років тому, по трупах людей вилізти на броньовик і проголосити владу серпа і молота, а кінечною метою — відновлення Союзу, соціалізму і компартії, від яких ми ледве відкараскались.

До речі, говорити про несподіваність крикливих, злобних мітингів, конференцій, демонстрацій з криваво - червоними прапорами і реанімованою більшовицькою атрибутикою, що проходять нині в різних містах Росії, було б невірно. Після розгрому серпневого путчу ДКНС, принишклі було компартійні функціонери, які втратили свої теплі місця, відразу почали готуватись до другого «раунду» дестабілізації, і доводиться тільки дивуватися російським демократам, які на все це закрили очі, дозволяючи відливати «кулі» проти Перебудови.

Для України стабільність в сусідній Росії — головна умова досягнення намічених нею цілей. І слава богу, що далекоглядні політики в уряді і парламенті це розуміють. Ось і новий прем'єр Леонід Кучма свій перший візит за кордон здійснив у Москву. Був доброзичливо прийнятий Єльциним, з яким домовився з багатьох економічних, міждержавних питань.

Оглядаючи події на Україні за минулий тиждень, слід звернути увагу на триваючі провокації в Криму, де знову сепаратисти з РДК намагаються відірвати півострів від України. Одне крило цього руху вже назвало себе «русским движением Крыма», оголосивши своєю метою захист росіян в автономній рспубліці, ніби є хоч краплина небезпеки для них.

Неприємним інциндентом стало одностороннє призначення начальником штабу Чорноморського флоту якогось віце-адмірала, що свідчить про подальші ворожі дії сумнозвісного Касатонова, незнаважаючи на Ялтинські домовленості двох президентів про спільне керівництво флотом, а, значить, і призначення посадових осіб. Виходячи з цього, міністр оборони України Морозов наказав не допускати до штабу незаконно призначеного начальника.

З подій, що сталося у нас, на Вінниччині, слід назвати створення на базі заводу «Кристал» кампанії «Діаманти України», проведення великої виставки промислових товарів. А ось зв'язківці піднесли вінничанам гірку пілюлю — кілька днів тому керівництво АТС «порадувало» городян повідомленням про безплатне користування телефоном - автоматом. Було б, звісно, добре, аби це була правда. В дійсності ж телефонне відомство вирішило просто збутися зайвих клопотів з монетами, які вже нічого не варті, з інкасацію і одержати подвійний виграш — доплату з міського бюджету і нові побори з «телефонізованих» громадян, адже розмір абонементної плати тут же зріс від 30 до 60 купонів на місяць.

Отже, тепер будемо платити і за того хлопця, котрий задарма накручуватиме диск таксофона. А відомство залишається вірним своїм грабіжницьким принципам.

Публікуючи статю Б. І. Мокіна, хочемо звернути увагу на одну деталь: вона начебто запізнилась, однак тільки календарно — студенти припинили голодування на Майдані незалежності в Києві. Але аналіз можливих наслідків їхньої акції, запропонований народним депутатом, виходить далеко за межі календаря.

А ЧИ НЕ ЗАНАДТО ДОРОГА ЦІНА

за роль пішаків на чужій шаховій дошці?

Голодують студенти. Основних вимог три: вихід України із СНД, достроковий розпуск Верховної Ради, вибори на багатопартійній основі.

Давайте спробуємо розібратися, до чого призведе виконання цих вимог.

Виконання першої вимоги — виходу України із СНД напередодні зими може вимагати лише людина, яка сама не вірить у можливість цього виконання, або така, яка лютою ненавистю ненавидить всіх навколо себе, до рідні включно. Адже, виконавши її, ми приречемо більшість наших городян на голодну та холодну смерть. Посудіть самі: сьогодні левову частку енергетичного вугілля, газу, нафти та лісу ми отримуємо або із Росії, або із інших держав СНД через Росію.

Не отримаємо енергетичного вугілля — зупиняться усі потужні електростанції, крім атомних. Ядерні таблетки до атомних електростанцій, до речі, теж нам поставляються із Росії. Тому вони в разі розриву із Росією теж зупиняться, тільки трохи згодом. Звичайно, енергетичне вугілля та ядерні таблетки можна купити і в інших країнах, наприклад, Німеччині, але для цього потрібна валюта, або конкурентноспроможна продукція у великих кількостях, щоб її продати за валюту чи укласти бартерні угоди. Ні того, ні іншого в Україні сьогодні немає.

Не отримаємо нафту — в містах нічим буде готувати їжу і гріти воду в котельнях парового опалення будинків.

Не отримаємо нафту — ні із чого буде виробити бензин, гас, дизельне паливо, мазут, А без цих продуктів нафропереробки зупиниться увесь сухопутний, водний та повітряний транспорт, а також усі теплоцентралі.

А це вже повний параліч не тільки в економіці, але і в побуті в забезпеченні самих основ життя.

На відміну від енергетичного вугілля та ядерних таблеток, нафту ми не можемо сьогодні купити ні в кого, крім Росії, навіть за валюту, тому що морських терміналів для прийому нафти і танкерів в наших портах немає, а всі нафтопроводи біжать за російський обрій. На переорієнтацію усього цього господарства треба 3—4 роки навіть при стабільній економіці.

Не отримаємо лісу — зупиняться шахти Донбасу і тоді без палива залишаться не лише городяни, але і жителі села.

Сьогодні, мої любі студенти, мерзнете на площі і голодуєте Ви. Завтра, якщо парламент виконає Вашу першу вимогу і проголосує за вихід України із СНД, почне замерзати і голодувати весь український народ.

Сьогодні із-за розвалу Росії самій невистачає усіх тих енергоносіїв, які я перечислив. До того ж валюту Росія отримує теж переважно за продаж енергоносіїв. Вона відриває їх від себе лише тому, що ми зараз в одній упряжці, разом котимось до однієї прірви. Тож скажіть мені, будь ласка, навіщо Росії продовжувати ділитись з нами енергоносіями, якщо ми випряжемося із спільної упряжки по виходу із економічної кризи? Без нас вона котитиметься до прірви лише трохи швидше, ми, в створених обставинах, без неї провалимось у прірву в одну мить.

У нас був лише один шанс вийти без втрат із СНД — він полягає у тому, що не треба було вступати у цю співдружність при її створенні. Тоді в Росії була інша політична та економічна ситуація і вона вела б себе з нами так, як і з давно незалежними державами.

Сьогодні ситуація інша.

Образно кажучи, при створенні СНД ми тільки сідали у поїзд, який стояв на пероні. Сьогодні поїзд летить у прірву з такою швидкістю, що зіскочити з нього, не розбившись, шансів немає. А тому треба усім членам поїздної бригади разом робити все можливе і неможливе, аби його зупинити. Зупинимо, тоді можна буде розійтись у різні сторони, якщо буде таке бажання. І слід пам'ятати, що для збереження політичної і державної незалежності, Україні не слід рвати економічні зв'язки ні з Росією, ні з іншими країнами СНД та Східної Європи. Адже продукція нашого сільського господарства та промислових підприємств на Заході нікому не потрібна — їм свою, більш якісну, нікуди подіти. Навіть у високорозвиненій, порівняно з нами, Східній Німеччині після її приєднання до Західної Німеччини «вижило» лише 7% підприємств, а інші збанкрутували, не витримавши конкуренції, протягом одного року.

Але мої слова не треба сприймати, як заклик до створення нового СРСР. Навпаки, в рамках СНД необхідно енергійно і швидко створювати інфраструктуру незалежної економіки, зміцнювати державні інститути та міжнародний авторитет. І через декілька років з нами будуть розмовляти зовсім по-іншому, і Росія також.

Тепер проаналізуємо, що дасть виконання другої вимоги голодуючих студентів — достроковий розпуск парламенту.

Сьогодні ні для кого не секрет, що ті сили, які стоять за спиною у студентів, вивівши їх на Майдан незалежності, спробували «натиснути» на парламент, аби він обмежився лише обіцянкою виходу на пенсію прем'єра Фокіна і не вимагав відставки усього Кабінету Міністрів. Але ця акція викликала зворотню реакцію парламенту — дружнім голосуванням він відправив увесь уряд у відставку. Наступила пауза, під час якої натхненники студентської акції думали, що далі робити, а самі студенти спокійно жили туристським біваком на площі.

12 жовтня на засіданні Комісії з питань освіти та науки Міністр освіти, шановний Петро Михайлович Таланчук, на запитання, чого можна чекати від студентів, сказав, що він повністю контролює ситуацію і у нього є домовленість із студентськими лідерами, що вони, не порадившись із ним, ніяких акцій, які б ускладнили ситуацію, проводити не будуть. Але виявилось, що він видав бажане за дійсне. Як відомо, наступного дня студенти пішли пікетувати Верховну Раду. Звичайно, ні студенти, ні їх натхненники не хотіли ускладнювати ситуацію — розрахунок був на те, що їм дозволять пройти до Верховної Ради і стати пікетами. Але рішучі дії міліції сплутали усі карти — ситуація вийшла із-під контролю, студенти почали голодувати, а натхненники причаїлись. Не спрогнозували натхненники студентської акції і реакції київського студентства. Навіть із аудиторій Київського державного університету агітатори не змогли вивести студентів на площу, а при намаганні блокувати входи в корпуси Київського політехнічного інституту його студенти виштовхали незваних пікетчиків у шию.

Сьогодні на Майдані незалежності, стоїть десяток палаток, навколо яких навіть натовпу доброхотів немає. До болю в серці мені шкода цих молодих людей, ровесників мого старшого сина. Холод, дощ, а вони голодують, втрачають здоров'я — і заради чого? А заради того, щоб допомогти їх натхненникам нажити політичний капітал.

До речі, якби Верховна Рада, виконуючи вимогу студентів, саморозпустилась до обрання нового прем'єра, то відправлений нею у відставку уряд керував би країною до того часу, поки не була б обрана нова Верховна Рада. А це при нинішній недовірі людей, як до бувших партократів, так і до бувших демократів, котрі виявились демократами тільки до зайняття керівних посад, могло б затягнутись на рік, а, може, і більше.

Але і після обрання нового прем'єра і навіть після затвердження нового складу Кабінету Міністрів саморозпуск парламенту таїть у собі небезпеку. Якби це сталося, виконавчій владі не стало б противаги. А це в умовах економічної кризи обов'язково привело б до згортання гласності і переходу від демократичних форм правління до авторитарних, а, можливо, і до тоталітаризму.

Тому нинішній Верховній Раді у відставку йти не можна ні в якому разі до того часу, поки не буде обрана нова Верховна Рада. Я не прихильник того, щоб наша Верховна Рада обов'язково утрималась при владі усі свої п'ять років. Якщо на референдумі люди висловляться за дострокове припинення її повноважень, вона повинна піти, але, повторюю, лише після обрання нової — ні в якому разі не можна допускати вакууму законодавчої влади, якщо ми не бажаємо, замість демократичної, побудувати тоталітарну державу.

Тепер, щодо третьої вимоги студентів — виборів на багатопартійній основі. Ця вимога вказує на нерозуміння студентами того, що їх руками дехто хоче повернути Україну до соціалізму. Сьогодні лише 48 депутатів у парламенті представляють Західну Україну, а 248 — східну і південну. Тому конгрес національно-демократичних сил і Рух при багатопартійних виборах розділять між собою десять процентів місць у парламенті. Процентів тридцять завоює на Сході і Півдні «Нова Україна», а шістдесят процентів отримає соціалістична партія.

Сьогодні вона теж не дуже чисельна, але це тому, що бувші комуністи не вірять у можливість її приходу до влади. В разі ж прийняття закону про вибори на

(Закінчення на 2-й стор.).

А ЧИ НЕ ЗАНАДТО ДОРОГА ЦІНА

(Початок на 1-й стор.).

багатопартійній основі тисячі бувших комуністів, які зустріли заборону КПРС із партквитком в кишені, прийдуть до соціалістичної партії. А це, до речі, і всі ті, хто нині знаходиться при владі у президентських структурах. Маючи в своїх руках владу, кошти, засоби масової інформації, вони легко заберуть голоси виборців скрізь, крім Західної України та частково, Сходу і Півдня.

Маючи більшість у парламенті, соціалістична партія отримає право сформувати уряд соціалістичної орієнтації і внести необхідні поправки в Конституцію. І почне цей уряд, прикриваючись соціалістичною конституцією, будувати на Україні албанський, кубинський чи китайський варіант соціалізму. Я нагадаю Вам, шановні студенти, що у Пекіні на площі Тяньаньмень студентів розганяли не гумовими палицями, а чергами із кулеметів і гусеницями танків.

Не настав на Україні ще час виборів на багатопартійній основі. На жаль, цього не розуміють навіть такі лідери, як Вячеслав Чорновіл.

Після нас для гарантії незворотності процесів ще один склад Верховної Ради треба обирати за тим же виборчим законом, за яким обирали і нас.

І лише,, коли стабілізується економічна ситуація і окріпнуть партії, а бувшим комуністам перестануть попрікати їх комуністичним минулим, можна буде провести вибори на багатопартійній основі, без небезпеки нової узурпації влади і повернення до впровадження ідей марксизму-ленінізму.

Тож не будьте пішаками, дорогі студенти, у чужій шаховій грі, ідіть в аудиторії, набирайтесь знань і здоров'я — вони Вам будуть дуже потрібні, адже і Ваш життєвий шлях і створення незалежної української держави ще тільки починаються. І пам'ятайте, що жодна із держав, якими ми сьогодні захоплюємося, як то Німеччина, Південна Корея, Гонконг чи Сінгапур, на стадії економічного відродження не дозволяли провадити страйки, пікетування чи інші акти економічної дестабілізації. І лише впоравшись із розрухою, повернули трудящим право на ці акції.

Якщо Ви бажаєте жити в багатій демократичній незалежній Україні, Вам теж треба відмовитись від участі у страйках і голодуваннях. Треба усім братись за розбудову держави, інакше повторимо трагедію Української Народної Республіки.

Тільки багато і тяжко працюючи, кожен на своєму місці, ми подолаємо економічну кризу.

Тільки поклоняючись їх величності законам і законним шляхом змінюючи ці закони, ми зможемо закріпити демократичний устрій у нашій державі.

Прошу Вас, любі мої студенти, задумайтесь над цими замітками, перш, ніж, із властивим молодості нігілізмом, їх відмести.

Б. МОКІН,
ректор Вінницького політехнічного інституту, народний депутат України, академік.

Слідами наших виступів

„ВИБАЧЕННЯ“

В минулому номері нашої газети був опублікований відкритий депутатський запит народного депутата Б. І. Мокіна главі облдержадміністрації з приводу обурливої поведінки його заступника з питань культури М. М. Ільчука, який без дозволу відвідав культурно - художній центр інституту в той час, коли там провадились заняття з студентами і практично зірвав ці заняття.

В який же спосіб начальник управління культури відреагував на цю публікацію і цей запит?

Зателефонувавши на кафедру культури, М. М. Ільчук повідомив, що вибачається перед колективом кафедри саме за те, що приходив до інституту, і заявив, що у найближчі десять років нога його не ступить на територію ВПІ. І якщо хочете знати, то він взагалі не мав наміру приходити в інститут попереднього разу, його туди буквально змусили прийти і тому він кваліфікує це, як провокацію.

Заява більше, ніж дивна, адже перед тим приїздом помічник М. М. Ільчука В. В. Кубасов з самісінького ранку через кожні 10—15 хвилин телефонував голові студентського профкому В. С. Боднарю, вимагаючи (спочатку) показати начальнику управління студентські клуби в гуртожитках і наполягав, щоб для зустрічі високого гостя викликали з занять завідуючу кафедрою історії й теорії культури

Чому помічник начальника обласного управління культури у відповідь на відмову В. С. Боднаря прийняти їх до 14-ї години, заявив, що машина вже викликана і вони їдуть, не зважаючи ні на що?

Чому після наполегливих тригодонних телефонних атак вони витратили на відвідини культурно - художнього центру щонайбільше десять хвилин, відмовляючись слухати пояснення про роботу цього центру?

Чому пан М. М. Ільчук категорично відмовився не тільки погоджувати по телефону зручний для обох сторін час відвідин, але й ухилився від зустрічі з представниками адміністрації?

Не дав пан Ільчук і відповіді на те, хто змусив його всупереч власному бажанню приїхати до інституту, від кого і на яку годину він отримав запрошення і хто на його думку, є автором «провокації»?

Отаке «вибачення» керівника тієї суперделікатної служби, якою завше вважалась культура.

За межами інтелігентності і культури

24 ЖОВТНЯ фінальним змаганням чотирьох факультетів (ФІТКІ, ФЕТЕ, ФФЕП, ФРЕ) завершився традиційний вузівський КВК — улюблена студентська гра, що визначає веселих, винахідливих, кмітливих. Гра, в якій беруть участь не тільки ті, хто на сцені, але і ті, хто в залі. Гра, яка має створювати атмосферу свята, дарувати радість спілкування, захоплювати і вражати несподіваністю влучних, витончених думок, реплік, жестів. Гра, яка розрахована не тільки на певний інтелектуальний артистизм і духовну щедрість учасників, але й на вимогливість глядачів, що відчувають різницю між жартом і образою, грайливими пустощами і непристойністю, гумором і цинізмом.

Як на мій погляд, то саме цього відчуття бракувало не стільки глядачам, скільки учасникам змагань, які, здавалось, мали на меті єдине — розсмішити присутніх будь-якою ціною. І смішили, навіть не помічаючи того, що інколи зал відверто, але незлобиво сміявся саме над ними, дивуючись з того, як несподівано розкутість переростає в хамство, а дитяча безпорадність розчавлюється відвертим, «дорослим» фізіологізмом.

Та все ж великої різниці між нею і залом не було. Образливий гумор виступаючих повертався до них брутальними вигуками з середніх і задніх рядів та якимось натужним біологічним реготом. Взаємна зневага демонструвала себе повною мірою.

Робилось боляче від того, що саме на святі гумору безжалісно вбивали гумор,, руйнували гуманістичну природу сміху, що здатний не тільки поєднувати та піднімати настрій, але відроджувати і зцілювати.

Англійський письменник XIX ст. Джордж Мередіт небезпідставно зауважив, що справжній гумор є поєднанням доброти і мудрості. На жаль, у виступах команд не було не тільки мудрості, але й крихти доброти. Більшість виступів були схожі на вакханальний наступ під гаслом: «Втратили все. Не жалкуємо. Більше втрачати нічого».

Гумору і жартів з доброю посмішкою — їх майже не було. Було якесь безтямне і зухвале глузування «взагалі». І в цьому загалі не було шани ні до державної мови, ні до державного прапора, ні до герба, ні до людини, ні до її почуттів.

Бентежила не тільки одноманітність проблем, де пияцтво та самогоноваріння були найпопулярнішими, але повна відсутність саме молодіжної, студентської тематики.

Вражала також якась душевна глухість і вперта самовпевненість у тому, що «сьогодні нам все дозволено».

Але найбільшою прикрістю було те, що учасники із чотирьох команд фіналу так і не змогли зрозуміти: національна приналежність не може бути предметом глуму.

Члени жюрі, видали командам завдання «Нам татарам все одно», можливо, і не бажаючи того, підштовхнули виступаючих до жартів, які сьогодні є суцільним блюзнірством. Неможливо збагнути, як можна глузувати з людини, з цілої нації, з цілого народу, керуючись тільки національною ознакою? Невже нікому з авторів цих недоречних жартів не вистачило здорового глузду (я вже не кажу про людяність і делікатність), щоб збагнути: в час, коли занадто часто лл'ється кров через національну ворожнечу, мусимо бути особливо уважними і обережними до національних почуттів. Інколи хотілося просто припинити гру, щоб вибачитись перед присутніми за досить огидні репліки.

В цілому, цьогорічні «веселі ігри» будувались десь за межами інтелігентності і культури.

Безперечно, під час виступів команд у кожної були свої творчі знахідки, дотепні жарти. Окрім того, самі виступаючі отримали велике задоволення (можливо, не стільки від виступів, скільки від того натхнення і сумісної творчості, яка властива в підготовчій роботі). Та все ж, не було духовної перемоги над тим, що осміювалось, засуджувалось, критикувалось. Гумор не переміг тому, що жарти і сміх, котрі лунали із сцени, не утверджували (не захищали) людські цінності, ідеали, а руйнували їх. Спостерігаючи ці «веселі» змагання, не могла позбутися думки: «Чому навіть в гуморі ми такі агресивні і жорстокі??

Коли я поділилась своїми гнітючими враженнями про КВК з редактором нашої багатотиражки Іваном Степановичем Волошенюком, то він з властивою йому дотепністю блискавично прореагував такою гумореской: «З конюшні лунало дике коняче іржання — то сміявся конюх».

Асоціація досить влучна. То ж, давайте навчимося сміятися по-людськи і пам'ятатимемо, що справжній гумор завжди людяний.

Т. БУЯЛЬСЬКА,
проректор з виховної роботи і міжнародних зв'язків.

Суботній вечір. Сиджу в актовому залі. Дивлюсь, слухаю словесні змагання студентів-першокурсників, фотографую, але часто ніяковію — підводить моє виховання.

На сцені команди з цікавих хлопців і гарних дівчат змагаються за право бути першими серед кмітливих. Але мене дивує в цьому шоу інше — чому наша молодь сприймає вульгарність, як прояв змужніння особистості і зараз це щедро вихлюпується в зал на ряди осідланих крісел.

Співчуваю «розкутим артистам» і сприймаю це, як алергію в нашому суспільстві.

Тож бажаю студентам, щоб молоде вино «Кохання», яке тече в їх жилах, перебродило в «Мускат Таврійський», а не в герозвісну «бормотуху».

Расслабло тело на диване
Как сладостен полет в тумане.
И взгляд упреки шлет...
Над пропастью полет...

Текст і фото **Степана ЛІСОВОГО.**

Привіт від Івана Бкофа

Репліка

Фізкультура і спорт, гласить відоме твердження, входить в кожний дім, в кожну сім'ю. Це справді так — тисячі і тисячі бажаючих мати могутні біцепси, широкі плечі день-у-день тренуються, аби досягти свого.

Все це так, але навіщо язика зачіпати, отою, що в роті вмонтовано, адже він і так розвинутий більше, ніж треба, кажуть, що є навіть чемпіони базікати.

А ось в нашому інституті справи з язиком стоять ще гостріше — він має бути справді без кісток в прямому і переносному значенні.

Цьому слугує спеціальна система назв у формі абревіатур, вимовити які може тільки дуже тренований язик. Посудіть самі, був колись факультет машинобудування, тепер він називається «мило і ніжно» ФТМБ і ФТМТ, а економічному дали назву ФФЕП. А чого варті абревіатури ФІТКІ чи ДРІС?

Не відстали і кафедри. Неодмінно заклиниться язик, намагаючись видати такі назви, як ЕПП і СГ, або ТОУЕБ. ПОАП, БКОФ, АІЗБ.

Завдяки цьому студенти так натренували язики, що тепер розмовляють тільки абревіатурами, наприклад: «Ти, КІВРА заФРЕкана, як ТОРну тебе по ФРА, ТОЕ ДРІСнеш ТКМо».

А чого варте таке оголошення:

«В приміщенні клубу ВПІ відбудеться фінал КВК між командами ФІТКІ, ФЕТЕ, ФФЕП, ФРЕ.

На вас чекають гумор, жарти, сміхі»

Ні, не смішно, бо все більше і більше засмічується рідна мова чурернацькими, важковимовними літеросполученнями. Стороннім людям не просто їх зрозуміти. Усе це наслідок нашого інженерного прагматизму і неповаги до мови, бажання до смішного заковористо реформувати звичайні і зрозумілі слова, начебто для економії часу в спілкуванні і документації.

То чи не краще повернутись до старого і називати факультети і кафедри зрозумілими і простими термінами: енергетичний, а не ФЕТЕ, машинобудівний, а не ФТМБ, комп'ютерний чи інформаційний, а не ФІТКІ. Від цього ані трохи не постраждає ні навчальний процес, ні наука.

З привітом
Іван БКОФ.

ХТО В ДЕКАНАТАХ?

Останнім часом на факультетах відбулися деякі кадрові зміни. Друкуємо список керівників факультетів і номери їхніх телефонів.

ФЕТЕ		
декан **Свирідов** Микола Павлович	3-50-57	22-54
заст. **Лагутін** Валерій Михайлович	3-39-97	22-59
заст. **Мадьяров** В'ячеслав Губевич		—«—
ФТМБ		
докан **Савуляк** Валерій Іванович	4-63--67	26-31
заст. **Дерібо** Олександр Володим.		23-59
заст. **Казьмірчук** Валерій Омельян.		—«—
ФТМТ		
декан **Іванов** Михайло Євгенович	6-58-19	25-17
заст. **Байло** Віктор Григорович		24-04
заст. **Кучанський** Федір Савович		—«—
ФА		
декан **Васюра** Анатолій Степанович	4-77-50	25-15
заст. **Присяжнюк** Василь Васильович		**24-58**
—«— **Ушаков** Едуард Павлович		—«—
ФРА		
декан **Полторак** Геннадій Михайлович	4-65-34	22-69
заст. **Костюк** Олександр Андрійович		24-53
—«— **Молчанов** Павло Анатолійович		—«—

(Закінчення в наступному номері).

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17.

Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.
Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 36 (496) | П'ятниця, 20 листопада 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

ДИСЦИПЛІНА ДЛЯ ВСІХ

ФРАГМЕНТИ БІОГРАФІЇ

Табір

Про спортивно-оздоровчий табір для ВПІ мріяли не тільки в профспілковому комітеті і на кафедрі фізвиховання, а й студенти, викладачі інших кафедр. Бувало, побуває хтось в Коло-Михайлівці, Тиврові, чи на Дністрі, і поспішає розповісти керівникам інституту, які там чудові місця для відпочинку, організації своєї зони здоров'я.

Та у Ярослава Ілларіоновича Кулика і його однодумців були свої намітки щодо місця для спорттабору. «Воно повинно бути найкрасивішим на Вінничині» — говорили вони, зосереджуючи пошуки омріяного кутка вздовж Бугу, південніше Брацлава.

На мотоциклах, човнах по Бугу, а частіше пішки Я. І. Кулик, В. П. Павлов, В. Ф. Ковальський, Є. С. Нікіфоров, М. П. Орлов оглядали береги ріки, острови, лісові галявини і знайшли біля села Степашки справді райський куточок землі, перлину подільської природи, де і вирішено було збудувати інститутський табір-курорт.

Всього 5 гектарів необхідно було освоїти, але не так просто, виявилось, отримати дозвіл на них. 127 печаток, сотні підписів різних посадових осіб, угод, віз, резолюцій довелося видобути в таборі бюрократичному, щоб одержати дозвіл на будівництво табору спортивно-оздоровчого. Зате сьогодні нема в області кращої зони здоров'я ніж наш «Спутник».

Л. Новінський.

ЗАВТРА ВИПОВНЮЄТЬСЯ 25 РОКІВ КАФЕДРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ВПІ

ПРО ЇЇ РОЛЬ І МІСЦЕ В ЖИТТІ ІНСТИТУТУ РОЗПОВІДАЄТЬСЯ В ЦЬОМУ НОМЕРІ ГАЗЕТИ

РОЗВИТОК фізичної культури і спорту в нашому інституті тісно пов'язаний з становленням самого вузу. Вже через два роки після утворення у Вінниці філіалу Київського політехнічного інституту, який згодом переріс у нинішній вищий учбовий заклад, почала діяти і наша кафедра фізвиховання. А першими викладачами фізичної культури і спорту слід вважати А. І. Кальницького та Ю. А. Шевченка. Тоді ж було створено спортклуб, який очолив студент І-го курсу Віктор Петров (нині викладач кафедри ТАМ).

25 років — строк чималий і про всі віхи роботи кафедри в невеликому газетному репортажі не розкажеш. Та про найголовніші події згадаю.

1967-й рік: спортсмени інституту вперше взяли участь в чемпіонаті області з ганболу серед чоловіків і завоювали перший в історії спорту інституту кубок переможців. На фінальний матч з командою гандболістів педінституту прийшло понад півтисячі наших студентів, уболівальників.

1968-й: спортклуб інституту отримав назву «Олімп». Того ж року підготовлено 8 першорозрядників, 162 спортсмени масових розрядів і 47 значкістів комплексу ГПО.

У цей період спортивне ядро інституту поповнили досвідчені фахівці — такі, як В. Ю. Ходирев, з іменем якого зв'язано здобуття 9 кубків, двадцяти грамот і вимпелів, завойованих командою гандболістів в змаганнях різного рангу; ентузіасти спорту М. П. Орлов, П. П. Турлюк, О. І. Тарануха (тоді старший тренер з легкої атлетики і головний будівничий стадіону); майстри спорту Л. В. Сатайкіна, В. І. Олійник, А. Н. Змієвський, В. Я. Сокоринська, А. М. Березов та інші.

1969-й: збудовано спорткомплекс (два волейбольних, два баскетбольних майданчики, ганбольне поле, літні роздягальні).

1971-й: став до ладу першокласний на той час стадіон з гумобітумною біговою доріжкою, легкоатлетичними секторами, збудований завдяки великому ентузіазму всього колективу інституту.

Про цей стадіон повідомили майже всі газети України. А член збірної колишнього Радянського Союзу з легкої атлетики Михайлов із Запоріжжя, який побував на стадіоні, написав такого вірша:

Над Южным Бугом закат багрится,
Ночь обещает хороший сон,
И пусть во сне мне приснится
Незабываемый ваш стадион.

1979-й: в селі Степашки Гайсинського району на березі Південного Бугу завершено будівництво спортивно-оздоровчого табору, який став улюбленим місцем відпочинку і фізичного загартування тисяч і тисяч студентів, викладачів та працівників інституту.

В тому ж році спортсмени «Олімпу» здобули 89 кубків, 141 вимпел, понад 300 грамот і дипломів.

І ось заключний, так би мовити, акорд наполегливої праці кафедри, всього інституту в справі фізичного виховання і спорту — за 25 років у ВПІ виховано і підготовлено 3 майстри спорту міжнародного класу, у тому числі чемпіон світу з веслування серед юніорів Віктор Бурлака, 76 майстрів спорту, 783 кандидати в майстри, більше 2500 першорозрядників, а спортсменів масових розрядів і не перелічити.

Наш інститут готує інженерів, бакалаврів, магістрів наук. Тож нема більшого задоволення і гордості для нас — працівників кафедри, ніж свідомість того, що тисячі їх отримують разом з технічними знаннями і фізичний гарт, фізичну культуру.

В цьому наш колектив бачить головну мету своєї роботи.

Я. КУЛИК,

На знімку: члени клубу любителів бігу «Ювентус».

Уклін від професорів

Згадую осінь далекого 1968 року, коли я вперше з'явився у Вінницькому філіалі Київського політехнічного інституту і був обраний деканом факультету енергетики й радіоелектроніки. Уже тоді мене приємно вразив високий професіоналізм, якась особлива бадьорість і динамізм в роботі колективу кафедри фізвиховання, з яким у мене зразу склались найтісніші стосунки.

Хотілося збагнути, які внутрішні сили рухають цим колективом, хто є генератором ідей, котрі успішно втілюються в життя. Багаторічне творче співробітництво переконало, що душею, ідеологом і мотором цього чудового колективу є завідуючий Кулик Ярослав Іларіонович. Вміла організаторська робота, тісне співробітництво з усіма факультетами в плані навчально-виховного і трудового виховання студентів, використання всього творчого потенціалу для зміцнення морального клімату — ось далеко не повний перелік заходів, якими керується керівництво кафедри в повсякденній роботі.

Кажуть, що енергофак був одним із найспортивніших у ВПІ. Очевидно, це так. Але тут велика заслуга кафедри фізвиховання. Я з задоволенням йшов назустріч всім її починанням.

З болем доводиться спостерігати, як багато доброго, що було в діяльності кафедри, починає втрачатись. Гадаю, що кафедра сьогодні гостро потребує допомоги керівництва інституту.

А на завершення хочу привітати дружний колектив з 25-річним ювілеєм, побажати здоров'я, успіхів, відродження колишніх традицій.

Д. НАЛБАНДЯН,
професор

* * *

Для мене кафедра фізичного виховання є рідною матір'ю, оскільки з першого дня перебування у Вінницькому політехнічному інституті стежила за моїм здоров'ям, фізичним станом, режимом життя і роботи.

Кафедра інтенсивно займалась не тільки профілактикою здоров'я, вона не менш інтенсивно будувалась і росла в матеріальному, методичному і духовному плані. За короткий час збудовано прекрасний стадіон, спортивно-оздоровчий табір «Супутник», корпус кафедри та різні підсобні приміщення. Виховано багато розрядників і майстрів.

Я не тільки з задоволенням бігав і бігаю доріжками стадіону, але й буваю в гарячих саунах кафедри, яких у неї три. Треба сказати, що сауни працюють напружено, оздоровлюючи викладачів і студентів.

В день ювілею сердечно вітаю колектив, бажаю йому доброго здоров'я і успіхів.

Завжди ваш друг
професор **І. В. Кузьмін.**

КАФЕДРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ —25

ФРАГМЕНТИ БІОГРАФІЇ

ПРЕМІЯ

Коли облаштовували табір відпочинку в Степашках, лінію електропередач довелося вести і через мочарі. А це місця підступні. Зовні земля ніби тверда, а пусти трактора і він може провалитись «на той світ».

Механізатори, звичайно, пильнували, але в тому куточку, де нині пляж, не догледіли. Трактор сів так, що зроби ще один порух вперед чи назад і — амба.

Поставали трактористи і мудрують, що далі робити. А тут над'їхав головний «виконроб» Я. І. Кулик.

— Треба, Ярославе Іларіоновичу, посилати в Степашки по допомогу.

— Поки ви її знайдете, то на цьому місці вже й труби не буде видно. Як улізли, так і вибирайтесь! — хряпнув дверцятами машини і поїхав геть.

— Розгнівався, — підсумували з гіркотою, стали думати й гадати і знайшли вихід — розкопали, постелили грубі поліняки під гусениці, задрішпались з голови до ніг, але все-таки вибрались.

Приїхав Кулик:

— І все одно не хвалю. Стільки часу згаяли! Могли б уже всі стовпи поставити.

Зачепило хлопців за живе. Взялись і до вечора ще й стовпи забили. Сіли, перекурюють, а тут — знову Кулик. Відчинив дверцята машини, вийняв великого таза, виніс півтора десятка пляшок «Шампанського» — виливає.

— А це ж нащо?

— Забрьохались по вуха. Привіз «Шампанського» — може, повмиваєтесь?

— Іларіоновичу! Ми тут і водою обійдемось, а це добро можна по-іншому використати.

— Ну, якщо так, то вважайте, що це премія за винахідливість.

У цьому факті — весь Кулик: і вимогливий, і душею багатий.

В. Іванчук.

І В СПОРТІ, І В НАВЧАННІ

Як сьогодні пам'ятаю, коли ми вперше зустрілися в актовому залі (а це було на початку 70-х років) з викладачами кафедри фізичного виховання, членами спортивного клубу. Все було для нас нове, цікаве. З якою увагою слухали ми студентів старших курсів про їх заняття спортом, про участь в змаганнях, будівництві спортивної бази.

У ті роки ця база тільки створювалася. На нашу долю випало будувати стадіон, спортзал, ігрові майданчики. Назавжди залишилися в пам'яті Костя Гончар, Микола Толстіков, Валерій Шевченко, Володя Бондарчук, Юра Огарков та ще багато наших співкурсників. Ломами довбали вони тверду, мов бетон, глину, прокладаючи бігові доріжки. На їх обличчях піт котився градом, на руках з'явились криваві мозолі. Ми — дівчата, чим могли, допомагали їм.

І ось настав чудовий момент, коли останні купи гумово-бетонної суміші перетворилися у бігову доріжку. Яке це було щастя — своїми руками збудувати стадіон!

Багато нам довелося попрацювати на стадіоні, але ж ми і одержали чудове місце для фізичного розвитку, підготовки до змагань. Саме в цей час про політехнічний інститут почали говорити, як про один з кращих вузів у спорті. Мої товариші успішно виступали в Спартакіадах Мінвузу, в багатьох першостях України, на рівних змагалися зі студентами факультету фізвиховання педагогічного інституту і досить часто їх перемагали.

А які були тоді цікаві турніри, матчі! Один з них — меморіал Л. Ратушної — найулюбленіший серед студентської молоді. Взяти участь у ньому до нас в гості приїжджали відомі спортсмени, переможці міжнародних змагань. Мабуть, саме цей меморіал зробив наш політех знаним у всіх вузах тодішнього СРСР.

«Бути першим в спорті та кращим в навчанні» — таку заклали ми традицію, і мені дуже приємно, що більшість моїх товаришів, у минулому провідних студентів-спортсменів, стали гарними фахівцями, досвідченими господарськими керівниками, науковцями. Без сумніву, в цьому їм допоміг спорт.

Кожного разу, як тільки випадає нагода, буваю на стадіоні, але мені дуже прикро, коли бачу, як деякі студенти, аби скоротити шлях, у брудному взутті йдуть прямо через футбольне поле, через синтетичні бігові доріжки (до речі, такого покриття не має жодний студентський стадіон на Україні, а, можливо, й в усьому СНД). А ми цей стадіон будували більше для вас, наші наступники, ніж для себе, бо вже знали, що нам на ньому можна буде займатися тільки на 5 курсі, тільки один рік.

І зовсім вже стає сумно на душі, коли бачиш на міських естафетах, як іноді наші спортсмени відбувають тільки «номер», діють без волі, без боротьби, — роблять прогулянку з естафетною паличкою в руках.

В наш час такого не було. Для нас було щастям, коли нам довіряли захищати спортивну честь інституту.

Л. Дем'янюк-Кабанова,
випускниця ВПІ 1974 р.

ФРАГМЕНТИ БІОГРАФІЇ

СКВЕР

Затишком зі струнких берізок прикритий від вулиці стадіон «Олімп». Влітку сквер ладнує нам прохолоду, туманної осінньої пори підбадьорує своєю білістю, а взимку нагадує про весну.

— Хочете знати, як засаджували цей куточок території? — запитав Я. І. Кулик, коли ми йшли попід тими чарівними кронами.

— Звичайно.

— Цікава історія. Двадцять років минуло, а я навіть прізвище її героя пам'ятаю —Співак.

Привезли машину саджанців. Домовився з Налбандяном, що енергофак пришле групу студентів, а привів він мені одного-єдиного хлопця. «Йому захищати диплом, а він має 150 годин заборгованості по лабораторних. Так що захист для нього — діло проблематичне. Але якщо він проявить справжній героїзм і до завтра посадить цього сквера, то так уже й бути — візьму гріх на душу, скасую всі борги».

Що тут скажеш?

Несу лопату, граблі, відро, показую, що і як робити. А, йдучи надвечір додому, зазирнув подивитись, як справи. Було викопано тільки чотири ямки. З такими темпами нашому боржникові роботи вистачило б на пару місяців.

Зате вранці я очам своїм не повірив — всі берези стояли там, де треба, политі, щільно притоптані біля коренів. Все відбулося мовби за помахом чарівника з дитячої казки. Диво та й годі!

Виявляється, що, коли студент зрозумів, що самотужки нічого не вдіє і може в цьому році не одержати диплома, то зібрав по Вінниці всю рідню від старого до малого і за ніч вони громадою таки здолали наше завдання.

С. Лісовий.

Цінують дорого

Незалежно від того, ким я був і працював (курсант, офіцер, інженер-економіст, начальник відділу на підприємстві і в НДІ, завкафедрою, доцент) ніколи не розлучався зі спортом, на відміну від багатьох моїх ровесників. Можуть запитати: «Що ж вам дає спорт?»

По-перше, я його дуже люблю, а коли щось виконується з любов'ю — це справжнє задоволення. По-друге: спорт є складовою частиною моєї життєдіяльності, як в часовому, так і в психологічному аспектах. По-третє: в будь-якому віці він вселяє бадьорість, поліпшує кровообіг, регулює дихання, стимулює високу працездатність, сприятливо позначається на процесі мислення. Треба мати на увазі, що нема ліків, здатних хоча б як-небудь замінити рух, а рух замінює багато ліків. Це, звичайно, думка не спеціаліста, передаю досвід власної багатолітньої практики. Не знаю, як складатиметься моє подальше життя, але донині (маю 49 років трудового стажу) ні разу не був на бюлетені, в тому числі й за 14 років роботи в політехнічному інституті.

Спорт особливо потрібен науковому працівникові, якого недарма називають «паркетним шаркуном», оскільки він мало буває на свіжому повітрі і мало рухається. Не кожен з них усвідомлює, що чинить «злочин» (можна, до речі, й без лапок) не тільки проти себе, а й проти суспільства, яке піднесло його до високого рівня професіоналізму. Таке становище досить часто призводить до того, що висококваліфікований спеціаліст за всіма життєвими параметрами стає повністю непридатним уже до 40 років.

Дорогі колеги! Користуючись нагодою, звертаюся до вас щиросердно: в цей трудний час, коли життя дороге, ліків не придбати, інтенсивність навчального процесу посилюється, а жити все одно хочеться якнайдовше, послухайтесь моєї поради — беріться за спорт і чим раніше ви це зробите, тим краще буде і для вас, і для сім'ї, і для суспільства загалом.

М. Погосян,
доцент кафедри ЕП і ОП.

ОГОЛОШЕННЯ

21 листопада в їдальні ВПІ о 16.00 відбудеться

«ВОГНИК»,

присвячений 25-ти-річчю кафедри

ФІЗВИХОВАННЯ

На зустріч запрошуються ті, хто ніколи не пориває з фізичною культурою і спортом і, насамперед, друзі кафедри і її вихованці.

Куликове поле

Пригадую картопляне поле і лише другий поверх головного будинку учбового корпусу № 1, хоча гуртожиток для студентів був уже споруджений. Тодішній ректор філіалу професор Р. Ю. Кігель сказав по-секрету, що через рік за гуртожитком буде споруджено стадіон, а при ньому різні спортмайданчики.

Щодо майданчиків, то я погоджувався, а от щодо стадіону, то засумнівався і ще й дуже. Це ж яка маса роботи. Для такого подвигу потрібна була праця не просто напружена, а майже героїчна. Однак Роман Юрійович вірив, що так воно й буде: «До нас прийшов дуже енергійний, дуже здібний завкафедрою фізкультури».

Стадіон ріс не по днях, а буквально по годинах. І я зовсім не дивуюсь, що згодом його жартома почали називати Куликовим полем, яке через роки стало одним з найпотужніших і найкращих спортивних центрів Поділля. Мало того, що тут пройшли чудову виучку тисячі студентів, колектив кафедри зробив надзвичайно багато для оздоровлення свого колективу. Взимку стали традиційними кроси засніженими стежками лісу, напровесні — масові забіги, влітку — масові запливи. Пам'ятні мені перші кроки по організації клубу прихильників оздоровчого бігу, що був одним з перших в Україні.

В день ювілею особливо хочу подякувати ветеранам кафедри О. Ю. Співаку, О. І. Таранусі, доценту В. І. Олійнику, старшим викладачам Н. П. Орлову, Д. М. Змієвському, П. П. Турлюку, Н. І. Петренко, В. Ю. Ходиреву, П. Т. Забеліну, А. М. Голубович, В. І. Пушкарю, Л. О. Берестову, Л. В. Сатайкіній, В. Я. Сокоринський, головному медику В. П. Ларюшкіній, викладачці А. П. Явтушенко.

В. Осадчук, професор.

Гори кличуть

«ІКАС» — так називається інститутський клуб альпіністів і скелелазів, який працює на кафедрі фізвиховання. Думаю, що не помилюсь, називаючи любителів цього виду спорту справжніми мужчинами, людьми особливої відваги, стійкості і уміння.

У цьому році в досьє клубу занесено чимало записів про захоплюючі мандрівки і походи. На початку року ми здійснили два лижних походи в Карпати. Учасниками першого були «старики» клубу, які пройшли від Синевірського озера по нових місцях до Великих Карпатських гір з фінішем в гірськолижному приюті «Драгобрат». Туди ж підійшла і група новачків, які від незвички добряче втомилися.

А потім були захоплюючі спуски зі схилів гори Близниця. Кінофільм про ті дні кожний може подивитись у нашому клубі.

Запам'яталась подорож по Криму, зокрема, сходження на «малі» Кримські гори маршрутами 1—IУ категорій, відвідання селища Форос.

Незважаючи на міжнаціональні конфлікти, що розпалились на Кавказі, наші альпіністи побували в Приельбруссі, де зійшли на гори Курлиш, МНР, Ельбрус. Цей похід вдалося здійснити завдяки спонсору — Вінницькій фірмі «Фортуна», яку очолює випускник ВПІ В. І. Попик.

Ще одну поїздку в Крим нам допомогли здійснити профспілкові організації інституту, які надали альпіністські путівки.

Дорогі друзі, якщо вам захочеться теж відчути всю принадність гір, ласкавого сонця, свіжого вітру, якщо побажаєте випробувати свою силу, спритність, уміння — приходьте до нас в кімнату № 22 кафедри фізвиховання о 19 годині шосереди.

Будемо раді вам і скажемо: «Нашого полку прибуло!».

С. Клепацький,
Інженер кафедри ЕПП і СГ.

На знімку: альпіністи ВПІ в поході.

МОЛИ вперше на інститутському стадіоні «Олімп» вийшли змагатися стрільці з лука, подивитись прийшло багато вінничан, для яких це була новина, адже до того в місті ніколи не виступали лучники.

На знімку: під час змагань лучників ВПІ.

Хрещеним батьком цього виду спорту в інституті вважають доцента кафедри ТОР, майстра спорту в стрільбі з лука В. Л. Лаунця, який приїхав на роботу у ВПІ з Прибалтики.

Одного разу він вийшов на стадіон з своїм луком, щоб потренуватися, і відразу знайшов десятки прихильників. А вже в 1975 році інститутська секція лучників дала путівку в життя першому майстру спорту з цього виду В. Олійнику.

Нині число майстрів і кандидатів у майстри спорту, розрядників значно зросло. Серед спортивних трофеїв кафедри — десятки грамот, дипломів, інших нагород і відзнак.

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК. Зам. 4707.

За інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 37 (497) | П'ятниця, 27 листопада 1992 року. | Телефони редакції: 4-74-17, 22-68.

В РЕКТОРАТІ

Відкриваючи чергове засідання, народний депутат України, ректор інституту Борис Іванович Мокін проінформував присутніх про ситуацію, яка виникла у зв'язку з тимчасовим перебранням кабінетом міністрів, очолюваним Л. Д. Кучмою, повноважень парламенту і Президента.

В центр уваги ректорату були винесені заходи для поліпшення порядку в інститутських гуртожитках. Прийнято рішення замість існуючої посади помічника вихователя заснувати посаду помічника директора студмістечка по режиму; клуби-кафе, що працюють при гуртожитках, підпорядкувати безпосередньо інститутському клубу, відмовившись від послуг людей, які не є студентами або працівниками інституту; з метою економії електроенергії після 1-ої години ночі вимикати світло в жилих кімнатах і коридорах, крім приміщень загального користування.

Визнано доцільним обладнати вікна та двері перших поверхів металевими решітками.

На ректораті обговорено також питання готовності до експлуатації нового приміщення факультету радіоелектронного апаратобудування, посилення контролю за наданням відпусток для поїздки в зарубіжні країни.

Комп'ютери розмовляють українською

Нещодавно у Львові відбулась друга міжнародна конференція «Проблеми українізації комп'ютерів», у якій взяли участь і представники нашого інституту. Як і попередня, ця конференція ставила за мету обговорити проблеми українізації комп'ютерів у найширшому розумінні. Йшлося, зокрема, про впровадження загальнодержавних стандартів, розробку україномовної технічної термінології, українізацію програмних пакетів іноземних фірм, розробку україномовних програм і систем в найрізноманітніших галузях (видавнича справа, бібліотекознавство, бухгалтерський облік, навчальні системи, словники тощо).

Відомо, що впровадження української мови на підприємствах, в установах, навчальних закладах просувається не так успішно, як того хотілося б. Є чимало причин, які стоять на перешкоді, і для поліпшення становища треба докласти багато зусиль. Насамперед слід подбати про піднесення престижу і авторитету української мови, цілком придатної для професійного вжитку інженера і медика, науковця і студента. Якщо вони будуть спілкуватись з комп'ютером рідною мовою, то це найкраще впливатиме на піднесення її авторитету.

На конференції виступили з доповідями та повідомленнями науковці з різних регіонів України, а також із США, Канади, Великобританії. Належним чином оцінила конференція роботу вчених нашого інституту. Досить сказати, що старший науковий співробітник лабораторії проблем вищої школи ВПІ М. Д. Коваль керував на конференції однією з трьох секцій. Наші здобутки відзначені в рішеннях конференції, представники ВПІ увійшли до складу комісій по розробці нового стандарту та технічної термінології. На жаль, цими проблемами в інституті займається поки-що група у складі лише чотирьох осіб, робота часто ведеться на одному ентузіазмі. Тим часом, розробкою програмного забезпечення займаються сотні викладачів та науковців і нема певності, що ці роботи виконуються з додержанням стандарту. Отже, такі програми не можуть стати серйозним ринковим продуктом і навіть у межах інституту їх розповсюдження буде ускладеним. Частина розробок, очевидно провадиться в російськомовному варіанті, що суперечить і Закону про державність мови, і постановам ученої ради ВПІ щодо переходу діловодства та навчального процесу на українську. Тому є гостра необхідність створити в інституті координаційний центр з проблем українізації комп'ютерів, україномовної термінології та навчальних програм. А покищо ми пропонуємо деякі наші розробки для персональних комп'ютерів типу IBM PC, а саме: українські драйвери для клавіатури та моніторів згідно чинного стандарту; український драйвер принтерів типу «Епсон» та сумісних, а також українізовану версію програми друку кількома типами шрифтів; українські шрифти для популярного редактора; короткий тлумачний російсько-англійсько-український словник з обчислювальної техніки.

Незабаром має вийти посібник «Апаратні та програмні засоби ПК типу IBM PC».

Ми готові взяти участь у розробці навчальних програм.

З усіх зазначених питань можна звертатися в кімнату 104 ГУК або по телефону 24-03.

Г. БАГДАСАР'ЯН, М. КОВАЛЬ.

„Політехфонд"

Так називається нова організація, рішення про заснування якої прийняв ректорат на засіданні 13 листопада. В числі засновників виступає ВПІ, а також кілька приватних осіб.

Статутний капітал — сто тисяч карбованців: 55 тисяч вносить інститут, 45 тисяч — приватні особи.

Мета фонду — залучити спонсорські кошти, 70 відсотків яких ітиме на подальший розвиток вузу, а решта — на розбудову справи і оплату праці засновників.

Віце-президентом фонду з боку інституту призначено заступника проректора з науково-дослідної роботи С. Л. Яблочникова.

Відзначені дипломами і грамотами

Підбито наслідки державного конкурсу «Машинобудування, верстатобудування, роботизовані системи і механізми» на кращу науково-дослідну роботу серед студентів.

Диплом переможця здобув студент V курсу машинобудівного факультету Сергій Гаврилюк, за роботу «Генератори імпульсів тиску на базі стандартної контрольно-розподільної апаратури».

Заохочувальним дипломом за роботу «Розробки і дослідження гідравлічних вібраційних механізмів для ущільнення формувальних сумішей в ливарному виробництві» нагороджено студента четвертого курсу цього ж факультету Володимира Чорноволика.

Оргкомітет конкурсу відзначив грамотами також наукових керівників молодих авторів доцентів Р. Р. Обертюха та М. М. Вірника.

С. БУЗИНЮК, начальник рекламно-комерційної групи НДЧ.

ЧИ ПЛАТИТИМУТЬ ПЕНСІЮ ПО ІНВАЛІДНОСТІ ПАРЛАМЕНТАРІЯМ УКРАЇНИ?

18 листопада, завдяки настирності Голови Верховної Ради України Івана Степановича Плюща та генетичної віри усіх слав'ян в «доброго царя», парламент України конституційною більшістю прийняв закон «Про тимчасове зупинення повноважень Верховної Ради, передбачених пунктом 13 статті 97 Конституції України, і повноважень Президента України, передбачених пунктом 7—4 статті 114—5 Конституції України».

Таким чином Верховна Рада шляхом трикратного натиснення кнопок поіменного голосування позбавила себе строком на шість місяців повноважень «в частині здійснення законодавчого регулювання відносин власності, підприємницької діяльності, соціального і культурного розвитку, державної митної, науково-технічної політики, кредитно-фінансової системи, оподаткування, державної політики оплати праці і ціноутворення». Як бачимо, цей перелік містить левову частку функцій державотворення.

Якби парламент тимчасово передав ці свої законотворчі функції президенту, тобто, пішов на запровадження на 6 місяців прямого президентського правління, то це, принаймні, не розходилось би із здоровим глуздом і мало б аналоги в світовій практиці. Але Верховна Рада України, відмовившись від здійснення основних своїх повноважень, одночасово позбавила можливості їх здійснення і президента. Вони покладені останнім абзацом проголосованого закону виключно на Кабінет Міністрів — орган виконавчої влади, який за Конституцією є лише інструментом в руках Президента.

Фактично прийняте рішення парламенту є визнанням власної безпорадності і непотрібності і одночасово це — завуальований імпічмент президенту за результатами першого року його перебування на посаді.

Мені зрозуміле прагнення уряду і прем'єр-міністра керувати в умовах дії лише під себе придуманих законів: на жаль, усі ми зросли в Радянському Союзі — державі, у якій навіть секретар обкому КПРС телефонним дзвінком міг змінити або зупинити дію якої завгодно статті якого завгодно закону. Тому нам усім сьогодні дуже тяжко працювати в умовах дії законів, адже їх, по-перше, треба знати, по-друге, з ними треба звіряти кожний свій «керівний» крок, а потретє — і це найважче — треба постійно «сушити голову» над тим, як приймати ефективні рішення в умовах обмежень, котрі накладаються на наші дії тим чи іншим законом. Набагато легше спочатку зробити «керівний» крок, а потім уже придумати закон чи указ для його обгрунтування.

Але ж це ми вже «проходили», і така практика привела нас в глухий кут. То невже ми ніколи нічому не навчимося? Невже ми приречені самим Господом Богом бути невдахами в державотворенні?

Ми ж в справі відродження держави на першопрохідці!

Можна запозичити досвід, скажімо, тих же німців, у яких в 1946 році вся країна лежала в руїнах, а все, що уціліло, було вивезено переможцями. Їх уряд пропонував парламенту потрібні йому закони, обгрунтовував їх, а парламент приймав ці закони протягом кількох днів. В разі затяжних дебатів, які свідчили про те, що уряд бачив у цьому напрямку далі парламенту, закон автоматично вступав в дію по закінченні попередньо-визначеного терміну обговорення. Важливо, що обговорення в парламенті давали можливість уряду Німеччини, як авторові проектів законів, вчасно виявляти їх слабкі сторони та виправляти помилки до впровадження в дію.

Помилки ж нашого уряду виправляти тепер буде нікому — вони впадуть неминуче на наші голови, а вголос про них скаже у своїй «тронній промові» той прем'єр, який рано чи пізно прийде на зміну Кучмі. І ми знову повіримо в пришестя «справедливого і розумного царя», і знову конституційною більшістю надамо йому надзвичайні повноваження.

На закінчення висловлення цього свого болю і болю ще тих 13 парламентаріїв, які,як і я, голосували проти «зупинення повноважень Верховної Ради», я хочу запитати Голову парламенту, шановного Івана Степановича Плюща: «Чи платитимуть пенсію за інвалідністю парламентаріям України?»

Адже, згідно з законодавством, коли людина чи група людей в результаті перенапруження під час виконання роботи на державній службі втрачає якісь функції, то їй чи їм призначають і виплачують пенсію за інвалідністю.

А Верховна Рада України, перенапружившись на державній службі 18 листопада, втратила на півроку більшість своїх функцій! То ж за логікою Кодексу законів про працю і парламентаріям на цей термін слід було б призначити пенсію за інвалідністю — держава у нас хоч і бідна та постраждавших за неї не забуває.

.Як ви оцінюєте таку перспективу, шановні колеги?

Б. І. Мокін —народний депутат України, академік.

Постскриптум. Кабінет Міністрів, зрозумівши, що в разі провалу антикризової програми, через шість місяців парламент його «топтатиме» з подвійною енергією, вирішив пов'язати із собою Верховну Раду не тільки здачею повноважень, але і відповідальністю за його рішення. Для цього в постанові по обговорюваному закону парламенту залишено право протягом 10 днів накладати вето на декрети уряду.

Тепер стало зрозумілим для чого в регламент внесено зміни і пленарні засідання Верховної Ради віднині проходитимуть лише тиждень на місяць з тритижневими перервами. Цим Президія Верховної Ради надала можливість Кабінету Міністрів щомісяця на протязі десяти днів після закінчення останнього пленарного засідання приймати декрети, право накладання вето на які у парламенту закінчуватиметься за день до початку нового пленарного засідання.

Таким чином, залишивши формально за Верховною Радою право вето на декрети уряду, реально Кабінет Міністрів буде працювати в режимі повної безконтрольності його дій. Адже позачергове пленарне засідання може зібрати тільки Президія Верховної Ради, Голова якої доклав найбільше зусиль, аби вивести уряд із-під контролю Верховної Ради — то чи варто сподіватись на те, що він сприятиме позачерговим скликанням?

ЛЮДИ І ДОЛІ

ВАЛЕНТИН ВАСИЛЬОВИЧ УСМІХАЄТЬСЯ

Йде чоловік коридором, заглиблений у себе, всміхається.

Щось приємне згадали, Валентине Васильовичу?

— Не стільки приємне, як пам'ятне. 50 років тому втік з німецького концтабору. Кажу дружині вранці: «Готуй на вечір святкового стола — відзначимо ювілей».

Отак, бува, народжуються теми для газетних заміток. Запросили ми Валентина Васильовича Чижика, доцента кафедри інформатики й соціології, до редакційного кабінету: «Ану розповідайте детальніше».

— Треба, мабуть, починати з мого росту. Вигнався, як бачите, на метр дев'яносто два. Тому життя іноді міряло мою долю не за віком, а за метражем. В сорок першому на початок війни мав за плечима 16 років і чотири місяці, а потрапив обороняти Київ. Не солдат, і не цивільний—під командою якогось майора копали окопи, а коли почались бої, на 50 душ необмундированих дали кулемета і кілька гвинтівок: «Відбивайтесь!».

Загребли нас німці, як волоком, без особливого клопоту, загнали у Дарниці до якогось величезного складу, через три дні підігнали телятники, запакували, мов худобу, і повезли через кордони на роботу.

Є фільм, як у горах спіраллю в'ється стежина, над нею — охорона з автоматами, а полонені вертають кам'яні брили. Такою стежкою гнали в гори і нас — концтабір Уперталь під Францією. Робили в шахті, ходили в дерев'яних черевиках - колодках. Чую, часом, як цокають закаблуки і мимохіть здригаюсь — до смерті той звук не забудеться.

Годували, як у полоні. Іншим народам йшли посилки через «Червоний хрест», а нам не капало нізвідки. Мною швидко почав хилитати вітер — метр дев'яносто два росту і 30 кілограмів ваги. Одного разу гойдаюсь вулицями Уперталю, якась німка визиирнула у вікно, подумав, що хоче дати мені щось з'їсти, натягнув шию до неї, а вона — сіллю межи очі.

Виручив один росіянин— він уже харкав кров'ю, не міг їсти: «Синок! Мене комісували і відправляють додому. Але я вже не доїду. Візьми мого аусвайса. Може, вдасться вирватись?».

Я оддав того документа оберкапо і мене перевели у відділення доходяг, а коли саджали на поїзд, то німці розкидали хліб, і мені вдалося піймати буханку. Гриз її декілька днів, у Києві нас випустили, а мені ж треба було не в Київ, а до Лебедина на Сумщину. Як перебратися хоча б через Дніпро? Підеш містом — заметуть обов'язково, ходячого скелета зразу видно. Ну і вчепився з останніх сил за якогось товарняка. Планетний я чи що? — зняли через кілька хвилин, правда, уже в Дарниці. І знову (уявіть собі) — в той же склад, з якого забирали до Німеччини. Посидів три дні, нічого не ївши. А на четвертий — іде мимо есесівець і в мою миску — ні з того, ні з сього — котелок картоплі з м'ясом. Чи пожалів раптом, чи захотів побачити, як накинусь і почну конати. Вистачило розуму і духу розтерти картоплю пальцями і класти до рота по грамині.

Через деякий час вивели нас усіх нужду справляти. Довкола — бур'яни, дерева. Присів я за дальнім осокором і вирішив: «Будь-що буде, а назад уже не піду».

Повезло. Почали усіх заганяти назад, а мене не помітили. То я поповз бур'янами, поза дерева, а тоді— на ноги і, що мав сили, — геть звідтіля.

Добрих людей на Україні немало. Постукав у першу-ліпшу хвіртку, вийшли дід і баба.

— Дитино! Що це з тобою? Звідки ти такий страшний?

— З концтабору втік.

— А де ж твої батьки живуть?

— В Лебедині, під Сумами.

Прийняли вони мене до себе. Дід Микола мав знайомого лікаря, купив у нього справку, що я тифозний, поклав мене у візок і поволік з Дарниці до Лебедина. Ця дорога зайняла три тижні. Спинять, відгорнуть ряднину, подивляться, що труп-трупом, глянуть на справку: «Їдь, чоловіче, своєю дорогою, якщо довезеш його живим».

Отака Одісея, отакий ювілей. Одна тільки гризота на весь вік — так і не запитав у діда прізвища. Їздив по тому в Дарницю не раз: склад стоїть і досі, а дідової хати давно вже нема, і не знаю, кому сказати «спасибі», кому вклонитися до ніг?!

* * *

Потім Валентин Васильович довойовував, дійшов до Відня, літав на бомбардувальнику стрільцем - радистом і війна для нього скінчилась не 9 травня. Добивав фашистське угрупування Шернера, яке відмовилось капітулювати, і 15 травня його літака було збито біля міста Брно в Чехословаччині. Льотчик і штурман, загинули, а В. В. Чижик при падінні тяжко вдарився головою о кулеметну турель і осліп. Півроку — в госпіталі, виписався з 0,1 процента зору, але за інвалідність не платили, мовляв, поранений не у війну, а після. Власним коштом — від лікарні до лікарні, їздив навіть до світил філатовського інституту, а виручив звичайний сільський лікар, який порадив регулярні масажі і компреси ураженого місця. Скінчив один інститут, другий, аспірантуру, захистив кандидатську «Використання алгоритмів у навчальному процесі» під керівниицтвом академіка Глушкова. Отже, все повоєнне життя на окулярах.

Але це не найстрашніше. Окуляри не заважають дивитися на світ очима оптиміста.

В. ІВЧЕНКО.

Степан ЛІСОВИЙ: етюди

ЛІКТІ

Серпнева ніч. Місячно. Душно. Відчинив вікна. Можна ще подрімати. І тут почулось собаче завивання. Воно росло, закручувалось, витягувалось у небо.

Через годину безплідного намагання заснути я одягнувся, вийшов надвір, знайшов цеглину і пішов, щоб вимкнути цей занудливий звук.

Ось!

Між білими п'ятиповерховими будівлями, м'яко заповненний небесним світлом — спортивний майданчик. Лавиця. Біля неї — великий пес. Чомусь зникла злість.

Нагинаюсь і тихо кладу на траву свою цеглину. Безбоязно сідаю на лаву. Плечі опускаються і лікті наштовхуються на коліна. Пес повертає голову в мій бік і вологими, страдницькими очима запитує: «Може, разом?».

— Не можу, — мотаю головою, — для цього потрібно опертися на землю чотирма кінцівками.

ГРА

З дня у день, заради спортивної бадьорості в тілі, протоптував стежку до електрички довжиною в два кілометри. Час змінився — проїзд в автобусі став коштувати дорого і багато людей теж стали ходити нею. Хтось, можливо ненавмисне, зрідка кидає на стежку камінці. Люди обходять їх, переступають. Мені ж воно приносить маленьку втіху — не збавляючи ходи, ногою відкидаю перепону вбік, але так, щоб вона вдарилась об опору чи упала в калюжу. Знаю, що люди бачать це і ледь примітним порухом брів, губ виявляють свій подив, але й розуміють користь від моєї дитячої поведінки.

А безкрайній Океан Часу все намиває мені під ноги гальку і, здається, що ми обидва раді цій грі.

КАЗКА

Ніч. Сопіння песика розбудило старого кота, що дрімав на щаблі драбини.

— Куди біжиш, песику?

— Зірки падають Хочу одну собі знайти.

— Що ти?! Це каміння падає — метеорити.

— Та, ну?! Звідки ти знаєш?

— Я живу в бібліотеці!!!

Песик побіг, а кіт витягнувся, випустив з — під подушечок пазурі і, перевіривши їх гостроту на дерев'яній поверхні драбини, подумав: «Виросте — розбереться».

А цуценя бігло — бігло, хлопало вухами і думало: «Бідний кіт — каміння з зірками переплутав».

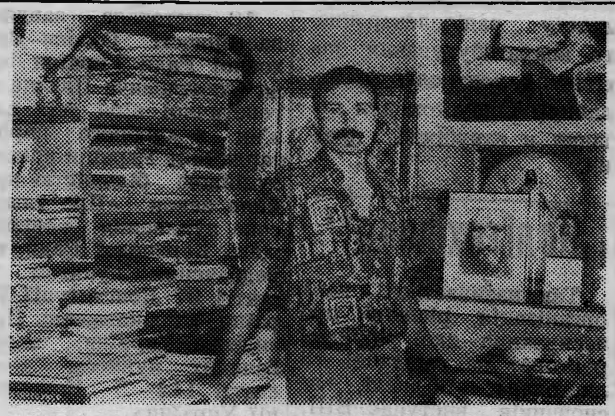

ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ В КХЦ

Коли ретельно оглядаєш майстрню художника, де різні речі вжитку розставлені безладно, то здається, ніби в цей час музиканти симфонічного оркестру настроюють свої інструменти і залом носяться в танку розпливчаті безтілесні, кольорові привиди. Прошу в художника Олександра Олександровича Назаренка дозволу потримати ту чи іншу річ. Підходжу до дерев'яного мольберта з невеликою картиною — фрагментом натюрморта.

Дивуюсь, як соковито намальовано, як грають фарби, яке деталізоване відчуття речей. Хочеться запитати в митця:

— Ви бували в садах Альгамбри, пробували плоди з цих підносів, пили вино з цих келихів?

Ех, водились би грошики, замовив би в художника таку ж картину і це була б у моїй кімнаті одна-єдина річ.

Ніби почувши мої думки, Олександр Олександрович розповідає, що репродукцію замовила людина з Німеччини. Там, за кордоном, в моді мати дома ретельно виконану копію з уподобаної картини. Як у нас ведеться з гостями розмовляти про погоду, так у німців — хвалитись картинами.

— Робота відповідальна, — продовжує художник, — один необережний мазок може спотворити ефект художнього твору, а з цим можна втратити і престиж.

— Власне відчуття світу теж відтворюєте на полотнах? — запитую в художника.

— Є. Не так багато, як хочеться, правда. Не треба забувати, що навколишнє середовище багато в чому не зівпадає з твоїм особистим, інакше мало що встигнеш зробити.

Текст і фото **С. Лісового.**

Розбудити гордість

Готувались до цієї конференції ще з вересня. Ходили в бібліотеки, музеї, шукали матеріалів з історії Поділля, Покуття, Пониззя, Молдови, Слобожанщини, Галиччини, Закарпаття та інших регіонів України. 12—13 листопада провеели семінарське заняття в краєзнавчому музеєї, щоб якоюсь мірою наблизитись до тих давніх подій, що є гордістю нашого народу. Великий інтерес, наприклад, викликала діорама про бій Івана Богуна з поляками на Південному Бузі. Побачили те місце навіть в натурі — там стоїть нині пам'ятний знак; побували на вулиці Івана Богуна. А 16 листопада, сповнені свіжих вражень, зібрались на велику студентську конференцію «Козацькому роду нема переводу».

Доповіді Миколи Кушніра, Олександра Прядка, Сергія Шевелева, Олександра Малиновського, Володимира Гончаренка та Леоніда Рудя пройшли, як то мовиться, на «ура». Змістовні, багаті фактами, іскринками блискучого козацького гумору, вони були визнані кращими з 76-ти підготовлених і зразу ж одержали залік.

На весну готується ще одна конференція з історії України «Моя сім'я в роки Великої Вітчизняної війни.

Душею цієї складної, виснажливої, але вкрай потрібної виховної роботи є старший викладач, кандидат історичних наук О. М. Воронцов.

— Наше покликання, — говорить Олексій Миколайович, — розбудити в кожному молодому серці гордість за свою державу, багатостраждальний народ, виховувати патріотів України.

До уваги наукових працівників, винахідників!

18 вересня 1992 року введено в дію Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні (далі— Положення), яке регулює відносини, що виникають в зв'язку зі створенням, правовою охороною та використанням винаходів, промислових зразків та товарних знаків.

Згідно з Положенням право—на винахід засвідчується патентом. Патент на винахід засвідчує авторство на винахід, пріоритет винаходу та виключне право на використання винаходу в Україні.

Власником патенту на винахід може бути автор або фонд винаходів України, або роботодавець, якщо між автором та роботодавцем укладено договір про відступлення автором права на патент.

Заявка на видачу патенту на винахід подається до Держпатенту України **(252133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, Науково-дослідний центр патентної експертизи).**

Держпатент України за клопотанням автора при наявності згоди заявника обмінює авторські свідоцтва колишнього СРСР, на які не скінчився 20-річний строк від дати поданя заявки, на патенти України. За відсутності такого клопотання протягом одного року від дати введення цього Положення виключні права на використання винаходів, на які одержані авторські свідоцтва колишнього СРСР, належатимуть Фонду винаходів України.

За заявками на видачу охоронного документа колишнього СРСР, на які до дати введення в дію цього Положення є рішення про видачу охоронного документа, Держпатент України видає за клопотанням автора при наявності згоди заявника, патент України на ім'я автора чи іншої фізичної або юридичної особи.

Обмін здійснюється до 18 березня 1993 року.

За подання заявок на винаходи, підтримання їх чинності, а також інші юридично значущі дії щодо охоронних документів справляється мито.

Більш детально про процедуру патентної експертизи, порядок подачі заявок, порядок обміну авторських свідоцтв на патент України можна дізнатись в патентному відділі (ауд. 0417).

(Начало в №№ 27, 29, 31, 32, 34, 35).

Как запомнить речи, статьи и рассказы

ЯК РОЗВИНУТИ СИЛЬНУ ПАМ'ЯТЬ?

Гаррі Лорейн

Я думаю, что вы со мной согласитесь, что одна из самых неприятных в мире вещей — это замолчать перед заполненной аудиторией. Чаще всего это случается, если докладчик забывает следующее слово или боится его забыть. Некоторые разрешают эту проблему, читая речи по бумажке. Но что если вы вдруг потеряете строчку и вообще забудете, о чем говорите? Лучше всего, конечно, импровизировать речь. Но при этом вы можете упустить какие-либо важные факты. Я думаю, что лучший способ приготовить речь — это представить себе последовательность мыслей, которые вы собираетесь развивать в ней.

Для этого вам вновь понадобятся ключевые слова, но теперь на каждый случай — разные. Например, вы хотите рассказать о школьных проблемах. Ваша запись ключевых слов будет выглядеть примерно так: теснота, учителя, отопление, мебель и т. д. Далее вы составляете из этих слов связку.

Этим же путем запоминаете содержание необходимых вам статей. Сначала прочтите статью, затем подберите ключ для каждой идеи, а ключи объедините в связку.

Мне не раз приходилось при чтении натыкаться на идею, которую мне хотелось бы удержать в памяти. Я сознательно создавал цепь ассоциаций прямо во время чтения. Это хороший путь, который приведет вас в первый класс читателей (как известно, существует два типа читателей: одни читают, чтобы помнить, другие — чтобы забывать).

Точно так же запоминаются анекдоты.

Добавив к системе связок метод зацепок, вы сможете сказать, что написано на той или иной странице журнала. Например, если на 1-й странице изображен самолет, вы составляете нелогичную картину при участии слов **НОЙ** и **самолет.** На 2-й странице — реклама сапожной мази. Что же, **ВОЙ** очень легко сочетать с этим предметом, и т. д. и т. п.

Прежде чем читать дальше, запомните последние 25 слов - зацепок для чисел от 76 до 100.

76. Сушь 77. Соус 78. Сом 79. Сода 80. Мыло 81. Мина 82. Мяв 83. Мор 84. Мяч 85. Миопия 86. Мышь 87. Мясо 88. Мама 89. Мода 90. Дуло 91. Дно 92. Диво 93. Дар 94. Дача 95. Дело 96. Душа 97. Досье 98. Дом. 99. Дуда 100. Нелли.

(Дальше будет).

«За инженерные кадры» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту, обласна друкарня управління по пресі м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220. Телефон: 4-74-17. Тираж 1000. За редактора Л. ШАМІС. Зам. 4707.